

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

Όγκοστ Ντέρλεθ

Μάικλ Τζέιμς
Φρέντερικ Μάριαν
Θιοντόρ Στάρτζεν

Πόουλ Άντερσον
Τζέιμς Πρίστλεϊ
Θωμάς Μαστακούρης

ΤΟ ΦΕΡΑΓΓΙ ΠΕΡΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΛΑΠΟΥΝΚΟ
ΚΟΜΗΣ ΜΑΓΚΝΟΥΣ
Ο ΛΥΚΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΤΟ ΑΡΚΟΥΔΑΚΙ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΚ
ΟΙ ΓΚΡΙΖΟΙ
ΘΑΝΑΣΙΜΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ιστορίες γεμάτες ουρλιαχτά τρόμου, φρίκης και αγωνίας. Ιστορίες που θα σας φέρουν σε καταστάσεις επικίνδυνα κοντά στην πραγματικότητα και ίσως σας κάνουν να γυρνάτε συχνά το κεφάλι πίσω όταν περπατάτε μόνος σας...

Ιστορίες γεμάτες ψιθυρους, ειπωμένους στο αυτί από πλάσματα πέρα από τη φαντασία, που δίνουν υποσχέσεις και απειλές πέρα από τα όρια του ανθρώπινου νου...

Βαδίζετε το μονοπάτι του φόβου, αφουγκρατήστε την ανάσα της νύχτας, μυρίστε το ζώο που ξυπνά μέσα σας. Η μέρα θα αργήσει ακόμα πολύ να έρθει...

Δρχ. 600

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

Εισαγωγή - Μετάφραση - Σχόλια: ΘΩΜΑΣ ΜΑΣΤΑΚΟΥΡΗΣ

ΠΡΟΡΑ: βιβλία τέλει
Σειρά Επιστημονικής Φαντασίας

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΟΥΡΑΝΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

12

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

Εισαγωγή - Μετάφραση - Σχόλια: ΘΩΜΑΣ ΜΑΣΤΑΚΟΥΡΗΣ

ΠΡΩΡΑ: βιβλία τσέπης
Σειρά: Επιστημονικής Φαντασίας

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟ 21ο

Κυκλοφορούν:

- BIBLIO 1ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΞΕΝΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ
BIBLIO 2ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΕΞΩΓΗΙΝΟΥΣ
BIBLIO 3ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟΧΡΟΝΟ
BIBLIO 4ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΚΟΣΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ
BIBLIO 5ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΠΛΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ
BIBLIO 6ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟΥ ΤΡΟΜΟΥ
BIBLIO 7ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ
BIBLIO 8ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ
BIBLIO 9ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΟΝΕΙΡΙΚΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ
BIBLIO 10ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΜΕ ΓΕΛΙΟ
BIBLIO 11ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
BIBLIO 12ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗΣ
BIBLIO 13ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΤΕΡΑΤΑ
BIBLIO 14ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΕΧΘΡΙΚΟΥΣ ΠΛΑΝΗΤΕΣ
BIBLIO 15ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ
BIBLIO 16ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΘΟΥΛΟΥ
BIBLIO 17ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΞΕΝΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ
BIBLIO 18ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΗΣ ΣΑΤΙΡΑΣ
BIBLIO 19ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΒΕΛΟΥΔΟ ΚΑΙ ΑΤΣΑΛΙ
BIBLIO 20ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ
BIBLIO 21ο: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

**ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ**

**ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΘΩΜΑΣ ΜΑΣΤΑΚΟΥΡΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΩΡΟΡΑ
Σειρά Επιστημονική Φαντασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	9
Όγκοστ Ντέρλεθ	
Το φαράγγι πέρα από το Σαλαπούνκο	13
Μάικ Τζέιμς	
Κόμης Μάγκνους	75
Φρέντερικ Μάριατ	
Ο Λυκάνθρωπος	99
Θιόντορ Στάρτζεον	
Το αρκουδάκι του καθηγητή	135
Πόουλ Άντερσον	
Η ιστορία του Χοκ	155
Τζέιμς Πρίστλεϊ	
Οι Γκρίζοι	201
Θωμάς Μαστακούρης	
Θανάσιμη επιστολή.	233

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η λογοτεχνία του τρόμου δεν είναι κάτι το καινούργιο. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, οι άνθρωποι από τα πρώτα τους δειλά βήματα στο μονοπάτι του πολιτισμού, ένιωθαν μια παράξενη έλξη για τις τρομακτικές διηγήσεις και δεν υπάρχει φυλή ή κοινωνία που να μην έχει τη δική της παράδοση σ' αυτόν τον τομέα. Στην αρχαιότητα, αυτές οι ιστορίες ήταν πάντα υφασμένες μέσα στην πλοκή των επών και των παραμυθιών. Ας θυμηθούμε την κάθοδο του Οδυσσέα στον Άδη, την πάλη του Μπέογουλφ με τον Γκρέντελ και την τερατώδη μητέρα του ή τη σύγκρουση των Τουάθα ντε Νταναάν με τους φοβερούς Φομόρ. Ωστόσο, από τις αρχές του περασμένου αιώνα, ο κλάδος αυτός της λογοτεχνίας άρχισε να αποκτά μια δική του οντότητα με έργα όπως «Το Τέρας του Φρανκενστάιν» της Μαίρης Σέλεϊ και ο «Δράκουλας» του Άμπραχαμ Στόκερ. Στις τελευταίες δεκαετίες, το είδος θα μπορούσε να πει κανείς πως έχει κορεστεί. Τα διηγήματα και οι ταινίες φρίκης συναγωνίζονται το ένα το άλλο για το ποιο θα προσφέρει περισσότερο αίμα, διαμελισμένα κορμιά και αηδιαστικές εικόνες κάθε είδους στο αναγνώστη ή το θεατή.

Παρ' όλα αυτά, και παρά το πάθος ορισμένων ατόμων για τέτοιου είδους νοητικές εμπειρίες, δεν νομίζω ότι το καλό διήγημα τρόμου εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από αυτά τα «εφφέ». Αυτό που πιστεύω πως γοητεύει αλλά και ταυτοχρονα ανατριχιάζει τον αναγνώστη είναι η αίσθηση της απειλής, του άγνωστου και του αναπόφευκτου που υποθάλλπτεται μέσα σε ένα διήγημα. Αν ο συγγραφέας είναι ικανός, μεταφέρει τον αναγνώστη στο περιβάλλον της ιστορίας και τον βάζει στη θέση του πρωταγωνιστή, που τις περισσότερες φορές είναι και το υποψήφιο θύμα. Αφού ο καθένας μας έχει τη δική του ιδέα για το τι είναι τρομακτικό, πολλές φορές μια αόριστη περιγραφή μπορεί να δημιουργήσει μεγαλύτερη εντύπωση από μια άλλη, υπερβολικά ρεαλιστική και αιματηρή. Αυτό το ξέρουν πολύ καλά ο Στέφεν Κινγκ ή ο Ντιν Κουντζ, κι από τους παλιότερους ο Χόγκκτσον, ο Λάβκραφτ και ο Πόε.

Τι είναι, όμως, αυτό που έλκει τους περισσότερους σε τέτοιου είδους αναγνώσματα; Αυτό είναι ένα ερώτημα στο οποίο κανένας ψυχολόγος δεν έχει καταφέρει ακόμα να απαντήσει θετικά. Σύμφωνα με τη δική μου ταπεινή γνώμη, ζούμε, όπως κι οι πρόγονοί μας, σε έναν κόσμο όπου ο θάνατος με τη μια ή την άλλη μορφή παραμονεύει σε κάθε μας στιγμή. Διαβάζοντας ένα διήγημα τρόμου, ξαπλωμένοι στη θαλπωρή του κρεβατιού μας ή καθισμένοι σε μια αναπαυτική πολυθρόνα, διοχετεύουμε εκ του ασφαλούς ένα μέρος αυτής της μεταφυσικής μας αγωνίας στον φανταστικό περίγυρο της ιστορίας και έτσι, είτε το τέλος της είναι καλό είτε όχι, πετυχαίνουμε κάποιο είδος κάθαρσης και κατεβάζουμε από

την πλάτη μας ένα μέρος από το βάρος των φόβων που σέρνουμε μαζί μας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό αυτών των διηγημάτων που προσελκύει τον σύγχρονο ειδικά άνθρωπο, είναι τα χρώματα-έστω και σκοτεινά, που φέρνει στη φαντασία του. Είναι λυπηρό, αλλά στη σημερινή εποχή δεν υπάρχουν πια θέσεις για λυκάνθρωπους και βρυκόλακες. Πού θα ζήσουν οι λυκάνθρωποι, όταν τα δάση κινδυνεύουν να χαθούν εντελώς από τον πλανήτη μας; Πώς να υπάρξουν βρυκόλακες όταν ο άνθρωπος δείχνει τόση περιφρόνηση απέναντι στη ζωή αλλά και απέναντι στο ίδιο το μυστήριο του θανάτου; Και λέω πως είναι λυπηρό, γιατί τη θέση τους έχουν πάρει σήμερα άλλου είδους τέρατα, τέρατα άχρωμα, χωρίς πάθος, όπως αυτά που θα διαβάσετε στην ιστορία της ανθολογίας «Οι Γκρίζοι». Τέρατα που δεν ρουφάνε αίμα, αλλά την ανθρώπινη φαντασία, δημιουργικότητα και ζωτικότητα. Και, αφού σχεδόν πάντα τα τέρατα αποτελούν μεταφυσικές μεταφορές ανθρώπινων ιδιοτήτων και χαρακτηριστικών, μήπως μπορείτε να φανταστήτε ποια είναι τα πρωτότυπά τους μέσα στην άχαρη κοινωνία μας;

Θωμάς Μαστακούρης
Αθήνα, 1992

**ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ
ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΛΑΠΟΥΝΚΟ**

του Όγκοστ Ντέρλεθ

Η «μυθολογία Κθούλου» όπως καθιερώθηκε να ονομάζεται ο τύπος των ιστοριών τρόμου που πρωτοξεκίνησε ο διάσημος συγγραφέας του είδους Φίλιπ Λάβκραφτ, αποτελεί πια ένα αναπόσπαστο κομμάτι αυτού του είδους της λογοτεχνίας. Τα διηγήματα του Λάβκραφτ και των συγγραφέων που τον μιμήθηκαν δεν προκαλούν τόση εντύπωση για τις φρικιαστικές περιγραφές τους, όσο για τη σκοτεινή αίσθηση απειλής που προκαλούν στον αναγνώστη. Οι πρωταγωνιστές τους είναι τρομοκρατημένα ανθρώπινα πλάσματα που προσπαθούν να ξεπεράσουν το φόβο τους και να αντιμετωπίσουν κινδύνους ασύλληπτους από τον κοινό νο. Εδώ, παρουσιάζω ένα διήγημα του Όγκοστ Ντέρλεθ, ενός από τους πιο σημαντικούς συνεχιστές του έργου του Λάβκραφτ. Οι λάτρες του τελευταίου σίγουρα θα ενθουσιαστούν.

Θ.Μ.

(Τα χειρόγραφα του Κλέμπορν Μπόιντ, που βρίσκονται τώρα στο αρχείο της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου του Μπουένος Άιερς, αποτελούνται από τρία μέρη. Τα πρώτα δύο ανακαλύφθηκαν ανάμεσα στα προσωπικά αντικείμενα που άφησε πίσω του σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου, στη Λίμα του Περού. Το τελευταίο τμήμα είναι στην ουσία μια συρραφή από διάφορα γράμματα — που είχαν σταλεί στον καθηγητή Βιμπέρτο Άντρος στη Λίμα — και από άλλες σχετικές αναφορές. Το πλήρες κείμενο επιτράπηκε να δημοσιευθεί σε μια περιορισμένη έκδοση, μόνο μετά από παρατεταμένες διαπραγματεύσεις με τους θεματοφύλακές του).

1

Είναι πολύ ευχάριστο που ο ανθρώπινος νους, όταν συσχετίζει και αφομοιώνει γεγονότα, περιορίζεται από την μερική του γνώση για το σύμπαν και για το τί βρίσκεται πέρα από αυτό. Και είναι ευχάριστο γιατί τα εκατομμύρια των κατοίκων της γης, εκτός από ένα απειροελάχιστο κλάσμα τους, συνεχίζουν να ζουν μακάρια χωρίς να αντιλαμβάνονται τα σκοτεινά βάθη του τρόμου που χάσκουν αιώνια, όχι μονάχα σε μυστικά και εξώκοσμο μέρη, αλλά πολύ συχνά μόλις λίγο πέρα απ' τον ορίζοντα ή ακόμα και στη διπλανή γω-

νία — στα κενά του χώρου και του χρόνου, με τα απερίγραπτα αλλόκοτα όντα που τα κατοικούν...

Λιγότερο από ένα χρόνο πριν, ήμουν απασχολημένος με μια αβίαστη μελέτη της κουλτούρας των Κρεολών. Κατοικούσα στη Νέα Ορλεάνη και κατά διαστήματα επισκεπτόμουν τους βάλτους του Δέλτα του Μισισσιπή, που δεν ήταν μακριά από την κωμόπολη όπου είχα γεννηθεί. Θα πρέπει να είχα ξεκινήσει τη μελέτη πριν τρεις μήνες, όταν έλαβα την είδηση για το θάνατο του αδελφού του παπού μου, του Άσαφ Γκίλμαν και την αποστολή κάποιων προσωπικών του αντικειμένων σε μένα, σύμφωνα με την επιθυμία που είχε εκφράσει στη διαθήκη του, γιατί, όπως έλεγε, ήμουν ο μόνος διαανοούμενος ανάμεσα στους λιγοστούς εναπομείναντες συγγενείς του.

Ο θεός μου αυτός ήταν για πολλά χρόνια καθηγητής της Πυρηνικής Φυσικής στο Χάρβαρντ και, αφότου συνταξιοδοτήθηκε λόγω ηλικίας, είχε διδάξει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα στο Πανεπιστήμιο Μισκατόνικ του Άρκχαμ. Από αυτή την τελευταία του θέση, αποσύρθηκε στο σπίτι του σε ένα προάστειο της Βοστώνης και πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του σχεδόν σαν ερημίτης. Γράφω «σχεδόν», επειδή κατά καιρούς άφηνε την απομόνωσή του για να κάνει παράξενα και κρυφά ταξίδια σε όλες τις γωνιές της γης. Σε ένα από αυτά — ενώ προσπαθούσε να ανακαλύψει κάτι σε μια από τις κακόφημες γειτονιές του Λάιμχάουζ στο Λονδίνο, βρήκε το θάνατό του. Καθώς φαίνεται, βρέθηκε άθελά του στη μέση ενός καυγά ναυτικών που σταμάτησε τόσο

ξαφνικά όσο είχε αρχίσει, αφήνοντάς τον πίσω πεθαμένο.

Κάπου κάπου λάβαινα επιστολές του, γραμμένες με τον δυσανάγνωστο γραφικό χαρακτήρα του, και σταλμένες από διάφορα σημεία της υδρογείου που επισκεπτόταν. Από την Αλάσκα, για παράδειγμα, από το Ποναπέ στις Καρολίνες νήσους, από τη Σιγκαπούρη, το Κάιρο, το Κρέικοβακάρ της Τρανσυλβανίας, τη Βιέννη και πολλά άλλα μέρη. Όταν ξεκίνησα την έρευνά μου πάνω στην κουλτούρα των Κρεολών, έλαβα μια παράξενη κάρτα του από το Παρίσι, που από τη μια μεριά είχε μια πανέμορφη λιθογραφία της Εθνικής Βιβλιοθήκης και από την άλλη μια παράκληση από το θείο μου:

«Αν κατά την έρευνά σου ανακαλύψεις οποιαδήποτε στοιχεία παγανιστικής λατρείας, παλιάς ή σύγχρονης, θα σου ήμουν υπόχρεος εάν μου τα ταχυδρομούσες το γρηγορότερο δυνατόν».

Ωστόσο, αφού οι Κρεολοί που μελετούσα ήταν στην πλειοψηφία τους καθολικοί, δεν συνάντησα πουθενά τα στοιχεία που μου ζητούσε. Έτσι, δεν του έγραψα στη διεύθυνση στο Λονδίνο που μου είχε δώσει. Για να είμαι ειλικρινής, πριν καν σκεφτώ να του γράψω μου ήρθαν τα νέα του ξαφνικού θανάτου του.

Δυο εβδομάδες μετά την είδηση, έφτασαν στο σπίτι μου τα προσωπικά αντικείμενα του θείου μου. Ήταν δυο τεράστια μπαούλα, γεμάτα μέχρι επάνω, απ' ότι μπορούσα να κρίνω από το βάρος τους. Την περίοδο που τα παρέλαβα ή-

μουν απασχολημένος με τη συγκέντρωση στοιχείων για τα έθιμα και τη λαογραφία των Κρελών και γι' αυτό το λόγο πέρασε πάνω από ένας μήνας πριν σκεφτώ να ανοίξω τα μπαούλα και να ρίξω έστω και μια επιπόλαιη ματιά στο περιεχόμενό τους. Όταν τελικά τα αποσφράγισα, ανακάλυψα πως θα μπορούσε κανείς να το κατατάξει σε δυο κατηγορίες — σε μια συλλογή εξαιρετικά περιέργων αντικειμένων που θα πρόσφεραν μεγάλη χαρά σε οποιονδήποτε συλλέκτη πρωτόγονης τέχνης και σε ένα πακέτο με σημειώσεις, άλλες δακτυλογραφημένες και άλλες στο χέρι, μερικά κομμάτια εφημερίδων και κάποια γράμματα.

Όπως είναι φανερό, επειδή τα αντικείμενα της πρωτόγονης τέχνης ήταν πιο εύκολο να εξετασθούν, τους αφιέρωσα αμέσως λίγο από το χρόνο μου. Αφού ξόδεψα τέσσερις ώρες σε μια προσπάθεια να τα βάλω σε κάποια τάξη, έφτασα στο συμπέρασμα ότι αυτά τα αντικείμενα που ο θείος μου με τόσο κόπο είχε συλλέξει παρουσίαζαν ένα παράξενο συσχετισμό. Οι δικές μου γνώσεις σχετικά με την πρωτόγονη τέχνη ήταν περιορισμένες, αλλά ο θείος μου είχε φροντίσει να κολλήσει επεξηγηματικές σημειώσεις στις βάσεις ή στις πλάτες των περισσότερων απ' αυτά, εκτός όσων η προέλευσή τους ήταν αυτονόητη, όπως συνέβαινε με τους κοινούς τύπους των Πολυνησιακών μασκών.

Ο καταχωρισμός των αντικειμένων είχε από μόνος του μεγάλο ενδιαφέρον. Υπήρχαν κάπου διακόσια εβδομήντα επτά κομμάτια, αν υπολόγιζε κανείς και δυο-τρία που μπορεί να είχαν σπάσει με τέτοιο τρόπο ώστε να μοιάζουν με δύο α-

ντί με ένα. Από αυτόν τον αριθμό, κάπου εικοσιπέντε ήταν αμερινδικής προέλευσης και άλλα τόσα φτιαγμένα από Εσκιμώους και Ινδιάνους του Καναδά. Υπήρχαν μερικά σκόρπια κομμάτια που προφανώς ανήκαν στον πολιτισμό των Μάγια, και καμιά εικοσαριά Αιγυπτιακής τεχντροπίας. Περίπου εκατό προέρχονταν από την καρδιά της Αφρικής, και σαράντα ακόμα από την Ασία. Σχεδόν όλα τα υπόλοιπα, είχαν προέλευση τον Ειρηνικό Ωκεανό, και ήταν από την Πολυνησία, τη Μικρονησία, τη Μελανησία και την Αυστραλία. Εκτός από αυτά, υπήρχαν και πέντε ή έξι κομμάτια που, σύμφωνα με τις σημειώσεις του θείου μου, η προέλευσή τους ήταν άγνωστη. Αυτά τα τελευταία ήταν εξαιρετικά ασυνήθιστα και, αν και διέφεραν επιφανειακά κατά πολύ μεταξύ τους, φαίνονταν να έχουν κάποια σχέση. Ήταν σαν μια άγνωστη επιρροή να είχε επιδράσει κοινά πάνω σε όλους τους πολιτισμούς που αντιπροσώπευαν, έτσι ώστε να μπορεί κανείς να συσχετίσει, για παράδειγμα, τα τρομαχτικά γλυπτά του Νότιου Ειρηνικού και τα αποκρουστικά τοτέμ των Καναδών Ινδιάνων. Απ' ότι έδειχναν οι σημειώσεις του, ο θείος μου είχε σίγουρα αντιληφθεί αυτή την παράξενη σχέση. Δυστυχώς, όμως, δεν υπήρχε πουθενά κάποια εμφανής ένδειξη της θεωρίας που είχε σχηματίσει σχετικά με αυτά τα έργα τέχνης.

Ήταν φανερό πως είχε δώσει την μεγαλύτερη προσοχή του στα αντικείμενα του Νότιου Ειρηνικού τα οποία, όπως είδα αμέσως, δεν ήταν οι συνηθισμένες ξύλινες μάσκες των ιθαγενών. Παρ' όλα αυτά, οι σημειώσεις του ήταν συχνά κρυπτογραφικές και μόνο κάτω από το φως των

μετέπειτα εξελίξεων μπόρεσα να κατανοήσω το νόημά τους. Με τη σειρά που αποτυπώθηκαν στο μυαλό μου, τα πιο σημαντικά κομμάτια μαζί με τις σημειώσεις τους ήταν τα ακόλουθα:

1) Μια ανθρώπινη μορφή με ένα πουλί στην πλάτη. «Ποταμός Σεπίκ, Νέα Γουινέα. Λέγεται πως υπάρχει και το αντίστροφο, αλλά το θέμα καλύπτει μεγάλη μυστικότητα».

2) Ένα κομμάτι υφάσματος Τάπα από τα νησιά Τόνγκα, με το σχέδιο ενός σκουροπράσινου αστεριού πάνω σε καφέ φόντο. «Πρώτη εμφάνιση του πεντάκτινου αστεριού σε αυτή την περιοχή. Καμιά άλλη σχέση. Οι ντόπιοι δεν μπορούν να δώσουν εξηγήσεις για το σχέδιο. Απλά λένε πως είναι πολύ παλιό. Είναι φανερό πως δεν υπήρξε μετέπειτα επαφή, αφού έχει χάσει την έννοιά του».

3) Θεός των Ψαράδων. «Νησιά Κουκ. Δεν είναι το συνηθισμένο ειδώλιο μέσα στην πιρόγα. Ξεχωρίζουν η έλλειψη λαιμού, ο παραμορφωμένος κορμός και τα πλοκάμια αντί για χέρια ή/και πόδια. Οι ιθαγενείς δεν του δίνουν όνομα».

4) Πέτρινο τίκι. «Νησιά Μαρκίζες. Βατραχοειδές κεφάλι πάνω σε μάλλον ανθρώπινη μορφή. Υπάρχουν μεμβράνες ανάμεσα στα δάχτυλα; Οι ιθαγενείς, αν και δεν το λατρεύουν, του αποδίδουν κάποια σημασία και το σχετίζουν με κάτι τρομερό».

5) Μικροσκοπικό κεφάλι. «Προφανώς μια μινιατούρα των κολοσσιαίων πέτρινων γλυπτών που έχουν βρεθεί στις πλαγιές του Ράνο-ραράκου. Τυπικό δείγμα τέχνης των Νησιών του Πάσχα. Βρέθηκε στο Ποναπέ. Οι ιθαγενείς το αποκαλούν απλά "Πρεσβύτερο Θεό"».

6) Σκαλισμένο περβάζι. «Νέα Ζηλανδία, Μαόρι. Καταπληκτική καλλιτεχνία. Οι κεντρικές μορφές είναι εμφανώς οκταποειδείς, αλλά δεν είναι ακριβώς χταπόδια. Μοιάζουν περισσότερο με έναν παράξενο συνδυασμό ψαριού, βατράχου, χταποδιού και ανθρώπου».

7) Σκαλισμένη γάμπα πόρτας (ταλέ) «Νέα Καλδονία. Και πάλι η εμφάνιση του πεντάκτινου αστεριού!»

8) Φιγούρα προγόνου. «Σκαλισμένη σε ξύλο γιγάντιας φτέρης. Άμπριμ, Νέες Εβρίδες. Εν μέρει ανθρώπινη και εν μέρη βατραχοειδής. Αν παριστάνει αληθινό πρόγονο, θα πρέπει να υπάρχει σχέση με τη λατρεία στο Ποναπέ και το Ίν-σμάουθ. Η αναφορά του ονόματος του Κθούλου στον ιδιοκτήτη της τον τρομοκράτησε, αν και δεν μπορούσε να εξηγήσει το γιατί».

9) Γενειοφόρος μάσκα. «Τόπος προέλευσης, Άμπριμ. Τα "γένια" μοιάζουν περισσότερο με πλοκάμια παρά με τρίχες. Παρόμοια τεχνοτροπία στις Καρολίνες, στην περιοχή του ποταμού Σεπίκ στη Νέα Γουινέα και στα νησιά Μαρκίζες. Ανακάλυψα μια παρόμοια σε ένα μαγαζί της απο-

βάθρας της Σιγκαπούρης. Επιγραφή: "Δεν πωλείται"»!

10) Ξύλινη μορφή. «Ποταμός Σεπίκ. Ξεχωρίζουν: α) η μύτη που μοιάζει με πλοκάμι και φτάνει μέχρι κάτω από τη μέση. β) Η κάτω σιαγόνα — άλλο ένα πλοκάμι που ενώνεται με τον κορμό στην περιοχή του ομφαλού. Το κεφάλι εντελώς δυσανάλογο. Να υπήρξε ζωντανό μοντέλο;»

11) Πολεμική ασπίδα. «Κουίνσλαντ. Σχέδιο λαβυρίνθου. Διακρίνεται: α) υποβρύχιος λαβυρίνθος, β) καθισμένη ανθρωποειδής μορφή στο τέλος του λαβυρίνθου. Πλοκάμια;»

12) Φυλαχτό από όστρακο. «Παπούα. Παρόμοιο με το ανωτέρω».

Ήταν φανερό πως ο θεός μου προσπαθούσε να ανακαλύψει κάποια σχέση ανάμεσα στα διάφορα κομμάτια, μα αν την αναζητούσε στην εξέλιξη της πρωτόγονης τέχνης ή σε κάποιο αντικείμενο αναπαράστασης, δεν ήταν ακόμα σφές. Μάλλον, όπως, επρόκειτο για το δεύτερο, γιατί ανάμεσα στα κομμάτια άγνωστης προέλευσης υπήρχαν δύο που έρριχναν κάποιο φως στις μυστηριώδεις σημειώσεις του θείου μου.

Το ένα ήταν κάποιο πεντάκτινο αστέρι με ανώμαλη επιφάνεια, φτιαγμένο από ένα είδος άγνωστης γκρίζας πέτρας. Το άλλο ήταν ένα θαυμάσια σκαλισμένο αγαλματάκι, κάπου είκοσι εκατοστά ύψος, που έμοιαζε να παριστάνει το αποκύημα ενός εφιάλτη. Προφανώς πρόκειται για ένα μυθολογικό τέρας, όπως τουλάχιστον το εί-

χαν φανταστεί οι ιθαγενείς, και που ήταν αμφίβολο αν είχε και την παραμικρή σχέση με οποιοδήποτε ζώο είχε ζήσει ποτέ στη γη.

Το περίγραμμά του ήταν ανθρωποειδές, αλλά είχε κεφάλι που έμοιαζε με χταποδιού και το πρόσωπό του ήταν σκεπασμένο από μια μάζα πλοκάμια. Το σώμα του φαινόταν να είναι ταυτόχρονα φοιλιωτό και ελαστικό. Τα άκρα του είχαν αφύσικα μεγάλα νύχια και κάτι που έμοιαζε με φτερά νυχτερίδας φύτρωνε στην πλάτη του. Το παχύσαρκο σώμα και το δαιμονικό πρόσωπο ανέδιδαν μια ζωηρότατη αίσθηση κακίας-κακίας, όχι σαν κι αυτή που αντιλαμβάνεται ο κοινός άνθρωπος, αλλά ενός φριχτού και καταστρεπτικού τρόμου που ξεπερνούσε το κακό όπως το ξέρει η ανθρωπότητα. Την όψη του έκανε ακόμα πιο τρομαχτική το γεγονός ότι το πλάσμα παριστάνονταν σε μια μισοκαθιστή στάση, λες κι ήταν έτοιμο να ορμήξει προς τον παρατηρητή. Στη βάση του, ο θεός μου είχε κολλήσει μόνο ένα σύντομο σημείωμα, ακόμα πιο περίεργο από τα άλλα: «Ο Κ. — ή κάποιος άλλος;»

Αν και, όπως παραδέχθηκα, δεν είχα μεγάλες γνώσεις πάνω στην πρωτόγονη τέχνη, ήμουν πεισμένος ότι δεν υπήρχε καμιά σχέση ανάμεσα στην τεχνοτροπία αυτής της παράξενης μορφής και οποιουδήποτε είδους τέχνη είχα γνωρίσει σαν μορφωμένος άνθρωπος, κι αυτή μου η πεποίθησή μου προκαλούσε ακόμα μεγαλύτερη περιέργεια για τη συλλογή του θείου μου.

Για την προέλευσή του, δεν φαινόταν καμιά ένδειξη — τουλάχιστον επάνω στο αγαλμα. Δεν υπήρχε τίποτε άλλο εκτός από την παράξενη σημείωση του θείου μου. Εξάλλου, το γλυπτό μου

έδινε μια αίσθηση απερίγραπτης αρχαιότητας. Ήταν κατασκευασμένο από μια πρασινόμαυρη πέτρα με ιριδίζοντα νερά και κηλίδες, που δεν μου θύμιζε κανένα γνωστό μου ορυκτό. Επιπλέον, κατά μήκος της βάσης της μορφής υπήρχαν κάποια σκαλίσματα που στην αρχή τα είχα θεωρήσει για τυχαίες χαρακίες. Ωστόσο, μετά από λεπτομερή εξέταση έγινε φανερό πως δεν είχαν γίνει κατά λάθος, αλλά είχαν σκαλιστεί με προσοχή πάνω στην πέτρα. Ήταν ιερογλυφικά ή γράμματα σε κάποια γλώσσα που είχε τόσο λίγη σχέση με τους γνωστούς τρόπους γραφής όσο και το ίδιο το γλυπτό με τις γνωστές τεχνотροπίες.

Δεν ήταν, λοιπόν, περίεργο, το ότι πείσθηκα να εγκαταλείψω προσωρινά την έρευνά μου για τον πολιτισμό των Κρεολών για να εξετάσω με μεγαλύτερη προσοχή τα γραπτά του θείου μου. Μου φαινόταν ολοφάνερο πως, όσο κρυφίνους και να ήταν, βρισκόταν στο σωστό δρόμο για κάποια ανακάλυψη, και υπήρχαν ορισμένα γεγονότα — όπως η κάρτα με την οποία μου ζητούσε στοιχεία παγανιστικών θρησκειών ανάμεσα στους Κρεολούς και το ενδιαφέρον του για τα έργα τέχνης των ιθαγενών που συνέλεγε — που με έκαναν να πιστεύω πως το αντικείμενο της αναζήτησής του ήταν κάποια μορφή αρχαίας θρησκείας. Πιθανώς, να γύρευε τα ίχνη της στις απόμακρες γωνιές της γης, εκεί όπου ήταν πολύ περισσότερο πιθανό να έχει επιβιώσει.

Η αποφασιστικότητά μου, ωστόσο, δεν είχε εύκολη πρακτική εφαρμογή, γιατί τα χαρτιά του θείου μου δεν είχαν καμιά απολύτως χρονολογική σειρά. Είχα ελπίσει, εξαιτίας της σχετικά προ-

σεγμένης τοποθέτησής τους μέσα στα κιβώτια, ότι τουλάχιστον θα μπορούσα να τα διαβάσω με κάποια τάξη, αλλά χρειάστηκα πολύ χρόνο για να τα τακτοποιήσω κάπως, κι ακόμα περισσότερο για να τα ταξινομήσω χρονολογικά — αν και δεν ήμουν απόλυτα σίγουρος πως η σειρά που τα έβαλα ήταν η σωστή. Αν μη τι άλλο, οι ταξιδιωτικές σημειώσεις του θείου μου, μου επέτρεπαν να ανακαλύψω πού είχε ταξιδέψει και σε ποιες ημερομηνίες. Επίσης, μου δόθηκε η ευκαιρία να ανακαλύψω την αρχική ώθηση που είχε οδηγήσει έναν φιλήσυχο άνθρωπο να αρχίσει να γυρίζει τον κόσμο σε μια τόσο προχωρημένη ηλικία.

Φαινόταν πιθανό, πως κάποια εμπειρία του, που πράγματι είχε ζήσει ή απλά την είχε φανταστεί, σχετιζόταν με τα δυο χρόνια που διδάξε στο Πανεπιστήμιο Μισκατόνικ και ήταν αυτή που τον είχε οδηγήσει στις αναζητήσεις του. Ωστόσο, ήταν σίγουρο πως η αιτία του πρώτου του ταξιδιού ήταν ένα περίεργο χειρόγραφο που προφανώς ήταν γραμμένο από κάποιο ναυαγό. Δεν έχω ιδέα πώς έπεσε στα χέρια του θείου μου. Ίσως την προσοχή του να είχε προκαλέσει ένα απόκομμα εφημερίδας που ήταν καρφιτωμένο επάνω στο χειρόγραφο. Το άρθρο είχε μια σύντομη αναφορά στην ανακάλυψη ενός μπουκαλιού που περιείχε ένα μήνυμα. Η επικεφαλίδα έγραφε:

ΛΥΘΗΚΕ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ
ΤΟΥ ΧΑΜΕΝΟΥ ΠΛΟΙΟΥ.
ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ «ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΗΣ»
ΒΥΘΙΣΤΗΚΕ!

Και στη συνέχεια:

«Όκλαντ, Ν. Ζηλανδία, 17 Δεκεμβρίου. Το μυστήριο του βρετανικού εμπορικού πλοίου Υπερασπιστής, που είχε χαθεί από τον περασμένο Αύγουστο, φαίνεται πως λύθηκε σήμερα με την ανακάλυψη ενός χειρόγραφου γραμμένου από το λοστρόμο Άλιστερ Γκρίνμπι. Το χειρόγραφο ανακαλύφθηκε μέσα σε μια μποτίλια που επέπλεε κοντά στις ακτές της Νέας Ζηλανδίας από το πλήρωμα ενός ψαροκάικου. Αν και κατά το μεγαλύτερο μέρος του φαίνεται σαν αποκύημα ενός μυαλού ήδη παραφρονεμένου από τις κακουχίες, τα ουσιαστικά γεγονότα της βύθισης του Υπερασπιστή ξεχωρίζουν ολοκάθαρα. Φεύγοντας από τη Σιγκαπούρη, το πλοίο έπεσε σε μια καταιγίδα κατά τα μέσα Αυγούστου. Εκείνη τη μέρα βρισκόταν σε Γεωγραφικό Μήκος 47° 53' Νότια και 127° 37' Δυτικά. Το πλήρωμα αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σκάφος δέκα ώρες αφότου χτύπησε η καταιγίδα και ενώ ακόμα μαινόταν. Στη συνέχεια, βρέθηκαν στο έλεος της θάλασσας και, αν μπορούμε να πιστέψουμε τη διήγηση του Γκρίνμπι, αποδεκατίστηκαν από βάρβαρους πειρατές. Τελικά, ο Γκρίνμπι κι όσοι σύντροφοί του είχαν επιζήσει έφτασαν στις ακτές ενός νησιού που πιθανώς να ανήκε στα Γκίλμπερτ ή τις Μαριάνες. Ωστόσο, παρόμοιο νησί όπως αυτό που περιγράφει ο Γκρίνμπι είναι άγνωστο στους χαρτογράφους οι οποίοι αμφιβάλλουν για την αλήθεια της διήγησης του Γκρίνμπι μετά τη βύθιση του πλοίου».

Το ίδιο το χειρόγραφο ήταν γραμμένο στις μικρές σελίδες ενός σημειωματάριου τσέπης που είχαν καρφитσωθεί μαζί. Είχε γραφτεί με τρεμά-

μενο χέρι και δεν υπήρχαν πολλές λέξεις σε κάθε σελίδα, αλλά παρ' όλα αυτά ήταν αρκετά εκτεταμένο, αν σκεφτεί κανείς πως εκείνος που το έγραψε είχε υποστεί πολλές κακουχίες και ήταν λίγο ή πολύ πεισμένος ότι θα πεθάνει στη θάλασσα πριν τον ανακαλύψουν.

«Είμαι ο μόνος ζωντανός που απέμεινε από το πλήρωμα του Υπερασπιστή, που έφυγε από τη Σιγκαπούρη στις 17 Αυγούστου αυτού του χρόνου. Την 21η μέρα, πέσαμε σε καταιγίδα, σε συντεταγμένες 47° 53' Νότια και 127° 37' Δυτικά. Ο καπετάνιος Ράνταλ έδωσε διαταγή όλοι να βγουν στο κατάστρωμα, αλλά δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα για να γλιτώσουμε, με ένα σαπιοκάραβο όπως ήταν ο Υπερασπιστής. Στην αρχή της έκτης βάρδιας, κάπου δέκα ώρες αφότου μας χτύπησε η καταιγίδα, δόθηκε διαταγή να εγκαταλείψουμε το πλοίο. Είχε υποστεί ρήγμα στα ύφαλα και έμπαζε νερά πολύ γρήγορα. Ήταν αδύνατον να το σώσουμε. Κατεβάσαμε δυο βάρκες. Ο Καπετάνιος μπήκε τελευταίος και ανέλαβε την πρώτη, ενώ εγώ πήρα την αρχηγία στη δεύτερη. Πέντε άνδρες χάθηκαν ενώ προσπαθούσαμε να απομακρυνθούμε από το πλοίο. Ποτέ δεν έχω δει στη ζωή μου ψηλότερα κύματα, κι όταν ο Υπερασπιστής τελικά βούλιαξε, τα πράγματα έγιναν ακόμα χειρότερα.

»Χωρίσαμε μέσα στο σκοτάδι, αλλά το πρωί ξαναβρεθήκαμε. Είχαμε μαζί μας προμήθειες αρκετές για μια βδομάδα, και υπολογίζαμε πως θα πρέπει να βρισκόμασταν κάπου ανάμεσα στις Καρολίνες και τη Νέα Γουινέα. Κάναμε ότι περνούσε από το χέρι μας για να κατευθυνθούμε

προς την τελευταία. Τη δεύτερη μέρα, ο Μπλέικ έπαθε υστερία και προξένησε ένα ατύχημα. Μεσα στη φασαρία, χάσαμε την πυξίδα μας. Επειδή ήταν η μόνη που υπήρχε και στις δυο βάρκες, η απώλειά της ήταν πολύ σοβαρή. Διατηρούσαμε όπως πιστεύαμε μια ευθεία πορεία προς τη Νέα Γουινέα, αλλά όταν ήρθε η νύχτα καταλάβαμε από τα αστέρια πως είχαμε παρασυρθεί δυτικά. Την επόμενη νύχτα ήμασταν και πάλι εκτός πορείας, αλλά στη συνέχεια δεν μπορώ να είμαι σίγουρος για το πού κατευθυνθήκαμε επειδή, παρόλο που προσπαθήσαμε να διορθώσουμε πορεία, σύννεφα σκέπασαν όλα τα αστέρια εκτός απ' το Σταυρό του Νότου και τον Κάνοπους, που διακρίνονταν αμυδρά από πίσω τους.

»Στη διάρκεια αυτών των ημερών, χάσαμε ακόμα τέσσερις άνδρες. Τον Σίντονς, τον Χάρκερ, τον Πίτερσον και τον Γουάιλις, που όλοι τους παραφρόνησαν. Κατά τη διάρκεια της τέταρτης νύχτας, ο Χιούετ που φυλούσε σκοπιά μας ξύπνησε όλους με μια τρομαγμένη φωνή. Ξυπνήσαμε κι ακούσαμε ότι είχε ακούσει κι αυτός: Κραυγές και ουρλιαχτά μέσα στη νύχτα που δεν μπορεί παρά να έρχονταν από τη βάρκα του Καπετάνιου Ράβταλ. Σε λίγες στιγμές, ξανάπεσε η σιωπή. Τους φωνάξαμε, αλλά δεν πήραμε καμιά απάντηση. Αν απλά ήταν ένας από τους ναυτικούς που είχαν παραφρονήσει, κάποιος θα μας μιλούσε, αλλά δεν ακουγόταν τσιμουδιά. Σταματήσαμε να προσπαθούμε και περιμέναμε να ξημερώσει, φοβισμένοι όλοι, λίγο ή πολύ, από το σκοτάδι και με τον αντίλαλο από τις τρομερές κραυγές ακόμα μέσα στ' αυτιά μας.

»Όταν ξημέρωσε, ανακαλύψαμε την άλλη

βάρκα, αλλά δεν φαινόταν μέσα της ούτε ένας από το πλήρωμα. Διέταξα να πλησιάσουμε, πιστεύοντας ότι μπορεί να υπήρχαν μερικοί ξαπλωμένοι στον πάτο της, αλλά όταν την πλευρίσαμε δεν βρήκαμε μέσα κανέναν. Δεν υπήρχε άλλο σημάδι εκτός από το πεσμένο καπέλο του καπετάνιου. Έψαξα όλο το σκαρί προσεκτικά. Το μόνο που πρόσεξα ήταν πως οι κουπαστές έμοιαζαν γλιστρισμένες από την έξω μεριά τους, λες και κάτι είχε βγει από το νερό και είχε γείρει μέσα στη βάρκα.

»Απομακρυνθήκαμε, αφήνοντας τη βάρκα όπως τη βρήκαμε. Δεν είχαμε αρκετή δύναμη για τη σέρνουμε πίσω μας και κάτι τέτοιο έτσι κι αλλιώς δεν θα μας ωφελούσε σε τίποτα. Δεν είχαμε ιδέα πού βρισκόμασταν ή προς τα πού πηγαίναμε, αλλά πιστεύαμε ακόμα πως είμαστε κάπου κοντά στα νησιά Άντιμιραλτις. Τέσσερις ώρες μετά το ξημέρωμα, ο Άνταμς έβγαλε μια φωνή και έδειξε κάτι ευθεία μπροστά μας. Ήταν ξηρά! Αρχίσαμε να τραβάμε κουπί, αλλά ήταν μακρύτερα απ' όσο περιμέναμε. Έτσι, έφτασε το απόγευμα πριν να βρεθούμε αρκετά κοντά για να τη δούμε καθαρά.

»Ήταν ένα νησί, αλλά ανόμοιο με όλα όσα έχω δει ως τώρα. Είχε μήκος κάπου ένα μίλι και, αν και δεν φαινόταν να έχει επάνω του βλάστηση, κάποιο είδος κτιρίου υψωνόταν στο μέσο του. Μια μεγάλη μαύρη κολώνα προεξείχε και κοντά στην ακτή υπήρχαν απομεινάρια από τοίχους. Ο ήλιος κόντευε να δύσει και σύννεφα σκέπαζαν τον ουρανό, αλλά μπορούσα να το δω καλά. Το νησί είχε κάτι περίεργο. Ακόμα και τα ψηλότερα σημεία του έμοιαζαν καμωμένα από λά-

σπη. Το ίδιο το κτίσμα φαινόταν να έχει κάτσει στραβό. Πίστεψα πως όλες αυτές οι εντυπώσεις μου οφείλονταν στη ζέστη και στην αφυδάτωση αλλά παρ' όλα αυτά έδωσα διαταγή να μην βγούμε στην ακτή μέχρι να ξημερώσει.

»Ποτέ δεν φτάσαμε στο νησί.

»Εκείνη τη νύχτα, σκοπιά μέχρι τα μεσάνυχτα έπρεπε να φυλάξει ο Ρίτσαρντσον, αλλά ήταν πολύ αδύναμος για να τα καταφέρει. Έτσι, ανέλαβε ο Πέτρι, κι ο Σίμοντς κάθισε μαζί του για να κρατούν ο ένας τον άλλο ξύπνιο. Ήμασταν όλοι εξαντλημένοι από την προσπάθεια να φτάσουμε στο νησί κι από την έλλειψη τροφής και νερού, κι έτσι σύντομα αποκοιμηθήκαμε. Δε μου φάνηκε να είχα κοιμηθεί για πολύ, όταν μου ξύπνησε ένα ουρλιαχτό από τον Σίμοντς. Στη στιγμή, πετάχτηκα όρθιος και έτρεξα στο πλάι του.

»Ήταν καθισμένος και κοιτούσε τη θάλασσα με τα μάτια γουρλωμένα και το στόμα ορθάνοιχτο, σαν κάποιος που είχε τρομοκρατηθεί από ένα φριχτό θέαμα. Ψέλισε πως κάτι είχε βγει από το νερό και είχε αρπάξει τον Πέτρι. Αυτό ήταν και το μόνο που πρόλαβε να πει. Την επόμενη στιγμή, έπεσαν επάνω μας από όλες τις μεριές της βάρκας!

»Όλοι πολεμήσαμε λυσσασμένα. Ένιωσα κάτι να με ξεσκίζει, σαν φοιιδωτό μπράτσο με ένα χέρι στην άκρη του, αν και θα ορκιζόμουν στο Θεό πως ανάμεσα στα δάχτυλά του είχε μεμβράνες! Το πρόσωπο που είδα έμοιαζε με διαστρωμένη ανάμεσα σε βάτραχο και άνθρωπο! Το πλάσμα είχε βράγχια και το δέρμα του ήταν γλοιώδες!

»Αυτό είναι το τελευταίο πράγμα που θυμάμαι από εκείνη τη νύχτα. Την επόμενη στιγμή, κάτι με χτύπησε. Μου φαίνεται πως ήταν ο ταλαίπωρος ο Τζεντ Λάμπερτ, μισότρελος από το φόβο, και πιθανώς νόμιζε πως χτυπούσε κάποιο από τα όντα που μας επιτίθενταν. Έπεσα κάτω ναίσθητος και πιθανώς αυτό ήταν που με έσωσε. Τα πλάσματα με νόμισαν για νεκρό και δεν με χτύπησαν.

»Όταν συνήλθα, ο ήλιος ήταν ήδη ψηλά. Το νησί είχε χαθεί και καθώς φαίνεται η βάρκα μου είχε ξεμακρύνει... Παρασύρομαι εδώ κι ένα μερόνυχτο και έτσι σήμερα το πρωί αποφάσισα να γράψω όλα όσα συνέβησαν και να τα ρίξω μέσα σε μια μπουκάλα στη θάλασσα. Αν δεν συναντήσω στεριά ή αν δεν με βρει κάποιο πλοίο σύντομα, το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να ελπίζω και να προσεύχομαι πως κάποιος θα βρει κάποτε το μήνυμά μου και θα πάει να αφανίσει αυτά τα πλάσματα που κατασπάραξαν τους άντρες μου κι αυτούς του καπετάνιου Ράνταλ, γιατί χωρίς αμφιβολία την ίδια τύχη θα είχαν κι αυτοί. Κάτι μέσα απ' αυτά τα κολασμένα νερά βγήκε τη νύχτα και δεν άφησε κανέναν τους ζωντανό...

Άλιστερ Χ. Γκρίνμπι
Λοστρόμος του
«Υπερασπιστή»

Δεν ξέρω με τι μάτι είχαν δει οι αρχές του Όγκλαντ το χειρόγραφο του Γκρίνμπι, αλλά το σίγουρο είναι πως ο θεός μου το είχε πάρει πολύ σοβαρά. Απόδειξη πως, ακολουθώντας σε χρονολογική σειρά, υπήρχε μια μεγάλη συλλογή από παρόμοιες ιστορίες-διηγήσεις παράξενων

και ανεξήγητων συμβάντων, περιγραφές άλλων μυστηρίων, αναφορές σε αλλόκοτες εξορμήσεις και κάθε άλλου είδους περιέργων συμβάντων που ίσως είχαν γραφτεί σε χιλιάδες εφημερίδες αλλά οι περισσότεροι άνθρωποι τις είχαν διαβάσει με επιφανειακό μόνο ενδιαφέρον.

Ως επί το πλείστον, αυτές οι αναφορές ήταν πολύ σύντομες. Ήταν φανερό πως η πλειονότητα των εκδοτών τις χρησιμοποιούσαν μόνο για να γεμίζουν κάποια κενά στις εφημερίδες τους αλλά σίγουρα θα είχε περάσει από το μυαλό του θείου μου πως πίσω τους μπορεί να κρύβονταν παρόμοιες ιστορίες με εκείνη του Γκρίνμπι. Τώρα πια μπορούσα να καταλάβω πως τα αποκόμματα που τόσο προσεκτικά είχε μαζέψει ο θείος μου είχαν μόνο ένα κοινό στοιχείο μεταξύ τους: τα εντελώς ανεξήγητα συμβάντα που εξιστορούσαν. Εκτός από αυτό, δεν υπήρχε εμφανής ομοιότητα ανάμεσά τους. Υπήρχαν ακόμα και μερικές αρκετά μακροσκελείς αναφορές, που αφηρούσαν γεγονότα τοπικής σημασίας. Αυτές, λίγα λόγια, ήταν οι εξής:

1) Μια περίληψη των γεγονότων σχετικά με την εξαφάνιση του δρ. Λαμπάν Σριούσπερι από το Άρκχαμ της Μασαχουσέτης στο οποίο ήταν προσαρτημένες διάφορες αόριστες παράφοροι που είχαν αντιγραφτεί από ένα χειρόγραφο ή βιβλίο με τον τίτλο: *Μια Έρευνα στα Μυστήρια Μοτίβα των Σύγχρονων Πρωτόγονων Φυλών. Ειδική Αναφορά στο Κείμενο του Ρ'άλεχ*. Για παράδειγμα:

«Η θαλάσσια προέλευση είναι μάλλον βαιή, γιατί κάθε αναφορά στον Κθούλου σχετι-

ται άμεσα ή έμμεσα με τους ωκεανούς. Αυτό ισχύει τόσο στις περιπτώσεις που αναφέρονται σε κάποια εμφάνιση του ίδιου του Κθούλου όσο και στις δραστηριότητες των οπαδών του. Κανείς δεν μπορεί ασφαλώς να είναι σίγουρος για το θρύλο της Ατλαντίδας, αλλά υπάρχουν ορισμένες φαινομενικά επιφανειακές ομοιότητες που δεν μπορούν να απορριφθούν χωρίς περαιτέρω έρευνα. Τα σημεία όπου εστιάζονται οι δραστηριότητες και που μπορεί κανείς να τα βρει δημιουργώντας κύκλους γύρω από οκτώ σημεία του χάρτη της υδρογείου είναι τα παρακάτω:

»1) Ο Νότιος Ειρηνικός, με το κέντρο του κύκλου επάνω ή κοντά στο Ποναπέ των Καρολίνων Νήσων.

»2) Ο Ατλαντικός έξω από την ακτή των ΗΠΑ, με κέντρο το Ίνσμάουθ της Μασαχουσέτης.

»3) Τα υπόγεια νερά κάτω από το Περού, με επίκεντρο την αρχαία ακρόπολη των Ίνκας, το Μάτσου Πίτσου.

»4) Η Βόρεια Αφρική και η Μεσόγειος, με κέντρο την όαση Ελ Νίγκρο στη Σαχάρα.

»5) Ο Βόρειος Καναδάς και η Αλάσκα, με κέντρο βόρεια του Μέντεσιν Χατ.

»6) Ο Ατλαντικός με κέντρο τις Αζόρες.

»7) Το νότιο μισό των Ηνωμένων Πολιτειών, με κέντρο κάπου στον Κόλπο του Μεξικού και

»8) Η Νοτιοδυτική Ασία, με εστία μια έρημη περιοχή στο Κουβέιτ (;) που λέγεται πως βρισκείται κοντά σε μια αρχαία θαμμένη πόλη (Ιρέμ, η Πόλη των Στήλων;).

2) Μια εκτεταμένη αναφορά με αποσπασματι-

κές σημειώσεις, για τη μυστηριώδη εισβολή και την μερική καταστροφή του Ίνσμάουθ από ομοσπονδιακούς πράκτορες.

3) Ένα άρθρο σε μια εβδομαδιαία εφημερίδα για την εξαφάνιση του Χένρι Άκελι από το εξοχικό του κοντά στο Μπρατέλμπορο, με αναφορές στην τρομακτικά τέλεια αναπαράσταση του προσώπου και των χεριών του που βρέθηκαν πάνω στην πολυθρόνα από την οποία εξαφανίστηκε και μια μικρότερη περιγραφή των τρομερών παρατηρημάτων που θεάθηκαν στο έδαφος γύρω από το σπίτι.

4) Μια μετάφραση ενός μακροσκελούς γράμματος που εμφανίστηκε σε μια εφημερίδα του Καϊρού και αναφερόταν σε θεάσεις παράξενων θαλασσινών πλασμάτων έξω από τις ακτές του Μαρόκου.

Υπήρχαν επίσης πολλά μικρότερα αποκόμματα, αλλά όπως και τα πιο μακροσκελή αναφέρονταν σε αλλόκοτα φαινόμενα και ανεξήγητα συμβάντα. Ανάμεσά τους διάβαζες αναφορές για παράξενες καταιγίδες, ανεξήγητες σεισμικές δονήσεις, επιδρομές της αστυνομίας σε άγνωστων αιρέσεων, άλυτα εγκλήματα κάθε είδους, ασυνήθιστα φυσικά φαινόμενα, διηγήσεις ταξιδιωτών από μακρινές γωνιές της γης και εκατοντάδες παρόμοια θέματα. Εκτός από τα αποκόμματα, υπήρχαν επίσης διάφορα βιβλία-μελέτες για τον πολιτισμό των Ίνκας, δυο βιβλία για το Νησί του Πάσχα και αντιγραμμένα αποσπάσματα από εκδόσεις που ποτέ πριν δεν είχα

ακούσει: Τα «Σελανέζικα Ρητά», τα «Πνακοτικά Χειρόγραφα», το «Κείμενο του Ρ'λίεχ», η «Βίβλος του Έιμπον», τα «Γραπτά του Σούσεξ» και πολλά ακόμα.

Τέλος, υπήρχαν και οι σημειώσεις του θείου μου.

Δυστυχώς, ήταν κι αυτές σχεδόν το ίδιο κρυπτογραφικές όσο και μερικές από τις αναφορές που με τόση προσοχή συγκέντρωνε, αλλά διαβάζοντάς τις μπόρεσα να φτάσω σε κάποια συμπεράσματα. Έτσι, από τον γενικό χαρακτήρα των σημειώσεων μπορούσα εύκολα να καταλάβω πως:

»1) Ο θεός μου βρισκόταν στα (χνη μιας οργάνωσης που λάτρευε κάποιο από μια ομάδα εξώκοσμων όντων. Ο σκοπός της έρευνας του θείου μου ήταν η ανεύρεση του κεντρικού αρχηγείου αυτής της λατρείας του Κθούλου (που άλλες φορές αποκαλούσε Κτούλου, Κλούλου κλπ.).

»2) Μερικά ή και όλα τα αντικείμενα τέχνης που είχα βρει σχετιζόνταν με αυτή τη λατρεία.

»3) Η λατρεία αυτού του όντος ήταν πανάρχαια και διαβολική.

»4) Ότι ο θεός μου υποπτευόταν ότι το αποκρουστικό πέτρινο ειδώλιο με την άγνωστη προέλευση θα πρέπει να ήταν μια απεικόνιση του Κθούλου.

»5) Ότι ο θεός μου ήταν σχεδόν σίγουρος ότι υπήρχε κάποια σχέση ανάμεσα στα γεγονότα που ανέφεραν τα αποκόμματα των εφημερίδων και τη λατρεία αυτής της ομάδας των όντων.

Πάνω σ' αυτό το τελευταίο, οι σημειώσεις του

ήταν πολύ ξεκάθαρες, όπως αποδεικνύουν τα ακόλουθα αποσπάσματα:

«Ορισμένοι παραλληλισμοί οδηγούν σε αναπόφευκτα συμπεράσματα. Για παράδειγμα, ο δρ. Στριούσπερι εξαφανίστηκε μέσα σε ένα χρόνο από την έκδοση του βιβλίου του πάνω στα μυθικά μοτίβα. Ο Βρεττανός καθηγητής Σερ Λάντον Έτρικ σκοτώθηκε σε ένα παράξενο ατύχημα έξι εβδομάδες μετά τη δημοσίευση του άρθρου του για τους ψαράνθρωπους του Ποναπέ στην Αποκρυφιστική Επιθεώρηση. Ο Αμερικανός συγγραφέας Φίλιπ Λάβκραφτ πέθανε μέσα σε ένα χρόνο από τη δημοσίευση του περίεργου διηγήματός του «Η Σκιά Πάνω από το Ίνσμάουθ». Από αυτούς και άλλους πολλούς, μόνο ο θάνατος του Λάβκραφτ είχε προέλθει από αρρώστια. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί κάποια αλλεργία που είχε ο Λάβκραφτ απέναντι στη θάλασσα και όλα όσα περιείχε, μέχρι σημείου να του έρχεται εμετός απλά και μόνο όταν έβλεπε θαλασσινό φαγητό.

«Το συμπέρασμα είναι αναπόφευκτα πως ο Στριούσπερι και ο Λάβκραφτ — και ίσως ο Έτρικ και πολλοί άλλοι — ήταν έτοιμοι πριν πεθάνουν να κάνουν κάποια σπουδαία ανακάλυψη σχετικά με τον Κ.»

«Άξια προσοχής είναι η ονομασία της άσσης: ΕΛ Νίγκρο που μπορεί να μεταφραστεί σαν "Ο Σκοτεινός" ή "Ο Σκούρος", πράγμα που με τη σειρά του μπορεί να μην αποδίδεται μόνο στο διάβολο αλλά και σε κάθε ον του σκοταδιού. Σχολικό: Όλες οι αναφορές, εκτός από τη διήγηση

του Γιόχανσεν, όπως την καταγράφει ο Λάβκραφτ, δείχνουν πως ο Κ. και όσοι τον υπηρετούν άμεσα εμφανίζονται αποκλειστικά τη νύχτα και μόνο οι οπαδοί της αίρεσής του δρουν με το φως της ημέρας. Η σχέση με το χειρόγραφο του Γκρίνμπι είναι φανερή. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το νησί που είδε ο Γιόχανσεν και αυτό που είδε ο Γκρίνμπι είναι ένα και το αυτό. Πού βρίσκεται, όμως; Δεν υπάρχουν αναφορές από το Ποναπέ ούτε από το Κουίνσλαντ. Δεν είναι καταγραμμένο σε κανένα χάρτη. Και οι δυο διηγήσεις δείχνουν πως θα πρέπει να βρίσκεται κάπου ανάμεσα στη Νέα Γουινέα και τις Καρολίνες. Ο Γιόχανσεν αφήνει να υπονοηθεί ότι το νησί βουλιάζει και αναδύεται κατά διαστήματα. (Αν είναι έτσι, τότε ποια είναι η εξήγηση των "κτισμάτων;"»)

«Παντού υπάρχουν ενδείξεις, άμεσες ή έμμεσες, "ψαρανθρώπων" ή ειδικά σε σχέση με ορισμένα γεγονότα. Θεάθηκαν στο Άρκχαμ, πριν από την εξαφάνιση του δρ. Στριούσπερι. Τους είδαν στο Λονδίνο λίγο μετά το θάνατο του Έτρικ. Ο Γκρίνμπι αναφέρει όντα που έμοιαζαν "με διασταύρωση βάτραχου και ανθρώπου". Τα διηγήματα του Λάβκραφτ είναι γεμάτα από αυτούς, και η ιστορία του για το Ίνσμάουθ αφήνει να υπονοηθεί η τρομαχτική αιτία που οι βατραχοειδείς υπηρέτες του Κ. δεν ήθελαν κάποιον νεκρό και έτσι άφησαν τον Γκρίνμπι να ξεφύγει».

«Μπορεί κανείς να συγκρίνει τα γεγονότα που αναφέρονται στο χειρόγραφο του Γκρίνμπι με άλλες μυστηριώδεις εξαφανίσεις πλοίων,

όπως, για παράδειγμα, του Μαρί Σελέστ. Αν τα θαλάσσια πλάσματα μπορούν να επιτεθούν σε σκάφη του μεγέθους του Ακοίμητου (βλ. Γιόχανσεν), τότε γιατί να μην το κάνουν και σε μεγαλύτερα; Αν αυτή η θεωρία είναι σωστή, τότε εδώ βρίσκεται η πιθανή αν και αφάνταστα φριχτή εξήγηση για πολλά μυστήρια της θάλασσας, αμέτρητα ναυάγια και χαμένα πλοία. Από την άλλη πλευρά, οι μόνιμοι αυτόπτες μάρτυρες είναι άτομα που οι κακουχίες μπορεί πολύ εύκολα να τους είχαν σαλέψει τα λογικά».

Υπήρχαν πολλά κείμενα παρόμοιου τύπου. Καθώς ο θεός μου προχωρούσε βαθύτερα στην έρευνά του, έβλεπα ότι οι σημειώσεις του αποκτούσαν έναν όλο και πιο κρυπτογραφικό χαρακτήρα. Για παράδειγμα, σε ένα σημείο, προφανώς κάτω από την ένταση μιας πρόσφατης ανακάλυψης, έγραφε:

«Μήπως υπάρχει κάποια καθαρά επιστημονική εξήγηση στα ταξίδια μέσα στο χωροχρόνο που όπως λένε αποτελούν μια από τις δυνάμεις των Αρχαίων Θεών; Μήπως κάτι που σχετίζεται με το χρόνο σαν μια από τις διαστάσεις, μετατρέπει τον Κ. και τους άλλους σε πλάσματα που δεν υπόκεινται στους φυσικούς νόμους όπως τους εννοούμε;».

Και σε κάποιο άλλο σημείο:

«Τι μπορεί να συμβαίνει κατά τη διάρκεια μιας ατομικής διάσπασης που δημιουργεί κενά στο χώρο και το χρόνο; Αν θεωρήσουμε τον χρόνο σαν μια ξεχωριστή διάσταση και τον χώρο σαν μια άλλη, τα "ανοίγματα" που αναφέρονται συ-

χνά στα κείμενα θα πρέπει να είναι ρωγμές σε αυτές τις διαστάσεις. Τι άλλο;»

Όμως, το πιο τρομακτικό σημείο της παράξενης αναζήτησης του θεού μου δεν είχε γίνει εμφανές στα χειρογράφα του μέχρι που έφτασα στη διήγηση των τελευταίων μηνών της ζωής του. Σ' αυτά άρχισε να διαφαίνεται μια έντονη ανησυχία και καθοριστικές ενδείξεις ότι οι μυστικές λατρείες για τις οποίες ενδιαφερόταν ο θεός μου δεν ήταν απλά φαινόμενα του παρελθόντος, αλλά είχαν φτάσει μέχρι τις μέρες μας και, το κυριότερο, είχαν έντονα κακοποιό χαρακτήρα. Βρήκα μια σειρά από ερωτήσεις που ο θεός μου έθετε στον εαυτό του και που τη σημασία τους μετά βίας μπορούσε να πιστέψει.

«Αν είδα καλά», έγραφε σε κάποιο σημείο, επιστρέφοντας από την Τρανσυλβανία, «ο συνταξιούχος μου είχε μια έντονα βατραχοειδή εμφάνιση. Ωστόσο, μιλούσε τέλεια Γαλλικά. Δεν μπορώ να ξέρω σε πιο σημείο επιβιβάστηκε στην αμαξοστοιχία. Προσπάθησα να ξεφύγω την παρακολούθησή του στο Καλέ. Μήπως ανακάλυψαν ποιος είμαι και τι κάνω;»

Και αλλού:

«Χωρίς αμφιβολία, με έχουν ακολουθήσει στο Ραγκούν. Αυτός που με παρακολουθεί είναι πολύ επιτήδειος, αλλά από μια αντανάκλαση του που είδα σε μια βιτρίνα, δεν θα πρέπει να ανήκει στους Απύθμενους. Στην εμφάνιση έμοιαζε περισσότερο με τους Τσο-Τσο, πράγμα πιο φυσικό, αφού υποτίθεται ότι κατοικούν εδώ κοντά».

Και σε ακόμα ένα σημείο:

«Τρεις στο Άρχαμ, στην περιοχή του Πανεπιστημίου. Το μόνο ερώτημα τώρα είναι: Πόσο πιστεύουν ότι έχω ανακαλύψει; Θα περιμένουν μέχρι να τα δημοσιεύσω, όπως έγινε με την περίπτωση του Σριούσμερι, του Βορντέν και των άλλων;»

Αυτό που άφηνε να εννοηθεί ήταν ολοκάθαρο.

Ο θεός μου, ακολουθώντας τα ίχνη μιας παράξενης και διαβολικής λατρείας, υπέπεσε στην προσοχή των οπαδών της και η ζωή του κινδύνευε. Ήμουν πια πεπεισμένος ότι ο θάνατος του θεού μου στο Λάιμχάουζ δεν ήταν ατύχημα, αλλά ένας προσεκτικά σχεδιασμένος φόνος!

2

Φτάνω τώρα στη διήγηση των γεγονότων που με έκαναν να αποφασίσω την εγκατάλειψη της έρευνάς μου για τους Κρεολούς και να στρέψω την προσοχή μου προς το θέμα που απασχολούσε τον θείο μου, τον Άσαφ Γκίλμαν. Η πρώτη μου επιφανειακή περιέργεια είχε μετατραπεί σε αποφασιστικότητα, όταν κατάλαβα πως ο θεός μου είχε δολοφονηθεί, αλλά όταν θέλησα να ξεκινήσω την έρευνα για τους φονιάδες του και τη λατρεία στην οποία ανήκαν, δεν ήξερα από που να αρχίσω. Όσο κι αν έψαχνα τα χειρόγραφα του, δεν μπορούσα να βρω κάποιο πρόσωπο ή κάποιο σημείο που να μου δώσει την άκρη του νήματος. Παρά τα τρομερά πράγματα που υπονοούσαν τα βιβλία και οι σημειώσεις του θεού μου, δεν υπήρχε κάποια συγκεκριμένη εστία. Αλλά τα έβλεπε κανείς σαν σύνολο, τα χειρόγραφα

μοιαζαν με μια προκαταρκτική δουλειά για κάποια σημαντική ανακάλυψη που ο θεός μου δεν είχε προλάβει να κάνει.

Αυτό που διέλυσε τις αμφιβολίες μου και την αοριστία των κειμένων του θεού μου ήταν μια σειρά από καταπληκτικά όνειρα και η ακόμα πιο καταπληκτική τους συνέχεια. Τα όνειρα άρχισαν την πρώτη νύχτα που συνειδητοποίησα ότι ο θεός μου είχε δολοφονηθεί για να μην μπορέσει να φέρει σε πέρας την έρευνά του. Είχαν μια εκπληκτική αληθοφάνεια και το καθένα αποτελούσε μια τέλεια ολοκληρωμένη ενότητα, χωρίς τις αοριστίες και τις χαοτικές εικόνες των περισσότερων ονείρων. Στην πραγματικότητα, ήταν τόσο ζωηρά που δεν θα μπορούσα καν να τα ονομάσω όνειρα, αλλά διορατικές εμπειρίες που ξεπερνούσαν τους ανθρώπινους νόμους. Επιπλέον, το κάθε όνειρο με εντυπωσίαζε τόσο πολύ, ώστε να το καταγράψω για μελλοντικές αναφορές, έτσι ώστε να μην ξεχάσω την παραμικρή του λεπτομέρεια.

Το πρώτο μου όνειρο είχε ως εξής:

Κάποιος φώναζε το όνομά μου.

«Κλέμπορν! Κλέμπορν Μπόιντ! Κλέμπορν! Κλέμπορν Μπόιντ!» Η φωνή ήταν ανδρική και φαινόταν να έρχεται από πολύ μεγάλη απόσταση και από κάπου ψηλά. Είδα τον εαυτό μου να ξυπνάει και καθώς γινόταν αυτό εμφανίστηκαν το κεφάλι και οι ώμοι ενός ηλικιωμένου άνδρα. Είχε μακριά άσπρα μαλλιά, ξυρισμένο πρόσωπο, τονισμένο πηγούνι και γεμάτα χείλη. Η μύτη του ήταν γαμψή και φορούσε παράξενα σκούρα γυαλιά με χοντρό σκελετό που σκέπαζε τα πλάγια

Η σκηνή άλλαξε. Το πρόσωπο ξεθώριασε και χάθηκε, όπως κι εγώ, το κρεβάτι μου κι ολόκληρο το δωμάτιό μου. Το θέαμα που πήρε τη θέση του μου ήταν κάπως γνώριμο. Περπατούσα κατά μήκος ενός δρόμου που φαινόταν να βρίσκεται στο Κέιμπριτζ της Μασαχουσέτης. Ήταν μακριά από το πανεπιστήμιο, στο μέρος που ζουν οι επαγγελματίες. Έπρεπε να συναντήσω κάποιον και τελικά τον βρήκα. Ήταν ένας ψηλός, λιπόσαρκος άνδρας, ντυμένος στα μαύρα. Περπατούσε περίεργα και φορούσε κασκόλ και σκούρο γυαλιά. Αν και έμοιαζε ξένος στην πόλη, φαινόταν να ξέρει ακριβώς πού ήθελε να πάει. Μπήκε σε ένα κτίριο και κατευθύνθηκε προς ένα γραφείο. Η πινακίδα απ' έξω έγραφε «Τζούντα και Μπάιρον, Δικηγόροι». Μπήκε στο γραφείο και ζήτησε να δει τον κύριο Τζούντα. Μετά από ένα λεπτό αναμονής, τον οδήγησαν στο ιδιαίτερο γραφείο του.

Ο κ. Τζούντα ήταν ένας μεσόκοπος άνδρας που φορούσε γυαλιά χωρίς στηρίγματα στα αυτιά. Τα μαλλιά του είχαν αρχίσει να ασπρίζουν στους κροτάφους και ήταν ντυμένος με ένα λιγυκριζό κουστούμι. Τους άκουσα να μιλούν των ματιών. Μόλις με είδε να ξυπνώ, δεν είπε ποτέ περισσότερο, μόνο μου έκανε νόημα να κοιτάξω.

«Καλησπέρα, κ. Σμιθ», είπε ο Τζούντα. «Μπορώ να κάνω για σας;»

Η φωνή του κ. Σμιθ ήταν πολύ παράξενη. Φαινόταν παραμορφωμένη και απόμακρη, λες και είχε πρόβλημα στην ομιλία από μια υπερβολική σιελορόια. «Αν γνωρίζω καλά, είστε ο κληροδότης

χος της περιουσίας του αποθανόντος 'Ασφα Γκίλμαν».

Ο κ. Τζούντα ένευσε.

«Ο κ. Γκίλμαν είχε ασχοληθεί με μια έρευνα που ενδιέφερε πολύ κι εμένα, σαν συνάδελφο επιστήμονα. Με τον κ. Γκίλμαν γνωριστήκαμε στη Βιέννη πριν ένα χρόνο, και απ' ό,τι μου είπε, είχε συγκεντρώσει διάφορα έγγραφα και σημειώσεις γύρω από την εξέλιξη αυτής της έρευνάς του. Αυτά τα κείμενα αποκλείεται να έχουν αξία για οποιονδήποτε άλλον εκτός από έναν συνάδελφό του με παρόμοια ενδιαφέροντα. Μπορείτε να μου πείτε αν υπάρχει η δυνατότητα να τα αγοράσω από την περιουσία του μακαρίτη;»

Ο κ. Τζούντα έσεισε το κεφάλι. «Λυπάμαι, κ. Σμιθ, αλλά σύμφωνα με ρητή εντολή στη διαθήκη του κ. Γκίλμαν, τα χειρόγρατά του στάλθηκαν στον κοντινότερο συγγενή του».

«Μήπως θα μπορούσα να κανονίσω να τα αγοράσω από εκείνον;»

«Αυτό δεν περνάει από το χέρι μου, κ. Σμιθ».

«Τότε, θα μπορούσατε να μου δώστε τη διεύθυνσή του;»

Αν και δίστασε κάπως, ο κ. Τζούντα τελικά είπε: «Δεν νομίζω πως αυτό θα ήταν κακό», και του έδωσε το όνομα και τη διεύθυνσή μου.

Η σκηνή χάθηκε και το κεφάλι του ηλικιωμένου ασπρομάλλη εμφανίστηκε ξανά. Μου είπε να φροντίσω να κρύψω τα έγγραφα σε ένα ασφαλές μέρος. Ύστερα, το όνειρο τελείωσε.

Θα πρέπει να παραδεχτώ ότι ένα τέτοιο όνειρο δεν θα μου φαινόταν τόσο ασυνήθιστο, μετά από την πολυήμερη μελέτη των παράξενων χει-

ρογράφων του θείου μου. Όμως, η εξαιρετική του διαύγεια μου άφησε μια εντονότατη εντύπωση, όχι μόνο τις πρώτες στιγμές του ξυπνήματός μου αλλά και όλο το επόμενο πρωινό. Τελικά, δεν άντεξα άλλο και έκανα ένα υπεραστικό τηλεφώνημα στον ίδιο τον κ. Τζούντα, για να τον ρωτήσω αν κανείς είχε ζητήσει να με συναντήσει.

«Αγαπητέ μου κύριε Μπόιντ, τι σύμπτωση!» Η φωνή που ερχόταν από την άλλη άκρη του σύρματος είχε ακριβώς την προφορά που είχε η φωνή του κ. Τζούντα στο όνειρό μου. «Κάποιος ήρθε χθες και σας γύρευε — ή, μάλλον, γύρευε τα χειρόγραφα του θείου σας. Ήταν κάποιος κύριος Ιάφετ Σμιθ. Πήρα το θάρρος να του δώσω τη διεύθυνσή σας. Μάλλον πρόκειται για θεότρελο τύπο, αλλά είμαι σίγουρος πως είναι εντελώς άκακος. Επιθυμούσε να αγοράσει τα χειρόγραφα του θείου σας ή, τουλάχιστον, να τα συμβουλευτεί».

Απ' ότι ο καθένας θα μπορούσε να καταλάβει η επιβεβαίωση του ονείρου μου με επηρέασε με εκπληκτικό τρόπο. Δεν είχα πια καμιά αμφιβολία ότι αυτός ο «κύριος Ιάφετ Σμιθ» δεν ήταν κάποιος συνάδελφος του θείου μου, αλλά απεσταλμένος της διαβολικής λατρείας που τον είχε εξοντώσει. Σε μια τέτοια περίπτωση, σίγουρα θα ερχόταν στη Νέα Ορλεάνη να ζητήσει τα έγγραφα. Τι θα έκανα τότε; Ασφαλώς, δεν θα τον αποθάρρυνε η άρνησή μου να του τα πουλήσω γιατί θα είχε και άλλα μέσα για να τα αποκτήσει. Αποφάσισα, λοιπόν, να ξαναπακετάρω αμέσως τα χειρόγραφα του θείου μου και να τα μεταφέρω από το σπίτι μου σε κάποιο κρυφό μέρος που

να μην μπορεί κανείς να τα ανακαλύψει.

Πέρασα το απόγευμα ξανακοιτώντας άλλη μια φορά τα χαρτιά και αυτή τη φορά το μάτι μου έπεσε σε δυο πολύ περίεργα σημειώματα στο πίσω μέρος κάποιων φακέλων. Το πρώτο, που προφανώς ο θείος μου είχε γράψει όσο ακόμα βρισκόταν στο Κάιρο, έλεγε:

«Ο Αντράντα; Ασφαλώς όχι!»

Το δεύτερο είχε γραφτεί κατά την τελευταία του επίσκεψη στο Παρίσι, λίγο πριν από τη μοιραία μετάβασή του στο Λονδίνο:

«Να ρωτήσω τον Άντρος για τον Αντράντα».

Επιτέλους, είχα βρει κάποια αρχή για να ξεκινήσω την έρευνα εκεί που την είχε αφήσει ο θείος μου. Ποιος όμως ήταν ο Άντρος και πού βρισκόταν;

Διπλασίασα τις προσπάθειές μου για να βρω κάποια περεταίρω πληροφορία μέσα στα χειρόγραφα γύρω από την ταυτότητα του Άντρος ή του Αντράντα, αλλά δεν υπήρχε τίποτα. Ωστόσο, εξαιτίας του γεγονότος πως και τα δύο ονόματα ήταν μάλλον λατινικής προέλευσης, μπορούσα να υποθέσω ότι κατά πάσα πιθανότητα οι κάτοχοί τους ζούσαν σε κάποια χώρα όπου μιλούσαν ισπανικά ή πορτογαλικά. Αφού τα ταξίδια του θείου μου δεν τον είχαν οδηγήσει παρά μόνο για ελάχιστα χρονικά διαστήματα στην Ισπανία ή την Πορτογαλία, ήταν πιο πιθανό αυτά τα άτομα να κατοικούσαν σε κάποιο άλλο σημείο της υδρογείου — από τις Αζόρες μέχρι τη Νότια Αμερική. Δεδομένου ότι από τις σημειώσεις του θείου μου φαινόταν πως ετοιμαζόταν πριν πεθάνει να ταξιδέψει σε κάποια χώρα της Νότιας Αμε-

ρικής, αποφάσισα να περιορίσω εκεί τις έρευνές μου.

Δεν είχα, όμως καιρό για άλλες υποθέσεις, επειδή η μέρα πλησίαζε στο τέλος της και είχα πολλή δουλειά να κάνω πριν τα χειρόγραφα ετοιμαστούν για μεταφορά. Με παρακινούσε όχι μόνο το παράξενο όνειρό μου και η επιβεβαίωσή του, αλλά και μια ανησυχητική διαίσθηση ότι δεν είχα ούτε ένα λεπτό για χάσιμο. Δούλεψα λοιπόν βιαστικά και μέχρι να νυχτώσει είχα τελειώσει. Ορισμένα αποσπάσματα από τα χειρόγραφα τα είχα αποστηθίσει, αλλά όλα τα βιβλία και τα έγγραφα τα πακετάρισα ξανά προσεκτικά και ύστερα τα έστειλα με το ταχυδρομείο, προπληρώνοντας την αποθήκευσή τους για ενενήντα ημέρες, με επιπλέον πρόβλεψη, αν δεν τα ζητούσα όταν αυτή η χρονική περίοδος έφτανε στο τέλος της, να αποσταλούν στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μισκατόνικ, στο Άρκχαμ. Στη συνέχεια, πήρα όλες τις αποδείξεις και τις ταχυδρόμησα στο δικηγορικό γραφείο των Τζούντα και Μπάιρον, με μια σύντομη επιστολή οδηγιών, σταλμένη με ξεχωριστό φάκελο.

Όταν πια επέστρεψα στο διαμέρισμά μου, είχε πέσει το σκοτάδι. Ήταν η φαντασία μου, ή κάποιος πραγματικά παραμόνευε έξω από το κτίριο που έμενα; Απέρριψα τις φαντασιώσεις μου και μετά ανέβηκα στο διαμέρισμά μου, μισοπεριμένοντας να το ανακαλύψω διαρρηγμένο. Όμως, τα πάντα ήταν στη θέση τους και έτσι επέστρεψα στον εαυτό μου ένα ειρωνικό χαμόγελο κουνώντας το κεφάλι για τον τρόπο με τον οποίο

με είχαν επηρεάσει τα αλλόκοτα χειρόγραφα του θείου μου. Ωστόσο, σύντομα ο φόβος ξανάσφισε τα σωθικά μου και άρχισα να σκέφτομαι ότι, ακόμα κι αν ο «κ. Σμιθ» δεν είχε φτάσει στη Νέα Ορλεάνη, δεν ήταν απίθανο κάποιοι οπαδοί της λατρείας του Κθούλου να κατοικούσαν και στην πόλη!

Έσβυσα το φως και, πηγαίνοντας στο παράθυρο, στάθηκα πίσω από τις διαφανείς κουρτίνες και κοίταξα το δρόμο. Η συνοικία όπου έμενα ήταν μια από τις παλιότερες της νέας Ορλεάνης. Τα κτίριά της ήταν παλιάς τεχνοτροπίας, αλλά πολύ κομψά. Εκεί ως επί το πλείστον έμεναν καλλιτέχνες, συγγραφείς, φοιτητές και ορισμένοι μουσικοί της τζαζ και των μπλουζ. Στο δρόμο, λοιπόν, υπήρχαν περαστικοί όλες τις ώρες, και μάλιστα τώρα, κοντά στις δέκα το βράδυ, που ήταν ακόμα σχετικά νωρίς. Μου πήρε αρκετή ώρα για να εντοπίσω αυτόν που δεν φαινόταν να ανήκει στο πλήθος. Ακόμα και τότε, δεν μπορούσα να είμαι σίγουρος. Πάντως, υπήρχε κάποιος τύπος που μπορεί και να παρακολουθούσε το κτίριο όπου έμενα και ειδικά το διαμέρισμά μου. Περιπατούσε αργά από τη μια άκρη του τετραγώνου μέχρι την άλλη και, αν και ποτέ δεν κοιτούσε κατευθείαν προς το σπίτι, παρακολουθούσε κάθε άνοιγμα και κλείσιμο της πόρτας της εισόδου. Εκείνο που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν ο σερνάμενος βηματισμός του, κάτι που ταίριαζε και στον Ιάφετ Σμιθ, σύμφωνα με το όνειρό μου, και, ακόμα χειρότερα, στους βατραχοειδείς πιστούς του Κθούλου, όπως περιγράφονταν σε διάφορες διηγήσεις μέσα στα κείμενα του θείου μου.

Τραβήχτηκα από το παράθυρο αναστατωμένος. Αφού δεν ήμουν σίγουρος, δεν μπορούσα να στραφώ εναντίον ενός τυχαίου περιπατητή που τελικά ίσως αποδεικνυόταν ένας ποιητής που αναζητούσε τη μουσα του — μια πιο φυσιολογική εξήγηση από εκείνη που περνούσε από το μυαλό μου. Ωστόσο, αφού κάθισα για αρκετή ώρα στο σκοτάδι, προσπαθώντας να σκεφτώ τι θα έκανα εγώ αν βρισκόμουν στη θέση του, συμπεράνα πως ο τύπος σίγουρα με παρακολουθούσε και ίσως σύντομα να άλλαζε τη θέση του με κάποιον άλλον μέχρι να φτάσει ο ίδιος ο Σμιθ. Προφανώς, τα μέλη της διαβολικής αυτής αίρεσης δεν επιθυμούσαν να δημιουργούν συνεχώς τυχαία «ατυχήματα», διακινδυνεύοντας έτσι να προδώσουν την ύπαρξή τους. Έτσι, ήταν μάλλον απίθανο να μου επιτεθούν πριν ο ίδιος ο Σμιθ βεβαιωθεί πως δεν του έμενε άλλος δρόμος αν-νοιχτός.

Παρ' όλα αυτά, εγώ περίμενα μέσα στο σκοτάδι μέχρι τα μεσάνυχτα. Μόνο τότε, όταν ο δρόμος από κάτω είχε ερημώσει και δεν μπορούσα πια να εντοπίσω τον παρατηρητή, βρήκα το θάρρος να πέσω στο κρεβάτι.

Εκείνη τη νύχτα είδα το δεύτερο όνειρο που με ξάφνιασε ακόμα περισσότερο από το πρώτο, αν και δεν θα διέκρινα την πλήρη σημασία του για αρκετές μέρες ακόμα. Όπως και στην περίπτωση του πρώτου ονείρου, έτσι το κατέγραψα κι αυτό με κάθε λεπτομέρεια:

Το όνειρο άρχισε ακριβώς όπως το πρώτο. Ο γκριζομάλλης με τα σκούρα γυαλιά εμφανί-

στηκε όπως και πριν. Αυτή τη φορά, τον περιτριγύριζε περισσότερη ομίχλη. Πίσω του, υψωνόταν κάποιο μεγάλο κτίσμα. Δεν ήταν φανερό αν το φόντο αυτό ήταν το εσωτερικό ή το εξωτερικό του, αλλά διέκρινα μια σκιερή αναπαράσταση ενός μεγάλου πέτρινου τραπεζιού μπροστά σε έναν τοίχο. Αν τελικά αυτό που έβλεπα ήταν το εσωτερικό ενός δωματίου, η κατασκευή του ήταν μιας εντελώς άγνωστης τεχνοτροπίας. Το ταβάνι που ήταν αόρατο πάνω από το κεφάλι μου, στηριζόταν σε τεράστιες αψίδες. Υπήρχε ένα στρογγυλό παράθυρο κολοσσιαίων διαστάσεων και μονολιθικές κολώνες που η κορυφή τους χανόταν στο σκοτάδι. Ράφια κατά μήκος των τοίχων στήριζαν γιγάντια βιβλία. Στις πλάτες τους φαίνονταν παράξενα ιερογλυφικά. Πουθενά δεν διακρινόταν πάτωμα, αλλά και τίποτε άλλο κάτω από το ύψος του στήθους εκείνου που με καλούσε.

Μου είπε να δώσω προσοχή.

Η σκηνή ξεθώριασε. Για μια φορά ακόμα εμφανίστηκε ένας γνώριμος δρόμος. Αυτή τη φορά τον αναγνώρισα αμέσως. Ήταν ένας δρόμος στο Νατσέζ του Μισισιπή, όπου είχα σπουδάσει πριν ξεκινήσω την έρευνά μου στη Νέα Ορλεάνη. Ήταν σαν να περπατούσα στο δρόμο, αλλά κανείς δεν μου έδινε σημασία. Μπροστά μου εμφανίστηκε το ταχυδρομείο. Πέρασα τις θυρίδες και βρέθηκα σε μια εσωτερική αίθουσα. Κανείς από τους υπαλλήλους που δούλευαν εκεί δεν με αντιλήφθηκε.

Εκείνη τη στιγμή συνέβη κάτι πολύ παράξενο. Το ράφι πάνω στο οποίο τοποθετούσαν τα γράμματα που πρόκειτο να αποσταλούν φάνηκε να

σβήνει και πίσω από την πλάτη του επίπλου διέκρινε ένα χοντρό φάκελλο. Σαν παραλήπτη είχε εμένα, και μπόρεσα να αναγνωρίσω τον γραφικό χαρακτήρα του θείου μου. Είχε σφραγίδα Λονδίνου και ημερομηνία τη μέρα πριν τον θάνατό του. Κατάλαβα αμέσως τι είχε συμβεί. Το γράμμα, όπως και η τελευταία κάρτα του θείου μου από Παρίσι, είχε σταλεί στην παλιά μου διεύθυνση στο Νατσέζ. Πρόκειτο να το στείλουν στη νέα μου διεύθυνση, στη Νέα Ορλεάνη, αλλά είχε παραπέσει πίσω από το ράφι και κανείς δεν είχε ενδιαφερθεί να το αναζητήσει.

Για μια φορά ακόμα άκουσα τη φωνή του άνδρα με τα μαύρα γυαλιά. Αυτή τη φορά με διέταξε να δώσω προσοχή σε κάθε του λέξη.

«Κύριε Μπόιντ», είπε, με μια φωνή φιλική αλλά γεμάτη ανυπομονησία, «θα πρέπει να κάνετε ακριβώς αυτό που θα σας πω. Όπως θα έχετε καταλάβει, το διαμέρισμά σας παρακολουθείται. Αύριο θα σας επισκεφθεί ο κ. Σμιθ. Δεν είναι απαραίτητο να τον υποδεχθείτε. Κάποια στιγμή, αφού ξημερώσει, ετοιμαστήτε να αφήσετε το διαμέρισμά σας χωρίς προοπτική να επιστρέψετε. Σιγουρευτείτε ότι δεν σας ακολουθούν και περπατάτε γαίνετε στο Νατσέζ. Πάρτε το γράμμα από το ταχυδρομείο. Είναι από το θείο σας και περιέχει αρκετά ευκρινείς οδηγίες, αν έχετε σκοπό να το ακολουθήσετε. Δώστε όλη σας την προσοχή, ώστε το γράμμα να μην παραπέσει».

Υστερα, η φωνή έσβησε.

Το όνειρο ήταν τόσο έντονο που ούτε για μια στιγμή δεν αμφέβαλα για την αλήθεια του περιεχομένου του. Από τη στιγμή που ξύπνησα μέ-

στο σκοτάδι του δωματίου μου, ήξερα τι έπρεπε να κάνω. Θα ακολουθούσα τις οδηγίες του ονείρου μου και θα πήγαινα στο Νατσέζ να βρω το γράμμα του θείου μου. Έπειτα, θα έκανα ακριβώς ό,τι μου έλεγε...

Παρά τη μεγάλη μου περιέργεια να συναντήσω προσωπικά τον Ιάφετ Σμιθ, συνειδητοποίησα ότι μόλις ανακάλυπτε την απροθυμία μου να του παραδώσω τα χαρτιά του θείου μου, θα ήταν διπλά δύσκολο, αν όχι αδύνατον, να διαφύγω από την καταδίωξη.

Έτσι, την επόμενη μέρα, ξέφυγα από εκείνον που με παρακολουθούσε — γιατί πράγματι κάποιος με παρακολουθούσε: δεν είχα καμιά αμφιβολία γι' αυτό. Ο τύπος είχε μια ιδιαίτερα αποκρουστική όψη: τεράστιο στόμα, χαμηλό μέτωπο, ολοστρογγυλά γουρλωμένα μάτια και σχεδόν καθόλου αυτιά. Το δέρμα του ήταν γλιερό και θα μπορούσα να πω ότι σε μερικά σημεία του διέκρινε φολίδες. Δεν δυσκολεύτηκα να του ξεφύγω, ακολουθώντας μια από τις πιο παλιές αλλά και αποδοτικές μεθόδους: Μπήκα από τη μια πόρτα ενός πολυκαταστήματος και βγήκα από μια άλλη.

Στο Νατσέζ, δεν μπορούσα ασφαλώς να αφήσω να εννοηθεί ότι γνώριζα την ύπαρξη του γράμματός του θείου μου. Απλά, εξήγησα στον υπάλληλο ότι ερχόμουν από τη Νέα Ορλεάνη να ρωτήσω για ένα γράμμα που θα έπρεπε να είχα λάβει. Μετά από πολλές παρακλήσεις μου, πείστηκαν τελικά να κοιτάξουν και πίσω από το ράφι όπου ήξερα ότι είχε παραπέσει. Πράγματι το ανακάλυψαν και, ζητώντας μου χίλια συγγνώμη, μου το παρέδωσαν. Είχα πάψει πια να αναρωτιέ-

μαι με τη βοήθεια ποιού είχα μάθει για την ύπαρξη αυτού του γράμματος και για τον ερχομό του Σμιθ. Ήταν φανερό πως τα όνειρά μου δεν ήταν κάτι το συνηθισμένο, αλλά δεν μπορούσα να υποθέσω πού είχα βρει αυτή την προφητική δόνηση.

Όμως, το γράμμα ήταν στα χέρια μου και έτσι σταμάτησα να σκέφτομαι οτιδήποτε άλλο. Μια ματιά ήταν αρκετή για να με πείσει ότι θα πρέπει να είχε τη μεγαλύτερη σημασία από όλα τα μέχρι τώρα κείμενα του θείου μου και πως ήταν γραμμένο σε ώρα μεγάλης αγωνίας, όταν πια ο θείος μου δεν είχε καμιά αμφιβολία για την ταυτότητα των διωκτών του και είχε προαισθανθεί τη μοίρα που τον περίμενε.

«Αγαπητέ μου ανηψιέ», έγραφε, με γράμματι λίγο πιο μεγάλα από τον συνηθισμένο του γραφικό χαρακτήρα, προφανώς εξαιτίας της μεγάλης του αναστάτωσης.

«Νιώθω την άμεση ανάγκη να προβώ σε κάποιες ενέργειες που θα σιγουρέψουν την επιτυχία της έρευνας που διενεργώ για πολλούς μήνες — ακόμα κι αν αυτό γίνει μετά το θάνατό μου, γιατί είμαι σίγουρος ότι οι Απύθμενοι με παρακολουθούν μέρα και νύχτα. Πριν από λίγο κορό, φρόντισα με τη διαθήκη μου να λάβεις τα χρονόγραφα της μελέτης μου, καθώς επίσης και ένα οικονομικό ποσό για να σε βοηθήσει στη δουλειά σου, είτε ακολουθήσεις τη δική μου πορεία είτε όχι. Πρέπει, τώρα, να βιαστώ να σε μιλήσω στη φύση της έρευνάς μου.

»Αρκετά χρόνια πριν — λίγο μετά την συνταξιοδότησή μου από το Χάρβαρντ — έπεσε στα χέρια μου ένα πολύ παράξενο και σπάνιο βιβλίο

το Νεκρονομικόν, γραμμένο από κάποιον Άραβα Αμπντούλ Αλχαζρέντ — ένα κείμενο για το οποίο πιθανώς όσο λιγότερα λέγονται, τόσο καλύτερα. Ασχολούνταν με μια πολύ αρχαία λατρεία που, με την πρώτη ματιά, φαινόταν να είναι παράλληλη με τη γνωστή ιστορία της Δημιουργίας, αλλά που άγγιζε παράξενες γωνιές του μυαλού μου. Έτσι, πριν καλά καλά το καταλάβω, είχα απορροφηθεί εντελώς από την κοσμογονία που ανέλυε. Ο σημαντικότερος λόγος γι' αυτό είναι ότι γνώριζα μερικά γεγονότα που κατά παράξενο τρόπο επαλήθευαν πράγματα γραμμένα μέσα στο βιβλίο τόσοι αιώνες πριν. Αποφάσισα, λοιπόν, να ερευνήσω το ζήτημα με μεγαλύτερη προσοχή — μια από αυτές τις παρορμήσεις που συχνά έρχονται σε συνταξιούχους ακαδημαϊκούς. Μακάρι να μην είχα πιάσει ποτέ αυτό το καταραμένο βιβλίο!

»Όχι μόνο ανακάλυψα ενδείξεις για πολλά τρομερά γεγονότα που αναφέρονταν στο βιβλίο και σε παρόμοια κείμενα, αλλά συνειδητοποίησα ότι υπήρχαν ακόμα και στις μέρες μας αιρέσεις αφιερωμένες στη λατρεία πανάρχαιων όντων. Έτσι, έμαθα την αλήθεια του περίεργου δίστιχου του Άραβα:

Δεν είναι πάντα νεκρό
αυτό που αιώνια κοιμάται
και με το πέρασμα των αιώνων,
ακόμα κι ο θάνατος πεθαίνει

»Δεν έχω αρκετό χρόνο για να σου τα πω όλα. Πρέπει, όμως, να πιστέψεις ότι υπάρχουν ακλόνητες ενδείξεις πως αυτός ο πλανήτης, μαζί με

άλλους σε αυτό και σε άλλα σύμπαντα, ήταν και ποτε κατοικία όντων που δεν ήταν φτιαγμένα από σάρκα και αίμα — τουλάχιστον όπως εμείς τα εννοούμε. Αυτά τα πλάσματα ονομάζονται Μεγάλοι Αρχαίοι, και τα σημάδια τους βρίσκονται ακόμα σε απόμακρες γωνιές του κόσμου μας. Τα όντα εκδιώχθηκαν από τους Πρεσβύτερους Θεούς, που ήταν αγαθοποιοί, ενώ οι Μεγάλοι Αρχαίοι είχαν κακοποιές προθέσεις, τουλάχιστον σχετικά με την ανθρωπότητα. Δεν έχω ούτε το χρόνο ούτε το χώρο για να σε μιλήσω εδώ σε ολόκληρη αυτή την κοσμογονία. Αρκεί να σου πω ότι οι Μεγάλοι Αρχαίοι δεν πέθαναν, αλλά φυλακίστηκαν ή βρήκαν καταφύγιο — δεν είναι καθαρό, αλλά πιστεύω ότι συνέβη μάλλον το δεύτερο — σε μεγάλα υπόγεια μέρη αυτής της γης και άλλων πλανητών. Ο θρύλος λέει πως όταν τα αστέρια έρθουν ξανά στη θέση τους — δηλαδή στη θέση που είχαν τον καιρό της ήττας των Μεγάλων Αρχαίων — ο κύκλος θα κλείσει και αυτοί θα εμφανιστούν ξανά, αφού οι πιστοί τους πάνω στη Γη θα τους έχουν ανοίξει το δρόμο.

«Από αυτά τα όντα, το πιο τρομερό ονομάζεται Κθούλου. Ανακάλυψα ενδείξεις της πίστης στον Κθούλου σε όλες τις γωνιές της υδρογονόσφαιρας — στον μακρινό βορρά, ορισμένες φυλές Εσκιμώων συνεχίζουν να τελούν μια τελετουργία προς τον υπέρτατο αρχαίο δαίμονα ή τον πατέρα τα είδωλα του οποίου έχουν μια καταπληκτική ομοιότητα με εκείνα που υποτίθεται πως παριστάνουν τους Μεγάλους Αρχαίους. Στις αραβικές ερήμους, όπως επίσης στην Αίγυπτο και το Μαρόκο, λατρεύουν ένα τρομακτικό θαλάσσιο

ον. Σε υποανάπτυκτες περιοχές της ίδιας μας της πατρίδας, υπάρχει ακόμα η πίστη σε όντα που είναι μισά άνθρωποι και μισά βατράχια. Τα παραδείγματα δεν έχουν τελειωμό. Πείσθηκα ότι η λατρεία του Χαστούρ, του Σαμπ Νιγκουράθ και του Γιογκ Σόθοθ ήταν λιγότερο εξαπλωμένη από αυτήν του Κθούλου, και έτσι ξεκίνησα για να ανακαλύψω όσο το δυνατόν περισσότερες εστίες τέτοιων αιρέσεων.

«Οφείλω να παραδεχθώ ότι στην αρχή το έκανα με εντελώς απρόσωπα κίνητρα. Καθώς όμως έφτασα στην τρομακτική τελική συνειδητοποίηση — ότι δηλαδή, αυτοί οι υπηρέτες ετοιμάζονταν να ανοίξουν τις πύλες του χώρου και του χρόνου σε όντα για τα οποία η δική μας επιστήμη δεν γνωρίζει τίποτα και ενάντια στα οποία είμαστε εντελώς ανίσχυροι — έπαψα να βλέπω το ζήτημα ακαδημαϊκά και άρχισα να προσπαθώ συνειδητά να μάθω την ταυτότητα των πιο ισχυρών μελών της λατρείας του Κθούλου και να κάνω ότι περνάει από το χέρι μου για να σταματήσω τις δραστηριότητές τους, ακόμα κι αν χρειαζόταν να τους εξοντώσω με τα ίδια μου τα χέρια.

«Αν και είμαι κοντά στην ανακάλυψη της ταυτότητας του ηγέτη τους, δεν την έχω ακόμα ανακαλύψει. Με κάποιο τρόπο, αυτοί οι κολασμένοι ανθρωποβάτραχοι ή ψαράνθρωποι που είναι γνωστοί σαν Απύθμενοι και είναι οι πιο πιστοί υπηρέτες του Κθούλου, έχουν ανακαλύψει τις δραστηριότητές μου. Δεν ξέρω αν γνωρίζουν τις προθέσεις μου. Νομίζω ότι αποκλείεται, γιατί πριν από αυτό το γράμμα δεν τις εκμυστηρεύτηκα σε κανέναν. Κι όμως, με παρακολουθούν — όπως με παρακολουθούσαν εδώ και μήνες — και

φοβάμαι ότι δεν μου μένει ακόμα πολύς χρόνος ζωής.

»Δεν ωφελεί να σε βαρύνω με περισσότερες λεπτομέρειες.

»Το μόνο που θέλω να πω είναι πως, αν αποφασίσεις να συνεχίσεις, η πιο πιθανή εστία δραστηριότητάς είναι τώρα στο Περού, στην περιοχή των Ίνκας, πέρα από το παλιό κάστρο του Σαλαπούνκο. Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνεις είναι να πας στη Λίμα και να συναντηθείς με τον Καθηγητή Βιμπέρτο Άντρος του εκεί πανεπιστημίου. Πες του ότι σε έστειλα εγώ — ή, ακόμα καλύτερα, δείξε του αυτό το γράμμα — και ζήτα του να σου πει για τον Αντράντα».

Το γράμμα τελείωνε με την υπογραφή του θείου μου. Το συνόδεψε ένας κακοφτιαγμένος χάρτης που έδειχνε μια άγνωστη για μένα περιοχή, χωρίς καμιά επεξήγηση για την τοποθεσία που βρισκόταν.

3

Ο καθηγητής Βιμπέρτο Άντρος ήταν ένας κοντός αδύνατος άντρας με σεβάσμια εμφάνιση, μεταξένια λευκά μαλλιά και ασκητικό πρόσωπο. Το δέρμα του ήταν μελαχρινό και τα μάτια του μαύρα. Διάβασε με μεγάλη προσοχή το τελευταίο γράμμα του θείου μου, και δεν έκανε καμιά προσπάθεια να κρύψει το ενδιαφέρον του. Όταν τελικά το άφησε κάτω, κούνησε το κεφάλι με κατανόηση και εξέφρασε τα συλλυπητήριά του για το θάνατο του θείου μου που μόλις εκείνη τη στιγμή μάθαινε.

Τον ευχαρίστησα και του έκανα την ερώτηση

που όφειλα να κάνω, δηλαδή, αν ο ίδιος πίστευε ότι ο θεός μου ήταν παρανοϊκός.

»Δεν το νομίζω», απάντησε με σοβαρότητα. Έπειτα σήκωσε τους ώμους και πρόσθεσε: «Μα ποιος είμαι εγώ που μπορώ να κρίνω τί είναι παράνοια; Κανείς μας δεν το μπορεί. Σου δόθηκε μια τέτοια εντύπωση εξαιτίας του γράμματος και των άλλων κειμένων του; Φοβάμαι ότι τα πράγματα είναι ακριβώς όπως τα περιγράφει. Δεν ξέρω, βέβαια, μέχρι ποίου βαθμού, αλλά το σίγουρο είναι πως ο θεός σου δεν ήταν ο μόνος που είχε αυτές τις ιδέες. Υπάρχουν βιβλία, χειρόγραφα, ντοκουμέντα — σπάνια και προσεκτικά φυλαγμένα σε μεγάλες βιβλιοθήκες και συλλογές — που σπάνια πέφτουν σε ανθρώπινα χέρια. Όμως, υπάρχουν, κι έχουν γραφτεί από ανθρώπους που τους χώριζαν αιώνες και τεράστιες αποστάσεις. Όλα ασχολούνται με τα ίδια πράγματα. Το θεωρείς αυτό σύμπτωση;»

Συμφώνησα πως κάτι τέτοιο ήταν μάλλον απίθανο και ρώτησα για τον Αντράντα.

Σήκωσε τα φρύδια του. «Απορώ που σε παρότρυνε να ρωτήσεις γι' αυτόν. Δεν ξέρω γιατί εξέφρασε μια τέτοια επιθυμία. Ο Αντράντα — ο πατήρ Αντράντα — είναι ιεραπόστολος ανάμεσα στους Ινδιάνους. Με τον τρόπο του είναι ένας σπουδαίος άνθρωπος, θα μπορούσα να πω και άγιος, αν και η Εκκλησία διστάζει να τον αναγνωρίσει. Η Καθολική Εκκλησία είναι βλέπεις εξαιρετικά προσεκτική σε τέτοια ζητήματα και αυτό είναι φρόνιμο, γιατί αφού υποτίθεται πως έχει το αλάθητο στα πνευματικά ζητήματα, δεν έχει περιθώρια για λανθασμένες αποφάσεις. Ο Αντράντα έχει εργαστεί πολλά χρόνια ανάμεσα στους

Ινδιάνους και απ' όσο γνωρίζω έχει προσηλυτισει χιλιάδες».

«Για κάποιο λόγο, ο θεός μου πίστευε ότι θα μπορούσατε να μου δώσετε μερικές πληροφορίες για τον Αντράντα που αναζητούσε ο ίδιος», είπα, διαλέγοντας τα λόγια μου προσεκτικά. «Μήπως θα μπορούσα να τον συναντήσω προσωπικά. Βρίσκεται στη Λίμα;»

«Είμαι βέβαιος πως θα δεχόταν να μιλήσει μαζί σου. Το μόνο πρόβλημα είναι πού θα τον βρεις. Το έργο του τον μεταφέρει στις πιο απόμακρες γωνιές τις χώρας — και τέτοιες έχουμε πολλές αφού απ' ότι θα ξέρεις το Περού είναι όλο ακτές και βουνά που είναι δύσκολα και επικίνδυνα — ακόμα και για τους απόγονους των Ίνκας».

Ρώτησα να μάθω περισσότερα για τους μύθους που ερευνούσε ο θεός μου και στη διάρκεια της συζήτησής μας σκέφτηκα να του ζητήσω να μου πει αν ήξερε κανέναν που να ταιριάζει στην περιγραφή του άντρα που εμφανιζόταν στα όνειρά μου. Μόλις ανέφερα τα περίεργα σκουρογυαλιά, ο καθηγητής Άντρος ένευσε και χαμογέλασε.

«Ποιος θα μπορούσε να τον ξεχάσει; Είναι ένας πολύ σοφός άνθρωπος. Τον συνάντησα πριν από πολλά χρόνια στο Μεξικό, σε ένα συνέδριο ακαδημαϊκών. Με είχε εντυπωσιάσει πολύ».

«Είναι, λοιπόν, Νοτιοαμερικάνος;»

«Αντιθέτως, είναι συμπατριώτης σου — ο δ. Λαμπάν Σριούσμερι, από το Άρκχαμ της Μαζαχουσέτης».

«Μα αυτός είναι νεκρός!» φώναξα, άθελά μου. «Αυτό αποκλείεται!»

Ο καθηγητής Άντρος έστρεψε τα μαύρα μάτια του και με κοίταξε επίμονα για μια στιγμή πριν απαντήσει. «Κι εγώ αναρωτιέμαι. Ήταν ένας πολύ σοφός άνθρωπος — και δεν εννοώ απλά κάποιος που συσώρευε γνώσεις. Νομίζω ότι εξαφανίστηκε και το σπίτι του κάηκε. Το πτώμα του δεν ανακαλύφθηκε, ούτε στα ερείπια του σπιτιού του, ούτε αλλού. Ένας φρόνιμος άνθρωπος θα έλεγε απλά πως ο θάνατός του δεν αποδείχθηκε».

Τα μάτια του στένεψαν και συνέχισε: «Μα για να λες πως κάτι τέτοιο αποκλείεται, θα έχεις το λόγο σου. Τί συνέβη; Τον είδες πρόσφατα;»

Χωρίς να το πολυσκεφτώ, του διηγήθηκα τις εμπειρίες των δύο ονείρων μου.

Εκείνος με άκουσε με πολύ ενδιαφέρον, κουνώντας κάπου-κάπου το κεφάλι. «Η περιγραφή του ταιριάζει», είπε, όταν τελειώσα. «Όπως και ο τρόπος που σου μιλούσε. Με εντυπωσίασε η περιγραφή του μέρους όπου τον είδες. Αρχαίες μονολιθικές αίθουσες! Τί ιδέα κι αυτή! Σίγουρα αποκλείεται να βρίσκονται πάνω σ' αυτόν τον πλανήτη».

«Και πώς μπορείτε να δώσετε μια λογική εξήγηση σε τέτοια όνειρα;» τον ρώτησα.

Εκείνος χαμογέλασε κουρασμένα. «Νεαρό μου, πώς μπορεί κάποιος να δώσει λογικές εξηγήσεις για όλα όσα πιστεύει; Μη με ρωτάς».

Έβγαλα το χάρτη που ο θεός μου είχε εσωκλείσει στο τελευταίο του γράμμα και τον άπλωσα μπροστά στον καθηγητή, χωρίς να πω τίποτα. Τον κοίταξε για πολλή ώρα, ακολουθώντας με το μάτι τις βιαστικά χαραγμένες γραμμές. Τελικά,

ακούμπισε ένα λεπτό δάχτυλο επάνω στον χάρτη και άρχισε να μου δείχνει.

«Εδώ», είπε, «είναι η Λίμα. Αυτό είναι ένα μονοπάτι μέσα από τα βουνά που οδηγεί στο Κούσκο και από εκεί στο Μάτσου Πίτσου και το Σααχουαμάν. Εδώ βρίσκεται το Ολανταϊντάμπο και εκεί η οροσειρά Βιλκανότε. Σ' αυτό το σημείο σίγουρα θα βρίσκεται το Σαλαπούνκο. Ο χάρτης καταλήγει σε ένα σημείο πέρα απ' αυτό, μετά το τέλος του μονοπατιού».

«Και τί περιοχή είναι αυτή;»

«Μια περιοχή ως επί το πλείστον άγνωστη και ακατοίκητη. Ο χάρτης είναι περιέργος. Αυτή την εποχή οι Ινδιάνοι εκεί βρίσκονται σε μεγάλη αναταραχή, αν και ο θεός σου αποκλείεται να τα γνώριζε».

Ενστικτωδώς ήξερα πως ο θεός μου πράγματι το γνώριζε, αλλά δεν μπορούσα να το πω.

Ήμουν επίσης βέβαιος πως δεν είχα έρθει σε λάθος μέρος και ότι οι έρευνες του θείου μου το οδηγούσαν στη σωστή εστία της παγκόσμιας αναβίωσης της λατρείας του Κθούλου! Με κάποιο τρόπο έπρεπε να φτάσω στην ενδοχώρα.

«Πώς θα αναγνωρίσω τον Αντράντα όταν το δω;» ρώτησα.

Ο καθηγητής Άντρος μου έδωσε μια παλαιά φωτογραφία του ιερέα. Ήταν κομμένη από εφημερίδα και έδειχνε έναν άνδρα με φανατισμένα μάτια, με τον ασκητισμό και την αποφασιστικότητα ζωγραφισμένα σε ολόκληρο το πρόσωπο του.

«Αν σκοπεύεις να πας πέρα από το Μάτσου Πίτσου, να προσέχεις. Είσαι οπλισμένος;»
Εγώ ένευσα.

«Τους οδηγούς θα τους χρειαστείς μετά το Κούσκο. Θα επιθυμούσα να με κρατάς ενήμερο για την πρόοδο των προσπαθειών σου. Στο Κούσκο θα βρεις αγγελιοφόρους που να μπορούν να πάνε με τα πόδια από τον καταυλισμό σου μέχρι την πόλη και να ταχυδρομούν τα γράμματά σου».

Τον ευχαρίστησα και επέστρεψα στο ξενοδοχείο μου, φορτωμένος με τα βιβλία που μου έδωσε — βιβλία με αποσπάσματα των «Χειρόγραφων του Σούσεξ», των «Κειμένων του Σελάνο» και των «Δαιμονικών Αιρέσεων του Κόμη ντ' Ερλέτ». Όλα περιείχαν μέσα στις σελίδες τους την απίστευτη ιστορία των *Πρεσβύτερων Θεών* και περιέγραφαν τον τρόπο με τον οποίο είχαν εκδιώξει τους *Μεγάλους Αρχαίους* από τον Μπέλτεγκεζ. Τον Άζαθοθ, τον τυφλό ηλίθιο θεό· τον Γιογκ Σόθοθ που είναι *Όλα σε Ένα* και *Το Ένα Μέσα σε Όλα*· τον Μεγάλο Κθούλου που λεγόταν πως κοιμόταν και ονειρευόταν στον μεγάλο του οίκο στο βυθισμένο Ρ'λίεχ· τον Χαστούρ τον Ακατανόμαστο, κρυμμένο σε ένα σκοτεινό αστέρι κοντά στον Αλντεμπαράν· τον Νυαραλαθοτέπ, την Έρπουσα Παραφροσύνη· τον Ιθάκα, που ταξίδευε με τους ανέμους πάνω από τη γη· τον Κθούγκα, που θα επιστρέψει από τον Φόρμαλοτ· τον Τσαθόγκα που περίμενε στο Ν'κάνι — όλοι ανέμεναν την κατάλληλη στιγμή και τα αποτελέσματα των προσπαθειών των οπαδών τους ανάμεσα στους ανθρώπους, για να επιστρέψουν από εκεί που είχαν εκδιωχθεί.

Ήταν μια πηγή γνώσης από το απώτατο παρελθόν, αλλά διέθετε ένα τόσο μεγάλο όγκο ε-

παληθευτικών στοιχείων που συγκλόνιζε τη ψυχή. Μπορούσα τώρα να καταλάβω πολύ και την επιθυμία του θείου μου να πετύχει το σκοπό του, όπως και την αδιαφορία του μπροστά στα επερχόμενα θάνατό του, προκειμένου να επιτύχει την επιτυχία των απόστολων του Κθούλου. Συνέχισα να διαβάζω μέχρι αργά τη νύχτα, ώσπου πολλή αφ' ότου όλο το ξενοδοχείο ησύχασε και το βουητό της νυχτερινής ζωής της Λίμα είχε καταλαγιάσει.

Εκείνη τη νύχτα, είδα το τρίτο όνειρο με πρωταγωνιστή τον μυστηριώδη προστάτη μου. Αυτή τη φορά δεν υπήρξε αλλαγή σκηνικού, αλλά μόνο η τεράστια πέτρινη αίθουσα του προηγούμενου ονείρου, με το κεφάλι και τους ώμους του καθηγητή να αναδύονται μέσα από τον παρτένο και εξώκοσμο περίγυρο. Μου μίλησε για πολλή ώρα, προειδοποιώντας με να μην μιλήσω κανέναν για το σκοπό μου, παροτρύνοντάς με να προσέχω πολύ και, όταν πείστηκε για την φαρισιότητα μου, να μην καθυστερήσω Κθούλου. Ο ηγέτης της λατρείας έπρεπε να πεθάνει και να προξενηθεί η μεγαλύτερη δυνατή καταστροφή στο αρχηγείο του, που βρισκόταν βέβαια στην ενδοχώρα, πέρα από το αρχαίο φρούριο του Σαλαπούνκο.

Συνεχίζοντας, με προειδοποίησε ότι η διαφυγή μου από τη χώρα θα ήταν σχεδόν αδύνατη, αλλά υπήρχε ένας τρόπος που θα μπορούσα να επιτευχθεί. Έπρεπε να περιμένω πριν ξεκινήσω για το ταξίδι μου στην ενδοχώρα του Περού, μέχρι να λάβω τρία αντικείμενα που θα μου παρείχαν δυνάμεις μέσα στην επόμενη μέρα. Τα αντικείμενα

αυτά ήταν: ένα φίλτρο που θα με προστάτευε στη μετακίνησή μου μέσα από τον διαστρικό χώρο, ένα πεντάκτινο αστέρι και μια σφυρίχτρα. Μου εξήγησε ότι το πέτρινο αστέρι θα με προφύλαγε από τους Απύθμενους και τους άλλους απεσταλμένους του Κθούλου, αλλά όχι από τον ίδιο ή τους ανθρώπινους υπηρέτες του. Η σφυρίχτρα θα καλούσε ένα γιγάντιο φτερωτό πλάσμα που θα μετέφερε το σώμα μου σε κάποιο μέρος όπου και θα παρέμενε σε βαθύ λήθαργο για απερίοριστο χρονικό διάστημα, ενώ η ψυχή μου θα συναντούσε τον δρ. Στριούσμερι πέρα από τα αχανή βάθη του διαστήματος. Όταν πετύχαινα το σκοπό μου, και πριν η εκδίκηση των επιζώντων πέσει επάνω μου, έπρεπε να πιω το φίλτρο, να κρατήσω το πεντάκτινο αστέρι, να σφυρίξω με τη σφυρίχτρα και να επαναλάβω τα ακόλουθα ακατανόητα λόγια: «*Ιά! Ιά! Χαστούρ! Χαστούρ, κφ'αγιάκ βουλγκτμ, βουγκτλάγκν, βούλγκτμ! Αί! Αί! Χαστούρ!*» και να υποστώ ό,τι θα ακολουθούσε χωρίς φόβο.

Τα γεγονότα που ακολούθησαν το όνειρο ήταν ακόμα πιο καταπληκτικά.

Καθώς η αυγή πλησίαζε, ξύπνησα από αυτό που μου φάνηκε μέσα στον ύπνο μου σαν ήχος από γιγάντια φτερά. Ύστερα, στο παράθυρο του δωματίου μου είδα ένα τερατώδες φτερωτό πλάσμα. Από την πλάτη του κατέβηκε ένας νεαρός. Μπήκε μέσα στο δωμάτιο, ακούμπισε κάτι πάνω στο τραπέζι και έφυγε με τον τρόπο που είχε έρθει. Το φτερωτό πλάσμα τον πήρε γρήγορα μακριά μου, ενώ ο ήχος των φτερών του έσβυσε σε λίγες στιγμές.

Δυο ώρες αργότερα, όταν ξύπνησα, πήγα να δω το σημείο στο τραπέζι και εκεί, ακριβώς στο σημείο που το είχα ονειρευτεί — ή μήπως δεν ήταν όνειρο; — βρίσκονταν τρία αντικείμενα: μια σφυρίχτρα, ένα μικρό φιαλίδιο που περιείχε ένα χρυσωπό υγρό και μια γκριζοπράσινη πέτρα σε σχήμα πεντάκτινου αστεριού, που ήταν ακριβές αντίγραφο εκείνου που είχα βρει στην συλλογή του θείου μου.

Θα ξεκινήσω για την ενδοχώρα πριν βάλει δισάει.

4

9 Νοεμβρίου

Αγαπητέ Καθηγητά Άντρος,
Έστησα τη σκηνή μου στην περιοχή του ποταμού Πίτσου και, παρ' ότι δεν βρίσκομαι εδώ περισσότερο από επτά ώρες, πληροφορήθηκα μερικά πολύ ανησυχητικά γεγονότα με τη βοήθεια ενός από τους οδηγούς που πήρα μαζί μου από το πρακτορείο του Σάντος που μου συστήσατε. Χθες, ενώ κατευθυνόμουν προς την κοιλάδα ακρόπολη των Ίνκας, σταμάτησα μερικούς ντόπιους στο δρόμο και τους ρώτησα αν ήξεραν πού βρισκόταν ο πατήρ Αντράντα. Εκείνοι που αρνήθηκαν και μου έδειξαν προς τα πίσω, δηλαδή προς την κατεύθυνση στην οποία πήγα να πάω, αλλά δεν μπορούσαν να μου δώσουν περισσότερες πληροφορίες. Ωστόσο, ο οδηγός που προηγουμένως σας ανέφερα, λίγο αργότερα μου εξομολογήθηκε πως είχε κρυφά ακούσει τη συζήτηση και πως, αν δεν φοβόμουν να εγκαταλείψω το μονοπάτι προς το Μάτι,

Πίστου, θα με οδηγούσε στον αδελφό του που κοιτόταν άρρωστος στο σπίτι του, κάπου στο βουνό.

Του είπα ότι δεν φοβόμουν, και έτσι τον ακολουθήσα για περίπου πέντε χιλιόμετρα έξω από το μονοπάτι που βαδίζαμε και πραγματικά συνάντησα τον αδελφό του. Δεν χρειάζεται να πω ότι και οι δύο άντρες ανήκουν στη φυλή Κουίτσουα Αγιάρ. Ο αδελφός, που μου φαινόταν ετοιμοθάνατος, είχε ασπασθεί τον καθολικισμό, αν και ο οδηγός μου — που ήταν και νεότερος — δεν έδειχνε τέτοια διάθεση. Μαθαίνοντας πως έψαχνα να βρω τον Αντράντα, στην αρχή δίσταζε πολύ να μου μιλήσει. Μόλις, όμως, κατάλαβε πως δεν τον γνώριζα προσωπικά και δεν ήμουν ακόλουθός του, άρχισε να μιλάει γρήγορα, λες και φοβόταν ότι δεν θα προλάβαινε να πει όλα όσα θα ήθελε.

Δεν μπορώ ασφαλώς να σας μεταφέρω λέξη προς λέξη τα όσα είπε. Μιλούσε σπαστά ισπανικά και το νόημα των όσων έλεγε ήταν πολύ περιέργο. Εξομολογήθηκε πως είχε μεγάλη εκτίμηση για τον Αντράντα, που έφτανε σχεδόν τα όρια της λατρείας. Ωστόσο, καθώς μου έλεγε, ο Αντράντα ήταν νεκρός. «Δεν ήταν πια όπως πριν». Ο Αντράντα δεν ήταν ο Αντράντα. Ήταν κάποιος άλλος που τα επιτήδεια λόγια του δίδασκαν δαιμονικά πράγματα. Μου είπε πως ήξερε πού ήταν κρυμμένο ένα «χαρτί» του Αντράντα και πως, αν άφηνα τον αδελφό του, θα μπορούσε να τον στείλει για να μου το φέρει. Θα χρειαζόταν δυο μέρες για να πάει και να γυρίσει από εκείνο το σημείο. Εγώ ασφαλώς δέχτηκα αμέσως και ο οδηγός μου ξεκίνησε για την αποστολή του.

Βιάζομαι να σας μεταφέρω την πληροφορία. Δεν ξέρω προς στιγμήν τί να συμπεράνω, αλλά ο γέρος ινδιάνος φαινόταν πολύ αναστατωμένος και δεν μπορώ να αμφιβάλλω για την ειλικρίνεια των λόγων του. Επιπλέον, φαινόταν ανακουφισμένος που μπορούσε να μιλήσει σε κάποιον που τον καταλάβαινε. Βρήκα την ευκαιρία να στείλω το γράμμα μέσω μιας ομάδας αμερικανών τουριστών που μόλις τέλειωσαν την περιήγηση των ερειπίων. Ειλικρινά δικός σας,

Κλέιμπορν Μπόν

10 Νοεμβρίου

Αγαπητέ Καθηγητά Άντρος,

Ο οδηγός μου επέστρεψε χθες το βράδυ με το «χαρτί» που υποτίθεται ότι είχε γράψει ο Αντράντα. Το διάβασα και το θεώρησα τόσο σημαντικό, ώστε το εμπιστεύθηκα σε έναν αγγελοφόρο για να το πάει στο Κούσκο και να το παραδώσει χωρίς καθυστέρηση. Πρόκειται σίγουρα για απόσπασμα από ένα μεγαλύτερο κείμενο. Αυτή τη στιγμή είμαι έτοιμος να μεταφέρω τον καταυλισμό μου στο φαράγγι ανάμεσα στα βουνά πέρα από το Σαλαπούνκο, εκεί όπου, απ' όσα πληροφορήθηκα, ο Αντράντα πρόκειται σύντομα να επιστατήσει σε κάποιου είδους τελετή.

Ειλικρινά δικός σας
Κλέιμπορν Μπόν

Το κείμενο του Αντράντα σε μετάφραση

«...Κανείς δεν ξέρει ποιος είναι αυτός ο

θρωπος ούτε από πού έρχεται, αλλά είναι σίγουρα σατανικός. Παίζει παράξενη μουσική με έναν αρχαίο αυλό. Από τότε που ήρθε εδώ, η αναταραχή και η διαβολή κάθε μέρα αυξάνουν. Ακόμα και τα σύννεφα είναι γεμισμένα από το πνεύμα του πονηρού. Από τις πηγές βγαίνουν παράξενοι ήχοι, λες και γιγάντια πλάσματα σέρνονται μέσα σε υπόγειες σπηλιές. Έχω στρέψει όλες τις δυνάμεις μου εναντίον του και δεν θα πάψω τις προσπάθειές μου μέχρι που να κατανικήσω τις δαιμονικές του διδασκαλίες.

»Οι ντόπιοι είναι τρομοκρατημένοι. Μου μιλούν για ένα κακό αρχαιότερο κι από την ίδια τη γη, για παράξενα όντα και για κάποιον που ονομάζουν Κούλου ή κάτι παρόμοιο και που θα βγει κάποια στιγμή από τη θάλασσα για να γίνει κύριος πρώτα αυτού του κόσμου και μετά ολόκληρου του σύμπαντος. Προσπάθησα να αποσπάσω κάποιες διευκρινίσεις από μερικούς, και δεν είναι ο αντίχριστος που φοβούνται αλλά κάποιο όν που, σύμφωνα με τη διάλεκτό τους είναι «μη άνθρωπος» και ήταν αρχαίος σαν τον χρόνο πριν η διδασκαλία του Χριστού γίνει γνωστή στους ανθρώπους. Ένας από τους καθηχούμενούς μου σχεδίασε μια κακότεχνη απεικόνιση αυτού του πλάσματος, σύμφωνα με την περιγραφή που του είχε δοθεί από τους προγόνους του. Νόμιζα πως θα μου έδειχνε κάποια εικόνα του Παχακαμάκ, στον οποίο κάποτε γίνονταν ανθρωποθυσίες, ή του Ίλι Τίκι Βιρακόχα — μα δεν ήταν κάποιος απ' αυτούς τους δύο, αν και μπορεί να ανήκε στο πάνθεον των υπερφυσικών τεράτων που κάποτε λάτρευαν οι Ίνκας. Ήταν μια φριχτή παρωδία ανθρώπου — κοντόχοντρος, με ένα γένη από φί-

δια ή πλοκάμια, μεγάλα πέλματα ή χέρια με γοφά νύχια και φτερά παρόμοια με της νυχτερίδας. «Ο παράξενος άνδρας είχε έρθει κηρύσσοντας τη λατρεία αυτού του όντος και προλέγοντας την επιστροφή του. Ρώτησα το ποιμνιό μου αν κανένας από αυτούς θυμόταν τον Κούλου. Κανείς δεν τον θυμόταν, αν και μερικοί παραέχονταν πως ίσως να ήταν γνωστός σε παλιότερες γενιές. Κανείς, όμως, δεν τον είχε δει. Είμαι σίγουρος ότι πολλοί μου έκρυβαν την πίστη τους σ' αυτόν. Είναι αποκαρδιωτικό να παρατηρώ αυτή την τάση ανάμεσα στο εκκλησίασμά μου. Εποφροντίσω να διώξω τον ξένο, ακόμα και με βία. Νιώθω παντού μια αίσθηση κινδύνου και απειλής — όχι το κακό του σατανισμού, αλλά ενός μεγαλύτερου κακού, παλαιότερου και πιο τρομακτικού. Έχω το προαίσθημα πως η ίδια μου η ψυχή κινδυνεύει...

14 Νοεμβρίου

Αγαπητέ Καθηγητά Άντρος,
Είδα τον Αντράντα — αν και μόνο από μακριά με τη βοήθεια των κυαλιών μου. Οι οδηγοί μου είπαν πως ήταν επικίνδυνο να τον πλησιάσω πολύ κοντά. Ακολούθησα τη συμβουλή τους και παρακολούθησα από απόσταση τη συγκέντρωση που έκανε. Ο άνδρας με το ράσο δεν ήταν εκείνος του οποίου τη φωτογραφία είχατε την καλωσύνη να μου δείξετε. Παρ' όλα αυτά, έπαιζε το ρόλο του Αντράντα, δηλαδή παρότρυνε τους νεοφίλους, που ήταν περίπου τριακόσιοι, να τον ακολουθούσαν. Το σίγουρο είναι πως το κύρηγμά του ήταν χριστιανικό, γιατί τους είχε βάλει όλους

σέρνονται με την κοιλιά μπροστά του. Αυτό που θεώρησα πιο ανησυχητικό είναι η ομοιότητά του με τον Ιάφετ Σμιθ του ονείρου μου. Δεν υπονοώ, ασφαλώς, πως ήταν ένα και το αυτό πρόσωπο, αλλά σίγουρα υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ τους. Ο Αντράντα που είδα με τη βοήθεια των κυαλιών μου είχε το ίδιο βατραχοειδές στόμα, τα ίδια γουρλωμένα στρογγυλά μάτια και το παράξενο γλιερό δέρμα που έχω συνδέσει με τον Σμιθ. Νομίζω πως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο πατήρ Αντράντα σκοτώθηκε και κάποιος που τον παριστάνει έχει έρθει εδώ για έναν σκοπό πολύ πιο τρομερό απ' ότι θα μπορούσε κανείς να υποθέσει. Είμαι σχεδόν βέβαιος ότι είναι ένας από τους Απύθμενους.

Αργότερα: Ένας από τους ντόπιους οδηγούς μου, που ανακατεύθηκε με το «εκκλησίασμα» του Αντράντα, επέστρεψε και μου είπε ότι ο Αντράντα μιλάει σε μια γλώσσα που του είναι άγνωστη, αν και του ξύπνησε μέσα του κάποιες αναμνήσεις και μπορεί να την είχε ακούσει σαν παιδί. Αυτό που μου φάνηκε πιο αποκαλυπτικό ήταν μια φράση που ο Αντράντα επαναλάμβανε συνέχεια μαζί με τους οπαδούς του με ένα είδος ψαλμωδίας. Προσπάθησε να μου την μεταφέρει, και από τις προσπάθειές του δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι πρόκειται για αυτόν τον περίεργο ψαλμό που αναφέρεται σε πολλά κείμενα και είναι πάντα συνδεδεμένος με τη φριχτή αυτή λατρεία: Πφ'νγκλούι μγκλγ'ναφχ Κθούλου Ρ'λίεχ γου-αγκ'ναγκλ φταγκν.

Που σε ελεύθερη απόδοση σημαίνει: «Στον οί-

κο του στο Ρ'λίεχ, ο νεκρός Κθούλου ονειρεύεται και περιμένει».

Το επόμενο πρωί: Ο δρ. Σριούσμπερι μάλλον εμφανίστηκε και πάλι στο όνειρό μου. Λέω «μάλλον» γιατί δεν είμαι πια σίγουρος πως ονειρεύομαι. Τώρα καταλαβαίνω πολύ περισσότερα για αυτήν την τερατώδη λατρεία. Απ' ότι φαίνεται ο Σριούσμπερι χρησιμοποίησε ορισμένους υπέρβιους του Χαστούρ που αντιτίθεται στην επistroφή του Κθούλου, και ένας από αυτούς ήταν το φτερωτό πλάσμα του προηγούμενου ονείρου μου. Το φίλτρο είναι μάλλον ένα ναρκωτικό που έχει σαν αποτέλεσμα τον διαχωρισμό του πνεύματος από το σώμα, το οποίο μένει άψυχο αλλά ζωντανό. Το σώμα μεταφέρεται σε ένα ασφαλές σημείο, ενώ το πνεύμα παίρνει ένα άλλο περιβλήμα σε κάποιο μακρινό μέρος του σύμπαντος — στο Σελάνο των Υάδων. Μπορεί να επικοινωνεί μαζί μου με ένα είδος ύπνωσης... Λέει πως ο Αντράντα είναι αυτός που υποπτεύομαι, αλλά το αρχηγείο της αίρεσης βρίσκεται σε ένα μυστικό μέρος λατρείας που κάποτε χρησιμοποιούσαν οι Ίνκας, έναν εγκαταλελειμένο ναό σκαλισμένο μέσα στο βράχο του φαργγιού, όχι μακριά από το στρατόπεδό μας. Ο Αντράντα είχε αντισταθεί σε μια προηγούμενη προσπάθεια του Δρ. Σριούσμπερι να καταστρέψει την «είσοδο» προς τον Κθούλου σε εκείνο το σημείο. Θα πάει εκεί μόλις νυχτώσει.

Αργότερα: Ανακάλυψα το σημείο των συναντήσεων. Βρίσκεται στο τέρμα μιας σκάλας που ξεκινά πίσω από μια κρυφή πέτρινη είσοδο που

οδηγεί μέσα στο βράχο του φαργγιού. Είναι εμφανές πως πρόκειται για μια αρχαία κατασκευή των Ίνκας, γιατί οι χοντροπελεκημένες πέτρες μοιάζουν με εκείνες του Μάτσου Πίτσου και του Σασαχουαμάν. Το μέρος αυτό φαίνεται να είναι τόπος λατρείας, αν και δεν υπάρχει το συνηθισμένο άνοιγμα προς τον ουρανό. Υπάρχει, ωστόσο, μια μεγάλη λιμνούλα στο κέντρο μιας σπηλιάς που θα μπορούσε να χωρέσει ταυτόχρονα αρκετές χιλιάδες άτομα, και από τα νερά της αναδύεται ένα κολασμένο υποβρύχιο πρασινωπό φως. Φαίνεται πως οι πιστοί μαζεύονται γύρω από τη λιμνούλα, γιατί ο παλιός βωμός στην άκρη της αίθουσας έχει από καιρό πέσει σε αχρηστία. Δεν έμεινα για πολλή ώρα, γιατί είδα το νερό να αναδύεται παράξενα και άκουσα μια απόμακρη μουσική, λες και πλησίαζαν πιστοί. Παρ' όλα αυτά, βγαίνοντας έξω δεν συνάντησα κανέναν...

Αυτή είναι ίσως η τελευταία φορά που παίρνετε νέα μου.

Όταν έμαθα από έναν οδηγό μου πως κάποια σημαντική συγκέντρωση πρόκειται να λάβει χώρα στον παλιό ναό απόψε, επέστρεψα σε εκείνο το σημείο και κρύφτηκα. Δεν είχα καλά καλά προλάβει να χωθώ πίσω από το βωμό, όταν το πρασινωπό νερό της λιμνούλας αναδύθηκε και κάτι αναδύθηκε στην επιφάνεια.

Αυτό που είδα μου έφερε ναυτία.

Μια ματιά μόνο αρκούσε για να με πετάξει πίσω. Το ότι δεν φώναξα ώστε να προδοθώ, οφειλόταν μόνο στο γεγονός ότι το θέαμα του τέρατος που είδα να βγαίνει παρέλυσε τη φωνή μου. Τέτοιο πλάσμα μπορούν να το δουν μόνο οι ναρ-

κομανείς στα πιο τρελά τους όνειρα — ήταν μακτινήωδης παρωδία ανθρώπινης μορφής, ένα πλάσμα που κάποτε ίσως ήταν άνθρωπος, με πλοκάμια και βράγχια και ένα φοβερό στόμα από το οποίο φαινόταν να βγαίνουν ήχοι παρόμοιοι με τις παραμορφωμένες νότες ενός φλάουτο. Όταν ξανακοίταξα, είχε εξαφανιστεί. Κατάλαβα πως είχε εμφανιστεί επειδή περίμενε τον ερχομό κάποιων, και πραγματικά δεν έκανα λάθος. Ο ήχος από πατημασιές αντήχησε μέσα στη σπηλιά και την άλλη στιγμή κάτι στάθηκε μπροστά στο παράξενο φως που ακτινοβολούσε η υπέρυθρη λιμνούλα.

Ήταν ο Αντράντα, και σ' αυτό το φως τα βράχια του φαίνονταν πιο τρομαχτικά. Χωρίς να διστάσω ούτε λεπτό, τον πυροβόλησα.

Αυτό που συνέβη είναι πολύ απίθανο για να το περιγράψω επακριβώς. Σωριάστηκε, αλλά ο σπινθήρας που φορούσε τον κάλυψε, γιατί κατέρρεε στο εσωτερικό του. Ύστερα, κάτω από το μυστικό, βγήκε ένα φριχτό άμορφο πράγμα, μια μάζα από παλλόμενη σάρκα που σύρθηκε μέχρι το χείλος της λιμνούλας, ξεψυχώντας καθώς βούλιαζε μέσα της — αφήνοντας πίσω μόνο το ραβδί και τα σαντάλια και τα στολίδια που φορούσε.

Για μια φορά ακόμα το νερό άρχισε να βράζει, αλλά εγώ είχα ήδη έτοιμες τις δεσμίδες του ναυαγίου. Δεν κοίταξα πίσω. Άναψα το μακρύ φως στην είσοδο της σπηλιάς και έφυγα τρέχοντας. Άκουσα πίσω μου την έκρηξη. Στον καταρρακτισμό, βρήκα τους οδηγούς μου ανήσυχους. Τους είπα ότι μπορούσαν να γυρίσουν χωρίς μένος, επειδή γνωρίζω πως δεν υπάρχει ελπίδα

να ξαναγυρίσω από τον ίδιο δρόμο ζωντανός. Ο μόνος τρόπος διαφυγής είναι αυτός που μου πρόσφερε ο δρ. Στριούσμπερι. Δεν θα σας ξαναδώ, και το μόνο που ελπίζω είναι αυτό το τελευταίο μου μήνυμα να σας βρει εγκαίρως. Γνωρίζω πως δεν έκανα αρκετά, και υπάρχει δουλειά να γίνει σε άλλες γωνιές του κόσμου μας, αν θέλουμε να γλυτώσουμε από τις απαίσιες δυνάμεις που караδοκούν να επιστρέψουν ξανά.

Σας χαιρετώ
Κλέιμπορν Μπόιντ

5

Λίμα, Περού, 7 Δεκεμβρίου... Παρά τις εκτεταμένες έρευνες στην οροσειρά Βιλκανότα και την περιοχή γύρω από το Σαλαπούνκο, δεν βρέθηκε κανένα ίχνος του Κλέιμπορν Μπόιντ.

Ο Μπόιντ εξαφανίστηκε στα μέσα Νοεμβρίου, ενώ βρισκόταν σε μια αποστολή για να μελετήσει τα τοπικά ήθη και έθιμα, όπως μας πληροφορήσε ο καθηγητής Βιμπέρτο Άντρος τον οποίο είχε επισκεφτεί πρόσφατα.

Η έρευνα στον καταυλισμό του αποκάλυψε μόνο ότι ο Μπόιντ χάθηκε χωρίς να πάρει τίποτα μαζί του. Ένα άδειο φιαλίδιο δίπλα του στην αρχή θεωρήθηκε πως περιείχε δηλητήριο, αλλά η χημική ανάλυση έδειξε πως πρόκειται για έναν ορό που παραλύει και προκαλεί παρατεταμένο ύπνο.

Το συνεργείο διάσωσης δεν μπόρεσε να εξηγήσει ορισμένα σημάδια στο έδαφος γύρω από τη σκηνή, που έμοιαζαν με ίχνη από φτερά μιας γιγάντιας νυχτερίδας...

ΚΟΜΗΣ ΜΑΓΚΝΟΥΣ

του Μίκαελ Τζέιμς

Την ιστορία αυτή την ανακάλυψα σε μια από τις πρώτες ανθολογίες διηγημάτων τρόμου. Χρονολογείται από το 1905 και ασχολείται με ένα από τα πιο γνωστά μοτίβα, δοσμένο όμως με τον πιο συναρπαστικό τρόπο. Πρόκειται για την ιστορία του απάνθρωπου φεουδάρχη που βρυκολαкиάζει μετά το θάνατό του για να συνεχίσει, ακόμα και μέσα από τον τάφο, να βασανίζει τους ταλαίπωρους χωρικούς της περιοχής του. Το σκοτεινό περιβάλλον της σουηδικής υπαίθρου του περασμένου αιώνα σίγουρα θα σας προκαλέσει ρίγη στη ραχοκοκκαλιά. Και προσέχετε τους νυχτερινούς περιπάτους στα δάση, ειδικά κοντά σε έρημα μαυσωλεία.

Θ.Μ.

Το τελευταίο πράγμα που θα μάθει ο αναγνώστης μου από αυτή την ιστορία είναι το πώς έπescαν στα χέρια μου τα χαρτιά πάνω στα οποία βασίστηκε. Ωστόσο, είναι αναγκαίο πριν ξεκινήσω να δώσω κάποια στοιχεία για τη μορφή στην οποία υπάρχουν και βρίσκονται στην κατοχή μου.

Κατά το μεγαλύτερο μέρος τους αποτελούνται από τις καταγραφές ενός ταξιδιωτικού ημερολόγιου, από αυτά που ήταν της μόδας στις δεκαετίες του 1850 και 1860. Αυτά τα βιβλία συνήθως ασχολούνταν με κάποια σχετικά άγνωστη περιοχή της Ευρώπης και ήταν συχνά διακοσμημένα με ξυλογραφίες και λιθογραφίες. Δίνουν πληροφορίες για τα πανδοχεία και τα ξενοδοχεία του κάθε τόπου, τις συγκοινωνίες και οτιδήποτε άλλο θα περιμέναμε να βρούμε σήμερα μέσα σ' έναν καλό ταξιδιωτικό οδηγό. Αναφέρουν λεπτομερώς συζητήσεις με έξυπνους συνταξιδιώτες, κουτσομπόληδες ξενοδόχους και εύπιστους χωριάτες.

Αν και ξεκίνησα με την ιδέα να συγκεντρώσω υλικό για ένα τέτοιο βιβλίο, τελικά κατέληξα να καταγράψω τις εμπειρίες ενός και μόνο προσώπου και αυτή η καταγραφή συνεχίζεται μέχρι τα

αποσπάσματα της τελευταίας ημέρας της ζωής του.

Ο συγγραφέας ήταν κάποιος κύριος Ράξελ. Δεν γνωρίζω γι' αυτόν τίποτα περισσότερο από όσα ο ίδιος αναφέρει στο ταξιδιωτικό του ημερολόγιο, και από αυτά συμπεραίνω πως θα πρέπει να ήταν μεσόκοπος, αρκετά εύπορος και εντελώς μόνος στον κόσμο. Καθώς φαίνεται, δεν είχε μόνιμη κατοικία στην Αγγλία, αλλά έμενε σε διάφορα ξενοδοχεία και πανσιόν. Πιθανώς νοσσκεπτόταν να εγκατασταθεί κάπου, αλλά αυτή η ευκαιρία δεν πρόλαβε να του δοθεί. Ίσως η φωτιά που έκαψε το Παντεχνικόν στις αρχές της δεκαετίας του 1870 να κατέστρεψε πολλά στοιχεία που θα έρριχναν φως στο οικογενειακό του δέντρο, επειδή μια ή δυο φορές αναφέρει πως είχε εμπνεύματα αποθηκευμένα σε αυτό το συγκρότημα.

Είναι ακόμα φανερό ότι ο κύριος Ράξελ είχε εκδόσει ένα βιβλίο σχετικό με κάποιες διακοπές του στη Βρεττανία. Περισσότερα για το περιεχόμενό του δεν μπορώ να πω, γιατί μια λεπτομερής βιβλιογραφική αναζήτηση με έπεισε ότι το βιβλίο θα πρέπει να είχε εμφανιστεί σαν έργο ανύψνου ή κάτω από κάποιο ψευδώνυμό του.

Όσο για τον χαρακτήρα του, δεν μου είναι δυσκολο να σχηματίσω μια επιφανειακή γνώμη. Θα πρέπει να ήταν ένας έξυπνος και καλλιεργημένος άνθρωπος. Ίσως ήταν και υφηγητής στο κολλέγιό του στην Οξφόρδη — στο Μπράζενος — αν κρίνω από το ημερολόγιό του. Το ελάττωμά του ήταν, όπως πολύ καθαρά θα φανεί, η υπερβολική του περιέργεια, ένα ελάττωμα εποικοδομητικό για κάποιον ταξιδιώτη, αλλά που στο τέλος πλήρωσε πολύ ακριβά.

Ενώ βρισκόταν στο τελευταίο του ταξίδι, σχεδίαζε να γράψει ένα ακόμα βιβλίο. Η Σκανδιναβία, μια περιοχή που δεν ήταν και τόσο γνωστή στους Άγγλους πριν από σαράντα χρόνια, του φάνηκε ένα αρκετά ενδιαφέρον θέμα. Θα πρέπει να είχε ξετρυπώσει τίποτα παλιά βιβλία σουηδικής ιστορίας ή απομνημονεύματα και του μπήκε η ιδέα πως θα υπήρχε ζήτηση για έναν ταξιδιωτικό οδηγό της Σουηδίας, διασπαρμένο με επεισόδια από την ιστορία των πιο σπουδαίων σουηδικών οικογενειών. Κατάφερε, λοιπόν, να πάρει κάποιες συστατικές επιστολές για μερικά υψηλά ιστάμενα πρόσωπα στη Σουηδία και ξεκίνησε για εκεί στις αρχές του καλοκαιριού του 1863.

Δεν είναι ανάγκη να μιλήσουμε για το ταξίδι του προς το Βορρά ούτε για τις λίγες βδομάδες που έμεινε στην Στοκχόλμη. Αρκεί μόνο να αναφέρω πως κάποιος διανοούμενος που συνάντησε εκεί του άνοιξε την όρεξη για μια σημαντική συλλογή οικογενειακών εγγράφων που ανήκαν στους ιδιοκτήτες μιας πανάρχαιας έπαυλης στο Βέστεργκόθλαντ και ότι κατάφερε να πάρει την άδεια να τα μελετήσει.

Η έπαυλη στην ιστορία αυτή θα αναφέρεται σαν Ρεμπέκ, αν και αυτό δεν είναι το πραγματικό της όνομα. Είναι ένα από τα ωραιότερα οικοδομήματα του είδους του σε ολόκληρη τη χώρα, και η λιθογραφία του που υπάρχει μέσα στο βιβλίο του Ντάλενμπεργκ *Suedia Antiqua ed Moderna* το δείχνει το 1694 σχεδόν όπως το βλέπουν και οι τουρίστες σήμερα. Κτίστηκε λίγο μετά το 1600 και, σε γενικές γραμμές, είναι παρόμοιο με ένα εγγλέζικο σπίτι εκείνης της περιόδου, όσον α-

φορά την τεχνοτροπία του και το υλικό κατασκευής του (κόκκινα τούβλα και πέτρινες προσόψεις). Ο άνθρωπος που το έκτισε ήταν γόνος του μεγάλου οίκου των Ντε Λα Γκαρντί και οι απόγονοί του το διατηρούν ακόμα στην κατοχή τους. Έτσι, όταν χρειάζεται να αναφέρω κάπου το όνομα της οικογένειας, θα τους αποκαλώ Ντε Λα Γκαρντί.

Δέχτηκαν τον κύριο Ράξαλ με μεγάλη ευγένεια και τον παρακάλεσαν να μείνει φιλοξενοῦμενός τους για όσο καιρό κρατούσαν οι έρευνές του. Ωστόσο εκείνος, προτιμώντας να μην υποχρεωθεί αλλά και γιατί δεν εμπιστευόταν τα λιγοστά σουηδικά που γνώριζε, προτίμησε να μείνει στο πανδοχείο του χωριού που αποδείχθηκε αρκετά άνετο, τουλάχιστον για τους μήνες του καλοκαιριού. Αυτός ο διακανονισμός απαιτούσε από μέρους του έναν καθημερινό περίπατο κάπου ενάμισι χιλιόμετρου για να πάει και να γυρίσει από την έπαυλη. Η κατοικία βρισκόταν στο κέντρο ενός μεγάλου πάρκου και περιτριγυριζόταν από ψηλά γέρικα δέντρα. Κοντά του έβρισκανείς τον μαντρωμένο κήπο και μετά έμπαινε σε ένα πυκνό δασύλλιο που βρισκόταν δίπλα σε μια λιμνούλα από τις αμέτρητες που διαθέτει αυτή η χώρα. Μετά, υπήρχε ένας ψηλός γυμνός βράχος, σκεπασμένος με λιγοστό χώμα και στην κορυφή του ένα παρεκκλήσι, περιφραγμένο από ψηλά σκοτεινά δέντρα. Για τα μάτια ενός εγγλέζου, η κατασκευή του και το εσωτερικό του φάνταζαν παράξενα. Ο σηκός και οι πτέρυγες του ναού ήταν χαμηλοτάβανα και γεμάτα με στασίδια και γαλαρίες. Στη δυτική πλευρά υπήρχε ένα όμορφο παλιό αρμόνιο με ζωηρά χρώματα και επάρ-

γυρους αυλούς. Η οροφή ήταν επίπεδη και στολισμένη από κάποιον αγιογράφο του δέκατου έβδομου αιώνα με μια παράξενη και ανατριχιαστική «Δευτέρα Παρουσία», γεμάτη με φωτιές, πόλεις που γκρεμίζονταν, πλοία που βούλιαζαν, κολασμένες ψυχές που έκλαιγαν και φριχτούς μαύρους δαίμονες που χαμογελούσαν δείχνοντας τα δόντια. Ωραίοι μπρούτζινοι πολυέλαιοι κρέμονταν από το ταβάνι και ο άμβωνας έμοιαζε με κουκλόσπιτο, σκεπασμένος καθώς ήταν με μικρούς ζωγραφισμένους ξύλινους άγγελους και αγίους. Μια βάση με τρεις κλειψύδρες ήταν βιδωμένη δίπλα του. Πολλές εκκλησίες στη Σουηδία έχουν ακόμα και σήμερα αυτή την τεχνοτροπία, μα εκείνο που ξεχώριζε αυτή τη συγκεκριμένη ήταν μια προσθήκη στο αρχικό κτίσμα. Στην ανατολική άκρη της βόρειας πτέρυγας του ναού, ο ιδρυτής της εκκλησίας είχε κατασκευάσει ένα μαυσωλείο για τον ίδιο και την οικογένειά του. Ήταν ένα αρκετά μεγάλο οκταγωνικό κτίριο που φωτιζόταν από μια σειρά ωοειδή παράθυρα. Η θολωτή οροφή του είχε στην κορυφή της το σχήμα κολοκύθας και τελικά κατέληγε σε έναν πυργίσκο, του είδους που φαίνονταν να συνηθίζουν πολλοί σουηδοί αρχιτέκτονες. Η οροφή ήταν εξωτερικά χάλκινη και βαμμένη μαύρη, ενώ οι τοίχοι είχαν το ίδιο εκτυφλωτικό λευκό χρώμα με την εκκλησία. Δεν υπήρχε είσοδος από την εκκλησία προς το μαυσωλείο. Διέθετε μια δική του διπλή πόρτα στη βορεινή πλευρά.

Λίγο πιο πέρα από την αυλή της εκκλησίας άρχιζε το μονοπάτι προς το χωριό και μέσα σε πέντε λεπτά μπορούσε να φτάσει κανείς στην πόρτα του πανδοχείου.

Την πρώτη μέρα της παραμονής του στο Ρεμπέκ, ο κύριος Ράξελ βρήκε την πόρτα του παρεκκλησιού ανοιχτή και κράτησε τις σημειώσεις για το εσωτερικό του που μόλις ανέφερα. Ωστόσο, δεν μπορούσε να μπει μέσα στο μαυσωλείο. Κοιτάζοντας από την κλειδαρότρυπα, διέκρινε μαρμάρινα ανάγλυφα και χάλκινες σαρκοφάγους, μαζί με έναν πλούτο θυρεών και διακόσμησης που του προκάλεσε μεγάλη περιέργεια να κάνει μια λεπτομερή έρευνα.

Τα έγγραφα που άρχισε να μελετά στην έπαυλη αποδείχθηκαν πως ήταν ότι ακριβώς ζητούσε για το βιβλίο του. Βρήκε ανάμεσά τους την αλληλογραφία της οικογένειας, ημερολόγια και λογιστικά βιβλία των πρώτων ιδιοκτητών, όλα προσεκτικά φυλαγμένα και καθαρά γραμμένα, γεμάτα από διασκεδαστικές και γραφικές λεπτομέρειες. Ο πρώτος Ντε Λα Γκαρντί εμφανιζόταν σε αυτά σαν ένας δυνατός και άξιος άνθρωπος. Απ'όλογο μετά την αποπεράτωση της έπαυλης, η περιοχή πέρασε μια περίοδο ταραχών κατά την οποία οι χωρικοί επαναστάτησαν και επιτέθηκαν σε αρκετά πλουσιόσπιτα κάνοντας μεγάλες ζημιές. Ο ιδιοκτήτης του Ραμπέκ ήταν αργηγός της ομάδας που τελικά κατέπνιξε τον ξεσηκωμό και υπήρχαν αναφορές για εκτελέσεις των πρωταγόνων και αυτηρές ποινές που επιβλήθηκαν χωρίς καμιά επιείκεια.

Το πορτραίτο του Μάγκνους Ντε Λα Γκαρντί ήταν ένα από τα ωραιότερα στην έπαυλη και ο κύριος Ράξελ το μελέτησε με μεγάλο ενδιαφέρον όταν τέλειωσε την δουλειά της πρώτης μέρας. Δεν δίνει τη λεπτομερή του περιγραφή, αλλά πρέπει να υποθέσω πως το πρόσωπο του

ντυπωσίασε περισσότερο για τη δύναμη που ακτινοβολούσε παρά για την ομορφιά ή την καλωσύνη που έδειχνε. Στην πραγματικότητα, γράφει πως ο Κόμης Μάγκνους ήταν ένας εξαιρετικά άσχημος άνδρας.

Εκείνο το απόγευμα, ο κύριος Ράξελ δείπνησε μαζί με την οικογένεια και γύρισε στο πανδοχείο του περπατώντας, ενώ ακόμα έφεγγε το φως της μέρας.

«Πρέπει να θυμηθώ», γράφει, «να ζητήσω από τον νεωκόρο να με αφήσει να μπω στο μαυσωλείο της εκκλησίας. Προφανώς κρατάει κι αυτός κλειδιά, επειδή τον είδα απόψε να στέκεται στα σκαλοπάτια και, απ' ό,τι μου φάνηκε, να ξεκλειδώνει την πόρτα του».

Το επόμενο πρωί, ο κύριος Ράξελ είχε μια συζήτηση με τον ξενοδόχο. Την περιγράφει με τόσες λεπτομέρειες που στην αρχή ξαφνιάστηκε το σύντομο, όμως, κατάλαβα ότι το ημερολόγιο που διάβαζα, τουλάχιστον στα αρχικά του στάδια, περιείχε το υλικό για το βιβλίο που σκόπευε να γράψει και που μάλλον θα έμοιαζε με λαϊκό ταξιδιωτικό οδηγό, σαν αυτούς που περιέχουν πολλές και μακροσκελείς αναφορές στους ντόπιους.

Το αντικείμενο της έρευνάς του, όπως γράφει, ήταν να ανακαλύψει αν συνεχίζονταν στην περιοχή κάποιες παραδόσεις σχετικά με το πρόσωπο του Κόμη Μάγκνους Ντε Λα Γκαρντί και αν η λαϊκή γνώμη ήταν για αυτόν εχθρική ή όχι. Ανακάλυψε ότι κανείς δεν συμπαθούσε τον Κόμη. Αν οι δουλοπάροικοί του αργούσαν να εμφανιστούν στη δουλειά τις μέρες που του χρωστού-

σαν τη δούλεψή τους, τους έδενε πάνω στην ξυλινή φοράδα, τους μαστίγωνε ή τους σημάδευε με πυρωμένο σίδερο στην αυλή της έπαυλης. Σε μια ή δυο περιπτώσεις υπήρχαν αναφορές για φτωχά που τα κτήματά τους συνόρευαν με εκείνο του κόμη και που τα σπίτια τους είχαν καεί μισοστηριωδώς κάποιες κρύες νύχτες του χειμώνα ξεκληρίζοντας ολόκληρες τις οικογένειες. Όμως, αυτό που ήταν αποτυπωμένο πιο έντονα στο μυαλό του πανδοχέα — γιατί επέστρεφε στο αυτό το θέμα αρκετές φορές — ήταν πως ο κόμης είχε πάει στο Μαύρο Προσκήνυμα και είχε φέρει πίσω μαζί του κάποιον ή κάτι.

Ασφαλώς θα ρωτήσετε, όπως έκανε κι ο κύριος Ράξαλ, τι μπορεί να ήταν αυτό το Μαύρο Προσκήνυμα. Η περιέργειά σας, όμως, θα πει προς το παρόν να μείνει ανικανοποίητη, όπως και η δική του. Ο πανδοχέας ήταν φανερό ότι δεν ήταν πρόθυμος να του δώσει άλλες λεπτομέρειες εκείνη τη στιγμή, και βρήκε την ευκαιρία να τον εγκαταλείψει με μεγάλη βιασύνη όταν κάποιος τον φώναξε απ' έξω. Γύρισε λίγα λεπτά αργότερα, βγάζοντας το κεφάλι πίσω από την πόρτα, για να πει ότι τον ζητούσαν στην Σκέρα και θα έλειπε μέχρι αργά το βράδυ.

Έτσι, ο κύριος Ράξαλ αναγκάστηκε να ξεκινήσει ανικανοποίητος για την έπαυλη. Τα κείμενα που άρχισε να διαβάζει σύντομα έστρεψαν την προσοχή του σε άλλα ζητήματα, επειδή είχε βρει στην αλληλογραφία ανάμεσα στην Σοφία Αλμπερτίνα που ζούσε στην Στοκχόλμη και την παντρεμένη εξαδέλφη της Ουλρίκα Λεονόρα που ζούσε στο Ραμπέκ, ανάμεσα στις χρονιές 1708 και 1710. Τα γράμματα αυτά ήταν εξαιρετικού

διαφέροντος, γιατί έρχονταν φως στην ιστορία και τον πολιτισμό της Σουηδίας εκείνης της περιόδου.

Μέχρι το απόγευμα, είχε τελειώσει μ' αυτά και αφού επέστρεψε τα κουτιά μέσα στα οποία φυλάγονταν στα ράφια ενός ντουλαπιού, κατέβασε μερικούς από τους τόμους που βρίσκονταν πιο κοντά του για να καθορίσει ποιος απ' όλους θα μπορούσε να αποτελέσει το πιο ενδιαφέρον θέμα έρευνας για την επόμενη μέρα. Το ράφι στο οποίο έψαχνε ήταν κατηλλειμένο ως επί το πλείστον από λογιστικά βιβλία με το γραφικό χαρακτήρα του πρώτου Κόμη Μάγκνους. Ωστόσο, ένα βιβλίο ανάμεσά τους περιείχε αλχημικές και άλλες περίεργες πραγματείες, γραμμένες από κάποιο άλλο χέρι του δέκατου έκτου αιώνα. Επειδή δεν γνώριζε πολλά γύρω από την αλχημεία, ο κύριος Ράξαλ πέρασε αρκετή ώρα ξεχωρίζοντας τις λέξεις και διαβάζοντας τις επικεφαλίδες των διαφόρων δοκιμίων: Το Βιβλίο του Φοίνικα, το Βιβλίο των Τριάντα Λέξεων, το Βιβλίο του Φρύνου, το Βιβλίο της Μαριάμ και άλλα πολλά. Στη συνέχεια, αναγγέλει με μεγάλη του χαρά την ανακάλυψη μιας σελίδας που ήταν αρχικά αφημένη λευκή στη μέση του βιβλίου και που είχε την επικεφαλίδα — γραμμένη με το χέρι του Κόμη Μάγκνους — *Liber nigrae peregrinationis* (Το βιβλίο του Μαύρου Προσκήνυματος). Η σελίδα περιείχε μονάχα λίγες γραμμές, αλλά ήταν αρκετές για να τον πείσουν ότι ο πανδοχέας αναφερόταν σε μια δοξασία τουλάχιστον το ίδιο παλιά με την εποχή του Κόμη Μάγκνους και που πιθανώς και ο κόμης μοιραζόταν μαζί του. Ακολουθούν μεταφρασμένα αυτά που διάβασε εκεί:

«Αν οποιοσδήποτε επιθυμεί να ζήσει πολλά χρόνια, να αποκτήσει έναν πιστό υπηρέτη και να δει το αίμα των εχθρών του να χύνεται στη γη, πρέπει πρώτα να πάει στην πόλη του Χοραζίν και εκεί να υποβάλλει τα σεβάσματά του στον πρόγκηπα...» Σ' αυτό το σημείο υπήρχε μια μισοσβησμένη λέξη που ο κύριος Ράξαλ ήταν σχεδόν σίγουρος πως μπορούσε να διαβαστεί σαν αερικός (δηλαδή, του αέρα). Δεν υπήρχε, όμως συνέχεια στο κείμενο, παρά μόνο μια σειρά στα λατινικά: «Quaere reliqua hujus materiei inter secretiora» (Για τα υπόλοιπα αυτού του θέματος, οράτε τα πιο προσωπικά αρχεία).

Ήταν φανερό πως όλα αυτά έρριχναν ένα μάλλον ζοφερό φως πάνω στις προτιμήσεις και τις πεποιθήσεις του Κόμη. Όμως, ο κύριος Ράξαλ, που τον χώριζαν από τον κόμη τρεις αιώνες, σκέφτηκε πως θα μπορούσε να κάνει την μορφή αυτή πιο συναρπαστική μέσα στο βιβλίο του απαντώντας στην σκληρότητά του πρόσθετε κάποια στοιχεία αλχημείας και μαγείας. Έτσι, μετά από αρκετά λεπτά περιουλογογής μπροστά στο πορτραίτο της κεντρικής αίθουσας, ξεκίνησε για το πανδοχείο του με το μυαλό γεμάτο από σκέψεις γύρω από τον κόμη Μάγκνους. Δεν πρόσεχε γύρω του και δεν ένιωθε τις απογευματινικές οσμές του δάσους ούτε και το τελευταίο φως που έπεφτε πάνω στη λίμνη. Όταν τελικά κοίταξε γύρω του ξαφνιάστηκε βλέποντας πως βρισκόταν ήδη στην είσοδο του παρεκκλησιού και το φαγητό του τον περιμενε μόνο λίγα λεπτά μακριά του. Τα μάτια του έπεσαν στο μαυσωλείο.

«Εδώ είσαι λοιπόν, Κόμη Μάγκνους», είπα

«Πολύ θα ήθελα να σε δω».

«Όπως πολλοί μοναχικοί άνθρωποι», γράφει, «έχω το συνήθειο να μιλάω μόνος μου και, αντίθετα με κάποιους Έλληνες και Λατίνους σοφούς της αρχαιότητας, εγώ δεν περιμένω απάντηση. Το βέβαιο ήταν πως κανείς δεν μου μίλησε και κανείς δεν με πρόσεξε· μονάχα μια γυναίκα που θα πρέπει να καθάριζε την εκκλησία, έρριξε κατά λάθος στο πλακόστρωτο ένα μεταλλικό αντικείμενο που ο κρότος του με τρόμαξε. Απ' ότι φαίνεται, ο Κόμης Μάγκνους κοιμάται πολύ βαριά».

Το ίδιο βράδυ, ο πανδοχέας, που είχε ακούσει τον κύριο Ράξαλ να λέει ότι ήθελε να μιλήσει με τον νεωκόρο της εκκλησίας, του τον σύστησε επίσημα στη μεγάλη αίθουσα του πανδοχείου. Μια επίσκεψη στο μαυσωλείο των Ντε Λα Γκαρντί κανονίστηκε για την επόμενη μέρα και ακολούθησε μια γενική συζήτηση.

Ο κύριος Ράξαλ θυμήθηκε ότι ένα από τα καθήκοντα των σουηδών νεωκόρων ήταν και να διδάσκουν τους υποψήφιους για το Χρίσμα. Έτσι, σκέφτηκε να φρεσκάρει τη μνήμη του πάνω σε ένα βιβλικό ζήτημα.

«Μπορείτε να μου πείτε μερικά πράγματα για το Χοραζίν;» τον ρώτησε.

Ο νεωκόρος φάνηκε να ταραίζεται, αλλά με ετοιμότητα του θύμησε πως αυτό το χωριό ήταν αφορισμένο.

«Και υποτίθεται πως τώρα πια είναι εγκαταλελειμένο;»

«Έτσι νομίζω», απάντησε ο νεωκόρος. «Έχω ακούσει μερικούς από τους γεροντότερους ιερείς να λένε ότι είναι το μέρος όπου θα γεννηθεί ο Αντίχριστος. Υπάρχουν και διαδόσεις...»

«Τι είδους διαδόσεις;» τον έκοψε ο κύριος Ράξαλ.

«Διαδόσεις που έχω ξεχάσει, όπως θα σας έλεγα αν δεν με διακόπτατε», είπε ο νεωκόρος και λίγο μετά τους καληνύχτισε.

Ο πανδοχέας έμεινε πια μόνος με τον κύριο Ράξαλ και αυτός δεν σκόπευε να τον αφήσει ήσυχο.

«Χερ Νίλσεν», του είπε. «Ανακάλυψα κάποια πράγματα για το Μαύρο Προσκήνυμα. Μπορείτε άφοβα να μου πείτε τι ξέρετε. Τι ήταν αυτό που έφερε ο Κόμης μαζί του;»

Δεν είμαι σίγουρος αν οι Σουηδοί είναι από τη φύση τους αργοί στις απαντήσεις τους ή αν ο πανδοχέας αποτελούσε εξαίρεση, αλλά ο κύριος Ράξαλ γράφει ότι πέρασε τουλάχιστον ένα λεπτό πριν ο πανδοχέας τον κοιτάξει και πει οτιδήποτε. Στη συνέχεια, πλησίασε τον πελάτη του και κάνοντας μεγάλη προσπάθεια, του είπε:

«Κύριε Ράξαλ, θα σας πω μια μικρή ιστορία και τίποτα περισσότερο. Όταν ολοκληρώσω, δεν πρέπει να με ρωτήσετε οτιδήποτε άλλο. Τον καιρό του παπού μου, πάει να πει, ενενήντα δύο χρόνια πριν, δυο άντρες είπαν μεταξύ τους: "Ο Κόμης είναι νεκρός και δεν τον φοβόμαστε. Θα πάμε απόψε να κυνηγήσουμε ελεύθερα στο δάσος του" - και μιλάω για το δάσος που είδατε πίσω από το Ραμπέκ. Όσοι τους άκουσαν, τους συμβούλεψαν: "Καλύτερα να μην πάτε. Σίγουρα θα συναντήσετε κάποιους που περπατάνε ενώ κανονικά δεν θα έπρεπε να περπατάνε αλλά να αναπαύονται". Οι δυο άντρες γέλασαν κοριτσίστικα. Δεν υπήρχαν δασοφύλακες, επειδή κανείς

δεν είχε διάθεση να πάει εκεί για κυνήγι. Η οικογένεια δεν ζούσε εκείνη την εποχή στην έπαυλη και θα μπορούσαν να κάνουν ότι τους άρεσε.

«Έτσι, λοιπόν, εκείνη τη νύχτα κίνησαν για το δάσος. Ο παππούς μου καθόταν εδώ, σ' αυτό το δωμάτιο. Ήταν καλοκαίρι και η νύχτα ζεστή. Με το παράθυρο ανοιχτό, μπορούσε να ακούσει και να δει κανείς μέχρι το δάσος.

«Κάθισε, το λοιπόν, μαζί με δυο-τρεις άλλους και αφουγκράζονταν. Στην αρχή δεν άκουγαν απολύτως τίποτα. Ύστερα, άκουσαν κάποιον — ξέρετε πόσο μακριά είναι το δάσος — να ουρλιάζει λες και του ξεριζώνανε τα μύχια της ψυχής του. Όλοι μέσα στο δωμάτιο άρπαξαν σφιχτά ο ένας τον άλλον και κάθισαν έτσι κοκκαλωμένοι για τρία τέταρτα της ώρας. Έπειτα, άκουσαν κάποιον άλλο, μόλις τριακόσια μέτρα πιο πέρα. Τον άκουσαν να γελάει δυνατά, αν και δεν ήταν κάποιος από τους δυο άντρες. Στην πραγματικότητα, όπως υποστήριζαν όλοι, η φωνή δεν ήταν καν ανθρώπινη. Στη συνέχεια, άκουσαν μια μεγάλη πόρτα να κλείνει.

«Μόλις ξημέρωσε, πήγαν στον παπά και του είπαν:

"Πάτερ, φόρα το καλυμαύχι σου κι έλα να θάψεις τον Άντερς Μπγιόρνσεν και τον Χανς Θόρμπγιρν".

«Όπως θα καταλάβετε, ήταν βέβαιοι πως οι δυο άντρες ήταν πεθαμένοι. Έτσι, ξεκίνησαν για το δάσος και ο παππούς μου ποτέ δεν ξέχασε εκείνο το περιστατικό. Έλεγε πως έμοιαζαν κι οι ίδιοι με πεθαμένους στο δρόμο προς τα εκεί. Ο παπάς ήταν κάτασπρος από το φόβο του. Καθώς περπατούσαν, τους είπε:

“Ακουσα μια κραυγή μέσα στη νύχτα και αργότερα ένα γέλιο. Αν δεν μπορέσω να ξεχάσω το άκουσμά τους, δεν θα ξανακαταφέρω να ξανακοιμηθώ ήσυχος”.

“Έτσι έφτασαν στο δάσος και στην άκρη του βρήκαν τους δυο άντρες. Ο Χανς Θόρμπιγιρν στεκόταν όρθιος με την πλάτη κολλημένη σε ένα δέντρο και όλη την ώρα είχε τεντωμένα μπροστά τα χέρια του, λες και προσπαθούσε να απωθήσει κάτι που κανένας δεν μπορούσε να δει. Ήταν κόμα ζωντανός, κι έτσι τον κουβάλησαν στο σπίτι του στο Νίκιοπινγκ, όπου ξεψύχησε πριν έρθει ο χειμώνας. Μέχρι να πεθάνει, συνέχιζε να σπρώχνει κάτι με τα χέρια του. Εκεί κοντά βρήκαν και τον Άντερς Μπιγιόρνσεν. Ήταν ένα έμορφο παλλικάρι, αλλά τώρα το πρόσωπό του δεν υπήρχε, γιατί κάτι του είχε ρουφήξει τη σάρκα μέχρι το κόκκαλο. Μπορείτε να το φανταστείτε; Ο παπούς μου δεν κατάφερε ποτέ να ξεχάσει το θέαμα. Τον έβαλαν μέσα στο φέρετρο που είχαν πάρει μαζί τους και του σκέπασαν το κεφάλι με ένα πανί. Ο παπάς προχωρούσε μπροστά και προσπαθούσε να ψάλλει όσο πιο καλά μπορούσε μέσα στην τρεμούλα του. Καθώς κόντευε να τελειώσει το πρώτο τροπάρι, αυτός που κρατούσε το μπροστινό μέρος του φέρετρου παραπάτησε κι έπεσε. Οι άλλοι γύρισαν να κοιτάξουν και είδαν πως το πανί είχε φύγει από το κεφάλι του πεθαμένου και τα μάτια του Άντερς Μπιγιόρνσεν τους κοίταζαν επειδή δεν υπήρχε τίποτα για να τα κλείσει. Δεν μπόρεσαν να αντέξουν άλλο, έτσι ο παπάς ζήτησε να φέρουν ένα φτιάρι και τον έθαψαν σ’ εκείνο το σημείο”.

Την επόμενη μέρα, ο κύριος Ράξελ γράφει πως αμέσως μετά το πρόγευμα ο νεωκόρος εμφανίστηκε και τον πήρε μαζί του στο παρεκκλήσι. Πρόσεξε ότι το κλειδί της εισόδου του μαυσλείου κρεμόταν από ένα καρφί δίπλα στον άμβωνα και σκέφτηκε πως, μια και η πόρτα της εκκλησίας έμενε συνήθως ξεκλειδωτή, δεν θα του ήταν δύσκολο να κάνει μια δεύτερη και πιο προσωπική επίσκεψη μέσα στο μνημείο, αν έβρισκε περισσότερα ενδιαφέροντα πράγματα εκεί μέσα απ’ όσα περίμενε.

Καθώς μπήκαν μέσα, είδε πως το κτίριο ήταν επιβλητικό. Τα μνημεία, τα περισσότερα κατασκευασμένα του δέκατου έβδομου και δέκατου ογδούου αιώνα, ήταν αξιοπρεπή, ακόμα και πολυτελή, ενώ οι επιτάφιοι και οι θυρεοί ήταν άφθονοι. Στον κεντρικό χώρο του θολωτού δωματίου βρίσκονταν τρεις χάλκινες σαρκοφάγοι, καλυμένες με λεπτοδουλεμένα σκαλίσματα. Δυο από αυτές είχαν, όπως συνηθίζεται στη Δανία και τη Σουηδία, έναν μεγάλο μεταλλικό Εσταυρωμένο στο καπάκι τους. Η τρίτη, που φαίνεται να ανήκε στον Κόμη Μάγκνους, είχε αντί για σταυρό σκαλίσματα σε όλο το μήκος της και στην περιφέρειά της, που παρίσταναν διάφορες σκηνές. Η μια παρουσίαζε κάποια μάχη με κανόνια που ξερνούσαν φωτιά, τειχισμένες πόλεις και ομάδες λογχοφόρων. Σε μια άλλη, έβλεπε κανείς μια εκτέλεση. Μια τρίτη έδειχνε έναν άνδρα να τρέχει ανάμεσα στα δέντρα με όλη του τη δύναμη, έχοντας τεντωμένα τα χέρια και τα μαλλιά του να ανεμίζουν. Ξοπίσω του, ακολουθούσε μια περίεργη μορφή. Ήταν δύσκολο να πει κανείς αν ο καλλιτέχνης ήθελε να σχεδιάσει έναν άνθρωπο

πο και απλά δεν τα κατάφερε καλά, ή αν επίτηδες τον είχε φτιάξει τόσο πολύ τερατώδη. Βλέποντας την τέχνη με την οποία ήταν σκαλισμένα τα υπόλοιπα ανάγλυφα, ο κύριος Ράξαλ έκλινε μάλλον προς τη δεύτερη ερμηνεία. Η μορφή ήταν αφύσικα κοντή και στο μεγαλύτερο μέρος της σκεπασμένη από ένα μανδύα με κουκούλα που σερνόταν στο έδαφος. Το μόνο μέρος της μορφής που προεξήχε από το ρούχο δεν ήταν φτιαγμένο σαν χέρι ή μπράτσο. Ο κύριος Ράξαλ το συγκρίνει με το πλοκάμι ενός καλαμαριού και συνεχίζει: «Βλέποντάς το, είπα στον εαυτό μου: "Θα πρέπει να είναι κάποιου είδους αλληγορική αναπαράσταση — ίσως κάποιος δαίμονας που κυνηγάει μια κολασμένη ψυχή. Μπορεί αυτό το ανάγλυφο να είναι η απαρχή της ιστορίας του Κόμη Μάγκνους και του μυστηριώδη συντρόφου του. Στην άκρη του ανάγλυφου, πάνω σ' ένα λείψανο, απεικονιζόταν μια άλλη κουκουλοφορεμένη μορφή που έγερνε πάνω σ' ένα ραβδί και φαινόταν να παρακολουθεί το κυνήγι με ένα ενδιαφέρον που ο χαρακτήρας είχε προσπαθήσει να αποδώσει στη στάση της"».

Ο κύριος Ράξαλ πρόσεξε τα λεπτοδουλεμένα αλλά ογκώδη ατσάλινα λουκέτα — τρία στον αριθμό — που ασφάλιζαν τη σαρκοφάγο. Είπε πως το ένα ήταν ανοιγμένο και πεσμένο στο πάτωμα. Ύστερα, μη θέλοντας να καθυστερήσει άλλο τον νεωκόρο αλλά ούτε και να χάσει ώρες από τη μελέτη του, ξεκίνησε για την έπαυλη.

«Είναι παράξενο», σημειώνει, «το πώς όταν ακολουθείς ένα γνώριμο μονοπάτι, η σκέψη σου δεν καταγράφει το περιβάλλον γύρω σου. Απώλεσε, για δεύτερη φορά, δεν είχα συνειδητοποιήσει

σει την απόσταση που είχα καλύψει (σκόπευα να κάνω μια προσωπική επίσκεψη στο μαυσωλείο για να αντιγράψω τις επιτάφιας επιγραφές) όταν ξαφνικά κατάλαβα ότι είχα μπει στην αυλή του παρεκκλησιού και μουρμούριζα "Είσαι ξύπνιος ή κοιμάσαι, Κόμη Μάγκνους;" και κάτι ακόμα που τώρα πια δεν θυμάμαι. Μου φαίνεται ότι θα πρέπει να συμπεριφερόμουν με αυτό τον ανόητο τρόπο για αρκετή ώρα».

Βρήκε το κλειδί του μαυσωλείου εκεί που περιμενε, και αντέγραψε το μεγαλύτερο μέρος των επιγραφών. Έμεινε μέχρι που ο ήλιος άρχισε να δύει.

«Θα πρέπει να έκανα λάθος», γράφει, «όταν ανέφερα ότι μόνο ένα από τα λουκέτα της σαρκοφάγου του Κόμη ήταν ανοιχτό, γιατί απόψε είδα δυο πεσμένα στο πάτωμα. Τα σήκωσα και τα ακούμπησα προσεκτικά στο περβάζι του παραθύρου, αφού πρώτα μάτια προσπάθησα να τα κλείσω. Το τρίτο παραμένει ακόμα στη θέση του και, αν και νομίζω πως πρόκειται για κλειδαριά με ελατήριο, δεν μπόρεσα να καταλάβω πώς ανοίγει. Αν είχα καταφέρει να το ξεκλειδώσω, φοβάμαι πως θα έμπαινα στον πειρασμό να ανοίξω τη σαρκοφάγο. Είναι παράξενο το ενδιαφέρον που νιώθω για την προσωπικότητα αυτού του βάρβαρου αρχαίου ευγενούς».

Η μέρα που ακολούθησε ήταν, όπως αποδείχθηκε, η τελευταία της παραμονής του κυρίου Ράξαλ στο Ραμπέκ. Έλαβε κάποια γράμματα σχετικά με ορισμένες επενδύσεις του που τον ανάγκαζαν να γυρίσει στην Αγγλία. Οι μελέτες του είχαν σχεδόν τελειώσει κι το ταξίδι θα κρα-

τούσε πολύ. Έτσι, αποφάσισε να βάλει μερικές τελευταίες πινελιές στο έργο του, να αποχαιρέτισει τους πάντες και να ξεκινήσει.

Οι αποχαιρετισμοί του πήραν, καθώς φαίνεται, περισσότερο χρόνο απ' ότι υπολόγιζε. Η φιλόξενη οικογένεια επέμενε να μείνει για να φάει μαζί τους — το γεύμα ήταν στις τρεις — και η ώρα πλησίαζε έξι και μισή όταν βγήκε έξω από τη σιδερένια πύλη του Ραμπέκ. Κοίταζε γύρω του σε όλη τη διαδρομή μέχρι τη λίμνη, αποφασισμένος να χορτάσει για μια τελευταία φορά το τόπο εκείνο. Όταν έφτασε το λοφίσκο της εκκλησίας, έμεινε πολλά λεπτά κοιτάζοντας τις πέραντες δασώδεις εκτάσεις γύρω του, σκορπες κάτω από έναν πρασινογάλαζο ουρανό. Όταν τελικά γύριζε για να φύγει, πέρασε από το μυαλό του ότι θα έπρεπε να αποχαιρέτισε και τον Κόμη Μάγκνους καθώς και τους υπόλοιπους Ντε Λα Γκαρντί. Η εκκλησία ήταν μόλις είκοσι μέτρα μακριά και ήξερε πού κρεμόταν το κλειδί του μαυσωλείου. Σε λίγα λεπτά στεκόταν πάνω από το μεγάλο χάλκινο φέρετρο και ως συνήθεια μιλούσε φωναχτά μόνος του. «Μπορεί να ήσουν μεγάλο κάθαρμα στην εποχή σου, Μάγκνους, είπες «αλλά εγώ θα είχα μεγάλη περιέργεια να γνωρίσω, ή μάλλον —».

«Εκείνη τη στιγμή», γράφει, «ένοιωσα χτύπημα στο πόδι. Το τράβηξα βιαστικά πίσω, κάτι έπεσε με κρότο στο πάτωμα. Ήταν το τελευταίο από τα λουκέτα που έκλεινε ο σαρκοφάγο. Έσκυψα να το σηκώσω και — πού τ' αρέσει; — πριν προλάβω να σηκωθώ ακούστηκε θόρυβος από μεταλλικούς μεντεσέδες που

ζαν και είδα ολοκάθαρα το καπάκι του φέρετρου να σηκώνεται. Ίσως να πει κανείς πως φέρθηκε σαν δειλός, αλλά για τίποτα στον κόσμο δεν θα έμενα μια στιγμή περισσότερο. Μέσα σε ελάχιστο και αυτό που με τρομάζει ακόμα περισσότερο ήταν πως όσο κι αν προσπάθησα δεν κατάφερα να γυρίσω το κλειδί στην κλειδαριά της πόρτας. Καθώς κάθομαι εδώ στο δωμάτιό μου και καταγράφω αυτά τα γεγονότα, αναρωτιέμαι αν αυτός ο μεταλλικός ήχος συνεχιζόταν την ώρα που βγήκα, αλλά δεν μπορώ να είμαι σίγουρος. Ξέρω μόνο πως κάτι πέρα από αυτά που έχω γράψει εδώ με τρομοκράτησε, αλλά αν ήταν ήχος ή θέαμα, δε μπορώ να θυμηθώ. Τι πήγα κι έκανα;»

Ο φτωχός κύριος Ράξαλ! Την επόμενη μέρα ξεκίνησε το ταξίδι του για την Αγγλία, όπως είχε σχεδιάσει, και έφτασε ασφαλής αν και, απ' όσο μπορώ να κρίνω από τον αλλαγμένο του γραφικό χαρακτήρα και τα αλλοπρόσωλλα κείμενα του, ήταν ένα ψυχικό ερείπιο. Σε ένα από τα μικρά σημειωματάρια που ήρθαν στα χέρια μου μαζί με το ημερολόγιό του, υπάρχουν κάποιες αδριστες ενδείξεις για τις εμπειρίες του. Το μεγαλύτερο μέρος του ταξιδιού το έκανε με πλοίο και ανακάλυψα έξι επίπονες προσπάθειές του να περιγράψει όλους τους συνταξιδιώτες του. Οι περιγραφές του είναι αυτού του τύπου:

24. Πάστορας του χωριού Σκείν. Συνηθισμένο μαύρο κουστούμι και μαλακό μαύρο καπέλο.

25. Εμπορικός αντιπρόσωπος από την Στοκχόλμη. Μαύρος μανδύας, καφέ καπέλο.

26. Άνδρας με μακρύ μαύρο μανδύα και πλα-

τύγυρο καπέλο, πολύ παλιομοδίτικο...

Αυτή η τελευταία καταγραφή είναι υπογραμμισμένη και υπάρχει δίπλα της μια σημείωση: «...ίσως είναι το ίδιο άτομο με τον Νο 13. Δεν έχει δει ακόμα το πρόσωπό του». Ψάχνοντας το Νο 13, είδα πως ήταν ένας καθολικός ιερέας με μαύρο ράσο.

Το αποτέλεσμα κάθε καταλόγου είναι πάντοτε το ίδιο. Απαριθμούνται είκοσι οκτώ άνθρωποι που ο ένας είναι πάντα κάποιος άντρας με μαύρο μαύρο μανδύα και πλατύγυρο καπέλλο κι ο άλλος «μια κοντή μορφή με μανδύα και κουκούλα». Σημειώνει ότι μόνο είκοσι έξι ταξιδιώτες εμφανίζονται στα γεύματα και ότι ο άνδρας με τον μαύρο μανδύα ίσως να είναι απών ενώ η κοντή μορφή πάντα λείπει.

Φτάνοντας στην Αγγλία, ο κύριος Ράξαλ φανερώνεται ότι αποβιβάστηκε στο Χάργουιτς, απορρίπτοντας τον ισχυρισμό ότι ο κύριος Ράξαλ είναι κάποιος σιδηροδρομικός υπάλληλος. Επειδή δεν εμπιστευόταν τον σιδηρόδρομο, πήρε ένα κλειστό μόνιππο και τελικά κατέληξε στο χωριό του Σεν Πολ. Έφτασε στο χωριό γύρω στις εννιά το βράδυ μιας φεγγαρόλουστης γουστιατικής νύχτας. Κοιτούσε έξω από το παράθυρο της άμαξας τους αγρούς και τα συρτάρια, ντρα, μια και δεν είχε τίποτε άλλο να κάνει. Εξαιτίας των κρύων, πέρασαν από ένα σταυροδρόμι. Στη γωνία του σταυροδρόμιου, δυο μορφές στεκόταν ακίνητες. Κι οι δυο φόραγαν μαύρους μανδύες. Ένα μαύρο καπέλο σκέπαζε το κεφάλι της ψηλότερης και μια κουκούλα το κεφάλι της πιο κοντής. Δεν είχε να δει τα πρόσωπά τους, ούτε κι έκαναν κάποια κίνηση που να προλάβει να διακρίνει. Παρ'

αυτά, το άλογο χλιμίντρισε άγρια κι άρχισε να καλπάζει, ενώ ο κύριος Ράξαλ σωριάστηκε στο κάθισμά του απελπισμένος. Τους είχε ξαναδεί και πριν.

Φτάνοντας στο Σεν Πολ, είχε την τύχη να βρει ένα αρκετά άνετο δωμάτιο και πέρασε τις επόμενες εικοσιτέσσερις ώρες σχετικά ήρεμα. Οι τελευταίες του σημειώσεις έχουν γραφτεί εκείνη τη μέρα. Είναι πολύ αποσπασματικές και μπερδεμένες για τις καταγράψω όλες, αλλά το νόημά τους είναι ξεκάθαρο. Περίμενε μια επίσκεψη από τους διώκτες του, αν και δεν ήξερε το πώς ή το πότε, και συνεχώς γράφει τις φράσεις «Τι έκανα;» και «Δεν υπάρχει λοιπόν καμιά ελπίδα;». Απ' ό,τι αναφέρει, οι γιατροί θα τον έβγαζαν τρελό και οι αστυνομικοί θα τον κορόιδευαν. Ο παπάς έλειπε σε άλλο χωριό. Τι μπορούσε να κάνει εκτός από το να κλειδώσει την πόρτα του και να προσεύχεται;

Οι άνθρωποι στο Σεν Πολ θυμούνται ακόμα τον παράξενο κύριο που ήρθε στο χωριό τους ένα Αυγουστιάτικο απόγευμα πριν από χρόνια, και πώς το επόμενο πρωί τον βρήκαν νεκρό. Έγινε κάποια ανάκριση, αλλά τα επτά άτομα που είδαν το πτώμα λιποθύμισαν και στη συνέχεια κανείς τους δεν θέλησε ποτέ να το περιγράψει. Οι ιδιοκτήτες του σπιτιού μετακόμισαν μέσα στην ίδια εβδομάδα και έφυγαν για πάντα από το χωριό. Κανείς δεν πίστευε ότι κάποτε θα μπορούσε να ριχτεί φως σε αυτή την ιστορία. Ωστόσο, πριν ένα χρόνο, το μικρό αυτό σπίτι ήρθε στην κατοχή μου σαν τμήμα μιας κληρονομιάς. Είχε μείνει άδικο από το 1863 και δεν φαινόταν να υπάρχει πιθανότητα να το νοικιάσω. Έτσι κι εγώ το κατε-

δάφισα και τα χειρόγραφα των οποίων σας έδωσα την περίληψη βρέθηκαν σε ένα ξεχασμένο ντουλάπι, κάτω από το παράθυρο του καλύτερου υπνοδωματίου του.

Ο ΛΥΚΑΝΘΡΩΠΟΣ

Από το μυθιστόρημα του Φρέντερικ Μάριαν
«Το Πλοίο-Φάντασμα»

Ο λυκάνθρωπος είναι ένα πλάσμα που εμφανίζεται πολύ συχνά στις παραδόσεις της Βόρειας Ευρώπης που τα δάση της ήταν κάποτε γεμάτα από λύκους. Σε αντίθεση με το βρυκόλακα, ο λυκάνθρωπος δεν είναι ζωντανός νεκρός, αλλά είτε είναι ένας πολύ αιμοδιψής και κακός άνθρωπος που μεταμορφώνεται σε ζώο για να εξυπηρετήσει τις κακόβουλες επιθυμίες του, είτε ακούσιο θύμα κάποιας κατάρας είτε απλά ένα δαιμόνιο που μπορεί να παίρνει και τη μορφή ανθρώπου. Η μεταμόρφωση σε τριχωτό ανθρωποειδές με μεγάλα δόντια και νύχια είναι τρυκ του σύγχρονου κινηματογράφου και δεν εμφανίζεται πουθενά στην παράδοση. Η μεταμόρφωση γίνεται από λύκο σε άνθρωπο και από άνθρωπο σε λύκο, αν και αυτό δεν κάνει το τέρας λιγότερο τρομαχτικό. Οι πιο συχνές και έντονες μεταμορφώσεις, ιδιαίτερα σε άτομα που άθελά τους έχουν πέσει θύματα της κατάρας της λυκανθρωπίας, γίνονται τις νύχτες γύρω από την πανσέλη-

νο, αλλά στις υπόλοιπες περιπτώσεις η αλλαγή γίνεται κατά βούληση. Σε αυτό το απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Φρέντερικ Μάριαν «Το Πλοίο-Φάντασμα», μας προσφέρεται μια μοναδική εικόνα των εντυπώσεων που έχουν συνδεθεί στη λαϊκή παράδοση με τον λυκάνθρωπο: Το αινιγματικό αειθαλές δάσος, η μοναχική καλύβα, η σκοτεινή χειμωνιάτικη νύχτα και η αθωότητα που κάθε στιγμή κινδυνεύει από τη δύναμη του πονηρού.

Θ.Μ.

Πριν μεσημεριάσει, ο Φιλίπ και ο Κραντς είχαν επιβιβαστεί στην πιρόγα και είχαν σηκώσει πανί.

Δεν είχαν καμιά δυσκολία να βρουν την πορεία. Είχαν για πυξίδα τους τα νησιά την ημέρα και τα λαμπερά αστέρια τη νύχτα. Είναι αλήθεια πως δεν ακολουθούσαν την πιο σύντομη αλλά την πιο ασφαλή πορεία, προτιμώντας τα ήσυχα νερά και πηγαίνοντας περισσότερο βόρεια παρά δυτικά. Πολλές φορές κυνηγήθηκαν από Μαλαισιανούς πειρατές που λυμαίνονταν τα νησιά, αλλά η εμφάνιση της πιρόγας ήταν και η ασφάλειά τους. Μόλις οι πειρατές διέκριναν το μικρό μέγεθος του σκάφους που μαρτυρούσε πόσο φτωχή θα ήταν η λεία τους, εγκατέλειπαν αμέσως την καταδίωξη.

Ένα πρωί, ενώ έπλεαν ανάμεσα στα νησιά με λιγότερο άνεμο απ' ότι συνήθως, ο Φιλίπ είπε:

«Κραντς, είπες κάποτε πως συνέβησαν μυστηριώδη γεγονότα στη ζωή σου. Θα 'θελες να μου πεις τώρα σε τι αναφερόσουν;»

«Ασφαλώς», απάντησε ο Κραντς. «Σκέφτηκα πολλές φορές να το κάνω, αλλά πάντα κάτι με εμπόδιζε. Η ευκαιρία, όμως, που μας δίνεται τώ-

ρα είναι καλή. Θα σου διηγηθώ, λοιπόν, μια πολύ παράξενη ιστορία.

«Θα έχεις σίγουρα ακούσει να μιλάνε για τα βουνά του Χερτζ», παρατήρησε ο Κραντς.

«Απ' όσο θυμάμαι, δεν έχω ακούσει κανέναν να τα αναφέρει», απάντησε ο Φιλίπ, «αλλά έχω διαβάσει σε κάποιο βιβλίο γι' αυτά και για τα παράξενα πράγματα που λέγεται πως συμβαίνουν εκεί».

«Είναι πράγματι μια άγρια περιοχή», συνέχισε ο Κραντς, «και οι ιστορίες που είναι συνδεδεμένες μαζί τους είναι αλλόκοτες, αν κι έχω σοφό λόγο να πιστεύω πως είναι αληθινές».

«Ο πατέρας μου δεν ήταν γεννημένος στα βουνά του Χερτζ, ούτε κι είχε ζήσει εκεί από μικρός. Ήταν κολλήγος σε έναν Ούγγρο ευγενή που είχε πολύ μεγάλη περιουσία στην Τρανσυλβανία. Ωστόσο, αν και δουλοπάροικος, δεν ήταν ούτε φτωχός, ούτε αγράμματος. Η εξουσία και η υπόληψή του ήταν τέτοια, που έπεισε το αφεντικό του να τον κάνει επιστάτη στα κτήματά του. Όμως, όποιος έχει την τύχη να γεννηθεί κολλήγος, πρέπει να μείνει και κολλήγος. Στω κι αν γίνει πάμπλουτος. Αυτή ήταν κι η κατάσταση του πατέρα μου. Ήταν παντρεμένος με πέντε περίπου χρόνια και από το γάμο του απέκτησε τρία παιδιά-τον μεγαλύτερο αδελφό μου τον Καίσαρα, εμένα(τον Χέρμαν), και μια κόρη που την έλεγαν Μαρσέλα. Ίσως ξέρεις πως εκείνη τη χώρα η γλώσσα που μιλάνε ακόμα ναι τα λατινικά, κι αυτό εξηγεί τα αρχαϊκά ονόματα.

«Η μητέρα μου ήταν πολύ όμορφη γυναίκα, αλλά δυστυχώς, περισσότερο όμορφη παρά

ρετη. Ο άρχοντας της περιοχής την είδε και τη θαύμασε. Έτσι, έστειλε τον πατέρα μου σε κάποια μακρινή αποστολή και κατά τη διάρκεια της απουσίας του η μητέρα μου, κολακευμένη από την προσοχή και εντυπωσιασμένη από τις περιποιήσεις αυτού του ευγενή, παραδόθηκε στις επιθυμίες του. Κατά τύχη, ο πατέρας μου γύρισε εντελώς ξαφνικά και ανακάλυψε τι είχε συμβεί. Η απόδειξη για την ντροπή της μητέρας μου ήταν ακλόνητη: την έπιασε στο κρεβάτι μαζί με τον αποπλανητή της. Παρασυρμένος από την ορμή των συναισθημάτων του, τους παρακολούθησε και σε κάποια μυστική τους συνάντησή σκότωσε τόσο τη γυναίκα του όσο και τον εραστή της. Έχοντας επίγνωση πως ούτε ακόμα και η πρόκληση που του είχε γίνει δεν θα αποτελούσε δικαιολογία για την συμπεριφορά του, μιας και όπως σου είπα ήταν κολλήγος, μάζεψε βιαστικά όσα χρήματα μπορούσε και ξεκίνησε με το έλκυθρο παίρνοντας μαζί εμένα και τα αδέρφια μου. Έφυγε μέσα στη νύχτα και ήταν πια πολύ μακριά όταν μαθεύτηκε το τραγικό συμβάν. Ξέροντας πως θα τον κυνηγούσαν και ότι δεν θα είχε καμιά ελπίδα να ξεφύγει αν έμενε σε οποιαδήποτε περιοχή της πατρίδας του, συνέχισε την πορεία του χωρίς διακοπή μέχρι που βρήκε καταφύγιο στην ερημιά και την απομόνωση των βουνών του Χερτζ. Φυσικά, όλα αυτά που σου έχω πει μέχρι τώρα, τα έμαθα πολύ αργότερα. Οι πιο παλιές μου αναμνήσεις είναι δεμένες με μια χοντροφτιαγμένη αλλά άνετη καλύβα στην οποία ζούσα με τον πατέρα μου, τον αδελφό και την αδελφή μου. Βρισκόταν στα όρια ενός από εκείνα τα τεράστια δάση που καλύπτουν το βό-

ρειο τμήμα της Γερμανίας. Γύρω από την καλύβα υπήρχαν μερικά στρέμματα γης που ο πατέρας μου καλλιεργούσε στη διάρκεια του καλοκαιριού και που μας έδιναν μια αμφίβολη σοδειά που ωστόσο ήταν αρκετή για να μας θρέψει.

«Το χειμώνα μέναμε τον περισσότερο καιρό κλεισμένοι μέσα, γιατί καθώς ο πατέρας μου περπατούσε για κυνήγι, εμείς δεν είχαμε κανέναν να μας προσέχει και οι λύκοι περιφέρονταν αδιάφορα πατριγύρω. Ο πατέρας μου είχε αγοράσει ένα σπίτι και τη γη γύρω απ' αυτό από έναν άεστο δασοφύλακα και κατόρθωνε να τα βγάζει πέντε εν μέρει από το κυνήγι και εν μέρει φτιάχνοντας ξυλοκάρβουνο για το λιώσιμο των μεταλλευμάτων στα γειτονικά ορυχεία. Το μέρος απείχε περίπου δύο μίλια από οποιονδήποτε άλλο κατολισμό. Θυμάμαι ακόμα και τώρα ολόκληρο το σπίτι. Τα ψηλά πεύκα στο βουνό από πάνω μας και το παράθυρο απ' όπου βλέπαμε τα κλαδιά των δέντρων στην πλαγιά, καθώς κατηφόριζε και τελήγνε στη μακρινή πεδιάδα. Το καλοκαίρι, θέα ήταν όμορφη, αλλά στη διάρκεια του χειμώνα δεν θα μπορούσες να φανταστείς αγριότερο τοπίο.

«Καθώς σου είπα, όλο το χειμώνα ο πατέρας μου ήταν απασχολημένος με το κυνήγι. Κάθε βράδυ μας άφηνε μόνους και συχνά κλείδωνε τα πόρτα του σπιτιού ώστε να μην μπορούμε να βγούμε έξω. Δεν είχε κανέναν να τον βοηθήσει να μας φροντίζει — πώς να βρεθεί άλλωστε η μέτρια πρόθυμη να κλειστεί σ' εκείνη την εποχή; Ωστόσο, ακόμα κι αν μπορούσε να βρεθεί ποια, ο πατέρας μου δεν θα την έπαιρνε. Ήθελε να γίνει μισογύνης, όπως άλλωστε αποδει-

και η διαφορά της συμπεριφοράς του ανάμεσα σε μας, τα δυο αγόρια, και τη φτωχή αδελφή μας τη Μαρσέλα. Ίσως να υποθέσεις πως μας είχε πολύ παραμελημένους. Πράγματι, υποφέραμε, γιατί ο πατέρας μου, από φόβο μήπως πάθουμε κακό, δεν άφηνε ξύλα για τη φωτιά όταν έφευγε από το σπίτι. Έτσι, ήμασταν αναγκασμένοι να τρυπώνουμε κάτω από σωρούς αρκουδοτόμαρα και να προσπαθούμε να ζεσταθούμε μέχρι να επιστρέψει και να μας χαρίσει την απόλαυση μιας μεγάλης φωτιάς. Μπορεί να σου φαίνεται παράξενο που ο πατέρας μου είχε διαλέξει αυτόν τον ανήσυχο τρόπο ζωής, αλλά το γεγονός ήταν ότι δεν μπορούσε να βρει τη γαλήνη. Είτε εξαιτίας των τύψεων που τον βασάνιζαν για το έγκλημα που είχε κάνει, είτε εξαιτίας των στερήσεων που του επέφερε η αλλαγή στον τρόπο ζωής του, δεν ήταν ήρεμος παρά μόνο τις στιγμές που είχε να ασχοληθεί με κάτι.

«Τα παιδιά, όμως, που μένουν μόνα τους για τόσο πολύ, αποκτούν μια σοβαρότητα ασυνήθιστη για την ηλικία τους. Έτσι συνέβη και με μας. Τις σύντομες κρύες μέρες του χειμώνα καθόμασταν σιωπηλοί περιμένοντας με ανυπομονησία την ευτυχισμένη ώρα που θα έλιωναν τα χιόνια, τα δέντρα θα άνθιζαν, τα πουλιά θα άρχιζαν το τραγούδι τους κι εμείς θα ήμασταν πάλι ελεύθερα.

«Αυτός ήταν ο περίεργος και πρωτόγονος τρόπος ζωής μας, μέχρι που ο αδελφός μου ο Καίσαρας έγινε εννέα χρονών, εγώ επτά και η αδελφή μας πέντε. Τότε συνέβησαν τα περιστατικά πάνω στα οποία βασίζεται η ασυνήθιστη ιστορία που πρόκειται να σου διηγηθώ.

«Ένα βράδυ, ο πατέρας μου γύρισε στο σπίτι κάπως αργότερα απ' ό,τι συνήθιζε. Είχε σταθεί άτυχος στο κυνήγι και, καθώς ο καιρός ήταν άσχημος και το χιόνι έφτανε σε μεγάλο ύψος, δεν ήταν μόνο πολύ παγωμένος αλλά και πολύ κακοδιάθετος. Είχε φέρει ξύλα και προσπαθούσαμε και οι τρεις χαρούμενοι να φυσήσουμε τη θράνα για να φτιάξουμε φωτιά, όταν έπιασε τη φωτιά Μαρσέλα από το μπράτσο και την πέταξε στο πλάι. Το παιδί έπεσε, χτύπησε στο στομάχι και έβγαλε πολύ αίμα. Ο αδελφός μου έτρεξε να τη βοηθήσει να σηκωθεί. Εκείνη, συνηθισμένη στην κακομεταχείριση του πατέρα μας, δεν τόλμησε να κλάψει, αλλά τον κοίταζε θλιμμένα στα μάτια. Ο πατέρας μου τράβηξε ένα σκαμνί πιο κοντά στο τζάκι, μουρμουρίζοντας κάτι υβριστικό για τις γυναίκες, και ασχολήθηκε με τη φωτιά που τόσο εγώ όσο και ο αδελφός μου είχαμε εγκαταλείψει όταν φέρθηκε έτσι άσχημα στην αδελφή μας. Σύντομα, η φωτιά είχε φουντώσει, αλλά εμείς δεν μαζευτήκαμε γύρω της όπως συνήθως. Μαρσέλα, ματωμένη ακόμα, είχε αποτραβηχτεί σε μια γωνιά κι εμείς καθίσαμε δίπλα της ενώ ο πατέρας μου ήταν γερμένος πάνω από τη φωτιά, κατσουφιασμένος και μόνος. Μείναμε έτσι μισή περίπου ώρα, μέχρι που το ουρλιαχτό ενός λύκου έφτασε στ' αυτιά μας από κάπου πολύ κοντά, σχεδόν κάτω από το παράθυρό μας. Ο πατέρας μου πετάχτηκε όρθιος και άρπαξε το όπλο του· το ουρλιαχτό επαναλήφθηκε. Εξέτασε τη γέμιση του τουφεκιού του και μετά βγήκε βιαστικά από το σπίτι, κλείνοντας την πόρτα πίσω του. Όλοι περιμέναμε και αφουγκραζόμασταν αν σκυοί, γιατί σκεφτόμασταν ότι, αν κατόρθωναν

σκοτώσει το λύκο, θα γύριζε στο σπίτι με πολύ καλύτερη διάθεση. Παρ' όλο που ήταν απότομος μαζί μας, και ιδιαίτερα με τη μικρή μας αδελφή, εμείς τον αγαπούσαμε και θέλαμε να τον βλέπουμε χαρούμενο. Γιατί, σε ποιον άλλον μπορούσαμε να βασιστούμε; Εδώ θα πρέπει να σου τονίσω ότι ίσως δεν υπήρξαν ποτέ τρία παιδιά τόσο αγαπημένα όσο εμείς. Δεν μαλλώναμε και δεν φιλονικούσαμε όπως τα άλλα παιδιά. Αν, κατά τύχη, προέκυπτε κάποια διαφωνία ανάμεσα στον μεγαλύτερο αδελφό μου κι εμένα, η μικρή Μαρσέλα έτρεχε κοντά μας και φιλώντας μας, φρόντιζε με τα παρακάλια της να συμφιλιωθούμε. Ήταν ένα αξιολάτρευτο παιδί. Ακόμα και τώρα, μπορώ να θυμηθώ τα όμορφα χαρακτηριστικά της...

«Φτωχή μου Μαρσέλα!»

«Είναι, λοιπόν, νεκρή;» ρώτησε ο Φιλίπ.

«Ναι, είναι νεκρή. Πώς πέθανε, όμως! Μα, άφηνέ με να ολοκληρώσω την ιστορία μου.

«Περιμέναμε μισή ώρα, αλλά ο ήχος του πυροβολισμού δεν ερχόταν στ' αυτιά μας. Τελικά, ο μεγαλύτερος αδελφός μου είπε: "Ο πατέρας μας ακολούθησε το λύκο και θα κάνει ώρα να γυρίσει. Μαρσέλα, άσε μας να σου πλύνουμε το αίμα από το στομάχι και μετά ας πάμε στη φωτιά για να ζεσταθούμε"».

Έτσι κάναμε, και μείναμε εκεί σχεδόν μέχρι τα μεσάνυχτα, απορώντας κάθε λεπτό που περνούσε γιατί δεν γύριζε ο πατέρας μας. Δεν ξέραμε αν βρισκόταν σε κίνδυνο, αλλά σκεφτόμασταν ότι θα έπρεπε να κυνηγάει το λύκο για πολλή ώρα.

«Θα ρίξω μια ματιά έξω, να δω αν έρχεται

ο πατέρας", είπε ο αδελφός μου ο Καίσαρας, πηγαίνοντας προς την πόρτα.

"Να προσέχεις", είπε η Μαρσέλα. "Οι λύκοι πρέπει να είναι εδώ γύρω, αδελφούλη, κι εμείς δεν μπορούμε να τους σκοτώσουμε".

"Ο αδελφός μου άνοιξε την πόρτα πολύ προσεκτικά, όχι περισσότερο από μερικά εκατοστά, και μετά κοίταξε έξω. "Δεν βλέπω τίποτα", είπε μετά από λίγο και ξαναγύρισε κοντά μας, δίπλα στη φωτιά.

"Δεν έχουμε και τίποτα να φάμε", είπα γιατί ο πατέρας μας συνήθως μαγείρευε το κρέας όταν επέστρεφε σπίτι. Όσο έλειπε, αναγκαστικά μέναμε νηστικοί, εκτός κι αν τύχαινε να υπάρχουν υπολλείματα από την προηγούμενη μέρα.

"Αν ο πατέρας μας γυρίσει στο σπίτι μετά την κυνήγι του", είπε η Μαρσέλα, "θα ευχαριστήσω πολύ αν βρει κάτι έτοιμο να φάει. Ας μαγειρεύουμε και γι' αυτόν και για μας".

"Ο Καίσαρας σκαρφάλωσε στο σκαμνί και φτασε λίγο κρέας. Ξεχνάω τώρα αν ήταν κρέας ελαφιού ή αρκούδας, αλλά κόψαμε τη συνησμένη ποσότητα και προχωρήσαμε στο μαγείρεμα, όπως κάναμε πάντα κάτω από την επίβλεψη του πατέρα μας. Είχαμε πια βάλει τις πατάλες μπροστά στη φωτιά και περιμέναμε τον κρόκο του, όταν ακούσαμε τον ήχο ενός κέρατος Αφουγκραστήκαμε. Απ' έξω ακούστηκε ένας θόρυβος και ένα λεπτό αργότερα ο πατέρας μπήκε μέσα συνοδευόμενος από μια νεαρή ναίκα και έναν σωματώδη μελαχρινό άνδρα με ρούχα κυνηγού.

"Ίσως θα πρέπει εδώ να αναφέρω αυτά που έμαθα πολύ αργότερα. Όταν ο πατέρας μου βγήκε από το σπίτι, διέκρινε έναν μεγάλο λευκό λύκο, γύρω στα τριάντα μέτρα μακριά του. Μόλις το ζώο τον είδε, υποχώρησε αργά, γρυλλίζοντας και μουγκρίζοντας υπόκωφα. Ο πατέρας μου τον ακολούθησε. Το ζώο δεν έτρεξε, αλλά έμενε συνέχεια σε κάποια απόσταση, κι ο πατέρας μου δεν ήθελε να το πυροβολήσει, κι ο πατέρας μου δεν ήθελε να το πυροβολήσει μέχρι που να 'ναι σίγουρος ότι η σφαίρα θα έβρισκε το στόχο της. Έτσι συνέχισαν για αρκετή ώρα, με το λύκο τότε να αφήνει τον πατέρα μου πολύ πίσω και τότε να σταματάει και να του γρυλίζει προκλητικά, φεύγοντας πάλι γρήγορα μόλις εκείνος κόντευε να τον πλησιάσει.

"Ανυπομονώντας να πυροβολήσει το ζώο (γιατί ο λευκός λύκος είναι πολύ σπάνιος), ο πατέρας μου συνέχισε την καταδίωξη για αρκετές ώρες, στη διάρκεια των οποίων ανέβαινε όλο και ψηλότερα στο βουνό.

"Πρέπει να ξέρεις, Φιλίπ, ότι υπάρχουν κάποια σημεία σ' εκείνα τα βουνά που υποτίθεται, και όπως θα δείξει η ιστορία μου, σωστά υποτίθεται, ότι κατοικούνται από κακά πνεύματα. Αυτά τα σημεία τα γνωρίζουν πολύ καλά οι κυνηγοί, και κατά κανόνα τα αποφεύγουν. Ένα από αυτά τα σημεία, λοιπόν, κάποιο ξέφωτο, στο πευκοδάσος από πάνω μας, ορισμένοι το είχαν επισημάνει στον πατέρα μου σαν επικίνδυνο, με την έννοια που σου ανέφερα. Δεν ξέρω αν πίστευε ή όχι σ' αυτές τις αλλόκοτες ιστορίες, αλλά μέσα στη μανιώδη του καταδίωξη τις αγνόησε. Το σίγουρο, πάντως, είναι ότι παρασύρθηκε από το λευκό λύκο μέχρι αυτό το ξέφωτο, όπου το ζώο

φάνηκε να μειώνει ταχύτητα. Ο πατέρας μου το πλησίασε όσο πιο κοντά μπορούσε, ακούμπησε το όπλο του στον ώμο και ήταν έτοιμος να πυροβολήσει, όταν ο λύκος ξαφνικά εξαφανίστηκε. Πίστεψε πως το χιόνι είχε θολώσει την όρασή του και χαμήλωσε το όπλο του για να κοιτάξει για το ζώο, αλλά εκείνο είχε χαθεί. Του ήταν αδύνατον να καταλάβει πώς είχε μπορέσει να του ξεφύγει από το ξέφωτο χωρίς να το δει. Πικραμένος από την άτυχη έκβαση του κυνηγιού του, ήταν έτοιμος να πάρει το δρόμο της επιστροφής όταν άκουσε τον ήχο από ένα μακρινό κέρα. Η έκπληξη που του προκάλεσε αυτός ο ήχος μια τέτοια ώρα σε μια ερημιά όπως εκείνη τον έκανε να ξεχάσει για μια στιγμή την απογοήτευσή του και έμεινε καρφωμένος στη θέση του. Σε ένα λεπτό, το κέρα ακούστηκε για δεύτερη φορά, από κάπου πιο κοντά. Ο πατέρας μου έμεινε ακίνητος και αφουγκράστηκε. Σε λίγο, ήχησε για τρίτη φορά. Ξεχνώ τον ακριβή όρο, αλλά ήταν ένας ήχος που σήμαινε ότι ο κάτοχός του είχε χαθεί στο δάσος και ο πατέρας μου το γνώριζε καλά. Λίγα λεπτά αργότερα, είδε έναν άνδρα πάνω σ' ένα άλογο, με μια γυναίκα καθισμένη στα καπούλια, να μπαίνει στο ξέφωτο και να κατευθύνεται προς το μέρος του. Στην αρχή, ο πατέρας μου θυμήθηκε τις παράξενες ιστορίες που είχε ακούσει για υπερφυσικά πλάσματα που καθώς έλεγαν σύχναζαν σ' εκείνα τα μέρη, αλλά όταν το ζευγάρι ήρθε πιο κοντά του πείσθηκε πως ήταν θνητοί όπως κι αυτός. Μόλις έφτασαν μπροστά του, ο άνδρας που οδηγούσε το άλογο μίλησε: "Φίλε κυνηγέ, είμαστε πολύ τυχεροί που είσαι έξω τέτοια ώρα. Έχουμε απομακρυνθεί πάρα πολύ και φοβόμα-

στε για τις ζωές μας, επειδή μας κυνηγούν. Αυτά τα βουνά μας βοήθησαν να ξεφύγουμε από τους διώχτες μας, αλλά αν δεν βρούμε κάποιο καταφύγιο, αυτό δεν θα μας οφελήσει. Σίγουρα θα χαθούμε από την πείνα και το κρύο. Η κόρη μου, που είναι καβάλα πίσω μου, είναι περισσότερο νεκρή παρά ζωντανή. Πες μας, μπορείς να μας βοηθήσεις αυτή τη δύσκολη ώρα;"

"Το σπίτι μου είναι μερικά μίλια απόσταση από εδώ", απάντησε ο πατέρας μου, "αλλά έχω πολύ λίγα να σας προσφέρω, εκτός από ένα καταφύγιο για τον καιρό. Πάντως, σ' αυτό το λίγο που έχω, είστε καλοδεχόμενοι. Μπορώ να ρωτήσω από πού έρχεστε;"

"Δεν είναι πια μυστικό, φίλε μου. Φύγαμε κρυφά από την Τρανσυλβανία γιατί η τιμή της κόρης μου και η ζωή μου βρίσκονταν σε κίνδυνο".

"Αυτή η πληροφορία ήταν υπεραρκετή για να ξεσηκώσει το ενδιαφέρον στην καρδιά του πατέρα μου. Θυμήθηκε τη δική του φυγή, την απώλεια της τιμής της γυναίκας του και την τραγωδία από την οποία είχε τόσο πολύ πληγωθεί. Αμέσως, και με πολλή συμπάθεια, τους πρόσφερε κάθε δυνατή βοήθεια.

"Τότε, καλέ μου κύριε, δεν έχουμε χρόνο για χάσιμο", παρατήρησε ο καβαλάρης. "Η κόρη μου είναι παγωμένη από το κρύο και δεν μπορεί να αντέξει περισσότερο την αγριότητα του καιρού".

"Ακολουθήστε με", απάντησε ο πατέρας μου, παίρνοντας το δρόμο για το σπίτι.

"Παρασύρθηκα, κυνηγώντας έναν μεγάλο λευκό λύκο", τους είπε στο δρόμο. "Ήρθε έξω από το παράθυρο της ίδιας μου της καλύβας,

διαφορετικά δεν θα ήμουν έξω τέτοια ώρα”.

«Το πλάσμα πέρασε από δίπλα μας τη στιγμή που βγήκαμε απ’ το δάσος», είπε ο κυνηγός, «αλλά αφού μας έκανε τέτοιο καλό, δεν μετανοιώνω που το άφησα να ξεφύγει”.

«Σε μιάμιση περίπου ώρα, κατά τη διάρκεια της οποίας ο πατέρας μου προχωρούσε με γρήγορο βήμα, η παρέα έφτασε στο σπίτι και, όπως ήδη σου είπα, μπήκε μέσα.

«Είναι φανερό πως φτάσαμε σε καλή ώρα” παρατήρησε ο μελαχροινός κυνηγός, μόλις ένωσε τη μυρωδιά του ψημένου κρέατος. Προχώρησε προς τη φωτιά και κοίταξε εξεταστικά εμένα, τον αδελφό και την αδελφή μου.

«Βλέπω πως έχεις εδώ νεαρούς μαγείρους, αγαπητέ μου”.

«Χαίρομαι που δεν θα χρειαστεί να περιμένουμε», είπε ο πατέρας μου. «Ελάτε, δεσποινίς, καθίστε κοντά στη φωτιά. Χρειάζεστε ζέστη μετά από τόση ώρα καβαλαρία μέσα στο κρύο”.

«Πού μπορώ να βάλω το άλογό μου, κύριε;» ρώτησε ο κυνηγός.

«Θα το φροντίσω εγώ”, απάντησε ο πατέρας μου, βγαίνοντας από το σπίτι.

«Εδώ θα πρέπει να περιγράψω λεπτομερώς την κοπέλα: Ήταν νέα και φαινόταν περίπου είκοσι χρονών. Φορούσε ένα ταξιδιωτικό φόρεμα γαρνιρισμένο με λευκή γούνα και ένα σκούφο από λευκή ερμίνα στο κεφάλι της. Τα χαρακτηριστικά της ήταν πολύ όμορφα, και ο πατέρας μου απ’ ότι φάνηκε αργότερα, είχε την ίδια γνώμη μαζί μας. Τα μαλλιά της ήταν ξανθά, λεία και γλιστερά κι έλαμπαν σαν καθρέφτης. Το στόμα

της, αν και κάπως μεγάλο όταν ήταν ανοιχτό, έδειχνε τα πιο άσπρα δόντια που έχω δει ποτέ. Υπήρχε, όμως, κάτι στα μάτια της, λαμπερά καθώς ήταν, που έκανε εμένα και τ’ αδελφία μου να φοβόμαστε. Ήταν ανήσυχα και φευγαλέα, γεληγής, κι όταν μας κάλεσε να πάμε κοντά της, την πλησιάσαμε τρέμοντας. Παρ’ όλα αυτά, ήταν όμορφη, πολύ όμορφη. Μίλησε ευγενικά σε μένα και στον αδελφό μου και χάριζε τα μαλλιά μας. Η Μαρσέλα, όμως, δεν ήρθε κοντά, αλλά γλίστρησε μακριά της και κρύφτηκε κάτω από τα σκεπάσματα χωρίς να περιμένει το δείπνο για το οποίο τόσο πολύ ανυπομονούσε λίγο πιο πριν.

«Ο πατέρας μου, αφού έβαλε το άλογο σ’ ένα κλειστό παχνί, γύρισε γρήγορα και σερβίρησε το δείπνο στο τραπέζι. Όταν τελειώσαμε το φαγητό, πρότεινε στην κοπέλα να κοιμηθεί στο κρεβάτι του ενώ αυτός θα έμενε δίπλα στη φωτιά με τον πατέρα της. Μετά από ένα μικρό δισταγμό εκ μέρους της, συμφώνησε. Εγώ κι ο αδελφός μου πέσαμε στο άλλο κρεβάτι μαζί με τη Μαρσέλα, γιατί πάντα κοιμόμασταν μαζί.

«Δεν καταφέραμε να κοιμηθούμε. Υπήρχε κάτι ασυνήθιστο που μας παραξένευε, όχι μόνο στο ότι βλέπαμε ξένους ανθρώπους, αλλά και στο ότι αυτοί οι άνθρωποι θα κοιμόντουσαν στο σπίτι μας. Όσο για την καημενούλα τη Μαρσέλα, ήταν ήσυχη, αλλά καταλάβαινα ότι έτρεμε όλη τη νύχτα και μερικές φορές προσπαθούσε να κρύψει κάποιο λυγμό. Ο πατέρας μου έφερε κάποιο ποτό που είχε κρυμμένο και άρχισε να πίνει και να συζητά με τον ξένο κυνηγό μπροστά στη φωτιά. Τα αυτιά μας ήταν τεντωμένα για να πιάσουν τον

παραμικρό ψιθύρο — τόσο πολύ είχε εξαφθεί η περιέργειά μας.

«Έίπες ότι ήρθατε από την Τρανσυλβανία», ρώτησε ο πατέρας μου.

«Ακριβώς, αγαπητέ μου», απάντησε ο κυνηγός. Ήμουν κολλήγος στα κτήματα ενός άρχοντα. Ο αφέντης μου επέμενε να παραδώσω την όμορφη κόρη μου στις επιθυμίες του. Η κατάληξη ήταν να του χαρίσω μερικούς πόντους από το κυνηγετικό μου μαχαίρι».

«Είμαστε συμπατριώτες και αδέλφια στην κακοτυχία», είπε ο πατέρας μου, πιάνοντας το χέρι του κυνηγού και σφίγγοντάς το θερμά.

«Αλήθεια; Είσαι, λοιπόν, κι εσύ από τα μέρη μου;»

«Ναι, κι έφυγα κι εγώ για να σώσω τη ζωή μου. Αλλά η δική μου ιστορία είναι πολύ πιο μελαγχολική».

«Πώς σε λένε;» ρώτησε ο κυνηγός.

«Κραντς».

«Πώς; Εσύ είσαι ο Κραντς; Έχω ακούσει την ιστορία σου. Δεν χρειάζεται να ανανεώσεις τη θλίψη σου επαναλαμβάνοντάς την. Καλώς σε βρήκα, λοιπόν, άξιε συγγενή μου. Εγώ είμαι ο δεύτερος ξάδελφός σου, ο Γουίλφρεντ του Μπάνστορφ», φώναξε ο κυνηγός και σηκώθηκε αγκαλιάζοντας τον πατέρα μου.

«Γέμισαν τα κύπελά τους μέχρι επάνω και πιαν ο ένας από το ποτήρι του άλλο, σύμφωνο με το γερμανικό έθιμο. Μετά χαμήλωσαν τον τόνο της συνομιλίας τους και το μόνο που μπορούσαμε να ακούσουμε ήταν πως ο νέος μας συγγενής και η κόρη του επρόκειτο να μείνουν στο σπίτι μας, τουλάχιστον προς το παρόν. Σε μια ώρα

περίπου, ακούμπησαν κι οι δυο πίσω στις καρέκλες τους και φάνηκε να τους παίρνει ο ύπνος.

«Μαρσέλα, άκουσες;» ρώτησε ο αδελφός μου χαμηλόφωνα.

«Ναι», απάντησε η Μαρσέλα, ψιθυριστά. «Τ' άκουσα όλα. Αδελφούλη μου, δεν μπορώ να κοιτάζω αυτή τη γυναίκα, με τρομάζει».

«Ο αδελφός μου δεν απάντησε και μετά από λίγο αποκοιμηθήκαμε και οι τρεις.

«Όταν ξυπνήσαμε το επόμενο πρωί, είδαμε ότι η κόρη του κυνηγού είχε σηκωθεί πριν από εμάς. Μου φάνηκε ακόμα πιο όμορφη από το προηγούμενο βράδυ. Ήρθε κοντά στη Μαρσέλα και τη χάιδεψε, αλλά το παιδί ξέσπασε σε σπαραχτικά κλάματα.

«Για να μη σε κουράζω με λεπτομέρειες, ο κυνηγός και η κόρη του εγκαταστάθηκαν στην καλύβα μας. Ο πατέρας μας έβγαине μαζί του καθημερινά για κυνήγι, αφήνοντας τη Χριστίνα με εμάς. Αυτή έκανε όλες τις δουλειές του σπιτιού, ήταν πολύ ευγενική με εμάς τα παιδιά και ακόμα και η αντιπάθεια που έτρεφε γι' αυτήν η μικρή Μαρσέλα σταδιακά έσβησε. Ταυτόχρονα, παρατηρήσαμε στον πατέρα μας μια μεγάλη αλλαγή. Φαινόταν πως είχε νικήσει την αποστροφή του για το άλλο φύλο και ήταν πολύ περιποιητικός με τη Χριστίνα. Πολλές φορές, όταν ο πατέρας της κι εμείς πηγαίναμε για ύπνο, καθόταν μαζί της δίπλα στη φωτιά και συζητούσαν χαμηλόφωνα. Έπρεπε να σου πω, πως ο πατέρας μου κι ο κυνηγός κοιμόνταν σ' ένα άλλο μέρος της καλύβας και ότι το κρεβάτι που μέχρι πριν ήταν του πατέρα μου και που βρισκόταν στο ίδιο δωμάτιο με το δικό μας κρεβάτι, είχε τώρα δοθεί στη Χριστίνα.

»Θα πρέπει να είχαν περάσει τρεις βδομάδες, όταν, μια νύχτα που εμείς τα παιδιά είχαμε πλυνθεί, ο πατέρας μου ζήτησε τη Χριστίνα σε γάμο και πήρε τόσο τη δική της συγκατάθεση όσο και αυτήν του Γουίλφρεντ. Στη συνέχεια, άνοιξαν μια συζήτηση που, απ' όσο μπορώ να θυμηθώ, είχε ως εξής:

»«Μπορείς να πάρεις το παιδί μου, αγαπητέ μου Κραντς; μαζί με την ευχή μου. Εγώ θα φύγω και θα ψάξω κάποιο άλλο μέρος για να μείνω — δεν έχει σημασία πού».

»«Γιατί δεν μένεις εδώ, Γουίλφρεντ;»

»«Αυτό αποκλείεται. Έχω να πάω κάπου αλλού. Ικανοποιήσου μ' αυτό και μη με ρωτάς τίποτε άλλο. Θα έχεις το παιδί μου».

»Θα της δείξω όλη την εκτίμηση που της πρέπει· υπάρχει, όμως, μια ακόμα δυσκολία».

»«Ξέρω τί θα πεις. Δεν υπάρχει παπάς σ' αυτήν εδώ την ερημιά, κι ούτε κανένας νόμος για να σας ενώσει. Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να γίνει κάποια τελετή ανάμεσά σας, για να ικανοποιηθώ κι εγώ σαν πατέρας. Συμφωνείτε να την παντρευτείς σύμφωνα με το δικό μας τρόπο; Αν ναι, θα σας παντρέψω αμέσως».

»«Συμφωνώ», απάντησε ο πατέρας μου.

»«Τότε, πιαστήτε από το χέρι. Και τώρα, αγαπητέ μου, ορκίσου».

»«Ορκίζομαι», επανέλαβε ο πατέρας μου.

»«Σε όλα τα πνεύματα των βουνών του Χερτζ».

»«Και γιατί να μην ορκιστώ στο Θεό;» τον διέκοψε ο πατέρας μου.

»«Γιατί δεν το θέλω εγώ», απάντησε ο Γουίλφρεντ. «Αν προτιμώ αυτόν τον όρκο, που ίσως

είναι λιγότερο δεσμευτικός, δεν μπορεί παρά να μου κάνεις το χατήρι».

»«Ας γίνει έτσι, λοιπόν. Κάνε όπως σου αρέσει. Θα με βάλεις να ορκιστώ σε κάτι που δεν πιστεύω;»

»«Κι όμως, πολλοί που, φαινομενικά τουλάχιστον, είναι Χριστιανοί, το κάνουν», συνέχισε ο Γουίλφρεντ. «Λέγε, λοιπόν! Θα παντρευτείς ή θα πάρω την κόρη μου και θα φύγω;»

»«Συνέχισε», απάντησε ο πατέρας μου ανυπόμονα.

»«Ορκίζομαι σε όλα τα πνεύματα των βουνών του Χερτζ και σε όλες τις δυνάμεις που έχουν για καλό ή για κακό, ότι παίρνω τη Χριστίνα για νόμιμη γυναίκα μου. Ότι πάντα θα την προστατεύω, θα την φροντίζω και θα την αγαπώ κι ότι το χέρι μου και το χέρι των παιδιών μου δεν θα σηκωθεί ποτέ εναντίον της».

»Ο πατέρας μου επανέλαβε τα λόγια μετά από τον Γουίλφρεντ.

»«Αν παραβώ τον όρκο μου, η εκδίκηση όλων των πνευμάτων να πέσει επάνω μου και πάνω στα παιδιά μου· να χαθούν από το γύπα, από το λύκο και τ' άλλα αγρίμια του δάσους· οι σάρκες τους να ξεσκιστούν και τα μέλη τους και τα κόκαλά τους να ξασπρίσουν μέσα στην ερημιά».

»Ο πατέρας μου δίστασε καθώς επαναλάμβανε τα τελευταία λόγια. Η μικρή Μαρσέλα δεν μπόρεσε να κρατηθεί και ξέσπασε σε λυγμούς. Αυτή η ξαφνική διακοπή φάνηκε να τάραξε την παρέα και ιδιαίτερα τον πατέρα μου. Μίλησε απότομα στο παιδί που προσπάθησε να κρύψει το κλάμα του χώνοντας το πρόσωπο μέσα στα σκεπάσματα.

»Έτσι έγινε ο δεύτερος γάμος του πατέρα μου. Το επόμενο πρωί, ο Γουίλφρεντ καβάλησε το άλογό του κι έφυγε.

»Ο πατέρας μου ξαναγύρισε στο κρεβάτι που ήταν στο δωμάτιο μας και η ζωή μας συνεχίστηκε με τον ίδιο περίπου τρόπο όπως και πριν από το γάμο. Η μόνη διαφορά ήταν πως η μητριά μας δεν μας έδειχνε πια καμιά τρυφερότητα. Όσο έλειπε ο πατέρας μας, συχνά μας έδερνε, ιδιαίτερα τη μικρή Μαρσέλα, και τα μάτια της πέταγαν φωτιές καθώς κοιτούσαν πεινασμένα το ξανθό και όμορφο παιδί.

»Μια νύχτα, η αδελφή μου ξύπνησε εμένα και τον αδελφό μου.

»«Τί συμβαίνει;» ρώτησε ο Καίσαρας.

»«Βγήκε έξω», ψιθύρισε η Μαρσέλα.

»«Έξω;»

»«Ναι, βγήκε από την πόρτα, με τη νυχτική της», απάντησε το παιδί. «Την είδα να σηκώνεται από το κρεβάτι, να κοιτάζει αν κοιμάται ο πατέρας μας και μετά να βγαίνει έξω από την πόρτα».

»Μας ήταν αδύνατον να καταλάβουμε τί μπορούσε να την είχε κάνει να αφήσει το κρεβάτι της και να βγεί έξω μισόγυμνη με τέτοιο χιόνι. Μένναμε ξύπνιοι και σε μια ώρα περίπου ακούσαμε το ουρλιαχτό ενός λύκου κοντά στο παράθυρό μας.

»«Ένας λύκος τριγυρνάει απ' έξω», είπε ο Καίσαρας. «Θα την κάνει κομμάτια!»

»Λίγα λεπτά αργότερα, εμφανίστηκε η μητριά μας. Όπως μας είχε πει η Μαρσέλα, φορούσε μόνο το νυχτικό της. Άφησε απαλά το μάνταλο της πόρτας για να μην κάνει θόρυβο, έπλυνε τα χέρια

ρια και το πρόσωπό της στη λεκάνη με το νερό και ύστερα γλύστρισε στο κρεβάτι όπου κοιμόταν ο πατέρας μου.

»Τρέμαμε κι οι τρεις χωρίς να ξέρουμε το γιατί, αλλά αποφασίσαμε να την παρακολουθήσουμε και την επόμενη νύχτα. Όχι μόνο το επόμενο βράδυ, αλλά και πολλά άλλα, πάντα την ίδια περίπου ώρα, η μητριά μας σηκωνόταν από το κρεβάτι της και έβγαине από την καλύβα. Αρκετή ώρα μετά, ακούγαμε το ουρλιαχτό ενός λύκου κάτω από το παράθυρό μας και σε λίγο τη βλέπαμε να επιστρέφει, να πλένεται και να ξαναγυρίζει στο κρεβάτι. Προσέξαμε επίσης ότι σπάνια καθόταν να φάει, κι όταν κάποιες φορές έτρωγε, το έκανε με δυσφορία, μα όταν κατέβαζε το κρέας για να ετοιμάσει το δείπνο, συχνά έβαζε κρυφά στο στόμα της κάποιο ωμό κομμάτι.

»Ο αδελφός μου ο Καίσαρας ήταν θαρραλέο αγόρι. Δεν ήθελε να μιλήσουμε στον πατέρα μου μέχρι να μάθουμε περισσότερα. Αποφάσισε να την ακολουθήσει έξω και να εξακριβώσει τί ακριβώς έκανε. Η Μαρσέλα κι εγώ προσπαθήσαμε να τον μεταπείσουμε, αλλά δεν τα καταφέραμε. Την επόμενη νύχτα πλάγιασε με τα ρούχα του και μόλις η μητριά μας βγήκε από το σπίτι, πετάχτηκε επάνω, ξεκρέμασε το όπλο του πατέρα μου και την ακολούθησε.

»Μπορείς να φανταστείς σε τί αγωνία βρισκόμασταν εγώ κι η Μαρσέλα όσο έλειπε. Μετά από λίγα λεπτά ακούσαμε τον ήχο του όπλου. Ο πατέρας μου δεν ξύπνησε κι εμείς παραμείναμε στο κρεβάτι τρέμοντας. Ένα λεπτό αργότερα είδαμε τη μητριά μας να μπαίνει στο σπίτι με το νυχτικό της ματωμένο. Έκλεισα με το χέρι μου

το στόμα της Μαρσέλα για να την εμποδίσω να φωνάξει, αν κι ήμουν κι εγώ ο ίδιος πολύ αναστατωμένος. Η μητριά μας πλησίασε το κρεβάτι του πατέρα μας, βεβαιώθηκε πως κοιμόταν, και μετά πήγε στο τζάκι και φύσηξε τη θράκα για να ανάψει φωτιά.

«Ποιος είναι εκεί;» είπε ο πατέρας μου ξυπνώντας.

«Μην ανησυχείς, αγάπη μου», απάντησε η μητριά μας. «Αναψα τη φωτιά για να ζεστάνω λίγο νερό. Δεν νιώθω πολύ καλά».

«Ο πατέρας μου γύρισε από το άλλο πλευρό και σύντομα ξανακοιμήθηκε, αλλά εμείς συνεχίσαμε να παρακολουθούμε τη μητριά μας. Έβγαλε το ματωμένο νυχτικό της και το πέταξε στις φλόγες. Τότε είδαμε πως από το δεξί της πόδι έτρεχε πολύ αίμα, σαν να είχε πληγωθεί από όπλο. Έδεσε την πληγή, ντύθηκε κι έμεινε μπροστά στη φωτιά μέχρι που χάραξε η μέρα.

«Η καημενούλα η Μαρσέλα! Έτσι όπως σφιγγόταν επάνω μου, ένιωθα την καρδιά της να χτυπά λες κι ήταν έτοιμη να σπάσει, αν κι η αλήθεια ήταν πως έτσι χτυπούσε κι η δική μου.

«Πού ήταν ο αδελφός μου ο Καίσαρας; Πώς αλλιώς θα μπορούσε να είχε πληγωθεί η μητριά μας αν όχι από το όπλο του; Τελικά, ο πατέρας μου σηκώθηκε κι εγώ βρήκα το θάρρος να του πω: «Πατέρα, πού είναι ο αδελφός μας ο Καίσαρας;»

«Ο αδελφός σου;» είπε εκείνος έκπληκτος. «Δηλαδή, πού μπορεί να είναι;»

«Μα τους ουρανούς!» είπε η μητριά μας. «Χθες βράδυ, καθώς είχα πολύ ανήσυχο ύπνο, μου φάνηκε πως άκουσα κάποιον να ξεμανταλώ-

νει την πόρτα. Πού είναι το όπλο σου, άντρα μου;»

«Ο πατέρας μου έρριξε μια ματιά πάνω απ' το τζάκι και είδε πως το όπλο του έλειπε. Για μια στιγμή φάνηκε απορημένος, αλλά αμέσως μετά άρπαξε ένα πλατύ τσεκούρι και χωρίς άλλη κουβέντα βγήκε από το σπίτι.

«Δεν έμεινε έξω για πολλή ώρα. Σε λίγα λεπτά γύρισε πίσω, κρατώντας στην αγκαλιά του το κατακρεουργημένο σώμα του άμοιρου αδελφού μου. Το ακούμπησε κάτω κι έχωσε το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του.

«Η μητριά μου σηκώθηκε και κοίταξε το πτώμα, ενώ η Μαρσέλα κι εγώ πήγαμε δίπλα του κι αρχίσαμε να κλαίμε.

«Γυρίστε στο κρεβάτι σας, παιδιά», είπε κοφτά η μητριά μας. «Άντρα μου», συνέχισε, «ο μικρός θα πρέπει να κατέβασε το όπλο για να χτυπήσει κάποιο λύκο, αλλά το ζώο θα αποδείχθηκε πολύ δυνατό γι' αυτόν. Καημένο αγόρι! Πλήρωσε ακριβά την απειρσκεψία του».

«Ο πατέρας μου δεν απάντησε. Ήθελα να μιλήσω — να τα πω όλα — αλλά η Μαρσέλα, που κατάλαβε την πρόθεσή μου, με έπιασε από το μπράτσο και με κοίταξε τόσο ικετευτικά που σταμάτησα.

«Έτσι, ο πατέρας μου έμεινε στην πλάνη του, αλλά η Μαρσέλα κι εγώ, αν και δεν μπορούσαμε να κατανοήσουμε το πώς, ήμασταν βέβαιοι πως η μητριά μας είχε κάποια σχέση με το θάνατο του αδελφού μας.

«Εκείνη τη μέρα, ο πατέρας μου βγήκε έξω κι έσκαψε ένα μνήμα. Αφού έβαλε το σώμα στη γη, έφτιαξε από πάνω του ένα σωρό με πέτρες, έτσι

ώστε οι λύκοι να μην μπορέσουν να το ξεθάψουν. Το σοκ από αυτή την απώλεια ήταν τόσο δυνατό για αυτόν, που για αρκετές μέρες δεν έβγαινε από το σπίτι και δεν μιλούσε παρά για να ξεστομίσει βαριές κατάρες για τους λύκους.

«Ωστόσο, οι νυχτερινές περιπλανήσεις της μητριάς μου συνεχίζονταν με τον ίδιο ρυθμό όπως και πριν.

«Τελικά, κάποια μέρα, ο πατέρας μου ξεκρέμασε το όπλο του για να πάει να κυνηγήσει στο δάσος, αλλά σύντομα επέστρεψε και φαινόταν πολύ αναστατωμένος.

«“Μπορείς να το πιστέψεις, Χριστίνα”, είπε στη μητριά μου, “ότι οι λύκοι — που μακάρι να αφανιζόταν όλη η γενιά τους! — κατάφεραν να ξεθάψουν το σώμα του γιού μου και δεν απέμεινε πια απ’ αυτόν τίποτα εκτός από τα κόκκαλά του;”

«“Για φαντάσου!” απάντησε εκείνη. Η Μαρσέλα με κοίταξε και είδα μέσα στα έξυπνα μάτια της όλα όσα ήθελε να πει.

«“Ένας λύκος ουρλιάζει κάθε νύχτα κάτω από το παράθυρό μας, πατέρα”, είπα τελικά.

«Σοβαρά; Και γιατί δεν μου το είπες πιο πριν, γιε μου; Την επόμενη φορά που θα τον ακούσεις, να με ξυπνήσεις αμέσως”.

«Είδα τη μητριά μου να γυρίζει το πρόσωπό της αλλού. Τα μάτια της πετούσαν φωτιές και τα δόντια της έτριζαν.

«Ο πατέρας μου ξαναβγήκε έξω και κάλυψε με έναν μεγαλύτερο σωρό από πέτρες τα λιγοστά απομεινάρια του φτωχού αδελφού μου που είχαν γλιτώσει από τους λύκους. Αυτή ήταν η πρώτη πράξη της τραγωδίας.

«Ήρθε η άνοιξη, το χιόνι έλιωσε, κι εμείς ήμασταν ελεύθεροι να βγούμε από την καλύβα. Όμως ποτέ, ούτε για μια στιγμή, δεν άφηνα από την οποία, μετά το θάνατο του αδελφού μου είχα συνδεθεί όσο ποτέ πριν. Δεν τολμούσα να την αφήνω μόνη με τη μητριά μου, που φαινόταν ότι την ευχαριστούσε ιδιαίτερα να κακομεταχειρίζεται το παιδί.

«Ο πατέρας μου ήταν απασχολημένος με το μικρό του κτήμα κι εγώ μπορούσα να του προσφέρω κάποια βοήθεια.

«Η Μαρσέλα συνήθιζε να κάθεται κοντά μας όσο εμείς δουλεύαμε, αφήνοντας τη μητριά μας μόνη στο σπίτι. Εδώ θα πρέπει να σου πω ότι, καθώς η άνοιξη προχωρούσε, η μητριά μου μείωνε τις νυχτερινές της περιπλανήσεις και ποτέ δεν είχαμε ξανακούσει το ουρλιαχτό του λύκου έξω από το παράθυρό μας από τότε που μίλησα γι’ αυτό στον πατέρα μου.

«Μια μέρα που ο πατέρας μου κι εγώ είμασταν στο χωράφι μαζί με τη Μαρσέλα, η μητριά μας βγήκε από το σπίτι λέγοντας πως θα πήγαινε στο δάσος για να μαζέψει κάποια χόρτα που άρεσαν πολύ στον πατέρα μου και ότι η Μαρσέλα θα έπρεπε να πάει στο σπίτι για να προσέχει το φαγητό. Η αδελφή μου πήγε, και η Χριστίνα σύντομα χάθηκε μέσα στο δάσος, παίρνοντας μια κατεύθυνση εντελώς αντίθετη από αυτήν που βρισκόταν το σπίτι μας, κι αφήνοντας τον πατέρα μου κι εμένα ανάμεσα σ’ αυτήν και τη Μαρσέλα.

«Περίπου μια ώρα αργότερα, μας ξάφνιασαν δυνατές κραυγές που έρχονταν από το σπίτι —

ήταν ολοφάνερα οι φωνές της αδελφής μου. “Η Μαρσέλα θα ζεματίστηκε, πατέρα”, είπα, πετώντας κάτω την τσάπα μου. Ο πατέρας μου έκανε το ίδιο και τρέξαμε κι οι δυο προς το σπίτι. Πριν φτάσουμε στην πόρτα, ένας μεγάλος λευκός λύκος πετάχτηκε από μέσα και έτρεξε με μεγάλη ταχύτητα προς το δάσος. Ο πατέρας μου δεν είχε μαζί του το όπλο του για να του ρίξει. Όρμησε μέσα στο σπίτι και εκεί βρήκε τη μικρή Μαρσέλα να ξεψυχάει. Το σώμα της ήταν φριχτό κομματιασμένο και το αίμα της που κυλούσε είχε σχηματίσει μια μεγάλη λιμνούλα στο πάτωμα της καλύβας. Η πρώτη αντίδραση του πατέρα μου ήταν να αρπάξει το όπλο του και να βγει για να κυνηγήσει το λύκο, αλλά το φριχτό θέαμα τον σταμάτησε. Γονάτισε δίπλα στο ετοιμοθάνατο παιδί και ξέσπασε σε κλάματα. Η Μαρσέλα μπόρεσε απλά να μας κοιτάξει θλιμμένα για λίγες στιγμές και μετά τα μάτια της έκλεισαν για πάντα.

»Όταν μπήκε μέσα η μητριά μου, ο πατέρας μου κι εγώ ήμασταν ακόμα σκυμμένοι πάνω από το σώμα της φτωχής αδελφής μου. Μόλις είδε το θέαμα, έδειξε μεγάλη στενοχώρια, αλλά δεν φάνηκε να δειλιάζει μπροστά στη θέα του αίματος όπως οι περισσότερες γυναίκες.

»“Κακόμοιρο παιδί!” είπε. “Πρέπει να ήταν εκείνος ο μεγάλος λευκός λύκος που πέρασε από δίπλα μου μόλις τώρα και με κατατρόμαξε. Είναι νεκρή, Κραντς”.

»“Το ξέρω! Το ξέρω!” είπε εκείνος απελπισμένα.

»Νόμισα πως ο πατέρας μου δεν θα ξεπερνούσε ποτέ αυτή τη δεύτερη τραγωδία. Θρηναίνον

πικρά πάνω από το σώμα του αγαπημένου του παιδιού και για αρκετές μέρες δεν ήθελε να το θάψει, παρ’ ότι η μητριά μου του το είχε ζητήσει πολλές φορές. Τελικά υποχώρησε κι έσκαψε ένα τάφο δίπλα σ’ εκείνον του αδικοχαμένου αδελφού μου, και πήρε κάθε προφύλαξη ώστε οι λύκοι να μην μπορέσουν να πειράξουν τα απομεινάρια της.

»Ήμουν στ’ αλήθεια δυστυχισμένος, καθώς τώρα πια ξάπλωνα μόνος στο κρεβάτι που λίγο πριν μοιραζόμουν με τα δυο αδέρφια μου. Δεν μπορούσα παρά να σκέφτομαι πως η μητριά μου ήταν υπαίτια για τον θάνατο και των δυο, αν και δεν ήμουν σε θέση να εξηγήσω με ποιο τρόπο. Όμως, δεν την φοβόμουν πια. Η καρδιά μου είχε γεμίσει από μίσος κι επιθυμία για εκδίκηση.

»Τη νύχτα μετά την ταφή της αδελφής μου, έμεινα ξύπνιος και αντιλήφθηκα τη μητριά μου να σηκώνεται και να βγαίνει από το σπίτι. Περίμενα λίγη ώρα και ύστερα ντύθηκα, μισάνοιξα την πόρτα και κοίταξα έξω. Το φεγγάρι έλαμπε ολοκάθαρο κι έτσι μπορούσα να διακρίνω το σημείο που ήταν θαμένα τα αδέρφια μου. Καταλαβαίνεις τον τρόπο μου, όταν είδα τη μητριά μου να βγάζει τις πέτρες από τον τάφο της Μαρσέλα.

»Φορούσε το λευκό νυχτικό της και το φεγγάρι έριχνε τις ασημένιες ακτίνες του πάνω της. Έσκαβε με τα χέρια της και πετούσε τις πέτρες μακριά πίσω της, με όλη την αγριότητα ενός θηρίου. Πέρασε λίγη ώρα πριν μπορέσω να αυτοσυγκεντρωθώ και να αποφασίσω τι έπρεπε να κάνω. Τελικά, είδα ότι είχε φτάσει το πτώμα και το έβγαλε στο πλάι του τάφου. Δεν μπορούσα να αντέξω άλλο. Έτρεξα στον πατέρα μου και τον ξύπνησα.

»«Πατέρα, πατέρα!» φώναξα. «Ντύσου και πάρε το όπλο σου!»

»«Τι;» φώναξε ο πατέρας μου. «Ήρθαν οι λύκοι;»

»Πήδηξε από το κρεβάτι, φόρεσε βιαστικά τα ρούχα του και, μέσα στην ταραχή του δεν φάνηκε να αντιλαμβάνεται την απουσία της γυναίκας του. Μόλις ήταν έτοιμος, άνοιξε την πόρτα και βγήκε έξω μ' εμένα ξοπίσω του.

»Φαντάζεσαι τον τρόπο του όταν (απροετοίμαστος καθώς ήταν για ένα τέτοιο θέαμα) είδε ενώ προχωρούσε προς το μνήμα, όχι έναν λύκο, αλλά τη γυναίκα του μισόγυμνη και σκυμμένη στα τέσσερα πάνω από το πτώμα της αδελφής μου, να ξεσκίζει μεγάλα κομμάτια από τη σάρκα της και να καταβροχθίζει με όλη τη βουλμία ενός λύκου. Ήταν πολύ απασχολημένη για να καταλάβει ότι πλησιάζαμε. Το όπλο έπεσε από τα χέρια του πατέρα μου. Οι τρίχες του, όπως κι οι δικές μου, είχαν σηκωθεί. Βαρυανάσαινε και ύστερα η αναπνοή του για μια στιγμή σταμάτησε. Πήρα το όπλο από κάτω και το έβαλα μέσα στο χέρι του. Ξαφνικά, λες κι η συσσωρευμένη οργή του του έδωσε διπλό θάρρος, σήκωσε το όπλο του, πυροβόλησε, και το φίδι που τόσο καιρό ζεσταίνεται στον κόρφο του σωριάστηκε με μια δυνατή κραυγή.

»«Θεέ μου!» φώναξε ο πατέρας μου, πέφτοντας αμέσως στο χώμα λιπόθυμος.

»Έμεινα για λίγη ώρα δίπλα του μέχρι να νέλθει. «Πού είμαι;» ρώτησε. «Τι συνέβη; Άχναι, τώρα θυμάμαι. Θεέ μου, συγχώρα με!»

»Σηκώθηκε και προχώρησε προς το μνήμα. Καταλαβαίνεις ποια ήταν και πάλι η έκπληξη;

ο τρόμος μας όταν, αντί για το νεκρό σώμα της μητριά μου, όπως περιμέναμε, βρήκαμε πεσμένη πάνω στα απομεινάρια της φτωχής αδελφής μου μια μεγάλη λευκή λύκαινα.

»«Ο λευκός λύκος!» αναφώνησε ο πατέρας μου. «Αυτός που με παρέσυρε μέσα στο δάσος- τώρα τα καταλαβαίνω όλα! Είχα να κάνω με τα πνεύματα των βουνών του Χερτζ!»

«Για κάμποση ώρα, ο πατέρας μου έμεινε σιωπηλός και βαθιά συλλογισμένος. Μετά, σήκωσε προσεκτικά το πτώμα της αδελφής μου, το ξανάβαλε στον τάφο και το σκέπασε όπως πριν. Ύστερα, άρχισε να ποδοπατά το κουφάρι του λύκου και να παραληρεί σαν τρελός. Γύρισε πίσω στο σπίτι, έκλεισε την πόρτα και έπεσε στο κρεβάτι. Έκανα κι εγώ το ίδιο, γιατί ήμουν ναρκωμένος από την έκπληξη.

»Νωρίς το πρωί, ξυπνήσαμε και οι δυο από ένα δυνατό χτύπημα στην πόρτα, και αμέσως μετά όρμησε μέσα ο κυνηγός Γουίλφρεντ.

»«Πού είναι η κόρη μου;» φώναξε οργισμένος.

»«Εκεί που πρέπει να βρίσκονται οι κακούργοι και οι δαίμονες», απάντησε ο πατέρας μου, πηδώντας επάνω και δείχνοντας τον ίδιο θυμό. «Πού λες εσύ να είναι; Στην κόλαση! Φύγε αμέσως από το σπίτι μου, για να μην πάθεις τα ίδια και χειρότερα!»

»«Και μπορείς εσύ, ένας θνητός, να βλάψεις ένα πνεύμα των βουνών του Χερτζ;» ρώτησε ο κυνηγός. «Κακόμοιρε θνητέ που είχες την αποκοτιά να παντρευτείς έναν λυκάνθρωπο!»

»«Έξω, δαίμονα! Περιφρονώ εσένα και τη δύναμή σου».

» «Και όμως, θα τη νιώσεις. Θυμήσου τον ιερό όρκο που είχες πάρει να μη σηκώσεις ποτέ χέρι εναντίον της».

» «Δεν έκανα καμιά συμφωνία με τα κακά πνεύματα».

» «Κι όμως την έκανες, και αν παρέβαινες τον όρκο σου θα συναντούσες την εκδίκηση των πνευμάτων. Τα παιδιά σου θα χάνονταν από το γύπα, το λύκο!...»

» «Εξω, δαίμονα!»

» «...και τα κόκκαλά τους θα ξάσπριζαν στην ερημιά!»

» Ο πατέρας μου, έξαλλος από οργή, άρπαξε το τσεκούρι του και το σήκωσε πάνω από το κεφάλι του Γουίλφρεντ για να τον χτυπήσει.

» Το τσεκούρι κατέβηκε, αλλά πέρασε μέσα από το σώμα του κυνηγού χωρίς να του κάνει τίποτα. Ο πατέρας μου έχασε την ισορροπία του και έπεσε βαριά στο πάτωμα.

» «Θνητέ!» είπε ο κυνηγός, περνώντας πάνω από το σώμα του πατέρα μου, «έχουμε εξουσία μόνο πάνω σ' εκείνους που έχουν διαπράξει έγκλημα. Είσαι ένοχος για δυο φόνους και θα εξπληρώσεις την ποινή σου σύμφωνα με τον γαμήλιο όρκο σου. Δυο από τα παιδιά σου πέθαναν και το τρίτο μένει να ακολουθήσει, γιατί ο όρκος σου έχει καταγραφεί. Φύγε! Θα ήταν καλωσύνη μου να σε σκοτώσω — η τιμωρία σου θα είναι να συνεχίσεις να ζεις!»

» Μ' αυτά τα λόγια, το πνεύμα εξαφανίστηκε. Ο πατέρας μου σηκώθηκε από το πάτωμα, με εγκάλιασε τρυφερά και γονάτισε για να προσευχηθεί.

» Το επόμενο πρωί, εγκατέλειψε την καλύβα

για πάντα. Με πήρε μαζί του και τράβηξε για την Ολλανδία, όπου φτάσαμε χωρίς κινδύνους. Είχε λίγα χρήματα μαζί του, αλλά δεν είχαν περάσει πολλές μέρες από τη στιγμή που φτάσαμε στο Άμστερνταμ, όταν έπαθε μηνιγγίτιδα και πέθανε με φριχτούς πόνους. Εμένα με έβαλαν στο ορφανοτροφείο και αργότερα πήγα στα καράβια. Τώρα ξέρεις όλη την ιστορία μου. Το ερώτημα είναι εαν θα πληρώσω κι εγώ για τον όρκο του πατέρα μου. Προσωπικά, είμαι απόλυτα πεπεισμένος πως με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, πραγματικά θα πληρώσω».

II

Την 22η μέρα φάνηκαν οι ορεινές περιοχές της νότιας Σουμάτρας. Καθώς δεν έβλεπαν κανέναν σκάφος στον ορίζοντα, αποφάσισαν να συνεχίσουν την πορεία τους μέσα από τα στενά και να τραβήξουν για το Πούμο Πενάγκ, στο οποίο υπολόγιζαν να φτάσουν σε επτά ή οκτώ μέρες. Από τη συνεχή τους έκθεση στον ήλιο, ο Φιλίπ και ο Κραντς ήταν τόσο μαυρισμένοι ώστε ήταν εύκολο να τους περάσει κανείς για ιθαγενείς, με τα μακριά γένια τους και τα μουσουλμανικά τους ρούχα. Όλη τη μέρα, κρατούσαν το πηδάλιο, κάτω από έναν καυτό ήλιο και με τη δροσιά της νύχτας ξάπλωναν και κοιμόνταν. Για αρκετές ημέρες από τη στιγμή που είχε επιτευτεί στον Φιλίπ την ιστορία του, ο Κραντς ήταν αμίλητος και μελαγχολικός. Οι πνευματώδεις συζητήσεις του είχαν σταματήσει κι ο Φιλίπ τον ρωτούσε συχνά για να μάθει σε τι οφειλόταν

αυτή η ξαφνική αλλαγή στη διάθεσή του, μα δεν έπαιρνε καμιά απάντηση.

Τελικά, μια μέρα, ενώ είχαν μπει στα στενά κι ο Φιλίπ του έλεγε τι έπρεπε να κάνουν μόλις θα έφταναν στην Γκόα, ο Κραντς του είπε σοβαρά: «Φιλίπ, εδώ κι αρκετές μέρες έχω ένα προαίσθημα πως δεν θα δω ποτέ αυτή την πόλη».

«Δεν είσαι στα καλά σου, Κραντς», είπε ο Φιλίπ.

«Αντίθετα, νιώθω πολύ καλά, τόσο σωματικά όσο και πνευματικά. Προσπάθησα να απαλλαγώ από αυτό το προαίσθημα, αλλά μάταια. Μια φωνή μέσα μου μου λέει πως δεν θα είμαι για πολύ ακόμα μαζί σου. Θα με υποχρεώσεις αν μου κάνεις μια μεγάλη χάρη. Έχω επάνω μου κάποια χρυσά νομίσματα που μπορεί να σου φανούν χρήσιμα. Σε παρακαλώ, πάρε τα και κρύψε τα επάνω σου».

«Τι ανοησίες είναι αυτές που λες, Κραντς;»

«Δεν είναι ανοησίες, Φιλίπ. Εσύ δεν είχες ποτέ κάποια διαίσθηση; Γιατί να μην έχω κι εγώ; Ξέρεις πως φοβάμαι ελάχιστα και δεν λογαριάζω το θάνατο, αλλά νιώθω αυτό το προαίσθημα να γίνεται ώρα με την ώρα και πιο δυνατό...»

«Όλα αυτά είναι φαντασιώσεις ενός ταρραμένου μυαλού, Κραντς. Είσαι νέος και υγιής. Δεν έχεις κανέναν λόγο να πιστεύεις πως θα πεθάνεις νέος και δεν θα ζήσεις μέχρι τα βαθιά σου γεράματα. Αύριο θα το έχεις ξεχάσει».

«Μπορεί και να 'χεις δίκιο», απάντησε ο Κραντς. «Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να δεχτείς την ιδιοτροπία μου και να πάρεις το χρυσάφι. Αν έχω άδικο και φτάσουμε τελικά ασφαλείς, μπορείς να μου το ξαναδώσεις. Αλλά μην ξεχνάς, ότι

το νερό κοντεύει να μας τελειώσει και πρέπει να βρούμε σύντομα κάποιο ρυάκι στην ακτή».

«Αυτό σκεφτόμουν κι εγώ όταν άρχισες εκείνη τη δυσάρεστη συζήτηση. Θα ήταν καλύτερα να ψάξουμε για νερό πριν σκοτεινιάσει και, όταν γεμίσουμε τα δοχεία μας, μπορούμε να σηκώσουμε ξανά πανί».

Την ώρα που γινόταν αυτή η συζήτηση, βρίσκονταν στην ανατολική πλευρά των στενών. Το εσωτερικό της ακτής ήταν βραχώδες και ορεινό, αλλά κοντά στην παραλία, το έδαφος γινόταν επίπεδο και κατέληγε σε ζούγκλα. Η περιοχή φαινόταν ακατοίκητη. Μένοντας συνεχώς κοντά στην ακτή, ανακάλυψαν μετά από δύο ώρες ένα ρυάκι που γινόταν καταρράχτης πέφτοντας από τα βουνά και, ακολουθώντας μια ελικοειδή πορεία μέσα από τη ζούγκλα, άδειαζε το φορτίο του στα νερά του Πορθμού.

Πλησίασαν στο στόμιο του ρυακιού, χαμήλωσαν τα πανιά και οδήγησαν την πυρόγαλιν κόντρα στο ρεύμα, μέχρι που προχώρησαν αρκετά ώστε να είναι σίγουροι πως το νερό ήταν απόλυτα γλυκό. Σύντομα γέμισαν τα δοχεία τους και σκέφτονταν να βγουν πάλι στη θάλασσα όταν, παρασυρμένοι από την ομορφιά του τοπίου και τη δροσιά του γλυκού νερού, αποφάσισαν να κάνουν ένα μπάνιο-μια πολυτέλεια που είναι δύσκολο να εκτιμήσουν όσοι δεν έχουν βρεθεί σε παρόμοια περίπτωση. Έβγαλαν τα ρούχα τους, βούτηξαν στο νερό, κι έμειναν μέσα για αρκετή ώρα. Ο Κραντς βγήκε πρώτος. Παραπονέθηκε ότι κρύωνε και προχώρησε προς την όχθη όπου είχε αφήσει τα ρούχα του. Ο Φιλίπ πλησίασε κι

αυτός κοντά στην ακτή, έτοιμος να τον μιμηθεί.

«Και τώρα, Φιλίπ», του είπε ο Κραντς, «αυτή είναι η καλύτερη ευκαιρία για να σου δώσω τα χρήματα. Θα ανοίξω το ζωνάρι μου, θα αδειάσω τις λίρες, κι εσύ μπορείς να τις παραχώσεις στο δικό σου πριν το φορέσεις».

Ο Φιλίπ στεκόταν μέσα στο νερό που του έφτανε περίπου μέχρι τη μέση.

«Εντάξει, Κραντς», είπε τελικά. «Η ιδέα μου φαίνεται γελοία, αλλά αφού το θες, ας γίνει έτσι».

Βγήκε από το νερό και κάθισε δίπλα στον Κραντς που ήδη έβγαζε τα χρήματα από τις πτυχές του ζωναριού του.

«Πιστεύω πως στα έδωσα όλα, του είπε όταν τελειώσε. Τώρα, νιώθω ικανοποιημένος».

«Δεν μπορώ να καταλάβω ποιος κίνδυνος μπορεί να απειλήσει μόνο εσένα, χωρίς να εκτεθώ κι εγώ σ' αυτόν», είπε ο Φιλίπ. «Όμως...»

Δεν είχε καν τελειώσει τη φράση του, όταν ακούστηκε ένας τρομερός βρυχηθμός. Κάτι πέρασε από δίπλα του με τόση δύναμη που τον έρριξε ανάσκελα. Σηκώνοντας το κεφάλι, ο Φιλίπ είδε μια τεράστια τίγρη να έχει αρπάξει το γυμνό σώμα του Κραντς και να το μεταφέρει με την ταχύτητα ενός βέλους μέσα στη ζούγκλα. Σε λίγα δευτερόλεπτα, κι ενώ αυτός παρακολουθούσε αποσβολωμένος, το ζώο κι ο Κραντς είχαν εξαφανιστεί.

«Θεέ μου! Μακάρι να μην είχα δει ποτέ αυτό το θέαμα!» φώναξε ο Φιλίπ, πέφτοντας με το πρόσωπο στο χώμα, γεμάτος απελπισία. «Δυστυχέ Κραντς! Φίλε μου! Αδελφέ μου! Ήσαν

τόσο βέβαιος για το προαίσθημά σου», και ξέσπασε σε κλάματα.

Για περισσότερο από μια ώρα έμεινε καρφωμένος στο ίδιο σημείο, χωρίς να προσέχει και χωρίς να νοιάζεται για τον κίνδυνο που τον περιτριγύριζε. Τελικά, συνήλθε κάπως, σηκώθηκε, ντύθηκε και ύστερα ξανακάθισε, με τα μάτια πάντα καρφωμένα στα ρούχα του Κραντς και στο χρυσάφι που ήταν σκορπισμένο στην άμμο.

«Ήθελε να μου το δώσει...» μονολόγησε. «Είχε προβλέψει την καταδίκη του. Αλλοίμονο! Ήταν η μοίρα του και εκπληρώθηκε. Τα κόκκαλά του θα ξασπρίσουν μέσα στην ερημιά! Ο δαίμονας κυνηγός και η λύκαινα κόρη του πήραν την εκδίκησή τους!»

ΤΟ ΑΡΚΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

του Θίουτορ Στάρτζεον

Ο Θίουτορ Στάρτζεον είναι ένα πολύπλευρο ταλέντο που φεύγοντας από αυτόν τον κόσμο άφησε πίσω του μια μεγάλη κληρονομιά, με αριστουργήματα σε κάθε τομέα της φανταστικής λογοτεχνίας. Σ' αυτό εδώ το διήγημα τρόμου, ασχολείται με την παράδοση φύση της έννοιας του χρόνου. Τι σημαίνει «σήμερα», τι «χθες» και τι «αύριο»; Υπάρχουν σαν αυτούσιες και ξεχωριστές υποδιαιρέσεις αυτής της τόσο περίεργης και άγνωστης διάστασης, ή απλά είναι δημιουργήματα του ανθρώπινου νου, που προσπαθεί να βάζει τα πάντα σε μια έστω και προσποιητή τάξη;

Θ.Μ.

«Κοιμήσου, τώρα», είπε το τέρας. Μιλούσε με το αυτί του και τα μικρά του χείλη συσπώνταν μέσα στις πτυχές τις σάρκας, επειδή το στόμα του ήταν γεμάτο με αίμα.

«Δεν θέλω να κοιμηθώ», είπε ο Τζέρεμι. «Βλέπω ένα όνειρο. Όταν κοιμάμαι, τα όνειρά μου χάνονται ή απλά προσποιούνται πως είναι όνειρα. Αυτή τη στιγμή, όμως, βλέπω ένα αληθινό όνειρο».

«Τι βλέπεις, δηλαδή;» ρώτησε το τέρας.

«Ονειρεύομαι πως είμαι μεγάλος...»

«Δυο μέτρα ύψος και πολύ χοντρός», είπε το τέρας.

«Μη λες ανοησίες», απάντησε ο Τζέρεμι. «Θα γίνω ένα και εβδομήντα δύο ακριβώς. Θα έχω φαλάκρα και θα φοράω γυαλιά που θα μοιάζουν με μικρά χοντρά σταχτοδοχεία. Θα κάνω διαλέξεις σε νεαρούς για το ανθρώπινο πεπρωμένο και την ιδέα της μετενσάρκωσης, σύμφωνα με τον Πλάτωνα».

«Τι είναι η μετενσάρκωση;» ρώτησε το τέρας. Ο Τζέρεμι ήταν μόλις τεσσάρων χρονών και έτσι είχε ακόμα αρκετή υπομονή. «Μετενσάρκωση είναι όταν κάποιος αλλάζει σπίτι».

«Όπως έκαναν ο Μπαμπάς κι η Μαμά σου όταν ήρθαν εδώ από την οδό Μονρό;»

«Κάπως έτσι. Αλλά δεν είναι τέτοιου είδους σπίτι, με βρύσες, παράθυρα και τα παρόμοια. Είναι σπίτι σαν κι αυτό», είπε ο Τζέρεμι και χτύπησε το μικρό του στήθος.

«Όστε έτσι, λοιπόν», είπε το τέρας. Σύρθηκε λίγο πιο ψηλά και λούφαξε πάνω στο λαιμό του Τζέρεμι, μοιάζοντας τώρα με γούνινο αρκουδάκι περισσότερο από ποτέ. «Μπορώ τώρα;» τον παράκαλεσε.

«Όχι τώρα», είπε ο Τζέρεμι θυμωμένα. «Θα με πάρει ο ύπνος. Θέλω να παρακολουθήσω λίγη ώρα ακόμα το όνειρό μου. Υπάρχει μια κοπέλα που δεν παρακολουθεί τη διάλεξή μου. Σκέφτεται τα μαλλιά της».

«Τι έχουν τα μαλλιά της;» ρώτησε το τέρας.

«Είναι καστανά και λιπαρά», είπε ο Τζέρεμι.

«Θα προτιμούσε να ήταν ξανθά».

«Γιατί;»

«Γιατί σε κάποιον Μπερτ αρέσουν οι ξανθές».

«Τότε, τι περιμένεις και δεν την κάνεις ξανθή;»

«Δεν μπορώ! Τι θα πουν οι άλλοι;»

«Έχει σημασία;»

«Μάλλον όχι. Μπορώ να της κάνω τα μαλλιά ξανθά;»

«Ποια είναι;»

«Είναι μια κοπέλλα που θα γεννηθεί σ' αυτό το σπίτι μετά από είκοσι περίπου χρόνια», είπε ο Τζέρεμι.

Το τέρας γραπώθηκε ακόμα σφιχτότερα από το λαιμό του.

«Αν πρόκειται να γεννηθεί εδώ, ασφαλώς και

μπορείς να αλλάξεις το χρώμα των μαλλιών της. Τελείωνε και μετά πέσε για ύπνο».

Ο Τζέρεμι γέλασε ενθουσιασμένος.

«Τι έγινε;» ρώτησε το τέρας.

«Τα άλλαξα», είπε ο Τζέρεμι. «Η κοπέλα που ήταν από πίσω της έσκουξε σαν ποντίκι που πιάστηκε στη φάκα. Ύστερα, πετάχτηκε όρθια. Το αμφιθέατρο είναι μεγάλο και έχει πολύ απότομα σκαλιά. Το πόδι της στραβοπάτησε».

Ξέσπασε σε γέλια.

«Και τώρα;»

«Έσπασε το κεφάλι της. Είναι νεκρή».

Το τέρας κάγχασε. «Πολύ αστείο όνειρο. Τώρα, άλλαξε πάλι τα μαλλιά της άλλης. Τα είδε κανένας άλλος εκτός από εσένα;»

«Κανείς», είπε ο Τζέρεμι. «Ορίστε! Της τα άλλαξα πάλι. Ούτε η ίδια δεν κατάλαβε πως για ένα λεπτό ήταν ξανθή».

«Ωραία, λοιπόν. Τελείωσε το όνειρο;»

«Έτσι φαίνεται», είπε ο Τζέρεμι στενοχωρημένα. «Σίγουρα, πάντως, σταμάτησε η διάλεξη. Όλοι οι φοιτητές έχουν μαζευτεί γύρω από το κορίτσι με το σπασμένο κεφάλι. Οι νεαροί έχουν ιδρώσει και οι κοπέλες δαγκώνουν τις γροθιές τους για να μην ξεφωνίσουν. Μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις».

Το τέρας έβγαλε έναν ήχο ευτυχίας και κόλλησε το στόμα του στο λαιμό του Τζέρεμι. Ο Τζέρεμι έκλεισε τα μάτια.

Η πόρτα άνοιξε. «Τζέρεμι, αγαπούλα μου», είπε η Μαμά. Είχε ένα απαλό κουρασμένο πρόσωπο και χαρούμενα μάτια. «Σε άκουσα να γελάς».

Ο Τζέρεμι άνοιξε αργά τα μάτια του. Οι βλε-

φαρίδες του ήταν τόσο μεγάλες που όταν άνοιγαν λες και δημιουργούσαν ένα μικροσκοπικό ρεύμα αέρα, όμοια με δυο μαύρες βεντάλιες. «Είπα στο Μαλλιάρουλη μια ιστορία, Μαμά, και του άρεσε πολύ», είπε μισοκοιμισμένα.

«Γλύκα μου», μουρμούρισε εκείνη. Ήρθε από πάνω του και του πέρασε την κουβέρτα κάτω από σαγόνι. Εκείνος σήκωσε το χέρι και κράτησε το τέρας σφιχτά επάνω στο λαιμό του.

«Κοιμάται ο Μαλλιάρουλης;» ρώτησε η Μαμά με παιχνιδιάρικη φωνή.

«Όχι», είπε ο Τζέρεμι. «Τώρα χορταίνει».

«Και πώς το κάνει αυτό;»

«Όταν τρώω εγώ, η πείνα μου φεύγει. Ο Μαλλιάρουλης είναι διαφορετικός».

Εκείνη τον κοίταξε με ένα βλέμμα όλο στοργή και αγάπη. «Είσαι πολύ παράξενο παιδί», ψιθύρισε, «και έχεις τα πιο ροδαλά μάγουλα του κόσμου».

«Και βέβαια έχω», της είπε.

«Τι αστείο γελάκι ήταν αυτό!» είπε η Μαμά, χλωμιάζοντας.

«Δεν το έκανα εγώ. Ο Μαλλιάρουλης γέλασε γιατί σε βρίσκει αστεία».

Η Μαμά στάθηκε πάνω από το παιδικό κρεβάτι, κοιτάζοντάς τον. Τελικά, έγλειψε τα χείλια της και του χάιδεψε το κεφάλι. «Καληνύχτα, μωρό μου».

«Καληνύχτα, μαμά». Έκλεισε τα μάτια. Η Μαμά βγήκε έξω, πατώντας στις μύτες των ποδιών. Το τέρας συνέχιζε τη δουλειά του.

Την άλλη μέρα, την ώρα του μεσημεριανού ύπνου, η Μαμά τον φίλησε για εκατοστή φορά και

του είπε: «Είσαι τόσο βολικός στον ύπνο, Τζέρεμι!». Και πράγματι ήταν. Πήγαινε κατευθείαν στο κρεβάτι του, τόσο το μεσημέρι όσο και το βράδυ μετά το φαγητό. Ασφαλώς, η Μαμά δεν ήξερε το λόγο. Ίσως κι ο Τζέρεμι δεν τον ήξερε. Ο Μαλλιάρουλης, πάντως, τον ήξερε σίγουρα.

Ο Τζέρεμι άνοιξε το κουτί με τα παιχνίδια του και έβγαλε τον Μαλλιάρουλη. «Σίγουρα θα είσαι πεινασμένος», του είπε.

«Αλήθεια λες. Ας βιαστούμε».

Ο Τζέρεμι ανέβηκε στο κρεβάτι του και έσφιξε το αρκουδάκι στην αγκαλιά του. «Σκέφτομαι συνεχώς εκείνη την κοπέλα», του είπε.

«Ποια κοπέλα;»

«Αυτήν που της άλλαξα τα μαλλιά».

«Ίσως γιατί αυτή είναι η πρώτη φορά που αλάζεις ένα πρόσωπο».

«Δεν ήταν η πρώτη! Ξεχνάς το γέρο που έπεσε στον υπόνομο;»

«Απλά, μετακίνησες το καπέλο του που το είχε πάρει ο αέρας. Το έρριξες κάτω απ' τα πόδια του, έτσι ώστε πάτησε με το ένα πόδι το γείσο και με το άλλο την κορφή του, σκόνταψε και έπεσε στην τρύπα».

«Και το κοριτσάκι που έρριξα μπροστά στο φορτηγό;»

«Δεν την άγγιξες», είπε το τέρας ήρεμα. «Φορούσε πατίνια. Απλά, έσπασες ένα μέρος της μιας ρόδας, ώστε να μην μπορεί να στρίψει και έτσι έπεσε στις ρόδες του φορτηγού».

Ο Τζέρεμι έμεινε συλλογισμένος. «Γιατί μόρεσα και άλλαξα αυτήν;»

«Δεν το ξέρω», απάντησε ο Μαλλιάρουλης. «Μα νομίζω πως έχει να κάνει με το γεγονός ότι

γεννήθηκε σ' αυτό το σπίτι».

«Μπορεί», είπε ο Τζέρεμι σκεπτικά.

«Πεινάω», είπε το τέρας και βολεύτηκε πάνω στην κοιλιά του Τζέρεμι καθώς εκείνος γύρισε ανάσκελα.

«Καλά, λοιπόν», είπε ο Τζέρεμι. «Να προχωρήσουμε στην επόμενη διάλεξη;»

«Ναι», είπε ο Μαλλιάρουλης, γεμάτος ανυπομονησία. «Ονειρέψου ένα ωραίο όνειρο. Ονειρέψου τα σπουδαία πράγματα που λες όταν μιλάς στους φοιτητές σου. Αυτό με νοιάζει εμένα. Δεν μ' ενδιαφέρουν ούτε οι άνθρωποι εκεί, ούτε κι εσύ ο ίδιος. Μόνο τα πράγματα που λες».

Το παράξενο αίμα κυλούσε καθώς ο Τζέρεμι χαλάρωνε. Σήκωσε το βλέμμα στο ταβάνι, ανακάλυψε τη ρωγμή που πάντα κοιτούσε όταν ονειρευόταν ξύπνιος και μετά άρχισε να μιλάει.

«Να 'μαι, λοιπόν. Βρίσκομαι στο μεγάλο αμφιθέατρο, κι έχουν όλοι μαζευτεί. Να κι η κοπέλα με τα καστανά μαλλιά. Το έδρανο πίσω της είναι άδειο. Θα πρέπει να είναι η επόμενη της μέρας που σκοτώθηκε η άλλη κοπέλα».

«Δεν με νοιάζουν αυτά», είπε το τέρας ανυπόμονα. «Για ποιο πράγμα μιλάς ετούτη τη φορά;»

Ο Τζέρεμι έμεινε για μια στιγμή αμίλητος. «Για το ατυχές γεγονός που συνέβη χθες», είπε τελικά, «και το ότι, όπως λένε και στον κόσμο της τέχνης, η παράσταση πρέπει να συνεχιστεί».

«Προχώρα, τότε», είπε το τέρας, λαχανιασμένα.

«Καλά, καλά», είπε ο Τζέρεμι εκνευρισμένα. «Φτάνουμε τώρα στους Γυμνοσοφιστές, που η σχολή του ασκητισμού τους δεν έχει όμοια στις

ακρότητές της. Θεωρούσαν την ένδυση, ακόμα και το φαγητό σαν καταστρεπτικά για την καθαρότητα της σκέψης τους. Οι Έλληνες τους ονόμαζαν επίσης Χυλόβιους, έναν όρο που οι πιο μελετηροί φοιτητές θα παρατήρησαν πως αναλογεί με τον σανσκριτικό Βάνα-Πράστας. Είναι εμφανές ότι επηρέασαν πολύ τη φιλοσοφία του Διογένη του Λαέρτιου, του ιδρυτή της σχολής του καθαρού σκεπτικισμού...»

Κι έτσι συνέχιζε, ενώ ο Μαλλιάρουλης είχε λουφάξει επάνω του και τα μαλακά αυτιά του έβγαζαν ήχους μάσησης. Μερικές φορές, όταν ερεθιζόταν από κάποιο ιδιαίτερα εκλεκτό ψήγμα φιλοσοφικής γνώσης, τα αυτιά του έσταζαν σάλια.

Μετά από περίπου μια ώρα, η απαλή φωνή του Τζέρεμι έσβυσε ξαφνικά. Ο Μαλλιάρουλης αναδέυτηκε εκνευρισμένος. «Τι είναι;»

«Η κοπέλα», είπε ο Τζέρεμι. «Την κοιτάζω συνέχεια, όση ώρα μιλάω».

«Τότε σταμάτα, γιατί δεν έχω χορτάσει ακόμα».

«Δεν μπορώ να πω περισσότερα, Μαλλιάρουλη. Αυτό το κορίτσι μου έχει πάρει το μυαλό και μου είναι αδύνατον να συγκεντρωθώ. Τώρα, τους λέω ποιες σελίδες να διαβάσουν και τι εργασίες να αναλάβουν. Η παράδοση τελείωσε».

Το στόμα του Μαλλιάρουλη είχε σχεδόν γεμίσει με αίμα. Αναστέναξε από τ' αυτιά. «Δεν ήταν και πολύ, αλλά αφού το θέλεις, ας γίνει έτσι. Μπορείς να κοιμηθείς».

«Θέλω να μείνω για να κοιτάω λίγο».

Το τέρας φούσκωσε τα μάγουλα. Η πίεση μέσα του δεν ήταν ιδιαίτερα μεγάλη. «Άντε, λοιπόν».

πόν». Κατρακύλησε από το σώμα του Τζέρεμι και κουβαριάστηκε σε μια μαλακή μπάλα.

Το παράξενο αίμα κυλούσε σταθερά μέσα στον εγκέφαλο του Τζέρεμι. Με τα μάτια γουρλωμένα, παρακολουθούσε τον εαυτό του όπως θα γινόταν κάποτε: ένας λεπτός, φαλακρός καθηγητής της φιλοσοφίας.

Καθόταν στην έδρα του και παρατηρούσε τους φοιτητές να βγαίνουν από το αμφιθέατρο, απορώντας γιατί είχε αυτή την παράξενη επιθυμία να κοιτάζει συνεχώς την καστανομάλλα κοπέλα. Τη δεσποινίδα... πώς την έλεγαν...

«Δεσποινίς Πάτσελ!»

Ξαφνιάστηκε με τον ίδιο του τον εαυτό. Δεν σκόπευε να τη φωνάξει. Έσφιξε τα δυο του χέρια, ανακτώντας κάπως μια έκφραση αξιοπρέπειας.

Η κοπέλα κατέβηκε αργά τα απότομα σκαλιά του αμφιθέατρου, με τα μεγάλα μάτια της γεμάτα απορία. «Ορίστε, κύριε καθηγητά...»

«Ξέρω...» Σταμάτησε και καθάρισε το λαιμό του. «Ξέρω πως δεν έχετε άλλη ώρα μάθημα σήμερα και χωρίς αμφιβολία έχετε ραντεβού με κάποιον. Δεν θα σας κρατήσω για πολύ... κι αν το κάνω», πρόσθεσε και ξανά ξαφνιάστηκε με την αποκοτιά του, «μπορείτε να δείτε τον Μπερτ αύριο».

«Τον Μπερτ;» Το πρόσωπό της κοκκίνησε πανέμορφα από ντροπή. «Δεν ήξερα πως τον γνωρίζετε — μα πώς είναι δυνατόν;»

Εκείνος σήκωσε τους ώμους. «Δεσποινίς Πάτσελ», είπε. «Θα συγχωρήσετε, ελπίζω, τις ανοη-

σίες ενός γέρου — δηλαδή, μεσήλικα. Έχετε κάτι επάνω σας που...»

«Ναι;» Η επιφυλακτικότητα και μια δόση τρόμου φανερώθηκαν στη ματιά της. Κοιτούσε δεξιά κι αριστερά το άδειο πια αμφιθέατρο.

Ξαφνικά, εκείνος χτύπησε με τη γροθιά του την έδρα. «Δεν πρόκειται να αφήσω να συνεχιστεί κάτι τέτοιο. Δεσποινίς Πάτσελ, με αντιμετωπίζετε με φόβο, και έχετε πολύ άδικο».

«Νομίζω πως καλύτερα θα' ταν...» είπε εκείνη, ντροπαλά και άρχισε να πισωπατάει. «Κάθισε κάτω!» βροντοφώναξε. Ήταν η πρώτη του φορά σ' ολόκληρη τη ζωή του που είχε υψώσει τη φωνή του σε οποιονδήποτε, και το δικό της ξάφνιασμα δεν ήταν μεγαλύτερο από το δικό του. Εκείνη σωριάστηκε σε ένα μπροστινό έδρανο και φαινόταν τώρα πολύ πιο μικρή απ' ότι ήταν στην πραγματικότητα, εκτός από τα μάτια της που έμοιαζαν πολύ μεγαλύτερα.

Ο καθηγητής έσεισε το κεφάλι του εκνευρισμένος. Κατέβηκε από την έδρα και κάθισε στο διπλανό της έδρανο.

«Τώρα, ησυχάστε κι ακούστε με». Τα χείλη του συσπάστηκαν σε μια σκιά χαμόγελου. «Δεν ξέρω τι πρόκειται να πω, γι' αυτό φανήτε υπομονετική. Είναι κάτι μεγάλης σημασίας».

Έμεινε για λίγο σκεπτικός, ψάχνοντας αόριστες εικόνες μέσα στο μυαλό του. Του φάνηκε πως άκουγε τον γρήγορο κτύπο της τρομαγμένης της καρδιάς.

«Δεσποινίς Πάτσελ», είπε, γυρίζοντας προς το μέρος της με ευγενική φωνή. «δεν είχα χρόνο να κοιτάξω για σας στους καταλόγους μου. Μέχρι χθες ήσασταν απλά ένα ακόμα πρόσωπο

στην αίθουσα και μια κόλλα διαγωνίσματος για διόρθωση. Απ' όσο θυμάμαι, αυτή είναι η πρώτη φορά που σας μιλάω».

«Σωστά, κύριε», είπε εκείνη, ήρεμα.

«Ωραία, λοιπόν». Έγλειψε τα χείλη του. «Είστε είκοσι τριών χρονών. Το σπίτι όπου γεννηθήκατε είναι δυόροφο, πολύ παλιό, με παράθυρο στη στροφή της σκάλας. Το μικρότερο υπνοδωμάτιο ήταν ακριβώς επάνω από την κουζίνα. Όταν είχε ησυχία, μπορούσατε να ακούτε τον ήχο από τα πιατικά. Η διεύθυνσή του ήταν οδός Μπούσιρους 191».

«Ακριβώς! Μα, πώς το ξέρετε;»

Κούνησε το κεφάλι του και μετά το έβαλε μέσα στα χέρια του. «Δεν μπορώ να σας πω. Δεν το γνωρίζω. Έζησα κι εγώ σ' αυτό το σπίτι σαν παιδί. Μη με ρωτάτε πώς ξέρω ότι κι εσείς ζήσατε εκεί». Κτύπησε με το δάχτυλο το κεφάλι του. «Υπάρχουν πράγματα εδω μέσα... Νόμιζα πως θα μπορούσατε να με βοηθήσετε».

Εκείνη τον κοίταξε προσεκτικά. Ήταν ένας μικρόσωμος άνδρας με λαμπρό μυαλό, που γερνούσε πολύ γρήγορα. Του έπιασε το μπράτσο. «Μακάρι να μπορούσα», του είπε θερμά.

«Σ' ευχαριστώ, παιδί μου».

«Αν μου λέγατε περισσότερα...»

«Ίσως. Ένα μέρος απ' αυτά είναι πολύ... απαίσιο. Όλα έχουν γίνει πριν τόσο καιρό που είναι θαμπά και μετά βίας τα θυμάμαι. Κι όμως...»

«Συνεχίστε, παρακαλώ».

«Θυμάμαι», ψιθύρισε, «γεγονότα που συνέβησαν πολύ καιρό πριν και άλλα, πρόσφατα, που είναι σαν να τα έχω ξαναζήσει. Η μια ανάμνηση είναι καθαρή και η άλλη θολή. Μπορώ να θυμηθώ

αμυδρά ακόμα κι αυτό που συμβαίνει τώρα, καθώς και το πώς πρόκειται να εξελιχθεί!»

«Δεν σας καταλαβαίνω».

«Αυτή η κοπέλα... η δεσποινίς Σάιμς. Αυτή που σκοτώθηκε εδω χθες».

«Καθόταν από πίσω μου», είπε η νεαρή γυναίκα.

«Το ξέρω! Γνώριζα τι πρόκειτο να της συμβεί. Το ήξερα αμυδρά, σαν να' ταν μια παλιά ανάμνηση. Αυτό εννοώ. Δεν ξέρω αν θα μπορούσα να είχα κάνει κάτι για να τη σταματήσω, αν και δεν νομίζω πως θα τα κατάφερνα. Κι όμως, βαθιά μέσα μου έχω το συναίσθημα πως φταίω εγώ — ότι γλίττρισε και έπεσε εξαιτίας μου».

«Θεέ μου, όχι!»

Άγγιξε το μπράτσο της σε βουβή ευχαριστία για τον τόνο της φωνής της και μετά μόρφασε θλιμμένα. «Έχει ξανασυμβεί», είπε. «Πολλές φορές. Σαν παιδί και σαν έφηβος, με κυνηγούσαν συνεχώς τα ατυχήματα. Ζούσα μια ήσυχη ζωή. Δεν ήμουν πολύ δυνατός και προτιμούσα τα βιβλία παρά τη μπάλα. Κι όμως, στάθηκα μάρτυρας πάνω από δέκα βίαιων και άσκοπων θανάτων-αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων, πνιγμών, πτώσεων και ενός ή δύο...» η φωνή του κόμπιασε, «που δεν τολμώ ούτε να αναφέρω. Επίσης, υπήρχαν απειράριθμα μικρότερα ατυχήματα, όπως σπασμένα κόκκαλα, ακρωτηριασμοί... και κάθε φορά, κατά κάποιο τρόπο, έφταιγα εγώ, όπως και με το τραγικό συμβάν χθες...»

«Σας παρακαλώ, μη συνεχίζετε», ψιθύρισε εκείνη. «Ήσασταν πολύ μακριά από την Έλαϊν Σάιμς όταν έπεσε».

«Δεν ήμουν κοντά σε κανέναν! Αυτό δεν είχε

σημασία ούτε κι έπαιρνε από πάνω μου το βάρος της ενοχής. Δεσποινίς Πάτσελ...»

«Κάθριν».

«Κάθριν. Σ' ευχαριστώ τόσο πολύ! Υπάρχουν άτομα που σύμφωνα με τις ασφαλιστικές εταιρίες είναι «επιρρεπή στα ατυχήματα». Οι περισσότεροι τα παθαίνουν εξαιτίας της απροσεξίας τους, αν και σε μερικούς υπάρχει κάποιο ψυχολογικό ελάττωμα που τους κάνει να προκαλούν τη μοίρα τους ή να προσπαθούν να προκαλέσουν την προσοχή των άλλων, παθαίνοντας ατυχήματα. Κάποιοι, όμως, είναι απλά παρόντες στα δυστυχήματα, χωρίς να είναι αναμεμειγμένοι — καταλύτες θανάτου, αν μου συγχωρεθεί η μεγαλόστομη έκφραση. Απ' ότι φαίνεται, είμαι κι εγώ ένας απ' αυτούς».

«Τότε, γιατί νιώθετε ενοχές;»

«Υπήρχε...» Σταμάτησε ξαφνικά και την κοίταξε. Είχε ένα ευγενικό πρόσωπο και τα μάτια της ήταν γεμάτα συμπόνια. Σήκωσε τους ώμους. «Είπα ήδη πολλά. Αν έλεγα περισσότερα, θα ακούγονταν τρελά».

«Δεν πρόκειται να σας βλάψει, αν μου μιλήσετε», είπε εκείνη με μια σπίθα αποφασιστικότητας στη φωνή.

Της χαμογέλασε, κι ύστερα σοβάρεψε και είπε: «Όλα αυτά τα τρομερά συμβάντα — τα ατυχήματα και οι θάνατοι — κάποτε, πριν πολλά χρόνια, μου φαίνονταν αστεία. Θα πρέπει να ήμουν ακόμα παιδί ή νήπιο. Κάτι με δίδαξε τότε πως η αγωνία και ο θάνατος των άλλων ήταν πράγματα που έπρεπε να επιδιώκω και να απολαμβάνω. Σχεδόν θυμάμαι πότε αυτή η κατάσταση σταμάτησε. Υπήρχε κάποιο παιχνίδι, ένα... ένα...»

Ο Τζέρεμι ανοιγόκλεισε τα βλέφαρα. Κοιτούσε τη ρωγμή στο ταβάνι για τόση ώρα που τα μάτια του τον είχαν πονέσει.

«Τι κάνεις εκεί;» ρώτησε το τέρας.

«Ονειρεύομαι στ' αλήθεια», είπε ο Τζέρεμι. «Είμαι μεγάλος και κάθομαι σε ένα άδειο αμφιθέατρο μιλώντας με μια καστανομάλλα κοπέλα. Τη λένε Κάθριν».

«Τι της λες;»

«Για όλα τα αστεία μου όνειρα. Μόνο που...»

«Τι;»

«Δεν είναι και τόσο αστεία».

Το τέρας σύρθηκε επάνω του και τον χτύπησε στο στήθος. «Ώρα για ύπνο. Και θέλω να...»

«Όχι», είπε ο Τζέρεμι και πέρασε τα χέρια του γύρω από το λαιμό του. «Αρκετά ήπιες. Περίμενε μέχρι να δω λίγο ακόμα από αυτό το αληθινό όνειρο».

«Τι περιμένεις να δεις;»

«Δεν ξέρω... Κάτι...»

«Έλα να το διασκεδάσουμε», είπε το τέρας. «Αυτή είναι η κοπέλα που μπορείς να αλλάξεις, σωστά;»

«Ναι».

«Εμπρός, λοιπόν. Δώσε της μια προβοσκίδα ελέφαντα. Κάνε να της φυτρώσουν γένια. Βούλωσε τα ρουθούνια της. Μπορείς να κάνεις ό,τι σου αρέσει».

Ο Τζέρεμι χαμογέλασε αχνά κι ύστερα είπε: «Δεν θέλω».

«Έλα, τώρα. Θα δεις τι πλάκα που θα 'χει...»

«Ένα παιχνίδι», είπε ο καθηγητής, «αλλά και

κάτι περισσότερο. Νομίζω πως μπορούσε να μιλάει. Αν το θυμόμουν πιο καλά...»

«Μην προσπαθήτε τόσο πολύ. Ίσως έρθει μόνο του», του είπε εκείνη και από μια παρόρμηση έπιασε το χέρι του μέσα στο δικό της. «Συνεχίστε».

«Ήταν κάτι...» είπε ο καθηγητής, διστακτικά, «κάτι μαλακό κι όχι πολύ μεγάλο. Δεν θυμάμαι...»

«Ήταν λείο;»

«Όχι, ήταν μαλλιαρό. Ο Μαλλιάρουλης! Τώρα θυμάμαι! Κάτι που έμοιαζε με αρκουδάκι. Μιλούσε. Ασφαλώς και μιλούσε! Ήταν ζωντανό!»

«Άρα ήταν ζωάκι κι όχι παιχνίδι».

«Δεν κατάλαβες», είπε ο καθηγητής και αναρίγησε. «Ήταν παιχνίδι, ή τουλάχιστον έτσι το θεωρούσε η μητέρα μου. Με έκανε να έχω... αληθινά όνειρα».

Έγειρε πίσω και σήκωσε τα μάτια στο ταβάνι. «Έβλεπα τον εαυτό μου όπως θα γινόμουν αργότερα, όταν θα μεγάλωνα, αλλά και πιο πριν. Νομίζω πως ήταν τότε που άρχισα να βλέπω όλα αυτά τα τρομερά δυστυχήματα. Τότε ήταν!»

«Ησυχάστε», είπε η Κάθριν. «Μη βιάζεστε».

Εκείνος χαλάρωσε. «Ο Μαλλιάρουλης. Ο δαίμονας-το τέρας. Τώρα καταλαβαίνω τι έκανε. Με κάποιο τρόπο μου επέτρεπε να βλέπω τον εαυτό μου καθώς μεγάλωνα και με υποχρέωνε να επαναλαμβάνω τα όσα είχα μάθει. Τρεφόταν με γνώσεις! Είχε μια παράξενη έλξη για μένα ή για κάτι που διέθετα. Μπορούσε να απορροφά τις γνώσεις που του πρόσφερα, και με κάποιο τρόπο να μετατρέπει αυτές τις γνώσεις σε αίμα, όπως τα φυτά μετατρέπουν τον ήλιο και το φως σε κυτταρίνη!»

«Δεν σας καταλαβαίνω», επανέλαβε εκείνη.

«Πώς θα μπορούσες να καταλάβεις; Πώς μπορώ κι εγώ ο ίδιος να καταλάβω; Το μόνο που ξέρω είναι πως το έκανα. Περιέγραφα στο τέρας τις διαλέξεις που δίνω εδώ, όταν ήμουν τεσσάρων χρονών! Τα λόγια και η έννοιά τους ερχόταν από το τώρα στο τότε. Τα πρόσφερα στο τέρας κι αυτό τα καταβρόχθιζε, κάνοντάς τα πιο πικάνικα με τις πράξεις που με έβαζε να διαπράττω στα όνειρά μου. Με έβαλε να κάνω έναν άνθρωπο να πατήσει το καπέλο του και να πέσει μέσα σε έναν υπόνομο. Όταν ήμουν έφηβος, βρέθηκα ακριβώς μπροστά στη σκηνή του ατυχήματος. Έτσι συνέβαινε με όλα! Όλα τα τρομερά δυστυχήματα στα οποία βρέθηκα μάρτυρας, τα θυμόμουν αμυδρά, λίγο πριν γίνουν. Μα δεν μπορού να τα σταματήσω. Τι να κάνω;»

Τα μάτια της είχαν βουρκώσει. «Κι εγώ τι ρόλο παίζω;» ψιθύρισε, πιθανώς για να του αποσπάσει το μυαλό από τις σκέψεις του και όχι για κανέναν άλλο λόγο.

«Εσύ... Κάτι θα γίνει και με σένα, μόνο που δεν μπορώ να το θυμηθώ. Κάτι που έχει σχέση μ' αυτό το δαιμονικό παιχνίδι. Είσαι ευάλωτη σ' αυτό, Κάθριν. Νομίζω πως παθαίνεις κάτι που...»

Σταμάτησε απότομα. Τα μάτια του γούρλωσαν από τον τρόμο. Η έκφραση της κοπέλας δίπλα του ήταν απaráλλαχτη, αλλά όλα τα άλλα επάνω της άλλαζαν.

Το πρόσωπό της ζάρωσε, τα μάτια της κρέμασαν και τα αυτιά της μεγάλωσαν μέχρι που έμοιαζαν με φριχτά τριχωτά πόδια αράχνης. Τα δόντια της μετατράπηκαν σε χαυλιόδοντες. Τα

μπράτσα της έγιναν λεπτά σαν καλάμια και το σώμα της χόντρυνε.

Βρωμούσε σαν σαπισμένο κρέας.

Γαμψά νύχια ξεπετάχτηκαν από τα λουστρινένια παπούτσια της. Το σώμα της γέμισε πληγές-και άλλα πράγματα. Και όλα αυτά συνέβαιναν ενώ του κρατούσε το χέρι και τον κοιτούσε με οίκτο και συμπάθεια.

Ο Τζέρεμι τινάχτηκε επάνω και πέταξε το τέρας μακριά του. «Αυτό δεν είναι αστείο!» ούρλιαξε. «Δεν είναι καθόλου, μα καθόλου αστείο!»

Το τέρας ανασηκώθηκε και τον κοίταξε με την απαλή ανέκφραστη γούνινη μουσούδα του. «Για ησύχασε λίγο», είπε. «Ας την κάνουμε τώρα μαλακή σαν ζυμάρι και ας βάλουμε μερικές σφήκες μέσα στο στομάχι της. Ύστερα, μπορούμε να...»

Ο Τζέρεμι έφραξε με τις παλάμες τα αυτιά του και έκλεισε σφιχτά τα μάτια του. Το τέρας συνέχισε να μιλάει. Ο Τζέρεμι ξέσπασε σε κλάμματα, πήδηξε από το κρεβάτι του και, πετάζοντας το τέρας κάτω, το κλότσησε. Εκείνο μούγκρισε. «Αυτό είναι αστείο!» ούρλιαξε το παιδί, και πήδηξε με τα δυο του πόδια πάνω στη μαλακή μαλλιαρή κοιλιά. Σήκωσε την παλλόμενη μάζα και την εκτόξευσε κατά μήκος του δωματίου. Χτύπησε το μεγάλο παιδικό ρολόι. Ρολόι και τέρας έπεσαν μαζί στο πάτωμα, σε ένα συνονθύλευμα γυαλιού, μετάλλου και αίματος. Ο Τζέρεμι τα ποδοπάτησε όλα και τα έκανε μια μάζα, καθώς το αίμα του τέρατος, το ίδιο παράξενο αίμα που το τέρας διοχέτευε μέσα στο λαιμό του...

Η Μαμά σχεδόν λιποθύμισε μόλις μπήκε μέσα και τον είδε. Εκείνη ούρλιαζε, αλλά αυτός γελοούσε. Ο γιατρός του έδωσε ένα ηρεμιστικό για να κοιμηθεί και μετά επίδεσε τα πόδια του. Μετά απ' αυτό, έγινε ασθενικός. Έζησε, όμως, για να δει τα παράξενα όνειρά του να πραγματοποιούνται και για να πεθάνει τελικά από καρδιακή προσβολή, με μάτια γουρλωμένα από τον τρόμο, μέσα σε ένα αμφιθέατρο, ενώ μια τρομοκρατημένη νεαρή γυναίκα έτρεχε κλαίγοντας και ζητώντας βοήθεια.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΚ

του Πόουλ Άντερσον

Ο Πόουλ Άντερσον είναι ένας ταλαντούχος συγγραφέας που έχει ασχοληθεί με τη μεγαλύτερη επιτυχία σε κάθε είδος φανταστικής λογοτεχνίας. Η μεγάλη του αγάπη — όπως και η δική μου άλλωστε — είναι τα έπη των βόρειων λαών και από εκεί έχει αντλήσει πολλές ιδέες για διηγήματα και μυθιστορήματα. Εδώ, μας δίνει ένα θαυμάσιο διήγημα τρόμου, που έχει σκοπό όχι μόνο να συναρπάσει τον αναγνώστη αλλά και να τον μάθει πολλά για τη ζωή των Βίκινγκς κατά τον δέκατο και ενδέκατο αιώνα. Πήρα το θάρρος να προσθέσω στο τέλος της ιστορίας ορισμένες δικές μου υποσημειώσεις, έτσι ώστε ο αναγνώστης που δεν γνωρίζει καλά τον τρόπο ζωής εκείνων των λαών να διαφωτιστεί για ορισμένα σημεία του έργου.

Θ.Μ.

Κάποιος που τον έλεγαν Γκέιρολφ, κατοικούσε στο Μεγάλο Φιορδ του Ράουμσνταλ. Ο πατέρας του ήταν ο Μπούι Χάρντχαντ, που είχε στην κατοχή του ένα αγρόκτημα κοντά στο λόφο του Ντόφρα. Μια χρονιά, ο Μπούι έφυγε μαζί με άλλους Βίγκινγκς για να λεηλατήσει τη Φινλανδία, και γυρίζοντας έφερε πίσω μια γυναίκα που της έδωσε το όνομα Γκάιντα. Ήταν η μητέρα του Γκέιρολφ. Όμως, επειδή ο Μπούι είχε ήδη παιδιά από την πρώτη σύζυγό του, μόνο ένα μικρό μέρος της περιουσίας του θα πήγαινε τελικά στο νόθο.

Οι άνθρωποι έλεγαν περίεργα πράγματα για την Γκάιντα. Ήταν όμορφη στην όψη, αλλά λιγομίλητη, δεν δούλευε περισσότερο απ' όσο έπρεπε και ζούσε μόνη της σε μια καλύβα μακριά από το υποστατικό του Μπούι. Συχνά έβγαινε ολομόναχη για μακρινούς περιπάτους, χωρίς να φοβάται το κρύο, τη βροχή ή τους περιπλανώμενους κακούργους. Ο Μπούι δεν την επισκεπτόταν συχνά, αλλά ο γιος της ο Γκέιρολφ πήγαινε και την έβλεπε όποτε μπορούσε. Ήταν τύπος μελαγχολικός, χωρίς όρεξη για παιχνίδια, και συχνά φερόταν βίαια και απότομα. Μεγαλόσωμος και δυ-

νατός καθώς ήταν, ακολούθησε τον πατέρα του στα ταξίδια του από ηλικίας δώδεκα ετών και στα επόμενα χρόνια απόκτησε τη φήμη σπουδαία αλλά και σκληρόκαρδου πολεμιστή.

Η Γκάιντα κάποια νύχτα πέθανε και την έθαψαν κοντά στο καλύβι της που όπως λένε στοίχισε από το φάντασμά της. Λίγες βδομάδες μετά, καθώς γύριζε σπίτι του μετά από μια κρασοκατάλυξη με μερικούς φίλους, ο Μπούι έπιασε το στήθος του και σωριάστηκε νεκρός. Πολλοί είπαν πως το φάντασμα της Γκάιντα τον πήρε μαζί του στη Φινλανδία, γιατί κανείς πια δεν ξαναείδε το στοιχειό.

Ο Γκέιρολφ παζάρει με τους συγγενείς του πατέρα του και τελικά κατάφερε να αγοράσει ένα δικό του πλοίο. Στη συνέχεια, μάζεψε ένα πλήρωμα από ατίθασσους και άγριους νεαρούς και τράβηξε δυτικά. Για καιρό λεηλατούσε τη Σκωτία, την Ιρλανδία και τις νότιες ακτές του Καναλιού, και κέρδισε άφθονο πλιάτσικο. Με ένα μέρος του, αγόρασε το αγρόκτημα στο Μεγάλο Φιορδ ενώ ταυτόχρονα φλερτάρει τη Θίρα, μια κόρη του κτηματία Σίγκντρογκ Έιναρσον και τελικά την παντρεύτηκε.

Λίγο μετά το γάμο τους απόκτησαν ένα γιο που τον ονόμασαν Χοκ, παιδί ζωηρό και έξυπνο. Για να τους ζήσει όμως δεύτερο παιδί πέρασαν πέντε χρόνια, μέχρι να γεννηθεί μια κόρη, η Ουν. Δυο χρόνια αργότερα ήρθε ένα αγόρι, ο Έιναρ. Ο Γκέιρολφ έφευγε για πλιάτσικο κάθε χρόνο και μερικές φορές ξεχειμώνιαζε μακριά από την πατρίδα του. Παρ' όλα αυτά, ήταν ένας καλός πατέρας και τα παιδιά πάντα χαίρονταν όταν τον έβλεπαν να γυρίζει σπίτι. Ήταν πολύ ψηλός, με

πλατιούς ώμους, καστανόκκινα μαλλιά, μεγάλο γένι και πλατιά μύτη. Τα μάτια του ήταν λοξά και γαλάζια σαν τον πάγο της θάλασσας. Του άρεσαν τα ωραία ρούχα και τα βαριά δαχτυλίδια και κάθε φορά που γύριζε γέμιζε τη Θίρα με τέτοια δώρα.

Κάποια χρονιά, ο Γκέιρολφ είπε πως δεν ένιωθε καλά και δεν θα αρμένιζε γι' αλλού εκείνη την άνοιξη. Ο Χοκ, όμως, ήταν δεκατεσσάρων χρόνων και ανυπομονούσε να ξεκινήσει. «Θα κρατήσω το λόγο που σου έδωσα, όσο τουλάχιστον περνάει από το χέρι μου», του είπε ο Γκέιρολφ και έστειλε άντρες να ψάξουν στα γύρω μέρη. Το καλύτερο που μπόρεσαν να του βρουν, ήταν μια θέση στο πλήρωμα του Όταρ του Ταξιευτή, από το Χααλαγκόλαντ, που έκανε εμπόριο κατά μήκος των ακτών και σκόπευε να επεκταθεί στα νότια.

Ο Χοκ κι ο Όταρ συμπάθησαν ο ένας τον άλλον. Όταν έφτασαν στην Αγγλία, ο καπετάνιος δήλωσε τον νεαρό σαν κατεχούμενο, ώστε να μπορεί να έχει δοσοληψίες με τους Χριστιανούς. Αν και κανείς από τους δυο δεν βαφτίστηκε, αυτά που άκουσε εκείνο το χειμώνα έκαναν τον Χοκ να πέσει σε βαθιά περιсуλλογή. Την επόμενη άνοιξη τράβηξαν νότια για να εμπορευτούν με τους Μαυριτανούς και δεν γύρισαν σπίτι τους παρά στο τέλος του φθινοπώρου.

Ο Όταρ φιλοξενήθηκε για λίγο στο σπίτι του Γκέιρολφ, αν και έδειχνε ανήσυχος που ο οικοδεσπότης του ξεσπούσε κάθε τόσο σε έντονα βηξήματα. Προσφέρθηκε να παίρνει τον Χοκ κά-

θε χρόνο μαζί του και έτσι να εξασφαλίσει ένα καλό μέλλον για το παλικάρι.

«Εσύ, ο γιος ενός Βίκινγκ, να γίνεις έμπορος!» είπε περιφρονητικά ο Γκέιρολφ, που τελευταία είχε παραξενέψει πολύ.

Ο Χοκ κοκκίνησε. «Θα άκουσες τί κάναμε στους Βίκινγκς που προσπάθησαν να μας ληστέψουν», του απάντησε.

«Άσε το γιο μας λάσκα», είπε η Θίρα χαμογελώντας, «αλλιώς θα σου δαγκώσει το χαλινάρι».

Ο Γκέιρολφ έδωσε με κάποια δυσφορία τη συγκατάθεσή του και έτσι ο Χοκ ξεκίνησε για μακρινούς τόπους. Έκανε πέντε χρόνια να γυρίσει πίσω.

Μεγάλα ήταν τα ταξίδια που έκανε μαζί με τον Όταρ. Με πλοίο και με άλογο έφτασαν στην Ουσάλα, κι από εκεί στις ερημιές του Κίελ για να αγοράσουν από τους κυνηγούς γούνες αγρίων ζώων. Πήραν κεχριμπάρι από τις ανεμοδαρμένες ακτές της Γιουτλάνδης και παστωμένες ρέγγες από τα νότια. Γυρεύοντας κερί, μέλι και ξύγκι για πομάδες, έφτασαν μέχρι το μεγάλο πανηγύρι του Κίεβου. Το φίλντισι του θαλασσινού ελέφαντα τους παρέσυρε πέρα από το Βόρειο Ακρωτήριο, μέσα από τα παγόβουνα, μέχρι τη χώρα που κατοικούν οι δερματοντυμένοι Μπιαρμινόι. Έφεραν πολλά αγαθά πίσω στη δύση και δεν το έκρυβαν πως η επιθυμία τους να γνωρίσουν καινούργιους τόπους και ανθρώπους ήταν το ίδιο έντονη μέσα τους όσο και η αναζήτηση του κέρδους.

Εκείνο τον καιρό, ο Βασιλιάς Χάραλντ ο Ξανθομάλλης τριγύρναγε όλη τη Νορβηγία, κατα-

κτώντας τα πάντα στο πέρασμά του. Οι μικρότεροι βασιλιάδες και οι τοπικοί αρχηγοί έπρεπε είτε να του ορκιστούν υποταγή είτε να αντιμετωπίσουν την οργή του. Όποιον του αντιστεκόταν, τον τσάκιζε. Όταν μπήκε στο Ράουμνταλ, έστειλε όπως ήταν το συνήθειό του, μαντατοφόρους από υποστατικό σε υποστατικό για να πουν πως γύρευε όρκους πίστης και πολεμιστές.

«Ο μεγαλύτερος γιος μου λείπει έξω απ' τη χώρα», τους είπε ο Γκέιρολφ, «κι ο μικρότερος είναι ακόμα παιδαρέλι. Όσο για μένα τον ίδιο...» Έβηξε και το αίμα λέρωσε το γένι του. Οι άνδρες του βασιλιά δεν τον πίεσαν περισσότερο.

Με όλα αυτά, όμως, η διάθεση του Γκέιρολφ γινόταν όλο και χειρότερη. Φώναζε στους πάντες, έδερνε τα παιδιά και τους υπηρέτες και κάποια μέρα τράβηξε το μαχαίρι του κι έσφαξε ένα δούλο που κατα λάθος έχυσε τη σούπα επάνω του. Όταν η Θίρα τον κατηγορήσε για την πράξη του, εκείνος της απάντησε: «Να ξέρουν όλοι πως δεν είμαι ακόμα ξοφλημένος και μπορώ να κρατάω το λεπίδι». Και την κοίταξε τόσο απειλητικά κάτω από τα τεράστια φρύδια του, που εκείνη, αν και δεν ήταν καμιά δειλή γυναικούλα, αποτραβήχτηκε χωρίς άλλη κουβέντα.

Ένα χρόνο αργότερα, ο Χοκ Γκέιρολφσον¹ επέστρεψε για να επισκεφτεί τους γονείς του.

Ήταν ένα παγερό φθινοπωριάτικο μεσημέρι. Ο άνεμος που φύσαγε του έρριχνε αλμυρές χιονοφυάδες στο στόμα. Οι κορυφές των γκρεμών, κι από τις δυο μεριές του φιορδ, ήταν σκεπασμένες από ομίχλη. Από πάνω του, τα σύννεφα τρέχανε σαν καπνός. Το πλοίο του Χοκ, ένα κνορ² με φαρδιά δοκάρια, αναπηδούσε σαν κα-

ρυδότης του στεκόταν στην πλώρη, τυλιγμένος σε έναν κατακόκκινο μανδύα. Ήταν ασυνήθιστα μεγάλος για την ηλικία του και τα ξανθά μαλλιά του ανέμιζαν γύρω από ένα πρόσωπο που έμοιαζε του πατέρα του, ανεμοδαρμένο αλλά ακόμα αμούστακο. Όταν είδε την είσοδο του φιορδ όπου ήθελε να μπει, την έδειξε στον πλοηγό μ' ένα κοντάρι πάνω στη μύτη του οποίου είχε περασμένο ένα μεταξένιο φλάμπουρο. Ήξερε πως πέρα από τον καταρράκτη που έχυνε τον λευκό του αφρό πάνω στα γκριζογάλανα βράχια, τον περίμενε το πατρικό του σπίτι, και δεν μπόρεσε να κρατήσει ένα ξεφωνητό χαράς.

Το υποστατικό³ του Γκέιρολφ ήταν πλούσιο. Η μεγάλη αίθουσα ξεχώριζε, με τα βαριά δοκάρια της, το λαμπερό της χρώμα και τα κεφάλια των δράκων που ξεπρόβαλαν από τις άκρες της σκεπής. Παντού τριγύρω της υπήρχαν μαγειρεία, λουτρά, αποθήκες, εργαστήρια, σταύλοι, αχυρώνες. Πιο πέρα, απλώνονταν τα σπίτια των κολλήγων και των οικογενειών τους. Κοντά σ' ένα υπόστεγο που προστάτευε το μεγάλο πλοίο, υπήρχαν απλωμένες στην παραλία πολλές ψαρόβαρκες. Πίσω από το υποστατικό, η γη ανηφόριζε απότομα μέσα από ένα στενό λαγγάδι, κι εκεί διακρίνονταν πετρωτοχισμένα χωράφια, αποψιλωμένα τώρα, μετά το θερσίσι. Ένα σιδεντρο από βελανιδιές στεκόταν ανέγγιχτο λίγο πιο πέρα απ' τα κτίρια και δυο χιλιόμετρα πιο μέσα, εκεί που οι λόφοι γίνονταν ένα με τα βουνά, υψωνόταν ένα σκοτεινό τείχος πευκοδάσους.

Στην ακτή άστραψαν περικεφαλαίες και μύτες από δόρατα, αλλά σύντομα οι άντρες είδαν

πως ένα μόνο σκαρί πλησίαζε το αραξοβόλι, και μάλιστα με λευκή ασπίδα κρεμασμένη στο πανί. Καθώς το πλοίο έφτασε τη μικρή αποβάθρα, χαμήλωσαν τα όπλα τους. Ο Χοκ έδωσε ένα πήδημα και προσγειώθηκε στα σανίδια της αποβάθρας με μια ζητωκραυγή.

Ο Γκέιρολφ έσυρε μπροστά τα βήματά του.

«Εσύ είσαι γιέ μου;» φώναξε. Η φωνή του ήταν βραχνή από το βήχα. Το δέρμα ήταν τσιτωμένο πάνω στα κόκκαλά του και τα μάτια του είχαν χωθεί στις κόγχες τους. Το πελέκι που κρατούσε έτρεμε μέσα στα χέρια του.

«Ναι, πατέρα, εγώ είμαι, που ξαναγύρισα», είπε τραυλίζοντας ο Χοκ. Δεν μπορούσε να κρύψει το ξάφνιασμά του.

Κανείς δεν ξέρει αν ήταν αυτό που προκάλεσε το θυμό του Γκέιρολφ. Κανείς πια δεν μπορούσε να τον καταλάβει. «Κάτι άλλο περίμενα εγώ», είπε κρωχτά. «Κι ένας εχθρός ακόμα, δεν θα μ' άφηνε να πεθάνω στο στρώμα».

Οι υπόλοιποι, ελεύθεροι κτηματίες και κολλήγοι μαζί, τριγύρισαν τον Χοκ για να τον καλωσορίσουν. Ανάμεσά τους ήταν κι ένας γεροδεμένος αγρότης με ψαρά μαλλιά και γένια που ο Χοκ τον ήξερε κι από παλιά. Τον έλεγαν Λέιφ Έγκιλσον, ήταν γείτονάς τους, και είχε έρθει να παζαρέψει ένα άλογο. Όταν ήταν μικρός, ο Χοκ συχνά ακολουθούσε το μονοπάτι του δάσους και πήγαινε στο υποστατικό του Λέιφ για να παίξει με τα παιδιά του.

Κάλεσε το πλήρωμά του να κατέβει. Δεν ήταν μόνο Νορβηγοί, αλλά ανάμεσά τους υπήρχαν Δανοί, Σουηδοί και Άγγλοι, που όλα αυτά τα

χρόνια τους είχε βρει στο δρόμο του και τους είχε κρίνει άξιους εμπιστοσύνης. «Όλους τους χαρμολόφους μου έφερες να ταΐσω», είπε ο Γκέιρολφ, αλλά ευτυχώς ο άνεμος παρέσυρε τα λόγια του μακριά από τα αυτιά όλων εκτός από του Χοκ. «Πού είναι το αφεντικό σου, ο Όταρ;»

Ο νεαρός όρθωσε το κορμί εκνευρισμένος. «Είναι φίλος μου κι όχι αφεντικό μου», του απάντησε. «Κι ετούτο εδώ το πλοίο είναι δικό μου και το αγόρασα με τους κόπους μου. Ο Όταρ θα ξεχειμωνιάσει φέτος στην Αγγλία. Οι Σάξονες της δύσης απέκτησαν καινούργιο βασίλειο, κάποιον Άλφρεντ, και θέλει να τον γνωρίσει από κοντά.

«Κάποτε ήταν μια εποχή που αρκούσε να γνωρίζεις πως θα περάσεις το σπαθί σου κάτω από τις ασπίδες των Δυτικών», μούργγκρισε ο Γκέιρολφ.

Βλέποντας πως στην αποβάθρα δεν γινόταν φασαρία, οι γυναίκες και τα παιδιά βγήκαν από το σπίτι για να καλωσωρίσουν τους νεοφερμένους. Μπροστά απ' όλους πήγαινε η Θίρα. Ήταν ψηλή κι είχε πλούσια στήθια. Ο άνεμος φυσούσε το φόρεμά της γύρω από ένα κορμί ακόμα στητό και λυγερό. Όμως, καθώς πλησίαζε, ο Χοκ είδε πως το χρυσαφί χρώμα των μαλλιών της είχε ξεθωριάσει και η θλίψη είχε αυλακώσει το πρόσωπό της. Παρ' όλα αυτά, μόλις τον είδε, το πρόσωπό της φώτισε. «Τρεις φορές καλοδεχούμενος, Χοκ», είπε χαμηλόφωνα. «Πόσον καιρό θα μείνεις μαζί μας;»

Μετά την ψυχρή υποδοχή του πατέρα του, ήταν έτοιμος να φύγει πάλι αμέσως, αλλά όταν είδε ποια ακολουθούσε τη μητέρα του, απάντησε:

«Σκεφτόμασταν να περάσουμε το χειμώνα μας εδώ, αν δεν σας γινόμαστε βάρος».

«Μη λες τέτοια πράγματα...» ξεκίνησε να πει η Θίρα, αλλά μετά είδε πού ταξίδευε το βλέμμα του γιού της και χαμογέλασε.

Η Άλφχιλντ Λέιφντότιρ είχε έρθει μαζί με το χήρο πατέρα της σ' αυτή την επίσκεψη. Ήταν δυο χρόνια μικρότερη απ' τον Χοκ, αλλά σαν παιδιά έπαιζαν συχνά μαζί. Εκείνη τη μέρα την έβλεπε μπροστά του ολόκληρη κοπέλα, λυγερόκορμη μέσα στο γαλάζιο καπιτονέ της φόρεμα. Κόκκινες μπούκλες έπεφταν πάνω από τα μεγάλα πράσινα μάτια της και περιβάλλανε την ίδια μύτη και τα καλογραμμένα της χείλη. Αν κι είχε γνωρίσει πολλές γυναίκες, καμιά δεν του είχε φανεί τόσο ωραία όσο εκείνη.

Της χαμογέλασε και άφησε, δήθεν τυχαία, τον αέρα να του σηκώσει τον μανδύα, έτσι ώστε να φανεί η κεντημένη και στολισμένη με γούνα τουνίκα του, το λινό πουκάμισο και παντελόνι, οι δερμάτινες μπότες και το χρυσάφι στα χέρια, το λαιμό και τη λαβή του σπαθιού. Εκείνη έδωσε λιγότερη σημασία σ' αυτά και περισσότερη στα μάτια του, την ώρα που μιλούσαν.

Έτσι, ο Χοκ και οι άνδρες του εγκαταστάθηκαν στη μεγάλη αίθουσα του Γκέιρολφ. Είχε φέρεи πολλά δώρα και υπήρχε άφθονο φαγητό και πιτό. Επιπλέον, οι ιστορίες τους για μακρινές χώρες και τα τραγούδια, οι χοροί, τα παιχνίδια, τα αστεία και οι συνήθειες που είχαν φέρει μαζί τους από τους ξένους τόπους, τους έκαναν ευχάριστους φιλοξενούμενους για τις νύχτες που όλο και μεγάλωναν.

Ο Χοκ, απ' το επόμενο κιάλας πρωί, βγήκε βόλτα μαζί με την Άλφχιλντ. Η βροχή είχε καθαρίσει τον άερα, ο ουρανός και το φιορδ λαμποκοπούσαν και τα μικρά κύματα χασκογελούσαν καθώς τα σήκωνε ένα ελαφρό αεράκι που φύσαγε απ' τη μεριά του δάσους.

«Όστε τα κατάφερες καλά σαν έμπορος», του είπε η Άλφχιλντ, θέλοντας να τον πειράξει. «Δεν έγινες βίκινγκ ούτε μια χρονιά, έτσι, για να κάνεις το χατήρι του πατέρα σου;»

«Όχι», της απάντησε εκείνος με σοβαρότητα. «Δεν μπορώ να καταλάβω τί ανδρεία δείχνει κανείς, πέφτοντας πάνω σ' αυτούς που δεν έχουν δύναμη να υπερασπιστούν τον εαυτό τους. Εμείς οι έμποροι πρέπει να είμαστε πιο δυνατοί και πιο άξιοι στη μάχη από αυτούς που θέλουν να μας ληστέψουν». Εκεί κοντά βρισκόταν ένα χοντρό κλαδί που είχε ξεβραστεί στην παραλία, ξασπρισμένο και σκληρό. Ο Χοκ το έπιασε και το έσπασε με μια κίνηση των χεριών του. Ήταν κάτι που και δυο άντρες μαζί θα δυσκολεύονταν να καταφέρουν. Ικανοποιήθηκε όταν είδε την Άλφχιλντ να λάμπει από θαυμασμό καθώς τον κοιτούσε. «Κανείς δεν δοκίμασε να μας επιτεθεί για δεύτερη φορά», της είπε.

Πέρασαν το υπόστεγο μέσα στο οποίο φύλαγαν το δρακόπλοιο του Γκέιρολφ. Ο Χοκ άνοιξε την πόρτα και έρριξε μια ματιά στο γνώριμο λυγρό σκαρί. Η μυρωδιά του σαπισμένου ξύλου του ήρθε στα ρουθούνια και τον εκανε να μορφάσει.

«Ο φτωχός φλογοσκώληκας είναι για καιρό παρατημένος εδώ μέσα», αναστέναξε η Άλφχιλντ. «Τα τελευταία χρόνια η αρρώστια του

πατέρα σου τον έχει καταβάλλει τόσο πολύ που ούτε στο πλοίο του δεν δίνει σημασία. Ξέρει πως ποτέ δεν θα ξαναβγεί στη θάλασσα».

«Το φοβόμουν», μουρμούρησε ο Χοκ.

«Κι η δικιά μας οικογένεια στενοχωριέται», του είπε. «Τον παλιό καιρό ήταν πιστός φίλος για μας. Τώρα, υπομένουμε τις παραξενιές του κι ο πατέρας μου ανέχεται από αυτόν προσβολές που αν του τις έλεγε άλλος θα ορμούσε την ίδια στιγμή να τον σφάξει».

«Αυτό είναι πολύ ευγενικό από μέρους σας», είπε ο Χοκ, κοιτάζοντας ολόισια μπροστά. «Σας είμαι ευγνώμων».

«Λείπεις τόσον καιρό», του είπε εκείνη. «Δεν ξέρεις πως έχουν τα πράγματα. Ας είναι καλά η μάνα σου που σηκώνει όλο το βάρος και στέκεται σαν ασπίδα μπροστά στ' αδέρφια σου...» Άγγιξε τα χείλη της. «Μιλώ πολύ, όμως».

«Μιλάς σαν φίλη», κατάφερε να ψελίσει εκείνος. «Μακάρι να μείνουμε πάντα έτσι».

Συνέχισαν να περπατούν κατά μήκος του μονοπατιού που οδηγούσε στα χωράφια. Ανάμεσα στα κλαριά και τα πεσμένα φύλλα, είδαν τον βωμό και το είδωλο του Θωρ⁴. «Θα κάνω εδώ μια προσφορά για την υγεία του πατέρα μου», είπε ο Χοκ. «Αν και, για να μιλήσω ειλικρινά, έχω περισσότερη εμπιστοσύνη στη δική μου δύναμη παρά στη βοήθεια των θεών».

«Έχεις ταξιδέψει σε χώρες που κυβερνούν παράξενοι θεοί», του είπε η Άλφχιλντ.

«Πράγματι, αλλά κι εκείνοι δεν τα καταφέρουν πιο καλά», της απάντησε. «Σε μια χριστιανική χώρα που βρεθήκαμε, ένας τεράστιος λύκος που δεν τον τρυπούσε κανένα σίδερο κατασπά-

ραζε τα κοπάδια. Όταν άρπαξε ένα μωρό από το χωριουδάκι δίπλα στον καταυλισμό μας, σκέφτηκα πως δεν θα ήμουν άντρας αν δεν έβαζα τέλος σ' αυτό το κακό».

«Και τι έγινε;» τον ρώτησε εκείνη γεμάτη αγωνία, σφίγγοντάς του το μπράτσο.

«Πάλεψα μαζί του με γυμνά χέρια. Δεν έχω αντιμετωπίσει ποτέ τέτοιον τρομερό αντίπαλο, Τελικά, του έσπασα το σβέρκο». Σήκωσε το ένα μανίκι του για να της δείξει ουλές από τρομερές δαγκωματιές. «Την ώρα που πέθαινε, μεταμορφώθηκε σε κάποιον καταζητούμενο, που τον είχαν επικηρύξει εκείνη τη χρονιά για τα φριχτά του εγκλήματα. Κάψαμε το κουφάρι, ώστε να μην μπορέσει να σηκωθεί πια, και μετά απ' αυτό οι άνθρωποι ησύχασαν. Έτσι αποκτήσαμε και φίλους σε μια χώρα που όλοι μας έβλεπαν με μισό μάτι».

Εκείνη τον κοίταξε με θαυμασμό, όπως είχε ελπίσει. Είχε, έρθει, όμως, η ώρα να γυρίσει στον πατέρα της.

Μα η απόσταση ανάμεσα στα δυο υποστατικά ήταν μονάχα μερικά χιλιόμετρα, κι ο Χοκ συχνά την επισκεπτόταν, περνώντας μέσα από το μονοπάτι του δάσους με άλογο ή με χιονοπέδιλα. Στο σπίτι του, ο ίδιος και οι άντρες του βοηθούσαν να γίνουν όλες οι δουλειές και έφεραν κάποια ευθυμία εκεί που πριν υπήρχε μόνο μελαγχολία.

Ο Θίρα ένιωθε μεγάλη ευγνωμοσύνη γι' αυτό, και του το εξομολογήθηκε μια χιονισμένη μέρα, όταν βρέθηκαν μόνοι τους. Ήταν στον γυναικωνίτη, όπου τον είχε φέρει να δει το υφαντό που

έφτιαχνε. Ήθελε να της το συγκρίνει με όσα είχε δει στις χώρες της Δύσης και μ' εκείνο που τους είχε φέρει δώρο και τώρα κρεμόταν πάνω από τους πάγκους της μεγάλης αίθουσας. Μέσα στο ευρύχωρο και ήσυχο δωμάτιο ήταν μισοσκοτεινά, γιατί το χιόνι έξω έπεφτε πυκνό. Καθώς μιλούσαν, η ανάσα τους έβγαине απ' το στόμα τους σε λευκά συννεφάκια. Μύριζε όμορφα, γιατί κι οι δυο είχαν πει υδρομέλι μέχρι που να μπορούν να μιλούν ελεύθερα.

«Δεν ξέρεις πόσο καλά έκανες που γύρισες πίσω», του είπε η Θίρα. «Ήρθες σαν την άνοιξη μέσα στο χειμώνα μας. Ο Έιναρ κι η Ουν μαράζωσαν, αλλά τώρα που είσαι κοντά τους ξαναβρήκαν τη χαρά τους».

«Ο πατέρας μας έχει αλλάξει πολύ», είπε ο Χοκ, θλιμμένα. «Θυμάμαι κάποτε, όταν ήμουν μικρός, που με πήρε από το χέρι μια πεντακάθαρη παγωμένη νύχτα και με οδήγησε κάτω απ' τ' αστέρια. Μου τα έδειχνε ένα ένα, και μου ονόμαζε τις μορφές που σχημάτιζαν: Το Άρμα του Θωρ, η Ρόκα της Φρέγια — πόσο όμορφα φαίνονταν όλα και πώς η βαθιά γελαστή φωνή του γέμιζε το σκοτάδι».

«Η αρρώστια του κατατρώνει σαν σαράκι την ψυχή», είπε η μητέρα του. «Έχει... έχει χάσει πια τον ανδρισμό του... και τον βασανίζει αφάνταστα η ιδέα πως θα πεθάνει ανήμπορος στο κρεβάτι. Έχει ανάγκη να ξεσπάσει σε κάποιους, κι οι πιο κοντινοί είμαστε εμείς».

Έμεινε αμίλητη για αρκετή ώρα πριν προσθέσει: «Δεν πρόκειται να βγάλει τη χρονιά. Μετά, θα πρέπει να αναλάβεις εσύ».

«Μόλις ανοίξει ο καιρός, πρέπει να φύγω»,

την προειδοποίησε ο Χοκ. «Το έχω υποσχεθεί στον Όταρ».

«Τότε, κοίτα να γυρίσεις όσο πιο γρήγορα γίνεται», του είπε η Θίρα. «Έχουμε ανάγκη από έναν δυνατό άντρα στην οικογένεια, ειδικά τώρα που ο Βασιλιάς Χάραλντ γυρεύει ν' αρπάξει το βίος των ελεύθερων κτηματιών».

«Θα 'ταν ωραίο αν άνοιγα δικό μου σπιτικό», είπε ο Χοκ, κοιτάζοντας πίσω της, προς το δάσος που δεν μπορούσε να δει. Ένα χαμόγελο χαράχτηκε στο κουρασμένο της πρόσωπο.

Ξαφνικά, από την αυλή ακούστηκαν ουρλιαχτά. Ο Χοκ βγήκε και κοίταξε έξω. Ο Γκέιρολφ έσερνε τα βήματά του κυνηγώντας έναν ηλικιωμένο υπηρέτη που ελεγαν Άτλι. Στα χέρια του κρατούσε ένα βούρδουλα και τον κατέβαζε πάνω στα λευκα μαλλιά και τα ρυτιδιασμένα μάγουλα του γέρου, που δεν μπορούσε να τρέξει γρηγορότερα και μιζόκλαιγε.

«Τι γίνεται εδώ;» ξέσπασε ο Χοκ. Κρεμάστηκε από την κουπαστή του χαγιατιού και έπεσε στο έδαφος. Η πτώση αυτή το λιγότερο θα έκοβε την ανάσα σε οποιονδήποτε άλλο, όμως εκείνος πήδησε αμέσως όρθιος και, τρέχοντας πίσω απ' τον πατέρα του, του άρπαξε το μαστίγιο από τα χέρια. «Τι πάς να κάνεις;»

Ο Γκέιρολφ ούρλιαξε και χτύπησε το γιο του με τη γροθιά. Το αίμα κύλισε από το στόμα του Χοκ, αλλά εκείνος έμεινε ακλόνητος στη θέση του. Ο Άτλι είχε πέσει στα τέσσερα και προσπαθούσε να μην ξεσπάσει σε κλάματα.

«Είσαι κι εσύ απ' αυτούς που θέλουν το κακό μου;», μούγκρισε ο Γκέιρολφ.

«Σε έσωσα από την τρέλα σου, πατέρα», είπε ο Χοκ, πονεμένα. «Ο Άτλι σε ακολουθούσε στη μάχη πριν ακόμα γεννηθώ, με χόρευε στα γόνατά του — και είναι ελεύθερος άνθρωπος. Τι σου έκανε και ζητάς να προκαλέσεις την οργή των συγγενών του;»

«Μην χτυπήσεις τον καπετάνιο, μικρέ», τον ικέτευε ο Άτλι. «Προτιμώ να πεθάνω παρά να σηκώσω χέρι πάνω στον καπετάνιο μου».

«Η Χελ⁵ να σας καταπιεί και τους δυο!» είπε ο Γκέιρολφ, και θα τους καταριόταν κι άλλο, αν εκείνη τη στιγμή δεν τον έπιανε ο βήχας. Σταγόνες αίμα πέταξαν ανάμεσα στις νιφάδες και έπεσαν στην ασπρισμένη γη όπου ανακατεύτηκαν με εκείνες που έσταζαν από τα πρόσωπα του Χοκ και του Άτλι. Διπλωμένος στα δυο από τους σπασμούς, ο Γκέιρολφ τους άφησε να τον κουβαλήσουν μέχρι το κρεβάτι του. Εκεί, έκλεισε την κουρτίνα που υπήρχε γύρω του και έμεινε μόνος στο σκοτάδι.

«Γιατί θύμωσε μαζί σου;» ρώτησε ο Χοκ τον Άτλι.

«Είχα πάει να πεταλώσω ένα άλογο», είπε ο γέρος στη μέση ενός κύκλου από περιέργους που είχαν μαζευτεί. «Μπήκε στο σταύλο και με ρώτησε γιατί δεν είχα ζητήσει την άδειά του. Του απάντησα ότι ήταν ολοφάνερο πως ο Κιλφάι ήθελε καινούργια πέταλα». Τότε, εκείνος ούρλιαξε «Θα σου δείξω πως δεν είμαι κανέναν παραπεταμένο κούτσουρο», και αρπάζοντας το μαστίγιο από τον τοίχο, άρχισε να με κυνηγά. Ο γέρος ίσιωσε τους ώμους. «Δεν θέλω άλλη κουβέντα πάνω σ' αυτό, ακούσατε;»

Ούτε κι ο Γκέιρολφ ανέφερε ξανά το θέμα, ό-

ταν την επόμενη μέρα τους άφησε να του φέ-
ρουν λίγη σούπα στο κρεβάτι του.

Για αυτούς, αλλά και για άλλους λόγους, ο
Χοκ περνούσε όλο και περισσότερο καιρό στο υ-
ποστατικό του Λέιφ. Γύριζε πίσω τόσο χαρούμε-
νος, που ακόμα και οι απορριπτικές ματιές των
μικρών του αδελφών και τα κατσούφικα καλη-
σπερίσματα του πατέρα του δεν μπορούσαν να
του σβήσουν τη λάμψη από το πρόσωπο.

Τελικά, όταν οι μέρες άρχισαν να μεγαλώ-
νουν και η ψυχή άρχισε πάλι να λαχταράει νέους
τόπους, κανείς δεν ξαφνιάστηκε όταν ο Χοκ τους
μάζεψε όλους και τους ανακοίνωσε την πρόθεσή
του να παντρευτεί την Άλφχιλντ, την κόρη του
Λέιφ, και παρακάλεσε τον πατέρα του να μιλήσει
για λογαριασμό του. «Θα γίνει αυτό που πρέπει»,
είπε ο πατέρας του, αντιδρώντας καλύτερα απ'
όσο περίμενε ο Χοκ. Η ένωση των οικογενειών
θα ήταν ωφέλιμη και για τις δύο.

Ο Λέιφ Έγκιλσον δέχτηκε και η Άλφχιλντ
δεν μπορούσε να κρύψει τη χαρά της. Η γιορτή
των αρραβώνων μάζεψε όλους τους γείτονες σε
μια εύθυμη συγκέντρωση. Η Θίρα είχε κρύψει τις
ανησυχίες της βαθιά μέσα της και ο ίδιος ο Γκέι-
ρολφ ήταν ήρεμος, μερικές στιγμές ακόμα και
χαρούμενος.

Λίγες μέρες μετά, ο Χοκ και οι άντρες του ε-
τοιμάστηκαν για το ταξίδι. Παρά τις αμφιβολίες
που διατηρούσε για τους θεούς, έκανε προσφο-
ρές στο Θωρ, τον Εγκίρ⁶ και τον Άγιο Μιχαήλ
για να τους βοηθήσουν στο ταξίδι τους. Η Άλ-
φχιλντ βρήκε ένα ήσυχο μέρος και κάθισε μόνη

της να χαράξει ρούνους⁷ πάνω σε μια φλαμου-
ριά, στο όνομα της Φρέγια⁸.

Όταν όλα ήταν έτοιμα, πήγε κι εκείνη μαζί με
όλα τα μέλη του υποστατικού του Γκέιρολφ για
να αποχαιρετίσει τους ναυτικούς. Εκείνο το
πρωινό, το κρύο ήταν τσουχτερό, ο άνεμος φυ-
σούσε ανάμεσα στα δέντρα και τα βράχια και τα
κύματα έτρεχαν πράσινα και λευκά κάτω από μι-
κρά βιαστικά σύννεφα. Η Ουν αγκάλιασε σφιχτά
τον αδελφό της χωρίς να μιλήσει ενώ ο Έιναρ
του έσφιξε το χέρι δυνατά. Η Θίρα είπε μόνο:
«Γύρνα πίσω γρήγορα, γιέ μου». Η Άλφχιλντ
προσπαθούσε να χορτάσει τη μορφή του Χοκ, ε-
νώ ο Άτλι και οι υπόλοιποι μουρμούριζαν ευχές
και κατευώδια.

Ο Γκέιρολφ έσυρε τα βήματά του μέχρι που
βγήκε μπροστά από όλους. Το μπαστούνι πάνω
στο οποίο στηριζόταν κροτάλιζε ανάμεσα στα
χαλίκια της παραλίας. Ήταν τυλιγμένος σ' έναν
χοντρό μάλλινο μανδύα για να αποφύγει το δά-
γκωμα του παγερού ανέμου. Τα μαλλιά του έπε-
φταν στο μέτωπό του αχτένιστα και σχεδόν έ-
κρυβαν τα φλογισμένα του μάτια. «Έχε γεια, πα-
τέρα», του είπε ο Χοκ, πιάνοντάς του το ελεύθε-
ρο χέρι.

«Λες έχε γεια, αλλά από μέσα σου σκέφτεσαι
“στον αγύριστο”, έτσι δεν είναι;» είπε βραχνά
ο Γκέιρολφ. «Αλλά να ξέρεις πως θα συναντη-
θούμε και πάλι. Να είσαι σίγουρος γι' αυτό».

Ο Χοκ άφησε το χέρι του να πέσει. Ο Γκέιρολφ
γύρισε κι άρχισε να προχωράει κουτσαίνοντας
προς το σπίτι. Οι υπόλοιποι έκαναν σαν να μην
είχαν ακούσει, μιλώντας δυνατά και βγάζοντας
ηχηρά γέλια για να σκεπάσουν αυτά τα κακότυ-

χα λόγια. Λίγο μετά, ο Χοκ έδωσε διαταγή να ξεκινήσουν.

Οι άντρες ανέβηκαν στο φορτωμένο πλοίο. Το πανί σηκώθηκε και γέμισε αμέσως από τον άνεμο, τα παλαμάρια λύθηκαν και η μεγάλη πέτρα που είχαν για άγκυρα σηκώθηκε. Η Άλφχιλντ ένευε με το μαντίλι της μέχρι που χάθηκαν στη στροφή του φιορδ.

Το καλοκαίρι πέρασε με οργώματα, σπορές, θερισμούς και λιχνίσματα, μαζί με βροχή, χαλάζι, ήλιο, αστέρια, έρωτες, καυγάδες, γεννήσεις και θάνατους — και άρχισε να μπαίνει το φθινόπωρο. Η Άλφχιλντ σπάνια πήγαινε στο υποστατικό του Γκέιρολφ, το ίδιο κι ο Λέιφ. Η κατάσταση του πατέρα του Χοκ χειρότερευε. Μετά τα μέσα του καλοκαιριού, δεν μπορούσε πια ούτε να σηκωθεί από το κρεβάτι, αλλά συχνά ψιθύριζε ανάμεσα στα βηξήματα που του συντάραζαν τα πνευμόνια: «Θα σας ξέκανα όλους, αν μπορούσα».

Κάποια σκοτεινή μέρα, στις αρχές του φθινοπώρου, ενώ η βροχή κι ο άνεμος λυσομανούσαν απ' έξω και άνθρωποι και σκυλιά ήταν μαζεμένοι γύρω από τη φωτιά που μόλις και μετά βίας έρριχνε λίγο φως στην αίθουσα, ο Γκέιρολφ ξύπνησε απότομα από έναν βαρύ ύπνο. Η Θίρα το πρόσεξε και πήγε κοντά του. Τον ένιωσε παγωμένο και λουσμένο στον ιδρώτα. Ο πυρετός του είχε σημαδέψει τη ματιά σαν πυρωμένο σίδηρο. Μαδούσε ανήσυχια την κουβέρτα του, καθώς καθόταν μισοσηκωμένος πάνω στο στενό κλειστό σκεπαστό κρεβάτι του. Αν και πάνω στα μεγάλα κόκκαλα δεν υπήρχε τώρα παρά μόνο πετσί, τα

δάχτυλά του είχαν ακόμα τη δύναμη να ξεριζώνουν το μαλλί. Το στρώμα έτριζε από κάτω του. «Θάνατος πάνω στο στρώμα... Θάνατος πάνω στο στρώμα...», μουρμούριζε.

Η Θίρα ακούμπισε την παλάμη της στο μέτωπό του. «Ησύχασε...» του είπε.

«Δεν θα γλιτώσετε τόσο... εύκολα... από μένα...», ψέλλισε. Ένας παγερός ιδρώτας ανάβλυσε από το κορμί του και άρχισε να χαροπαλεύει.

Η μάχη του κράτησε πολλές ώρες. Τα βογγητά του Γκέιρολφ και τα τριξίματα των κούτσουρων στο τζάκι ήταν οι μόνοι ήχοι μέσα στο δωμάτιο, ενώ έξω ο άνεμος ούρλιαζε και η νύχτα πλησίαζε. Η Θίρα ήταν καθισμένη δίπλα του για να του σκουπίζει τον ιδρώτα, το αίμα και τα σάλια από τα γένια του. Λίγο μετά το ηλιοβασίλεμμα, τα μάτια του γύρισαν ανάποδα και ξεψύχισε.

Η Θίρα διέταξε να φέρουν νερό και λυχνάρια. Τον καθάρισε, τον έντυσε με τα καλά του και τον ξάπλωσε στο κρεβάτι με ένα γυμνό σπαθί πάνω στο στήθος.

Το άλλο πρωί, υπηρέτες και υποτακτικοί βγήκαν στο ύπαιθρο, ακολουθώντας τις διαταγές της. Ένα χιλιόμετρο πιο πέρα από το σπίτι, ένας μικρός λόφος υψωνόταν μέσα στα χωράφια. Άνοιξαν ένα τάφο στην κορυφή του και τον στήριξαν καλά με δοκάρια. «Δεν θα τον θάψουμε μαζί με το πλοίο του;» ρώτησε ο Άτλι.

«Είναι σαπισμένο και ανάξιο του», απάντησε η Θίρα. Ωστόσο, τους έβαλε να σύρουν το πλοίο μέχρι τον τάφο και να το στηρίξουν με λιθάρια σε ένα σημείο κοντά του. Στο μεταξύ, οι γυναίκες ετοίμαζαν τη μπύρα της παρηγοριάς και αγγελιοφόροι ξεκίνησαν για να καλέσουν τους γείτονες.

Όταν όλοι είχαν μαζευτεί, μερικοί άντρες του Γκέιρολφ τον μετέφεραν πάνω σ' ένα φορείο μέχρι τον τάφο του και τον έβαλαν μέσα μαζί με τα όπλα του και ένα πιθάρι φλουριά από το Νότο. Στη συνέχεια, οι παλιοί του φίλοι και συμπολεμιστές πήραν τα φυτάρια και σκέπασαν με χώμα τα δοκάρια του τάφου. Κάλυψαν την κορυφή με τις φούντες του χορταριού που είχαν ξεριζώσει κι έτσι ο λόφος ξανάγινε όπως πριν, μόνο που τώρα ήταν μεγαλύτερος. Ο Έιναρ έβαλε φωτιά στο πλοίο του πατέρα του. Καιγόταν μέχρι το σούρουπο, ενώ το καινούργιο φεγγάρι φανεωνόταν πάνω απ' το φιορδ. Στο μεταξύ, όλοι είχαν γυρίσει στο υποστατικό για να φάνε και να πιούν. Έφυγαν την άλλη μέρα, φορτωμένοι με δώρα από τη Θίρα και κανείς δεν αμφέβαλλε πως ήταν μια από τις πιο αξιοπρεπείς κηδείες που είχαν δει.

Το φεγγάρι συνέχισε να γεμίζει. Τη νύχτα με τη πανσέληνο, ο Γκέιρολφ βγήκε από τον τάφο του.

Κάποιος υπηρέτης που τον έλεγαν Καρκ είχε νυχτωθεί στο δάσος, ψάχνοντας να βρει ένα παρասτρατημένο πρόβατο. Καθώς γυρνούσε πίσω, έτυχε να περάσει δίπλα από τον τύμβο. Το φεγγάρι μόλις που είχε βγει πίσω απ' τα πεύκα κι έρριχνε σκιές μπροστά στις τάφρους των χωμαφιών. Τα αστέρια ήταν λιγοστά. Μια νεκρική σιγή είχε πέσει στην περιοχή και ούτε μια κουκουβάγια δεν έσκουζε. Ξαφνικά, όλα τα σκυλιά του υποστατικού άρχισαν να αλυχτούν. Δεν ούρλιαζαν με τον τρόπο που υποδέχονταν συνήθως το φεγγάρι και ο ήχος τους, καθώς περνούσε πάνω

από ένα χιλιόμετρο ερημιάς, ακουγόταν τρομαχτικός. Ο Καρκ ένιωσε την ψύχρα να του διαπερνά τα κόκκαλα και τάχυνε το βήμα του.

Κάτι βαρύ περπατούσε πάνω στο χώμα. Κόιταξε γύρω του και είδε τον όγκο ενός γιγάντιου άντρα να διασχίζει το χωράφι από τη μεριά του τύμβου. «Ποιος είναι;» φώναξε ο Καρκ ανήσυχος. Κανείς δεν του απάντησε, αλλά το βάρος από τα πατήματα συγκλόνιζε το έδαφος και έκανε τα κόκκαλά του να δονούνται. Ο Καρκ ξεροκατάπие, έσφιξε τη γκλίτσα του και στάθηκε ακίνητος. Όταν, όμως, η μορφή πλησίασε περισσότερο, το φεγγαρόφωτο αποκάλυψε το κεφάλι του Γκέιρολφ. Ο Καρκ έβγαλε μια κραυγή τρόμου, πέταξε το πρόχειρο όπλο του και άρχισε να τρέχει.

Ο Γκέιρολφ ακολούθησε αργά και αδέξια πίσω του.

Στο υποστατικό οι πόρτες άνοιξαν και το φως από τη φωτιά ξεχύθηκε έξω. Μερικοί είδαν τον Καρκ να τρέχει λαχανιασμένος. Ο Άτλι κι ο Έιναρ ήταν οι πρώτοι που βγήκαν, ο καθένας με ένα δαυλό στο ένα χέρι κι ένα σπαθί στο άλλο, μα δεν μπορούσαν να διακρίνουν πολλά πράγματα πέρα απ' τα λίγα μέτρα που φωτίζε η φωτιά. Ο Καρκ τους έφτασε, έπεσε κάτω και άρχισε να χτυπιέται στο χώμα κλαψουρίζοντας.

«Τι είναι, βρε ζωτόβολο;» ρώτησε ο Άτλι και του έδωσε μια κλωτσιά. Την ώρα εκείνη, ο Έιναρ έδειξε με το σπαθί του.

«Ένας ξένος» ξεκίνησε να πει.

Ο Γκέιρολφ ήρθε στο φως, φέρνοντας μαζί του τη μπόχα από τη μούχλα του τάφου. Τα μάτια του κοιτούσαν ολόγεια μπροστά, ακίνητα και παγωμένα, ενώ το δέρμα στο γκρίζο πρόσωπό του

ήταν τσιτωμένο σαν ασκί. Τα δόντια μέσα απ' το μπερδεμένο γένι του ήταν στεγνά και ανάσα δεν άχνιζε απ' τα ρουθούνια του. Κρατούσε τα χέρια του τεντωμένα μπροστά, με τα δάχτυλα λυγισμένα σαν νύχια αρπαχτικού.

«Πατέρα!» φώναξε ο Έιναρ. Ο δαυλός έπεσε από το χέρι του, τρεμόπαιξε για μια στιγμή αδύναμα στα πόδια του και μετά έσβησε. Οι άντρες πίσω του έπεσαν ο ένας πάνω στον άλλο, καθώς προσπαθούσαν να ξαναχωθούν μέσα στο σπίτι.

«Ο καπετάνιος ξαναγύρισε», τραύλισε ο Άτλι. Θηκάρωσε το σπαθί του με πολλή δυσκολία, επειδή το χέρι του έτρεμε, και μετά ανάγκασε τον εαυτό του να προχωρήσει μπροστά. «Καπετάνιε, δεν θυμάσαι τον παλιό σου σύντροφο, τον Άτλι;»

Ο νεκρός τον άρπαξε, τον σήκωσε στον αέρα και τον έσκασε στο χώμα. Ο Έιναρ άκουσε κόκκαλα να σπάνε. Ο Άτλι συσπάστηκε μια φορά και μετά έμεινε ακίνητος. Ο Γκέιρολφ ποδοπάτησε τόσο το γέρο όσο και τον Καρκ. Ακούστηκαν ανατριχιαστικοί ήχοι από σπασίματα και σχισίματα και πίδακες αίματος τινάχτηκαν στον αέρα.

Ο Έιναρ έδωσε ένα χτυπημα στα τυφλά. Η λεπίδα πέτυχε το νεκρό κορμί, αλλά δεν μπόρεσε να το διαπεράσει. Μια κρύα ανατριχίλα του χάιδεψε τη ραχοκοκαλιά. Γύρισε και χώθηκε τρέχοντας στο σπίτι.

Η Θίρα τα είχε δει όλα. «Αμπαρώστε την πόρτα», διέταξε. Τα πατζούρια στα παράθυρα ήταν ήδη σφαιλιστά εξαιτίας του κρύου. «Άντρες, στα όπλα. Γυναίκες, ρίξτε ξύλα στη φωτιά».

Άκουσαν τον απέθαντο να τριγυρνάει στην αυλή. Οι τοίχοι τραντάζονταν στα σημεία που ο

Γκέιρολφ έπεφτε επάνω τους. «Τι σου κάναμε και γυρεύεις το κακό της ίδιας σου της φάμιλιας;» φώναξε η Θίρα πίσω από την πόρτα, αλλά μόνο αυτοί οι ήχοι της απάντησαν. Τα σκυλιά αλυχτούσαν και κλαψούριζαν.

«Βάλτε σίδερα στις πόρτες και κάτω από κάθε παράθυρο», πρόσταξε η Θίρα. «Ακόμα κι αν δεν τον τρυπήσουν, ίσως μπορέσουν να τον κρατήσουν μακριά».

Εκείνη τη νύχτα την πέρασαν όλοι ξάγρυπνοι. Ο Γκέιρολφ σκαρφάλωσε στη σκεπή, καβάλησε το κεντρικό δοκάρι και άρχισε να χτυπάει με τις φτέρνες του τα σανίδια μέχρι που όλο το κτίριο τρανταζόταν. Λίγο πριν την ανατολή, σταμάτησε. Κοιτάζοντας πίσω από ένα μισάνοιχτο πατζούρι, η Θίρα δεν είδε πουθενά τον άντρα της, αλλά μόνο τα χνάρια που είχε αφήσει βαθιά στο χώμα και τα τσακισμένα κουφάρια μπροστά στην πόρτα.

«Έγινε τόσο παράξενος πριν να πεθάνει, που τώρα πια δεν βρίσκει αναπαυμό», είπε η Ουν, κλαίγοντας με λυγμούς.

«Θα του κάνουμε μια προσφορά», είπε η Θίρα, κουρασμένα. «Ίσως να μην του δώσαμε αρκετά όταν τον θάψαμε».

Λίγοι ήταν εκείνοι που την ακολούθησαν στον τύμβο. Αυτοί που τόλμησαν, έφεραν μαζί τους και το καλύτερο άλογο του αγροκτήματος. Ο Έιναρ, σαν κεφαλή του σπιτιού τώρα που έλειπε ο Χοκ, έκοψε ο ίδιος το λαιμό του αλόγου αφού πρώτα ένας γεροδεμένος άνδρας το είχε ρίξει κάτω με μια σφυριά στο κεφάλι. Υπηρέτες έγδαραν το κουφάρι και η Θίρα με την Ουν μαγεί-

ρεψαν το κρέας του σε μια φωτιά όπου έκαιγαν και τα καρβουνιασμένα απομεινάρια από το πλοίο του Γκέιρολφ. Κανείς δεν είχε μεγάλη όρεξη για να φάει. Η Θίρα έχυσε όση από τη σούπα είχε απομείνει πάνω στον τάφο.

Δυο κοράκια έκαναν κύκλους στον ουρανό, περιμένοντας να φύγουν οι άνθρωποι για να ορμήσουν στα απομεινάρια. «Να 'ναι αυτό καλό σημάδι;» αναστέναξε η Θίρα. «Θα πάρει άραγε ο Όντιν¹⁰ μαζί του τον Γκέιρολφ;»

Εκείνη τη νύχτα, όλοι όσοι δεν είχαν καταφύγει σε γειτονικά υποστατικά μαζεύτηκαν στη μεγάλη αίθουσα. Λίγο μετά την ανατολή του φεγγαριού, αφουγκράστηκαν βήματα να πλησιάζουν. Όλοι άκουσαν τον Γκέιρολφ να σπάζει την πόρτα της αποθήκης και να σπαράζει τα πτώματα του Άτλι και του Καρκ που είχαν ακουμπισμένα εκεί. Στη συνέχεια, τον άκουσαν να σκοτώνει αγελάδες στο σταύλο και μετά να σκαρφαλώνει πάλι στην οροφή.

Το πρωί κατέφτασε ο Λέιφ Έγκιλσον που είχε μάθει τα νέα. Βρήκε τη Θίρα πολύ κουρασμένη και ανίκανη να σκεφτεί κάτι άλλο. «Το φάντασμα δεν δέχτηκε την προσφορά», της είπε, «αλλά ίσως την δεχτούν οι θεοί».

Στο βωμό μέσα στο δάσος, επέβλεψε τη θυσία περισσότερων ζώων. Κάποιοι πρότειναν να προσφέρουν ένα σκλάβο στον Όντιν¹¹ αλλά ο Λέιφ τους είπε πως αν δεν γινόταν τίποτα με τη θυσία των ζώων, ούτε κάτι τέτοιο θα ωφελοόσε. Αντίθετα, φρόντισε για την σωστή ταφή των σκοτωμένων και για τα κουφάρια των ζώων που κα-

νείς δεν τολμούσε να φάει. Εκείνη τη νύχτα, έμεινε στο υποστατικό.

Ο Γκέιρολφ ξαναγύρισε, και μέσα στο σκοτάδι βασάνιζε το πρώην σπιτικό του.

«Θα μείνω εδώ άλλη μια μέρα», είπε ο Λέιφ το επόμενο ξημέρωμα. «Όλοι έχουμε ανάγκη από ξεκούραση, αν κι είναι κακό να κοιμόμαστε στη διάρκεια της μέρας, ενώ έχουμε να κάνουμε τόσες προετοιμασίες για το χειμώνα».

Ήδη, είχαν μαζευτεί και άλλοι γειτόνοι, και πολλοί φώναζαν δυνατά πως θα μπορούσαν να κάνουν τον απέθαντο κομμάτια.

«Δεν ξέρετε τι λέτε», τους είπε ο γέρο Γκριμ, ο Σοφός. «Τον χτύπησε κι ο Έιναρ, που για νεαρός τα καταφέρνει μια χαρά, αλλά το σίδερο δεν μπορεί να τον τρυπήσει. Ο Γκέιρολφ έχει τώρα μέσα του τη δύναμη του βρυκόλακα και τον πλημμυρίζει η οργή που δεν μπόρεσε να ξεσπάσει κάπου όσο καιρό ζούσε».

Εκείνη τη νύχτα, όλοι περίμεναν με κομμένη την ανάσα την ανατολή του φεγγαριού. Μα όταν ο λειψευάμενος κύκλος του σηκώθηκε πίσω απ' τα πεύκα, τίποτα δεν ήρθε προς το μέρος τους. Ακόμα και τα σκυλιά, δεν ούρλιαζαν πια φοβισμένα. Γύρω στα μεσάνυχτα, ο Γκριμ μουρμούρισε μέσα στις σκιές: «Καλά το είχα καταλάβει. Ο Γκέιρολφ σηκώνεται μόνο όταν έχει πανσέληνο».

«Τότε, αύριο θα τον ξεθάψουμε και θα τον κάψουμε!» είπε ο Λέιφ.

«Όχι», τους είπε ο Γκριμ. «Αυτό θα φέρει τη χειρότερη γρουσουζιά σε όλους μας. Δεν βλέπετε πως έτσι θα ρίξετε για πάντα επάνω μας όλη αυτή την οργή και την ανησυχία που δεν τον α-

φήνει να αναπαυθεί; Αλλοίμονο σ' αυτούς που θα τον κάψουν».

«Και τι θες να κάνουμε;» ρώτησε η Θίρα, κουρασμένα.

«Να φεύγουμε από το υποστατικό», τους συμβούλεψε ο Γκριμ, «τουλάχιστον όταν γεμίζει το φεγγάρι».

«Δύσκολα πράγματα ορμηνεύεις», είπε ο Έιναρ, αναστενάζοντας. «Μακάρι να ήταν εδώ ο αδελφός μου, ο Χοκ».

«Θα έπρεπε να είχε πια γυρίσει», είπε η Θίρα. «Μακάρι, μέσα στη στεναχώρια μας, να μη μας έρθει κι άλλο κακό».

Όμως, στον Χοκ δεν είχε τύχει κακό. Οι πράματιες του έγιναν εύκολα δεκτές από τους φλαμανδούς και τα υφάσματα που πήρε από εκεί τα μετέφερε στην Αγγλία. Εκεί τον περίμενε ο Όταρ, και μάλιστα του γνώρισε τον νεαρό βασιλιά Άλφρεντ. Την εποχή εκείνη ο πόλεμος με τους Δανούς είχε σταματήσει, κι έτσι όλοι ζητούσαν εμπορεύματα για τα σπιτικά τους. Ο Χοκ κι ο Όταρ έκαναν καλές δουλειές ανάμεσά τους, κι αυτό τους έβαλε την ιδέα να επισκεφθούν και την Ισλανδία, που εκείνο τον καιρό την αποικούσαν όσοι Νορβηγοί δεν συμπαθούσαν το βασιλιά Χάραλντ. Στο γυρισμό, οι άσχημοι αέρηδες τους κράτησαν για βδομάδες αραξοβλημένους, κι έτσι το φθινόπωρο είχε πια μπει για τα καλά, όταν το πλοίο του Χοκ επέστρεψε.

Η μέρα ήταν κρύα και ο άνεμος είχε πάψει να φυσά. Τα χαμηλά σύννεφα έδιναν στον ουρανό και στη θάλασσα το χρώμα του μολυβιού. Λίγα θαλασσοπούλια φτεροκοπούσαν κρώζοντας, ε-

νώ από κάτω τους ερχόταν ο ήχος των κουπιών και οι βλαστήμιες των κωπηλατών. Στην άκρη του φιορδ, μερικά μούσκλια και φυλλώματα έδιναν λίγο χρώμα στη μουντή όψη των βράχων, των θερισμένων χωραφιών και του σκοτεινού δάσους. Ζαρώνοντας τα μάτια για να διακρίνει καλύτερα, ο Χοκ είδε στην αποβάθρα μονάχα μια χούφτα άνδρες που πήγαιναν πέρα-δώθε, περισσότερα αδιάφορα παρά επιφυλακτικά. Ωστόσο, μόλις όλοι αναγνώρισαν το σκαρί του, μερικές απ' τις πιο ηλικιωμένες γυναίκες βγήκαν από το σπίτι, λες και δεν μπορούσαν να περιμένουν άλλο. Οι φωνές τους έφταναν στ' αυτιά του, ακόμα πιο στριγγές απ' ότι των θαλασσοπουλιών.

«Πού είναι οι υπόλοιποι;» φώναξε ο Χοκ χαρούμενα, καθώς πηδούσε στην αποβάθρα. «Τι κάνει η Άλφχιλντ;» Τα λόγια του πνίγηκαν μέσα στη σιωπή. Ο φόβος του γαργάλησε τα σωθικά. «Τι συμβαίνει;»

Η Θίρα προχώρησε προς το μέρος του. Ήταν τόσο αλλαγμένη, που λες κι είχαν περάσει χρόνια από πάνω της μέσα σε ένα καλοκαίρι. «Ίσα που πρόλαβες», του είπε με τρεμουλιαστή φωνή. Πιάνοντας τα χέρια του μέσα στα δικά της, του εξήγησε πώς είχαν τα πράγματα.

Το βλέμμα του Χοκ πλανιόταν στο άπειρο. «Τι θα κάνουμε τώρα;» κατάφερε τελικά να ψιθυρίσει.

«Ελπίζαμε πως θα εσύ θα ήξερες, γιέ μου», του απάντησε η Θίρα. «Αύριο έχουμε πανσέληνο».

«Δεν είμαι μάγος», ψέλλισε εκείνος. «Αν οι ίδιοι οι θεοί δεν μπορούν να ησυχάσουν το φάσμα, τι μπορώ να κάνω εγώ;»

«Πιστεύαμε πως θα μπορούσες να τον αντιμετωπίσεις όπως έκανες με το λυκάνθρωπο», είπε ο Έιναρ, μέσα στη βιασύνη της νιότης του.

«Μα, αυτό ήταν... Όχι, δεν μπορώ!» είπε βραχνά ο Χοκ. «Μη μου ζητάτε τέτοιο πράγμα!»

«Τότε φοβάμαι ότι πρέπει να φύγουμε», είπε η Θίρα. «Είδες πόσοι μας έχουν ήδη εγκαταλείψει, τόσο δούλοι, όσο και ελεύθεροι, παρ' όλο που κανείς δεν θα τους δεχτεί στο σπιτικό του. Αυτοί που έμειναν δεν φτάνουν για να καλλιεργήσουν τα χωράφια. Και ποιος θα ήθελε να τα αγοράσει, για να τα πουλήσουμε; Θα πρέπει να φύγουμε από 'δω φτωχοί κι ανυπεράσπιστοι».

«Στην Ισλανδία...» Ο Χοκ έγλειψε τα χείλη του. «Δεν θα σας λείψει τίποτα όσο εγώ είμαι ζωντανός». Κι όμως, υπολόγιζε στην πατρική του περιουσία, είτε για να ζήσει εδώ, είτε για να την πουλήσει.

«Αύριο, και για τις επόμενες τρεις μέρες και νύχτες, θα πάμε να μείνουμε στου Λέιφ», είπε η Θίρα.

Η Ουν αναρίγησε. «Δεν ξέρω αν θα βρω το κουράγιο να ξανάρθω πίσω», είπε. «Εδώ κι ένα μήνα, ο ύπνος δεν σφαλίζει τα βλέφαρά μου». Το θαμπό της δέρμα και τα βαθουλωμένα της μάτια πρόδιδαν την αλήθεια των λόγων της.

«Και τι άλλο θα μπορούσες να κάνεις;» τη ρώτησε ο Χοκ.

«Ό,τι μπορώ!» κατάφερε να του πει και μετά ξέσπασε σε κλάματα. Εκείνος κατάλαβε. Θα μικροπατρευόταν με όποιον είχε διάθεση να την πάρει άπροικη, έστω κι αν ήταν γέρος και δεν της ταίριαζε, ή θα κατέληγε πόρνη σε κάποια πόλη.

«Αφήστε με να το σκεφτώ για λίγο», τους παρακάλεσε ο Χοκ. «Ίσως μου έρθει κάποια ιδέα».

Το πλήρωμά του τρομοκρατήθηκε με όσα άκουσε. Το απομεσήμερο μαζεύτηκαν όλοι στη μεγάλη αίθουσα και περιγράψανε με λίγες σύντομες φράσεις όσα είχαν δει και περάσει στα ξένα. Έπесαν νωρίς για ύπνο, άλλοι σε κρεβάτια, άλλοι σε πάγκους κι άλλοι στο πάτωμα, αλλά κανένας δεν κοιμήθηκε καλά.

Λίγο πριν το ηλιοβασίλεμα, ο Χοκ βγήκε μια βόλτα μόνος. Πρώτα, έψαξε και βρήκε τον τάφο του Άτλι. «Λυπάμαι, αγαπημένε μου γερο-φίλε», είπε. Στη συνέχεια, πήγε στον τύμβο του Γκέιρολφ. Το ξεραμένο χορτάρι επάνω του του έδινε ένα κιτρινόγκριζο χρώμα, και κάπου ανάμεσά του γυάλιζε το κρανίο του σφαγμένου αλόγου. Στους πρόποδες του τύμβου ήταν σκορπισμένα τα αποκαϊδία του πλοίου, μέσα σε ένα περίγυρο από λιθάρια που σημάδευε την περίμετρό του. Από τη μια μεριά υψωνόταν το δάσος κι από την άλλη διέκρινες τη θάλασσα, ενώ απότομες κορυφές φαίνονταν στον ορίζοντά. Το κρύο και η ησυχία ήταν ακόμα πιο έντονα.

Ο Χοκ σκαρφάλωσε στην κορυφή του τύμβου και στάθηκε για λίγο εκεί με το κεφάλι σκυφτό. «Στις χώρες των χριστιανών διδάχθηκα την αμφιβολία, πατέρα», είπε. «Τι πρέπει να κάνω;» Δεν πήρε καμιά απάντηση και γύρισε με αργό βήμα πίσω στο υποστατικό.

Πριν ξημερώσει η επόμενη μέρα, όλοι ήταν στο πόδι. Το μονοπάτι του δάσους που οδηγού-

σε στο σπίτι του Λείφ ήταν δύσκολο, γιατί έπρεπε να πάρουν μαζί τους και τα ζωντανά. Το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν τα γουρούνια, που κάθε τόσο ξεστράτιζανε. Ο Χοκ βρήκε το κουράγιο να χασκογελάσει και να παρατηρήσει πως το κυνηγητό θα τους έδωχνε απ' το μυαλό τις άσχημες σκέψεις. Το αστείο του δεν προκάλεσε καμιά ευθυμία.

Ωστόσο, εκείνος σκεφτόταν την Άλφχιλντ. Στο τέρμα του μονοπατιού, άρχισε να τρέχει. Ο Λείφ είχε λιγότερα κτήματα από τον Γκέιρολφ και τα οικήματά του ήταν μικρότερα και πιο λιγοστά, έτσι που οι περισσότεροι επισκέπτες του θα αναγκάζονταν να κοιμηθούν στο ύπαιθρο. Ο Χοκ δεν έδωσε καμιά σημασία. «Άλφχιλντ!» φώναξε. «Γύρισα!»

Εκείνη παράτησε το αλεύρι που ζύμωνε και ήρθε τρέχοντας προς το μέρος του. Έμειναν αγκαλιασμένοι για ώρα πολλή, μπροστά στα μάτια όλου του κόσμου. Όπως είχαν τα πράγματα, κανένας δεν το θεώρησε ντροπή. Τελικά, εκείνη του είπε, προσπαθώντας να μην κλάψει: «Με τι ανυπομονησία σε περιμέναμε! Τώρα, ο εφιάλτης ίσως πάρει τέλος».

Εκείνος πισωπάτησε. «Τι θες να πεις;» ρώτησε αργά, γνωρίζοντας ήδη πολύ καλά τι εννοούσε.

«Μα...» είπε εκείνη απορημένη, «δεν θα του δώσεις το δεύτερο θάνατό του;»

Ο Χοκ άφησε το βλέμμα του να πλανηθεί για λίγο στο κενό και μετά της είπε: «Έλα μια στιγμή μαζί μου».

Απομακρύνθηκαν χέρι-χέρι από τους υπόλοιπους. Κοντά στο υποστατικό, δίπλα σ' ένα σύδε-

ντρο, υπήρχε ένα λειβάδι. Παντού τριγύρω τους, οι κορυφές των πεύκων τρυπούσαν έναν ουρανό που εκείνη τη μέρα ήταν φωτεινός. Λευκά σύννεφα έτρεχαν κατά μήκος του και κάπου μακριά ένας έλαφος μυκήθηκε.

Ο Χοκ τέντωσε τα πόδια του, πέρασε τα δάχτυλα μέσα στη ζώνη του και πίεσε τον εαυτό του να την κοιτάξει στα μάτια. «Υπερτιμάς πολύ τη δύναμή μου», της είπε.

«Ποιος έχει περισσότερη από σένα;», ρώτησε εκείνη. «Το μόνο που μας έδινε κουράγιο όλον αυτόν τον καιρό ήταν η σκέψη πως εσύ θα γύριζες και θα διόρθωνες τα πράγματα».

«Κι αν ο βρυκόλακας αποδειχθεί δυνατότερός μου;» Τα λόγια του ακούγονταν ξερά μέσα στην ησυχία. Κίτρινα φύλλα έπεφταν από τα κλαδιά.

Εκείνη κοκκίνησε. «Θα ζησει το όνομά σου». «Ναι...» Αργά, ψιθύρισε τα λόγια του Υψηλού:

«Φίλοι και συγγενείς μια μέρα πεθαίνουν, κι εσύ ο ίδιος θα χαθείς.

Μα ξέρω κάτι που δεν πεθαίνει:

Οι πράξεις σου, όπως τις κρίνουν οι άλλοι».

«Θα το κάνεις, λοιπόν!» φώναξε η Άλφχιλντ χαρούμενα.

Το κεφάλι του σείστηκε πριν σκύψει. «Όχι, δεν θα το κάνω. Δεν τολμώ».

Εκείνη έμεινε αποσβολωμένη, λες και την είχε χτυπήσει στο κεφάλι.

«Γιατί δεν μπορείς να με καταλάβεις...» πήγε να της πει.

Η πληγή που είχε ανοίξει στην ελπίδα της ή-

ταν πολύ βαθιά. «Μου δείχνεις, λοιπόν, πως είσαι ένα τίποτα!»

«Άκουσέ με», είπε ο Χοκ, τρέμοντας. «Αν το φάντασμα ήταν κάποιου άλλου...»

Παραλογισμένη, εκείνη τον χαστούκισε και είπε βραχνά: «Όλοι οι θεοί ας σταθούν μάρτυρές μου, γιατί τους δίνω τον πιο ιερό μου όρκο. Αν δεν το κάνεις, δεν θα σε παντρευτώ πότε! Το Αν δεν το κάνεις, δεν θα σε παντρευτώ πότε! Το ορκίζομαι στο αίμα μου». Τράβηξε το μαχαίρι της και άνοιξε τις φλέβες στους καρπούς της. Κόκκινα ρυακία ανάβλυσαν και άρχισαν να κυλούν σε σταγόνες πάνω στα πεσμένα φύλλα.

Εκείνος φρίκιασε. «Δεν ξέρεις τί λες. Είσαι πολύ νέα και δεν έχεις γνωρίσει τον κόσμο. Άκουσέ με καλά!»

Εκείνη θα το έβαζε στα πόδια, αλλά ο Χοκ την άρπαξε από τους ώμους και την ακινητοποίησε. «Άκου καλά», είπε μέσα απ' τα δόντια. «Ο Γκέιρολφ είναι ακόμα ο πατέρας μου — αυτός που μ' έσπειρε, με ανάθρεψε, μου έμαθε να ονομάζω τ' αστέρια και μου έδωσε τα εφόδια για να παλέψω στον κόσμο. Πώς μπορώ να τον πολεμήσω; Έτσι και τον σκότωνα, ποια φοβερή κατάρα θα έπεφτε πάνω σε μένα και σ' όλο μας το σόι;»

Η Άλφχιλντ έβγαλε έναν βαθύ αναστεναγμό και μετά σωριάστηκε στο έδαφος και άρχισε να κλαίει σπαραχτικά.

Γονάτισε δίπλα της και την πήρε στην αγκαλιά του, προσπαθώντας να την παρηγορήσει όσο μπορούσε. «Τώρα που κατάλαβα», μουρμούρησε εκείνη, «είναι πολύ αργά».

«Μη λες τέτοια λόγια!», της ψιθύρισε. «Αν χρειαστεί, θα φύγουμε στα ξένα, θα αγοράσουμε με καινούργια γη και θα ξαναφτιάξουμε τη ζωή μας».

«Αποκλείεται!» του είπε, ξεροκαταπίνοντας. «Δεν με άκουσες που ορκίστηκες; Αλλοίμονο σε όποιον παραβαίνει τον όρκο του!»

Ο Χοκ έμεινε για πολλή ώρα ακίνητος. Παρ' ότι είχε δώσει τον όρκο της απερίσκεπτα, η γη που είχε ρουφήξει το αίμα της δεν θα ξεχνούσε. Ήταν κι εκείνος νέος. Όρθωσε το κορμί. «Θα τον πολεμήσω», είπε.

Τώρα, εκείνη αρπάχτηκε από πάνω του και τον ikέτευε να μην το κάνει. Ωστόσο, μια σιδερένια γαλήνη τον είχε καταλάβει. «Ίσως και να μην πέσει κατάρα επάνω μου», είπε. «Ή, πάλι, η κατάρα να είναι τέτοια που να υπομένεται».

«Θα τη σηκώσω και στους δικούς μου ώμους, γιατί εγώ θα την έχω ρίξει επάνω σου», του υποσχέθηκε η Άλφχιλντ.

Ξανά πιασμένοι από το χέρι, γύρισαν στο υποστατικό. Ο Λέιφ πρόσεξε την κουρασμένη όψη και των δυο και κατάλαβε τί είχε συμβεί. «Θα αντιμετωπίσεις το βρυκόλακα, Χοκ;» τον ρώτησε. «Τότε περίμενε μέχρι να έρθει εδώ κι ο Γκριμ ο Σοφός. Οι γνώσεις του μπορεί να σε βοηθήσουν».

«Όχι», απάντησε ο Χοκ. «Η αναμονή θα με λυγούσε. Θα πάω απόψε».

Όλοι τον κοίταξαν με γουρλωμένα μάτια — όλοι εκτός από τη Θίρα, που δεν είχε πια ψυχή μέσα της.

Καθώς πλησίαζε το λιόγερμα, ετοιμάστηκε. Δεν πήρε μαζί του ούτε κράνος, ούτε ασπίδα, ούτε κι αλυσσιδωτό θώρακα. Μερικοί αρματώθηκαν καλά και προσφέρθηκαν ν' ακολουθήσουν στο πλευρό του. Τους είπε να έρθουν πίσω του,

αλλά να μην πλησιάζουν περισσότερο απ' όσο χρειαζόταν για να δουν τί θα συνέβαινε. Τα όπλα χρειάζονταν για να δουν πίσω τους αν έπαιρναν δεν ωφελούσαν, και πίστευε πως αν έπαιρναν μέρος στη μάχη, απλά θα μπερδεύονταν ο ένας στα πόδια του άλλου και θα τον εμποδίζαν, όταν θα βρισκόταν αντιμέτωπος με την υπερφυσική δύναμη του βρυκόλακα. Φίλησε την Άλφχιλντ, τη μάνα του και την αδελφή του και έσφιξε τα χέρια του αδελφού του, παρακαλώντας τους να μείνουν πίσω, αν τον αγαπούσαν.

Τα λιγυστά χιλιόμετρα του μονοπατιού φάνηκαν ατέλειωτα και η ατμόσφαιρα κάτω από τα πύκα ήταν αποπνιχτική. Ο ήλιος είχε ακολουθήσει τον ορίζοντα όταν οι άντρες βγήκαν από το δάσος και αντίκρυσαν το άδειο υποστατικό, τους γκρεμούς του φιορδ και τη ματωμένη θάλασσα. Ο άνεμος κλαψούριζε, παραδέρνωντας σύννεφα πάνω σ' έναν πρασινωπό ουρανό. Το κύριο ήταν διαπεραστικό. Ένας λύκος ούρλιαξε.

«Περιμένετε εδώ», είπε ο Χοκ.

«Οι θεοί μαζί σου», αναστέναξε ο Λέιφ.

«Μονάχα στη δύναμή μου υπολογίζω», είπε ο Χοκ. «Και μου φαίνεται πως πάντα έτσι είναι για όλους».

Η ψηλή μορφή του, ντυμένη με δέρματα και χοντρό υφασμένο μαλλί, έδειχνε μαύρη μέσα στο ηλιοβασίλεμα, καθώς βγήκε από την άκρη του δάσους και προχώρησε προς τον τύμβο. Ο αέρας ανέμιζε τις μπούκλες του, ρίχνοντας μια τελευταία λάμψη πάνω του πριν ο ήλιος χαθεί μέσα στη θάλασσα. Για λίγη ώρα, μονάχα ο αποσπερίτης έφεγγε στον ουρανό.

Ο Χοκ έφτασε τον τύμβο. Ξεθηκάρωσε το σπαθί του και στηρίχτηκε επάνω του περιμένον

τας. Η νύχτα άρχισε να πέφτει. Τα αστέρια βγήκαν το ένα μετά το άλλο, μικρά και παράξενα. Τα σύννεφα που περνούσαν από μπροστά τους έπαιρναν μια αρρωστημένη λάμψη από το φεγγάρι που ακόμα δεν είχε φανεί.

Τελικά, υψώθηκε πάνω από τις κορφές των πύκνων. Η σταχτιά του γυαλάδα έρριξε βαθιές σκιές πάνω στη γη. Ο άνεμος δυνάμωσε.

Ήχοι ακούστηκαν μέσα απ' τον τάφο. Χορτάρια, πέτρες και ξύλα τινάχτηκαν στο πλάι καθώς ο Γκείρολφ βγήκε για να σταθεί και πάλι κάτω απ' τον ουρανό. Ο Χοκ ένωσε το έδαφος να τρίζει κάτω από το βάρος του. Μια μυρωδιά σαπίλας ήρθε στα ρουθούνια του, αλλά το μόνο πράγμα που είχε αποσυντεθεί πάνω στο νεκρό ήταν τα ρούχα του. Τα μάτια του τον κοίταζαν θαμπά και τα δόντια του έτριζαν στεγνά σε ένα πρόσωπο που ήταν ταυτόχρονα γνώριμο αλλά και φριχτά αλλαγμένο. Όταν είδε τον ζωντανό που τον περίμενε, έγειρε προς τη μια μεριά και άρχισε να σέρνει τα πόδια του προς το μέρος του.

«Πατέρα», φώναξε ο Χοκ. «Εγώ είμαι, ο μεγάλος σου γιος».

Ο βρυκόλακας πλησίαζε.

«Σε ικετεύω, σταμάτα», είπε ο Χοκ, με τρεμάμενη φωνή. «Τί θες να κάνω για να σε γαληνέψω;»

Ένα σύννεφο πέρασε εμπρός από το φεγγάρι, που φαινόταν να κυλάει σαν μπάλα στον ουρανό. Ο Γκείρολφ άπλωσε τα χέρια του προς το γιο του, με τα δάχτυλα γαμψά και έτοιμα να αρπάξουν και να ξεσκίσουν. «Σταμάτα!» στρίγγλι-

σε ο Χοκ. «Ούτε βήμα παραπέρα!».

Δεν μπορούσε να διακρίνει αν το στόμα που έχασκε μειδιούσε. Με άλλο ένα βήμα, ο απέθαντος βρέθηκε σχεδόν δίπλα του. Ο Χοκ σήκωσε το σπαθί του και το κατέβασε με όλη του τη δύναμη. Η κόψη του πέτυχε το πτώμα, αλλά γλίστρησε στο πλάι χωρίς να το κόψει. Το δέρμα του Γκέιρολφ αναδεύτηκε, λες κι έσπρωχνε τη λεπίδα πίσω με δικιά του θέληση. Με ένα ακόμα βήμα, πέρασε τα παγωμένα χέρια του γύρω από το λαιμό του Χοκ.

Πριν η λαβή τους κλείσει, ο Χοκ πέταξε το άχρηστο όπλο του, έφερε τους καρπούς του ανάμεσα στα μπράτσα του Γκέιρολφ και με όλη του τη δύναμη τους τα τίναξε στο πλάι. Γαμψά νύχια άφησαν αυλακίες στο δέρμα του, αλλά κατάφερε να απελευθερωθεί. Πισωπάτησε και πήρε τη στάση του παλαιστή.

Ο Γκέιρολφ προχώρησε προς το μέρος του. Σκύβοντας, ο Χοκ πέρασε κάτω από τα τεντωμένα του χέρια και άρπαξε τη μέση και τον ένα γόφο του. Χτύπησε με τον ώμο του μια κοιλιά σκληρή σαν πέτρα. Οποιοσδήποτε ζωντανός θα είχε σωριαστεί στη γη, αλλά ο βρυκόλακας ήταν πολύ βαρύς.

Ο Γκέιρολφ χτύπησε τον Χοκ στο πλευρό. Το χτυπήματα τον έρριξαν στα γόνατα και μετά άρχισαν να πέφτουν βροχή στην πλάτη του. Ένα πόδι σηκώθηκε για να τον λιώσει. Ο Χοκ κύλισε μακριά και ξαναβρήκε την ισορροπία του. Ο Γκέιρολφ όρμησε ξοπίσω του. Το φεγγάρι ανακάτεψε τις σκιές τους. Ο λύκος ούρλιαξε και πάλι, αυτή τη φορά από φόβο. Οι παρατηρητές έσφυγαν τις λαβές των κονταριών τους μέχρι που οι

άρθρώσεις τους άσπρισαν.

Ο Χοκ άπλωσε καλά τα πόδια του και μετά έπιασε σε μια λαβή και τους δυο καρπούς του Γκέιρολφ. Ο βρυκόλακας προσπάθησε να ελευθερωθεί, μα δεν μπορούσε ούτε κι ο Χοκ, όμως, κατάφερε να τονβάλει κάτω. Ο ιδρώτας έσταζε πάνω στο πρόσωπο του γιου και λέκριαζε το πουκάμισό του. Η βρώμα του ήταν τουλάχιστον μυρωδιά ζωντανού, και του έδινε λίγο θάρρος. Η ανάσα έτριζε στο λαρύγγι του. Ξαφνικά, ο Γκέιρολφ τραβήχτηκε τόσο δυνατά που ο δεξιός καρπός του ξέφυγε από τα δάχτυλα του αντιπάλου του. Κατέβασε το χέρι στο λαιμό του Χοκ. Εκείνος, τον άφησε ελεύθερο και πισωπάτησε πριν ο βρυκόλακας προλάβει να τον πνίξει.

Ο Γκέιρολφ τον ακολούθησε με αργά βήματα. Ο Χοκ έτρεξε με όλη τη δύναμη του πίσω του και πήδηξε πάνω στην φαρδιά πλάτη. Άρπαξε το ένα μπράτσο του Γκέιρολφ και του το έστριψε, αλλά οι νεκροί δεν μπορούν να νιώσουν πόνο. Ο Γκέιρολφ έμεινε στη θέση του. Το άλλο χέρι του ψαχούλεψε, βρήκε τα μαλλιά του Χοκ και του τα τράβηξε. Οι ζωντανοί πονούν. Ο Χοκ απομακρύνθηκε παραπατώντας, ενώ αίμα έτρεχε ζεστό και αλμυρό στα μάτια και στο στόμα του.

Ο Γκέιρολφ γύρισε προς το μέρος του κι άρχισε πάλι να τον πλησιάζει. Δεν κουραζόταν. Ο Χοκ, από τη δικιά του μεριά, ένιωθε τη δύναμή του σιγά σιγά να τον εγκαταλείπει. Σχεδόν το έβαλε στα πόδια. Μα εκείνη τη στιγμή, το φεγγάρι βγήκε από τα σύννεφα και φώτισε τη μορφή του πατέρα του.

«Δεν...θα... συνεχίσεις... άλλο...έτσι», μουρμούρισε ο Χοκ και έτρεξε πάλι προς το μέρος του.

Αρπάχτηκαν και άρχισαν να παλεύουν, μέσα στον άνεμο και το φεγγαρόφωτο. Τελικά, ο Χοκ κατάφερε να περάσει τον αστράγαλό του πίσω από τον Γκέιρολφ και τον έσπρωξε. Με ένα μεγάλο γδούπο, ο βρυκόλακας σωριάστηκε στη γη, παρασύροντας μαζί του και τον Χοκ.

Τα κόκκαλα του Χοκ ένιωσαν πόσο τρομερή ήταν η λαβή του απέθαντου. Εγκατέλειψε τη δικιά του λαβή, αψίδωσε την πλάτη του και προσπάθησε να αποσπαστεί. Τα ρούχα του σκίστηκαν, αλλά κατάφερε να απελευθερωθεί και να σταθεί στα πόδια του.

Ο Γκέιρολφ γύρισε μπρούμυτα και άρχισε να σηκώνεται. Η πλάτη του ήταν για μια ακόμα φορά ελεύθερη για την επίθεση του Χοκ. Ο νεαρός πήδησε. Έχωσε το ένα του γόνατο ανάμεσα στις ωμοπλάτες, ενώ τα δυο του χέρια έκλεισαν γύρω από το παγωμένο κεφάλι από κάτω του.

Τράβηξε με όλη τη δύναμη που είχε απομείνει μέσα του. Το σκοτάδι ετοιμάστηκε να πλημμυρίσει το μυαλό του.

Ύστερα ακούστηκε ένας δυνατός κρότος. Ο Γκέιρολφ έπαψε να παλεύει από κάτω του. Το σβέρκο του είχε σπάσει και το σαγόνι του είχε ξεκολλήσει τελειώς από το κρανίο του. Ο Χοκ σηκώθηκε αργά πάνω σε πόδια που έτρεμαν. Ο Γκέιρολφ αναδεύτηκε, κύλισε στο πλάι και μισοσηκώθηκε. Σήκωσε το χέρι του προς τη μεριά του Χοκ. Με το δάχτυλο έκανε μια οριζόντια γραμμή στον αέρα και μετά μια κάθετη, ακριβώς κάτω απ' αυτήν. Μετά σωριάστηκε μπροστά κι έμεινε ακίνητος.

Ο Χοκ κατέρρευσε κι ο ίδιος.

«Όποιος τολμάει ας με ακολουθήσει!» βρυ-

χήθηκε ο Λέιφ και άρχισε να τρέχει κατά μήκος του χωραφιού. Καθώς έβλεπαν ότι τίποτα δεν κουνιόταν, ένας ένας, οι υπόλοιποι τον ακολούθησαν. Τελικά, στάθηκαν βουβαμένοι γύρω από τον Γκέιρολφ — που ήταν τώρα πια ένας άκακος νεκρός, αν και το φεγγάρι έλαμπε στα ανοιχτά του μάτια — και τον Χοκ, που είχε αρχίσει να συνέχεται.

«Κουβαλήστε τον προσεκτικά στο σπίτι του», είπε ο Λέιφ. «Ανάψτε μια φωτιά και φροντίστε τον. Οι περισσότεροι, πάρτε από δυο κούτσουρα ο καθένας και ξαναγυρίστε εδώ. Θα σταθώ φρουρός για λίγο, αν και δεν νομίζω πως υπάρχει ανάγκη».

Έτσι έκαψαν τον Γκέιρολφ στο χωράφι και από τότε δεν τον ξανάδε κανείς.

Το άλλο πρωί, έφεραν τον Χοκ πίσω στο υποστατικό του Λέιφ. Εκείνος περπατούσε σαν υπνωτισμένος. Οι άλλοι ήταν τόσο έκπληκτοι που δεν μιλούσαν πολύ. Ακόμα κι όταν η Άλφχίλντ έτρεξε να τον προϋπαντήσει, εκείνος μονάχα ψέλισε: «Μείνε μακριά μου. Μπορεί να είμαι κατараμένος».

«Σε καταράστηκε ο βρυκόλακας;» ρώτησε εκείνη τρομοκρατημένη.

«Δεν ξέρω», της απάντησε. «Νομίζω πως λιποθύμησα πριν πεθάνει για δεύτερη φορά».

«Μα τί λες τώρα;» φώναξε ο Λέιφ. «Δεν είδες το σημάδι που σου έκανε;»

«Όχι», απάντησε ο Χοκ. «Τί ήταν;»

«Έτσι το χάραξε στον αέρα», είπε ο Λέιφ και το επανέλαβε. «Ακόμα και μέσα στο φεγγαρόφωτο το είδα ολοκάθαρα».

«Μα αυτό δεν είναι κατάρη!» φώναξε ο Γκριμ.
«Είναι το Σφυρί!»¹³

Η ζωή ξαναγύρισε στον Χοκ. «Θες να πεις ότι μπορώ να ελπίζω;»

«Σου έδωσε την ευλογία του», είπε ο Γκριμ.
«Τον ελευθέρωσες από αυτό που φοβόταν και μισούσε περισσότερο — το θάνατό του πάνω στο κρεβάτι. Η παραφροσύνη τον άφησε, και η ψυχή του πέρασε τελικά στον άλλο κόσμο».

Ο Χοκ βρήκε πάλι τη διάθεσή του. Μαζί με όλους πήγε και έθαψε τις στάχτες του πατέρα του και στη συνέχεια άρχισε να ταχτοποιεί τις υποθέσεις του κτήματος.

Εκείνο το χειμώνα, τη μέρα της γιορτής του Θωρ, αυτός κι η Άλφχιλντ παντρεύτηκαν.

Σε κατοπινά χρόνια, κέρδισε την εύνοια και την εκτίμηση του βασιλιά Χάραλντ και απέκτησε πολλά πλούτη.

Από αυτόν και την Άλφχιλντ γεννήθηκαν πολλοί που έγιναν ξακουστοί για τα κατορθώματά τους.

Εδώ τελειώνει η ιστορία του Χοκ, του Εξολοθρευτή του Βρυκόλακα.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Στους βόρειους λαούς, όπως και σε όλες τις χώρες του κόσμου, λίγο ή πολύ, το παιδί έπαιρνε σαν επώνυμο το όνομα του πατέρα μαζί με την κατάληξη *σον* που σημαίνει γιος ή την κατάληξη *ντότιρ* αν πρόκειτο για κόρη.

2. Το κνορ ήταν ο πιο συνηθισμένος τύπος πλοίου των Βίκινγκς. Μακρόστενο και ελαφρύ, είχε ένα μεγάλο πανί, ένα ηθάλιο και μια σειρά κουπιά από κάθε

πλευρά του. Οι πολεμιστές ήταν ταυτόχρονα και κωπηλάτες, και μια και δεν υπήρχε κατάστρωμα, καμπίνες ή αμπάρι, όταν βρίσκονταν στη θάλασσα απλά έτρωγαν και κοιμόταν στη θέση τους πάνω στο κουπί. Το πασίγνωστο πρωταίο με το κεφάλι του δράκου του έδινε και την ονομασία «δρακόπλοιο».

3. Η μεγάλη αίθουσα ήταν το πιο χαρακτηριστικό κτίσμα του αγροκτήματος ενός εύπορου κτηματία. Μια μεγάλη φωτιά έκαιγε μέρα νύχτα, και ο χώρος χρησίμευε κυρίως σαν δωμάτιο υποδοχής και τραπεζαρία. Ωστόσο, μετά από ένα γερό φαγοπότι, τόσο οι ιδιοκτήτες όσο και οι φιλοξενούμενοι, το χρησιμοποιούσαν και σαν υπνοδωμάτιο, χρησιμοποιώντας τους πάγκους του μεγάλου τραπέζιού για κρεβάτια.

4. Ο Θωρ είναι ο θεός του κεραυνού, της βροχής και της σωματικής δύναμης. Συνδυάζει την εξουσία του Δία πάνω στα καιρικά φαινόμενα με την τυφλή ορμητικότητα του Ηρακλή. Το σφυρί του, το Μγιόλνιρ, είναι τόσο βαρύ που μόνο εκείνος μπορεί αν το σηκώσει. Έχει πυκνά κόκκινα γένια και βροντερή φωνή, αλλά παρά το αγριωπό του παρουσιαστικό είναι ο προστάτης των φτωχών και των αδυνάτων και ο αγαπημένος θεός των γεωργών και των ψαράδων.

5. Η Χελ είναι η θεά του κάτω κόσμου, όπου πηγαίνουν όσοι δεν ήταν αρκετά άξιοι στη ζωή τους ώστε να γίνουν δεκτοί στην Άσγκαρντ, την κατοικία των θεών. Αν και αυτή η κατοικία των νεκρών δεν μοιάζει ιδιαίτερα με τη χριστιανική κόλαση, αφού οι ψυχές δεν βασανίζονται ούτε τιμωρούνται εκεί, το όνομά της τελικά κατέληξε να σημαίνει το ίδιο ακριβώς στη σύγχρονη αγγλική γλώσσα.

6. Ο Εγκίρ είναι ο θεός της βαθιάς θάλασσας, κάτι σαν τον δικό μας Ποσειδώνα. Μαζί με τη γυναίκα του τη Ραν, υποδέχονται τους πνιγμένους ναυτικούς στα υποβρύχια παλάτια τους.

7. Οι ρούνιοι είναι το μαγικό αλφάβητο των βόρειων λαών. Όταν χαραχτούν σε ξύλο ή πέτρα έχουν μεγά-

λη προστατευτική δύναμη. Επίσης, χρησιμοποιούνται και στη μαντική. Ο ρουνικός μάγος, εκείνος, δηλαδή που ήξερε να τους χρησιμοποιεί, έχαιρε μεγάλης εκτίμησης ανάμεσα στους συντοπίτες τους.

8. Η Φρέγια είναι η θεά του έρωτα, αλλά ταυτόχρονα και η προστάτισσα των «βόλβα», δηλαδή των युवा και η προστάτισσα των «σαμάνων». Είναι μια από τις πιο όμορφες θεές και συνήθως ταξιδεύει με το άρμα της που σέρνουν τεράστιες γάτες.

9. Ο θάνατος πάνω στο στρώμα ήταν ότι χειρότερο μπορούσε να φανταστεί ένας πολεμιστής. Πίστευαν ότι αν πέθαιναν από αρρώστια, κατάκοιτοι και ανήμποροι, δεν θα γίνονταν δεκτοί στη Βαλχάλα, την κατοικία των νεκρών ηρώων.

10. Ο Όντιν είναι ο πατέρας των θεών και ο σοφότερος ανάμεσά τους. Αυτός ανακάλυψε τη σημασία των ρούνων, αφού πρώτα κρεμάστηκε εθελοντικά για εννιά μερόνυχτα από το Γίγκντραζιλ, τη γιγάντια φλαμουριά που στηρίζει τον κόσμο. Για να αποκτήσει τη σοφία του, θυσιάσε το ένα μάτι του στον Μίμιρ, τον φύλακα του Πηγαδιού της Γνώσης. Πολλές φορές κατεβαίνει στη γη και εμφανίζεται με τη μορφή ενός γέρου ζητιάνου για να γνωρίσει καλύτερα τις αρετές και τις κακίες των ανθρώπων. Στη Βαλχάλα, το μεγάλο του παλάτι, υποδέχεται όλους όσους έζησαν και πέθαναν άξια. Έχει σαν πιστούς υπηρέτες του δυο κοράκια, τον Χούγκιν και τον Μούνιν που τα ονόματά τους σημαίνουν «Σκέψη» και «Μνήμη». Συχνά, τα στέλνει στη γη και αυτά γυρίζοντας του λένε όλα όσα έχουν συμβεί σε κόσμους θνητών και αθανάτων. Τα δυο κοράκια ήταν, λοιπόν, στο διήγημα, μια ελπίδα για τη Θείρα, που ήλπιζε πως ήταν ο Χούγκιν και ο Μούνιν και θα μεσολαβούσαν στον Όντιν για να πάρει τον Γκέιρολφ κοντά του.

11. Οι ανθρωποθυσίες ήταν σπάνιες και όταν γίνονταν τα θύματα ήταν τις περισσότερες φορές εγκληματίες ή αιχμάλωτοι πολέμου. Ασφαλώς, καθώς οι λαοί

οί εκπολιτίζονταν, το φαινόμενο είχε σχεδόν εξαλειφθεί, αν και πολλά «παλιά μυαλά» επέμεναν πως ήταν ο μόνος τρόπος για να σηκώσουν οι θεοί από τη γη μια μεγάλη κατάρρα ή καταστροφή.

12. Ο όρκος, και ιδίως ο όρκος του αίματος, ήταν πολύ σημαντικός για τους βόρειους λαούς. Δένει αμετάκλητα με τη δύναμή του θεούς και ανθρώπους, και κανείς δεν μπορεί αν τον παραβεί χωρίς να επισύρει επάνω του τη μεγαλύτερη κατάρρα.

13. Το Σφυρί του Θωρ ήταν για τους βόρειους λαούς ένα σημάδι προστασίας που, είτε το φορούσαν σαν φυλαχτό, είτε το διέγραφαν στον αέρα με τον τρόπο που οι χριστιανοί χρησιμοποιούν το σταυρό. Το σχήμα του έχει περίπου τη μορφή ενός κεφαλαίου T.

ΟΙ ΓΚΡΙΖΟΙ

του Τζέιμς Πρίστλεϊ

Ζούμε σε μια εποχή που μοιάζει με ξεθωριασμένο πίνακα. Παρά τη μανιώδη μερικές φορές προσπάθεια για τη δημιουργία πολύχρωμων εντυπώσεων στο χόρο της μόδας, της μουσικής και γενικά της ψυχαγωγίας και της τέχνης, τα πιο ανήσυχα πνεύματα διακρίνουν πως ο κόσμος δεν είναι πια εκείνος που ήταν, πως τόσο οι αρετές όσο και οι αμαρτίες, τόσο τα προτερήματα όσο και τα ελαττώματα των περισσότερων ανθρώπων, αποκτούν με κάθε μέρα που περνάει έναν πιο μουντό και γκρίζο χαρακτήρα. Το πάθος του σε κάθε μορφή γίνεται ένα είδος που σπανάζει. Ποιοι φταίνε για αυτό το κατάντημα; Η ιστορία που ακολουθεί είναι ασφαλώς φανταστική, αλλά μην ξεχνάτε πως είναι εμπνευσμένη από κάπου. Μπορείτε κι εσείς, όπως κι ο τραγικός πρωταγωνιστής της ιστορίας, να αναγνωρίσετε τους Γκρίζους γύρω μας;

Θ.Μ.

«Και τί δουλειά κάνετε, κύριε Πάτσον;» ρώτησε ο δρ. Σμιθ, κρατώντας την όμορφη πένα του λίγα εκατοστά μακριά από το σημειωματάριό του.

«Είμαι εξαγωγέας», είπε ο κ. Πάτσον, χαμογελώντας σχεδόν ευτυχισμένα. Πράγματι, του φαινόταν πως τα πράγματα δεν ήταν και τόσο άσχημα. Κατ' αρχάς, είχε συναντήσει τον δρ. Σμιθ και όχι τον συνεταίρο του, τον δόκτωρα Μείνσταϊν. Όχι πως είχε τίποτα εναντίον του δρ. Μείνσταϊν, που άλλωστε δεν είχε δει ποτέ, αλλά, αφού τελικά είχε αποφασίσει να επισκεφθεί κάποιο ψυχίατρο, προτιμούσε κάποιον με το απλό και οικείο όνομα Σμιθ. Ο Δρ. Σμιθ ήταν ένας πενηντάρης με φαρδύ πρόσωπο και τεράστια γυαλιά με λεπτό σκελετό. Δεν είχε τίποτα το εκφοβιστικό στο παρουσιαστικό του και θα μπορούσε να είναι ένας λογιστής, δικηγόρος ή οδοντίατρος. Το ιατρείο του ήταν άνετο και δεν σε έκανε να τρομάζεις. Έμοιαζε περισσότερο με το σαλόνι αναμονής ενός πολύ καλού ξενοδοχείου. Και εκείνη η πένα του ήταν πολύ όμορφη... Ο κ. Πάτσον είχε ήδη βάλει στο νου του να θυμηθεί να ρωτήσει τον δρ. Σμιθ από πού την είχε αγοράσει. Ο κ. Πά-

τσον σκέφτηκε μακάρια πως ένα άτομο που έκανε τέτοιες σκέψεις αποκλείεται να είχε ψυχολογικά προβλήματα.

«Είναι οικογενειακή επιχείρηση», συνέχισε ο κ. Πάτσον χαμογελώντας. «Την ξεκίνησε ο παπός μου και έχουμε σχέσεις με την Απω Ανατολή. Εταιρίες του εξωτερικού, ειδικά μακρινών χωρών, μας στέλνουν παραγγελίες για εμπορεύματα κάθε είδους τα οποία εμείς αγοράζουμε από εδώ με προμήθεια για λογαριασμό τους. Δεν κάνει τον τζίρο που έκανε πριν πενήντα χρόνια, αλλά από την άλλη έχουμε βοηθηθεί μέχρι ενός σημείου από όλους αυτούς τους εμπορικούς περιορισμούς και τα συστήματα αδειών εξαγωγής με τα οποία οι περισσότεροι δεν τα πάνε και τόσο καλά. Έτσι, τα διεκπεραιώνουμε εμείς για λογαριασμό τους. Είναι μια δουλειά συγχά εκνευριστική, αλλά έχει αρκετό ενδιαφέρον. Γενικά, θα έλεγα πως μ' αρέσει».

«Αυτή την εντύπωση δώσατε και σε μένα», είπε ο δρ. Σμιθ, κρατώντας μια σημείωση. «Υποθέτω επίσης πως είστε αρκετά εύπορος, αν και αυτή την περίοδο όλοι έχουμε τις οικονομικές μας ανησυχίες. Το ξέρω από εμένα τον ίδιο». Έβγαλε ένα είδος μηχανικού γέλιου, σαν ηθοποιός σε μια κωμωδία που έχει κάνει ήδη πολλές παραστάσεις και ο κ. Πάτσον τον μιμήθηκε σαν κάποιος άλλος βαριεστημένος ηθοποιός. Στη συνέχεια, ο δρ. Σμιθ σοβάρεψε και σημάδεψε με την πένα του τον κ. Πάτσον, λες κι ήταν έτοιμος να τον πυροβολήσει μ' αυτήν.

«Άρα, μπορούμε να πούμε ότι τα προβλήματά σας δεν είναι οικονομικής φύσης, έτσι δεν είναι;»

«Ναι, ασφαλώς...» είπε ο κ. Πάτσον βιαστικά,

ενώ το χαμόγελο χάθηκε από τα χείλη του.

«Πέστε μου, λοιπόν, τί σας απασχολεί», είπε ο δρ. Σμιθ, τοποθετώντας την πένα του επάνω στο χαρτί.

Ο κ. Πάτσον δίστασε. «Πριν σας αφηγηθώ όλη την ιστορία, μπορώ να σας ρωτήσω κάτι;»

Ο δρ. Σμιθ ζάρωσε το μέτωπο, λες και ο ασθενής του είχε κάνει κάποιον άπρεπο υπαινιγμό.

«Αν νομίζετε πως αυτό θα σας βοηθήσει...»

«Ναι, νομίζω ότι θα με βοηθήσει», απάντησε ο κ. Πάτσον, «γιατί θα ήθελα να ξέρω χονδρικά ποια είναι τα πιστεύω σας πριν αρχίσω να μιλάω». Έμεινε για μια στιγμή αμίλητος.

«Δρ. Σμιθ, πιστεύεται πως υπάρχει κάποια Δύναμη του Κακού στο σύμπαν, κάποιο είδος προσωποποίησης της κακίας που προσπαθεί με κάθε τρόπο να καταστρέψει την ανθρωπότητα και ότι οι πράκτορές της, που θα πρέπει να είναι κατώτεροι δαίμονες, ζουν ανάμεσά μας σαν άνθρωποι;»

«Ασφαλώς όχι», απάντησε ο δρ. Σμιθ χωρίς κανένα δισταγμό. «Είναι απλά μια φαντασίωση για την οποία δεν υπάρχει καμιά επιστημονική απόδειξη. Είναι εύκολο να καταλάβετε — αν και δεν πρέπει να επεισέλθουμε τώρα σ' αυτό — γιατί κάποιος που υποφέρει από συναισθηματικό στρες θα μπορούσε να καταληφθεί από μια τέτοια παράλογη πεποίθηση. Σας επαναλαμβάνω, όμως, ότι πρόκειται για μια απλή φαντασίωση απόλυτα υποκειμενικής προέλευσης. Θα πρέπει να σας τονίσω ακόμα, πως η σκέψη ότι αυτή η Δύναμη του Κακού έχει πράκτορές της ανάμεσά μας θα μπορούσε να γίνει πολύ επικίνδυνη και να έχει σοβαρά αντικοινωνικά αποτελέσματα.

Το αντιλαμβάνεστε αυτό, κ. Πάτσον;»

«Ασφαλώς και το αντιλαμβάνομαι... μερικές φορές, δηλαδή, όταν είμαι σε θέση να το δω από τη δική σας σκοπιά, γιατρέ. Αλλά τις περισσότερες φορές κάτι τέτοιο μου είναι αδύνατον. 'Άλλωστε», πρόσθεσε με ένα αμυδρό χαμόγελο, «αυτός είναι κι ο λόγος που σας επισκέφθηκα».

«Ακριβώς», ψιθύρισε ο δρ. Σμιθ, κρατώντας μερικές σημειώσεις. «Νομίζω πως ήταν πολύ καλή σκέψη να καταφύγετε σε κάποια ψυχιατρική αγωγή. Αυτές οι καταστάσεις έχουν την τάση να εξελίσσονται ραγδαία, αν και η πραγματική τους πορεία θα μπορούσε να περιγραφεί σαν παλινδρομική. Δεν πρόκειται, όμως, να σας ζαλίσει με ψυχιατρικούς όρους, κ. Πάτσον. Απλά, θα σας πω ότι αξίζουν συγχαρητήρια σε εσάς — ή μήπως στην κα Πάτσον; — που κάνατε έγκαιρα αυτό το σοβαρό βήμα».

«Και τώρα που ξέρετε τί πιστεύω εγώ, θα ήταν καλύτερα αν μου λέγατε τα πάντα γύρω από το πρόβλημά σας. Σας παρακαλώ να μην παραλείψετε τίποτα, από φόβο μήπως φανήτε γελοίος. Μπορώ να σας βοηθήσω μόνο αν είστε απόλυτα ειλικρινής μαζί μου. Ίσως σας κάνω μερικές ερωτήσεις, αλλά ο σκοπός τους θα είναι να κάνει την αφήγησή σας πιο σαφή. Με την ευκαιρία, θα πρέπει να σας πω ότι εδώ δεν υιοθετούμε τις μεθόδους της ψυχανάλυσης και δεν καθόμαστε πίσω από τους ασθενείς μας ενώ αυτοί είναι ξαπλωμένοι σε ένα ντιβάνι. Αν, βέβαια, νιώθετε καλύτερα όταν δεν με κοιτάτε στο πρόσωπο όπως τώρα...».

«Όχι, προτιμώ έτσι», είπε ο κ. Πάτσον, ανακουφισμένος όταν ανακάλυψε ότι δεν θα έπρεπε να ξαπλώσει σε κάποιο κρεβάτι και να μιλάει

προς τον απέναντι τοίχο. «Νομίζω πως μπορώ να σας μιλήσω όπως καθόμαστε ή τουλάχιστον, να προσπαθήσω».

«Θαυμάσια! Και να θυμάστε, κ. Πάτσον ότι πρέπει να προσπαθήσετε να μου πείτε οτιδήποτε σχετικό. Αν σας βοηθάει, μπορείτε να καπνίσετε».

«Σας ευχαριστώ. Ίσως αργότερα». Ο κ. Πάτσον σταμάτησε για μια στιγμή, επισκοπώντας τις αναμνήσεις του σαν να ήταν μια απέραντη λαμπερή θάλασσα, και ύστερα βούτηξε μέσα.

«Όλα άρχισαν περίπου ένα χρόνο πριν. Έχω έναν εξάδελφο που είναι εκδότης και κάποιο βράδυ με πήρε να δειπνήσουμε στη λέσχη του. Η ιδέα μου άρεσε, γιατί τα μέλη αυτής της λέσχης είναι κυρίως συγγραφείς, ζωγράφοι, μουσικοί και άνθρωποι του θεάτρου. Μετά το δείπνο παίξαμε για μια δυο ώρες μπριτζ και ύστερα κατεβήκαμε στο μπαρ για ένα τελευταίο ποτό πριν φύγουμε. Ο εξάδελφός μου έπιασε κουβέντα με έναν άλλο εκδότη κι έτσι έμεινα μόνος μου, περίπου για ένα τέταρτο. Τότε ήταν που άκουσα τυχαία τον Φάιρμπραϊτ — ξέρετε, τον διάσημο ζωγράφο — που καθώς φαινόταν είχε πει αρκετά, αν και δεν θα μπορούσες να τον χαρακτηρίσεις μεθυσμένο. Στεκόταν μπροστά σε μια μικρή παρά, στην άλλη πλευρά του τζακιού. Προφανώς είχε μόλις επιστρέψει από τη Συρία ή κάποιο εκεί κοντά, και κάποιος εκεί του κόλλησε αυτή την ιδέα, αν κι αυτός ισχυριζόταν πως απλά επιβεβαιώθηκαν όσα κι ο ίδιος πίστευε για πολύ καιρό».

Ο δρ. Σμιθ χαμογέλασε αμυδρά. «Εννοείτε την ιδέα της Δύναμης του Κακού που επιδιώκει

να καταστρέψει την ανθρωπότητα;»

«Ναι», είπε ο κ. Πάτσον. «Ο Φάιρμπραϊτ τόνισε πως η παλιά αντίληψη για έναν μαυριδερό Σατανά που έσταζε φωτιά και μύριζε θειάφι ήταν φυσικά εντελώς λανθασμένη, αν και θα μπορούσε να είναι σωστή για κάποια αλλοτινή εποχή, ίσως στο Μεσαίωνα. Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στον ποιητή Μπλέικ — που τον διαβάζω πολύ από τότε — για να αποδείξει πως αυτοί οι δαίμονες της λαϊκής πίστης δεν έμοιαζαν με τους αληθινούς. Σύμφωνα με τον Φάιρμπραϊτ, ο Μπλέικ ήταν ο πρώτος άνθρωπος που διαπίστωσε πως η ανθρωπότητα δεν είχε κατανοήσει τη φύση της Δύναμης του Κακού, αλλά στην εποχή του μόλις που είχε ξεκινήσει το έργο της. Ο Φάιρμπραϊτ υποστήριζε πως μόνο τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να φαίνεται έντονη η επίδρασή της επάνω μας».

«Έχει αρχίσει να φαίνεται;» Ο δρ. Σμιθ συνωφρυώθηκε. «Με ποιο τρόπο, δηλαδή;»

«Απ' αυτά που είπε», απάντησε με ειλικρίνεια ο κ. Πάτσον, «συμπέρανα πως ο κύριος σκοπός της είναι να κάνει την ανθρωπότητα να αρχίσει να ζει σύμφωνα με τον τρόπο των κοινωνικών εντόμων, να μας μετατρέψει, δηλαδή, σε αυτόματα πλάσματα, σε όντα χωρίς ατομικότητα, σε άψυχες μηχανές από σάρκα και αίμα».

Ο γιατρός φάνηκε να διασκεδάζει. «Και γιατί να θέλει κάτι τέτοιο η Δύναμη του Κακού;»

«Για να καταστρέψει την ψυχή της ανθρωπότητας», είπε ο κύριος Πάτσον, χωρίς να χαμογελάσει αυτή τη φορά. «Για να περιορίσει ορισμένα επίπεδα νόησης που ουσιαστικά ανήκουν στο Καλό. Για να σαρώσει από το πρόσωπο αυτής

της γης την ομορφιά, τη χαρά, τα βαθιά συναισθήματα, την επιθυμία της δημιουργίας και της απόλαυσης της ζωής. Σας θυμίζω πως όλα αυτά ήταν λόγια του Φάιρμπραϊτ».

«Και εσείς τον πιστέψατε;»

«Ακόμα και τότε είχα την εντύπωση πως υπήρχε κάποια αλήθεια στα λεγόμενά του. Δεν είχα ποτέ φιλοσοφήσει πάνω σ' αυτά τα ζητήματα — είμαι ένας απλός επιχειρηματίας — και δεν έχω ασχοληθεί με μεταφυσικές θεωρίες. Ωστόσο, για αρκετό καιρό είχα το συναίσθημα ότι τα πράγματα πήγαιναν στραβά και κατά κάποιο τρόπο φαίνονταν να βγαίνουν εκτός ελέγχου. Υποθέτω ότι, θεωρητικά τουλάχιστον, είμαστε υπεύθυνοι για το είδος της ζωής που ζούμε, αλλά στην πραγματικότητα ανακαλύπτουμε ότι ζούμε όλο και περισσότερο με έναν τρόπο που δεν μας αρέσει».

Ο κ. Πάτσον συνέχισε αγριεμένα, αποφεύγοντας τα μάτια του ψυχιάτρου. «Είναι σαν όλοι να στέλνουμε τα ρούχα μας για πλύσιμο σε ένα τεράστιο διαβολικό καθαριστήριο που μας τα επιστρέφει κάθε φορά όλο και πιο ξεθωριασμένα, μέχρι που όλα να πάρουν ένα μουντό γκριζό χρώμα».

«Υποθέτω», είπε ο δρ. Σμιθ, «ότι τώρα μου λέτε τί σκεφτήκατε και νιώσατε εσείς ο ίδιος και όχι τί ακούσατε τυχαία να λέει εκείνος ο άνθρωπος».

«Εννοείτε για το πλυντήριο; Ναι. Και για τα πράγματα που ποτέ δεν γίνονται ακριβώς όπως πρέπει. Έτσι ακριβώς ένιωθα. Λες και το σχήμα, το χρώμα και η οσμή ακόμα των πραγμάτων να ξεθωρίασε. Καταλαβαίνετε τί εννοώ, γιατρέ;»

«Ασφαλώς. Είναι συμπτώματα μιας συνηθισμένης περίπτωσης. Ίσως να παίζει κάποιο ρόλο και η ηλικία σας».

«Δεν νομίζω», είπε ο κ. Πάτσον με βεβαιότητα. «Αυτό είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Έχω αποκλείσει την εξήγηση που μόλις δώσατε».

«Είμαι σίγουρος πως θα προσπαθήσατε», είπε ο δρ. Σμιθ χαμηλόφωνα, χωρίς ίχνος εκνευρισμού. «Θα πρέπει όμως να θυμηθείτε πως η μεσαία τάξη στην οποία φανερά ανήκετε έχει υποφέρει πολύ τελευταία από τα επακόλουθα της οικονομικής ύφεσης. Είναι λοιπόν φυσικό, κάθε μέλος αυτής της κοινωνικής τάξης — και σ' αυτήν συμπεριλαμβάνω και τον εαυτό μου — να νιώθει πως η ζωή δεν προσφέρει πια τις ίδιες ικανοποιήσεις όπως και παλιά».

«Δρ. Σμιθ», φώναξε ο κ. Πάτσον, κοιτάζοντάς τον τώρα κατάματα. «Όλα αυτά τα ξέρω καλά. Η γυναίκα μου και οι φίλοι μου έχουν πολλά να πουν γύρω από αυτό και ποτέ δεν σταματούν να γρινιάζουν. Σας διαβεβαιώνω πάντως, ότι πάντα πίστευα στην κοινωνική αναμόρφωση και αν υπήρχε περίπτωση κάποια κυβέρνηση να μου πάρει λίγο περισσότερα και να αυξήσει κάπως τους μισθούς των υπαλλήλων μου, δεν πρόκειτο να χάσω ούτε μιας ώρας ύπνο γι' αυτό. Όμως, εγώ σας μιλώ για κάτι εντελώς διαφορετικό. Οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές μπορεί να αποτελούν μέρος του προβλήματος, αλλά αντιπροσωπεύουν μονάχα τη μέθοδο και όχι την ουσία».

«Δεν καταλαβαίνω τί εννοείτε μ' αυτό, κ. Πάτσον».

«Θα καταλάβετε σ' ένα λεπτό, γιατρέ. Θέλω

να επανέλθω σε αυτά που άκουσα να λέει εκείνη τη νύχτα ο Φάιρμπραϊτ. Σταμάτησα την αφήγηση μόνο για να επισημάνω πως εκείνη τη στιγμή ένωσα να υπάρχει κάτι σωστό στα λεγόμενά του. Για πρώτη φορά, κάποιος μου έδινε μια αληθοφανή εξήγηση για όσα συνέβαιναν γύρω μου», Κοίταξε τον άλλο άνδρα με ειλικρίνεια.

Χαμογελώντας αχνά, ο δρ. Σμιθ κούνησε το κεφάλι. «Η θεωρία μιας μυστηριώδους αλλά ενεργητικής Δύναμης του Κακού δεν είναι αρκετή εξήγηση, κ. Πάτσον».

«Είναι, όμως, μια αρχή», απάντησε ο κ. Πάτσον, μάλλον επιθετικά. «Ασφαλώς, δεν ήταν μόνο αυτό. Τώρα θα σας μιλήσω για τους πράκτορες της».

«Ναι... είναι και οι πράκτορες...» Ο δρ. Σμιθ φαινόταν τώρα πολύ σοβαρός. «Ο Φάιρμπραϊτ ήταν εκείνος που σας έβαλε κι αυτή την ιδέα, σωστά;»

«Παραδέχομαι πως ποτέ δεν θα την σκεφτόμουν από μόνος μου. Αλλά, αν αυτή η Δύναμη του Κακού προσπαθούσε να μας μετατρέψει σε μια κοινωνία εντόμων, θα μπορούσε να το πετύχει με δυο τρόπους: Πρώτον, με ένα είδος παρεμβολών, ίσως με συνεχείς εκπομπές σε κάποια συγκεκριμένη ακουστική συχνότητα, που δεν θα άφηναν ποτέ τη σκέψη μας σε ησυχία και που θα μας υπαγόρευαν να μην προσπαθούμε τίποτα καινούργιο, να κινούμαστε εκ τους ασφαλούς, να μην έχουμε οράματα, να μένουμε στα συνηθισμένα, να μη σπαταλάμε χρόνο και ενέργεια με απορίες, σκέψεις, φαντασιώσεις και τα παρόμοια».

«Ο Φάιρμπραϊτ άφησε να εννοηθεί πως συνέβαινε κάτι τέτοιο;»

«Ναι, αλλά δεν ήταν δική του ιδέα. Ο άνδρας για τον οποίο είχε μιλήσει πριν αρχίσω να παρακολουθώ τη συζήτηση, κάποιος που τον είχε συναντήσει στη Μέση Ανατολή, του είχε πει με βεβαιότητα πως όλη αυτή η αδιάκοπη προπαγάνδα βρισκόταν σε εξέλιξη. Ο δεύτερος, όμως, τρόπος — αυτός που θα μπορούσε να ονομάσει κανείς «άμεσο έλεγχο» — επιτυγχανόταν με τη χρήση αυτών των πρακτόρων που έχουν εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο σε μεγάλους αριθμούς».

«Κάτι σαν διάβολοι;» ρώτησε ο γιατρός, χαμογελώντας. «Δαίμονες; Τί ακριβώς εννοείτε;»

«Σε τελευταία ανάλυση, αυτό ακριβώς είναι», είπε ο κ. Πάτσον, χωρίς να ανταποδώσει το χαμόγελο, αλλά ζαρώνοντας κάπως το μέτωπο. «Μόνο που αυτή η ονομασία δίνει σε κάποιον που δεν τους ξέρει λανθασμένη εντύπωση — κέρατα, ουρές και άλλα παρόμοια. Ο Φάιρμπραϊτ είπε πως αυτοί είναι τελειώς διαφορετικοί. Το μόνο που μπορεί να πει κανείς με βεβαιότητα είναι πως δεν πρόκειται για ανθρώπους. Δεν ανήκουν στο είδος μας και μας μισούν. Γνωρίζουν πολύ καλά την αποστολή τους και εργάζονται εναντίον μας σε οργανωμένες ομάδες. Βοηθάει ο ένας τον άλλο, έτσι ώστε να βρίσκουν δουλειές με όλο και μεγαλύτερη επιρροή και δύναμη. Τί πιθανότητα έχουμε, λοιπόν, να τους νικήσουμε;» και ο κ. Πάτσον έκανε την τελευταία αυτή ερώτηση σχεδόν φωνάζοντας.

«Αν υπήρχαν τέτοια πλάσματα», απάντησε ήρεμα ο δρ. Σμιθ, «συμφωνώ πως πολύ σύντομα

θα βρισκόμασταν στο έλεός τους. Όμως, δεν υπάρχουν, εκτός ασφαλώς σαν δημιουργήματα της φαντασίας μας, αν κι ακόμα κι έτσι μπορούν να προξενήσουν μεγάλο κακό. Θα πρέπει να υποθέσω, κ. Πάτσον, ότι σκέπτεστε πολύ ή — για να το πούμε πιο σταράτα — έχετε έμμονες ιδέες γύρω από αυτά τα δαιμονικά πλάσματα, τον τελευταίο καιρό. Πώς τους ονομάζετε, επί τη ευκαιρία; Θα μπορούσαμε να κερδίσουμε χρόνο και πιθανές παρανοήσεις, αν τους δώναμε κάποιο όνομα».

«Είναι οι Γκρίζοι», είπε ο κ. Πάτσον, χωρίς κανέναν δισταγμό.

«Οι Γκρίζοι, λοιπόν...» Ο δρ. Σμιθ συνοφρυώθηκε και πάλι και έσφιξε τα χείλη, ίσως για να δείξει την αποδοκιμασία του σε μια τόσο ετοιμολογική απάντηση. «Φαίνεστε πολύ σίγουρος γι' αυτό, κ. Πάτσον».

«Και γιατί να μην είμαι; Με ρωτάτε πώς τους ονομάζω, και σας λέω. Ασφαλώς, δεν ξέρω πώς ονομάζουν οι ίδιοι τους εαυτούς τους. Εξάλλου, δεν επινόησα εγώ αυτό το όνομα».

«Κι αυτό ιδέα του Φάιρμπραϊτ, σωστά;»

«Πράγματι, έτσι τον άκουσα να τους αποκαλεί και μου φάνηκε πολύ ταιριαστό όνομα. Προσπαθούν να δώσουν στο κάθε τίμια γκρίζα όψη, έτσι δεν είναι; Ακόμα κι αυτά τα ίδια τα πλάσματα έχουν επάνω τους κάτι ουσιαστικά γκρίζο. Δεν έχουν καμιά σχέση με τη φανταχτερή κόκκινη και μαύρη εμφάνιση του Μεφιστοφελή. Πρόκειται για αθόρυβα και άχαρα πλάσματα που τα απασχολεί μονάχα να κάνουν γκρίζα τα πάντα — αυτό είναι, και τίποτα περισσότερο».

«Κατάλαβα... Τώρα, θέλω να είστε απόλυτα σαφής, κ. Πάτσον. Όπως άφησα να εννοηθεί και προηγουμένως, αυτή η ιδέα της ύπαρξης των Γκριζων, όπως τους ονομάζετε, είναι κάτι που δεν μπορώ να απορρίψω απερίσκεπτα, επειδή α-δεν μπορώ να απορρίψω απερίσκεπτα, επειδή α-κοινωνικές επιπτώσεις. Άλλο πράγμα να ασπά-ζεστε μια ιδιότροπη προσωπική πεποίθηση σε κάποια μυστηριώδη Δύναμη του Κακού και άλλο το να πιστεύετε πως αληθινοί συμπολίτες μας, πιθανότατα ευσυνείδητα και χρήσιμα μέλη της οκοινωνίας, δεν είναι ανθρώπινα πλάσματα αλλά μεταμφιεσμένοι δαίμονες. Καταλαβαίνετε τη δια-φορά, έτσι δεν είναι;»

«Φυσικά και την καταλαβαίνω», απάντησε ο κ. Πάτσον, κάπως εκνευρισμένος. «Δεν είμαι ηλί-θιος, έστω κι αν σας έχω δώσει αυτή την εντύπω-ση. Δεν συμφωνείτε πως η θεωρία των Γκριζων εξηγεί πολλά πράγματα; Είναι γύρω μας, κρυμ-μένοι σε κάθε γωνιά και εργατικοί σαν μέλισ-σες».

Ο ψυχίατρος χαμογέλασε. «Κι όμως, δεν συ-ναντήσατε ποτέ κανέναν απ' αυτούς. Δεν σας λέ-ει τίποτα αυτό το γεγονός; Δεν σας κάνει να ανα-ρωτιέστε τί αλήθεια μπορεί να υπάρχει σε μια τό-σο παράλογη ιδέα; Λέτε πως αυτοί οι «Γκριζοι» προσπαθούν να μας εξουσιάζουν και να επηρεά-σουν τις ζωές μας, αλλά δεν έχετε δει κανέναν τους. Παραδεχτείτε το, κ. Πάτσον».

«Ποιος είπε πως δεν έχω συναντήσει κανέ-ναν;» ρώτησε αγανακτισμένα ο κ. Πάτσον. «Από-πού βγάλατε αυτό το συμπέρασμα, γιατρέ;»

«Θέλετε να πείτε...»

«Ακριβώς! Θέλω να πω ότι γνωρίζω τουλάχισ-τον μια ντουζίνα από δαύτους. Ο ίδιος μου ο κουνιάδος είναι ένας από αυτούς».

Ο δρ. Σμιθ δεν φάνηκε ούτε σοκαρισμένος, ούτε έκπληκτος. Απλά, τον κοίταξε ερευνητικά για ένα-δυο λεπτά και μετά κράτησε βιαστικά κά-ποιες σημειώσεις. Ύστερα, σταμάτησε να μιλάει σαν ανεκτικός φίλος και τη θέση του πήρε ο για-τρός που είχε να αντιμετωπίσει μια δύσκολη πε-ρίπτωση. «Όστε έτσι, κ. Πάτσον. Γνωρίζετε του-λάχιστον μια ντουζίνα Γκριζους και ένας από αυ-τούς είναι ο κουνιάδος σας... Πολύ καλά, λοιπόν. Ας αρχίσουμε με τον κουνιάδο σας. Πότε και πώς ανακαλύψατε ότι είναι ένας από τους Γκριζους;»

«Εδώ και χρόνια αναρωτιόμουν για τον Χά-ρολντ», είπε ο κ. Πάτσον αργά. «Πάντα τον αντι-παθούσα, αλλά δεν ήξερα γιατί. Επίσης, με έ-φερνε πάντα σε αμηχανία. Είναι ένας από εκεί-νους τους τύπους που δεν φαίνεται να έχουν κά-ποιο σημείο που να μπορείς να καταλάβεις. Δεν ενεργούν ορμώμενοι από κάποιο συνηθισμένο ανθρώπινο συναίσθημα και δεν έχουν κίνητρα που να μπορείς να κατανοήσεις. Είναι σαν να μην υπάρχει τίποτα μέσα τους. Μοιάζουν να λειτουρ-γούν σαν αυτόματες μηχανές. Καταλαβαίνετε τί εννοώ, γιατρέ;»

«Σας παρακαλώ να μην με ανακατεύετε. Α-πλά, περιγράψτε μου τις σκέψεις και τα συναι-σθήματά σας, αρχίζοντας από τον Χάρολντ».

«Ήταν ένας από αυτούς. Χωρίς κανένα ση-μείο συνεννόησης, κανένα συναίσθημα, κανένα κίνητρο. Είχα προσπαθήσει πολλές φορές να τον πλησιάσω, μόνο και μόνο για χάρη της γυναί-κας μου, αν και δεν ήταν ποτέ δεμένοι οι δυο

τους. Όταν ερχόταν στο σπίτι για φαγητό, συζητούσα μαζί του και μερικές φορές τον έπαιρνα και βγαίναμε μαζί έξω. Δεν θα μπορούσες να τον χαρακτηρίσεις εχθρικό — ακόμα κι αυτό θα ήταν κάτι. Όταν του μιλούσα, με παρακολουθούσε, τουλάχιστον μέχρι ενός σημείου. Αν τον ρώτα για κάτι, μου έδινε κάποιου είδους απάντηση. Ο ίδιος μιλούσε με έναν τρόπο που μάλλον έμοιαζε με το κύριο άρθρο μιας συντηρητικής εφημερίδας: με έναν παγερό και γκρίζο τόνο. Ο τρόπος ομιλίας του δεν είχε τίποτα κακό, αλλά και τίποτα καλό. Μετά από μισή ώρα, εύρισκα πολύ δύσκολο να μιλάω μαζί του, ακόμα και για δικές μου υποθέσεις. Αρχίζα να αναρωτιέμαι τί να πω μετά. Χρησιμοποιούσε μια τακτική που έχω συναντήσει πολλές φορές και σε άλλους: εσκεμμένα δεν σε ενθάρρυνε να συνεχίσεις, αλλά μόνο σε κοίταζε, περιμένοντας να πεις κάτι ανόητο. Τότε απέδιδα αυτή τη στάση του στο ότι ήταν δημόσιος υπάλληλος. Όταν τον γνώρισα για πρώτη φορά, ήταν βοηθός γραμματέα στο Δημαρχείο. Τώρα, είναι γενικός γραμματέας, μια πολύ καλή θέση, γιατί ο δήμος μας είναι μεγάλος. Σκεφτόμουν ότι κάποιος που κατέχει μια τέτοια θέση θα πρέπει να είναι πολύ πιο προσεκτικός στα λόγια του από κάποιον σαν κι εμένα. Δεν μπορεί να εκφραστεί ελεύθερα γιατί έχει πάρα πολλούς που πρέπει να ευχαριστήσει ή, μάλλον, να μη δυσαρεστήσει. Ένα πράγμα ήταν βέβαιο για τον Χάρολντ — το ότι είχε βάλει σκοπό να πετύχει. Αυτό κανονικά θα έπρεπε να τον κάνει πιο ανθρώπινο, αλλά κατά παράδοξο τρόπο δεν τον έκανε. Φιλοδοξούσε, αλλά και πάλι δεν ήταν μια συνηθισμένη ανθρώπινη φιλοδοξία με λίγο πάθος και

ανοησία μέσα της, αλλά ένα είδος ψυχρής αποφασιστικότητας να συνεχίσει να ανεβαίνει στην ιεραρχία. Καταλαβαίνετε τί εννοώ; Καλά, ξέχασα πως απαγορεύονται οι ερωτήσεις.

«Ο Χάρολντ, λοιπόν, έτσι ήταν κι έτσι παραμένει. Αργότερα, πρόσεξα σε αυτόν και κάτι άλλο, στο οποίο συμφώνησε ακόμα και η γυναίκα μου. Ήταν αυτό που λέμε «ξενέρωτος». Αν τον έπαιρνες για να πας κάπου να διασκεδάσεις, όχι μόνο δεν διασκεδάζε ο ίδιος, αλλά κατάφερνε να χαλάσει και το δικό σου κέφι. Μ' αρέσει το θέατρο και ο κινηματογράφος και δεν με πειράζει να δω αρκετές φορές το ίδιο έργο, αρκεί να είναι καλό. Όταν όμως πήγαινα να το δω μαζί με τον Χάρολντ, δεν μπορούσα να το ευχαριστηθώ, ότι έργο και να ήταν. Δεν το κατέκρινε, ούτε το κορόιδευε στα ανοιχτά, αλλά κατά κάποιο τρόπο, μόνο με την παρουσία του εκεί, το πετσόκοβε και του αφαιρούσε όλο το χρώμα και την απόλαυση. Θα αναρωτιέστε γιατί χάλαγα τα βράδια μου και τα λεφτά μου με αυτό τον τρόπο. Το ίδιο συνέβαινε κι αν τον πήγαινα σε κάποιο ποδοσφαιρικό αγώνα. Απλά, περνούσα ένα βαρετό απόγευμα. Αν έκανε κανείς την αποκοτιά να τον καλέσει σε πάρτυ, θα το μετάνιωνε πικρά. Ήταν ευγενής, χρήσιμος, έκανε οτιδήποτε του ζητούσες, αλλά το πάρτυ πάντα κατέληγε σε αποτυχία. Ήταν σαν να μας ψέκαζε, χωρίς να τον βλέπουμε, με κάποιο υγρό διαβολικής συστασης που μας έκανε όλους να νιώθουμε κούραση, ανία και κατάθλιψη. Κάποια φορά κάναμε την ανοησία να τον πάρουμε μαζί μας σε ένα ταξίδι στη Γαλλία και στην Ιταλία. Ήταν οι χειρότερες διακοπές που περάσαμε ποτέ. Πάγωνε τα πάντα. Οτιδήποτε

κοιτούσε, το έκανε να φαίνεται πιο μικρό, πιο ανιαρό και πιο γκριζο απ' ό,τι θα έπρεπε να είναι. Η Σαρτρ, η Προβάνς, η Ιταλική Ριβιέρα, η Φλωρεντία, η Σιένα — ήταν όλα μίξερα και γκριζα, έτσι που αναρωτιόμασταν γιατί είχαμε μπει στον κόπο να κάνουμε αυτό το ταξίδι και δεν καθόμασταν στο σπίτι μας.

«Εκείνο τον καιρό, πριν καταλάβω τί συνέβαινε, του μίλαγα για τα σχέδια που είχα να επεκτείνω την επιχείρησή μου. Μόλις, όμως, περιέγραφα οποιοδήποτε σχέδιό μου στον Χάρολντ, ένωθα τον ενθουσιασμό μου να σβήνει. Ένωθα — ή με έκανε να νιώθω — ότι κανένα πιθανό όφελος δεν άξιζε το ρίσκο και ότι θα ήταν καλύτερα αν έμενα κολλημένος στη συνηθισμένη ρουτίνα. Σκέφτομαι σε τί κατάσταση θα βρισκόμουν τώρα, αν δεν είχα αρκετό μυαλό ώστε να σταματήσω να συζητώ με τον Χάρολντ για τη δουλειά μου. Όταν με ρωτούσε αν είχα τίποτα καινούργια σχέδια, του έλεγα πως δεν είχα σκεφτεί τίποτα. Όλα αυτά, βέβαια, συνέβαιναν πολύ καιρό πριν μάθω για τους Γκριζους. Ανέφερα, όμως, τον Χάρολντ, γιατί ζούσε και δούλευε τόσο κοντά μας. Όταν έγινε γενικός γραμματέας στο δημοτικό συμβούλιο, άρχισα να δείχνω μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα ζητήματα του δήμου μας, μόνο και μόνο για να δω πώς θα τα χειριζόταν. Έκανα σχεδόν δουλειά ντετέκτιβ πάνω σ' αυτό το θέμα. Για παράδειγμα, είχαμε έναν τολμηρό νεαρό μορφωτικό σύμβουλο, αλλά έφυγε και για τη θέση του προτάθηκε ένας ανιαρός, δειλός τύπος. Ανακάλυψα πως γι' αυτό είχε προτιμήσει ο Χάρολντ. Επίσης, είχαμε έναν ζωηρό τύπο σαν σύμβουλο ψυχαγωγίας, αλλά ο Χάρολντ

φρόντισε σύντομα να απαλλαγεί κι από αυτόν. Μαζί με το φίλο του τον Ταμία, που ήταν κι αυτός ένας από τους Γκριζους, κατάφεραν ναβάλουν τέλος σε κάθε τι που πρόσθετε λίγο φως και χρώμα στη ζωή γύρω μας. Φυσικά, είχαν πάντα μια καλή δικαιολογία — θέματα οικονομίας και τα παρόμοια. Πρόσεξα, όμως, πως ο Χάρολντ και ο Ταμίας έκαναν οικονομία μόνο προς μια κατεύθυνση — σε θέματα πολιτισμού και ψυχαγωγίας — και πάντα ξόδευαν χρήματα προς άλλες κατευθύνσεις, σε ό,τι δηλαδή ήταν αυστηρά υπηρεσιακό, εκνευριστικό, τυπικό, καταθλιπτικό και ειδικά υπολογισμένο για να αποκαρδιώνει. Θα πρέπει κι εσείς ο ίδιος να έχετε προσέξει ότι ποτέ δεν κάνουμε οικονομία σε ό,τι αφορά αυτούς τους τομείς, τόσο σε δημοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο και ότι αυτά τα οποία παραπονέθηκα ότι συμβαίνουν στο δήμο μας, συνέβαιναν και σε ολόκληρη τη χώρα — μάλιστα, απ' όσο μπορώ να αντιληφθώ, και σε πολλές άλλες χώρες επίσης.

Ο δρ. Σμιθ περίμενε ένα-δυο λεπτά και ύστερα είπε, μάλλον απότομα: «Συνεχίστε, παρακαλώ, κ. Πάτσον. «Αν θέλω να κάνω κάποιο σχόλιο ή κάποια ερώτηση, θα σας διακόψω εγώ».

«Αυτό εννοούσα προηγουμένως», συνέχισε ο κ. Πάτσον, «όταν έλεγα ότι οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές είναι απλά το μέσον. Όλον αυτόν τον καιρό ένωθα πως κάτι κρυβόταν πίσω τους. Αν γίνονταν από εμάς, θα φαινόταν παράλογο. Αλλά, φυσικά, η απάντηση είναι πως δεν πρόκειται για δική μας επιλογή. Απλά, κάποιοι άλλοι μας βάζουν να τις κάνουμε.

Δεν το νιώθετε κι εσείς ο ίδιος, γιατρέ;»

«Όχι, δεν το νιώθω, αλλά μην σας νοιάζει για

μένα. Σας παρακαλώ να μην γενικεύετε τόσο πολύ τη συζήτηση. Τί έγινε, λοιπόν, με τον κουνιάδο σας τον Χάρολντ; Πότε καταλάβατε πως ήταν ένας Γκρίζος;»

«Μόλις άρχισα να σκέφτομαι τα όσα είχε πει ο Φάιρμπραϊτ», απάντησε ο κ. Πάτσον. «Ποτέ ως τότε δεν είχα μπορέσει να εξηγήσω την συμπεριφορά του Χάρολντ — κι ένας Θεός ξέρει πόσες φορές προσπάθησα. Τότε, κατάλαβα αμέσως πως ήταν ένας Γκρίζος. Δεν πρέπει να ήταν έτσι από γεννησιμιού του, γιατί δεν μπορεί αυτό να είναι το σύστημα αναπαραγωγής τους. Υποθέτω ότι κάποτε, όταν ακόμα ήταν νεαρός, η ψυχή ή η ουσία του αληθινού Χάρολντ τραβήχτηκε έξω από το σώμα του και ένας Γκρίζος γλίστρησε μέσα. Αυτό θα πρέπει να συμβαίνει πολύ συχνά, ακόμα και σήμερα, αφού υπάρχουν τόσοι πολλοί απ' αυτούς. Φυσικά, γνωρίζονται μεταξύ τους και βοηθάει ο ένας τον άλλο, κι αυτό τους διευκολύνει στο να μας εκμεταλλεύονται. Ξέρουν ακριβώς ποιος είναι ο σκοπός τους. Παίρνουν και δίνουν διαταγές. Είναι σαν να έχουμε έναν ολόκληρο πειθαρχημένο μυστικό στρατό που μάχεται εναντίον μας. Η δική μας μοναδική πιθανή επίδα τώρα πια, είναι να τους ξεσκεπάσουμε και να τους κηρύξουμε τον πόλεμο».

«Πώς μπορούμε να κάμε κάτι τέτοιο», ρώτησε ο δρ. Σμιθ, χαμογελώντας, «αφού δεν τους γνωρίζουμε;»

«Έχω σκεφτεί πάρα πολύ πάνω σ' αυτό», απάντησε ο κ. Πάτσον με ειλικρίνεια, «και δεν είναι τόσο αδύνατον όσο μπορεί να πιστεύετε. Μετά από λίγο καιρό μπορείς να αναγνωρίσεις μερι-

κούς απ' αυτούς. Τον Χάρολντ, για παράδειγμα, και τον Ταμιά του Δήμου μας. Είμαι σίγουρος ότι ανήκουν σ' αυτούς. Όπως σας είπα και στην αρχή, υπάρχουν ακόμα καμιά δεκαριά για τους οποίους ευχαρίστως θα έβαζα στοίχημα. Ναι, ξέρω τί αναρωτιέστε, γιατρέ. Αν είναι όλοι τους ανώτεροι υπάλληλοι. Λοιπόν, όχι, αν και επτά ή οκτώ απ' αυτούς πράγματι είναι — και μπορείτε να καταλάβετε το γιατί. Άλλοι δύο είναι ανερχόμενοι πολιτικοί, και μάλιστα όχι στο ίδιο κόμμα. Δεν θα μπορούσα να τους αναγνωρίσω αν δεν είχα περάσει τόσον πολύ χρόνο μαζί με τον Χάρολντ. Όλοι έχουν το ίδιο σουλούπι, το ίδιο ξεθωριασμένο βλέμμα, το ίδιο παγωμένο αγγίγμα. Και πού να δείτε πολλούς μαζεμένους μαζί, σε σύσκεψη!».

Ο κ. Πάτσον σταμάτησε απότομα, σαν να είχε συνειδητοποιήσει πως είχε πει πάρα πολλά.

Ο δρ. Σμιθ σήκωσε τα φρύδια του, έτσι που φάνηκαν πάνω από τα γυαλιά του, όμοια με τριχωτές κάμπιες. «Σίγουρα θα θέλατε τώρα ένα τσιγάρο, κ. Πάτσον. Όχι, πάρτε ένα από τα δικά μου. Δεν είμαι καπνιστής ο ίδιος, αλλά μου έχουν πει ότι είναι καταπληκτικά. Αναπτήρα έχετε; Ωραία. Χαλαρώστε για ένα δύο λεπτά, γιατί νομίζω πως κουραστήκατε λιγάκι. Έχει μεγάλη σημασία να μπορέσετε να τελειώσετε την παράξη-νη ιστορία σας χωρίς υστερικές υπερβολές. Όχι, κ. Πάτσον, δεν ήθελα να πω ότι μέχρι τώρα υπήρξε κάποια τέτοια υπερβολή. Έτσι που εξελίχθηκαν τα πράγματα, μπορώ να πω ότι ως τώρα τα έχετε πάει περίφημα. Άλλωστε, φταίει κι ο καιρός. Η ατμόσφαιρα είναι πολύ βαριά και φοβάμαι πως το φαινόμενο αυτό θα συνεχιστεί. Ή,

μήπως φταίει το γεγονός ότι γερνάμε;»

Έβγαλε το ίδιο γέλιο του βαριεστημένου ηθοποιού και ύστερα, αφού ένωσε τα μεγάλα λευκά χέρια του, κατάφερε να κάνει τα χείλη του να χαμογελάσουν, χωρίς να διώξει το άγριο βλέμα από τα μάτια του.

«Ας συνεχίσουμε, τώρα, κ. Πάτσον», είπε τελικά. «Στο σημείο που διακόψατε την ιστορία σας, αφήσατε να εννοηθεί ότι είδατε πολλούς από τους «Γκρίζους» μαζί σε κάποια σύσκεψη. Νομίζω πως θα ήταν πολύ χρήσιμο αν μπορούσατε να μου πείτε περισσότερα για αυτήν την μάλλον εκπληκτική ιδέα».

Ο κ. Πάτσον φαινόταν κι ακουγόταν ανήσυχος. «Θα προτιμούσα να μην συνεχίσουμε, αν δεν σας πειράζει, γιατρέ. Αν όλα αυτά είναι μια ανοησία, τότε δεν υπάρχει κανένας λόγος να επεισέλω στην υπόθεση. Αν, όμως, είναι αλήθεια...»

«Ναι,» είπε ο δρ. Σμιθ, μια στιγμή αργότερα, ενθαρρύνοντάς τον. «Αν είναι αλήθεια...;»

«Τότε, ίσως να έχω πει πάρα πολλά». Και ο κ. Πάτσον έψαξε γύρω του για ένα σταχτοδοχείο, λες κι ήθελε να κρύψει την αμηχανία του.

«Είναι δίπλα στον αγκώνα σας, κ. Πάτσον. Και τώρα, σας παρακαλώ κοιτάξτε με και θυμηθείτε τί σας είπα προηγουμένως. Δεν με ενδιαφέρουν οι κοσμογονικές θεωρίες ούτε και οι ευφάνταστες ερμηνείες για τις συνθήκες που επικρατούν στον κόσμο. Αυτό που με απασχολεί, με την επιστημονική μου ιδιότητα, είναι η πνευματική σας κατάσταση, κ. Πάτσον. Σύμφωνα μ' όλα αυτά, είναι καθαρός παραλογισμός να σκέφτεστε ότι

μπορεί να έχετε πει πάρα πολλά. Αν δεν φανήτε απόλυτα ειλικρινής μαζί μου, θα μου είναι πολύ δύσκολο να σας βοηθήσω. Ελάτε, τώρα... αφού συμφωνήσαμε πάνω σ' αυτό. Μέχρι τώρα, ακολουθούσατε τις οδηγίες μου θαυμάσια. Αυτό που σας ζητώ είναι λίγη ακόμα υπομονή και συνεργασία. Πράγματι παρακολουθήσατε αυτό που πιστεύετε ότι ήταν ένα συνέδριο των Γκρίζων;»

«Ναι, το παρακολούθησα», είπε ο κ. Πάτσον, κάπως διστακτικά. «Αν και παραδέχομαι πως δεν μπορώ να αποδείξω τίποτα. Το πιο σημαντικό μέρος της ιστορίας μου μπορεί να είναι κάτι που φαντάστηκα. Αφού επιμένετε, όμως, θα σας πω τί συνέβη. Άκουσα τυχαία τον Χάρολντ και τον Ταμιά του δήμου μας να κανονίζουν να ταξιδέψουν μαζί στο Μάουντμπάι Χολ, που βρίσκεται περίπου 15 μίλια βόρεια από εκεί που μένω. Δεν είχα πάει ποτέ ο ίδιος εκεί, αλλά είχα ακούσει ότι γίνονται διάφορα καλοκαιρινά σεμινάρια, συσκέψεις και τα παρόμοια. Ίσως να ξέρετε το μέρος, δρ. Σμιθ».

«Παραπεπιτόντως, το ξέρω. Πήγα εκεί για μια διάλεξη ένα Σαββατόβραδο. Είναι ένα κυκλικό μέγαρο της πρώιμης βικτωριανής εποχής, με μια μεγάλη αίθουσα χορού που χρησιμοποιείται για τις πιο σημαντικές συσκέψεις».

«Ακριβώς! Φαίνεται, λοιπόν, ότι πήγαιναν εκεί για να παρακολουθήσουν ένα συνέδριο του «Συλλόγου για τον Σχεδιασμό της Σύγχρονης Κοινωνίας». Όταν τους άκουσα να το λένε, στην αρχή σκέφτηκα πόσο τυχερός ήμουν που δεν ήμουν υποχρεωμένος να πάω κι εγώ. Αργότερα, όταν το ξανασκέφτηκα, κατάλαβα πως, αν ήθε-

λαν να οργανώσουν μια συγκέντρωση την οποία κανένας παρείσακτος δεν θα είχε διάθεση να παρακολουθήσει, το καλύτερο που είχαν να κάνουν ήταν να βρουν μια εξοχική έπαυλη σε μια απόμακρη περιοχή και να ονομάσουν το σύλλογο που κάνει το συνέδριο «Σύλλογο για το Σχεδιασμό της Σύγχρονης Κοινωνίας». Εγώ, τουλάχιστον, αν κάποιος μου πρότεινε να τον συνοδεύσω σε ένα τέτοιο συνέδριο, θα έκανα τα πάντα για να το αποφύγω. Οι Γκριζοί δεν νιώθουν ποτέ ανία, κι αυτός είναι ο λόγος που μπορούν να προσλαμβάνονται και να κατέχουν τόσες πολλές δουλειές σήμερα, και εννοώ το είδος των εργασιών που αποπνέουν βαρεμάρα. Αυτός ο Σύλλογος, λοιπόν, μπορεί να μην ήταν τίποτα περισσότερο από μια λέσχη αργόσχολων και υπερφύλαων ανθρωπών. Μπορεί, όμως, να ήταν και κάτι εντελώς διαφορετικό, και συνέχισα να σκέφτομαι το ζήτημα, συνδέοντάς το με τους Γκριζούς.

«Το Σάββατο ήταν η μέρα του συνεδρίου. Κατέβηκα στο γραφείο μου το πρωί, μόνο και μόνο για να ρίξω μια ματιά στην αλληλογραφία, και ύστερα γύρισα σπίτι για το μεσημεριανό. Στα μισά του απογεύματος ένιωσα την έντονη επιθυμία να μάθω τί τελικά γινόταν στο Μάουντμπάι Χολ και έτσι μπήκα στο αμάξι μου και πήγα. Σταμάτησα ακριβώς έξω από τον περίβολο, έρριξα μέσα μια κλεφτή ματιά και ύστερα βρήκα μια είσοδο μέσα από ένα μικρό παρκάκι στο πίσω μέρος. Δεν υπήρχε κανείς τριγύρω, κι εγώ τρύπωσα μέσα στο μέγαρο από μια πόρτα υπηρεσιών, κοντά στις αποθήκες. Συνάντησα μερικούς σερβιτόρους, αλλά δεν με ενόχλησε κανένας. Ανέβηκα μερικές σκάλες, κι αφού κατασκόπευσα για

λίγο ακόμα το μέρος, οδηγήθηκα από κάποιες ομιλίες σε μια μικρή πόρτα του πρώτου ορόφου.

«Η πόρτα ήταν κλειδωμένη από μέσα, αλλά ένας φίλος μου είχε δείξει κάποτε πώς να ανοίγω μια κλειδωμένη πόρτα όταν το κλειδί είναι ακόμα πάνω στην κλειδαριά από την άλλη μεριά. Γλιστράς ένα χαρτί κάτω από την πόρτα, χώνεις κάτι στην κλειδαρότρυπα και σπρώχνεις το κλειδί ώστε να πέσει επάνω στο χαρτί και κατόπιν τραβάς το χαρτί με το κλειδί επάνω του. Το κόλπο, λοιπόν, έπιασε, και μπόρεσα να ανοίξω την πόρτα, πράγμα που έκανα πολύ προσεκτικά. Οδηγούσε σε έναν μικρό εξώστη πάνω από την αίθουσα χορού. Ο εξώστης δεν είχε κανένα παράθυρο και το μέρος ήταν μάλλον σκοτεινό. Έτσι, μπόρεσα να συρθώ στο μπροστινό μέρος της κουπαστής χωρίς να με δουν.

«Πρέπει να ήταν τριακόσιοι ή τετρακόσιοι απ' αυτούς σε εκείνη την αίθουσα, καθισμένοι σε μικρές καρέκλες. Ο εξώστης ήταν ακριβώς πάνω από την εξέδρα του ομιλητή, κι έτσι μπορούσα να τους βλέπω πολύ καλά όπως κάθονταν μπροστά της. Έμοιαζαν με Γκριζούς, αλλά φυσικά δεν μπορούσα να είμαι βέβαιος. Τουλάχιστον την πρώτη ώρα, δεν ήμουν σίγουρος αν πρόκειται για μια μυστική σύσκεψή τους ή για ένα πραγματικό συνέδριο του Συλλόγου για το Σχεδιασμό της Σύγχρονης Κοινωνίας, όπως τον αποκαλούσαν. Το αντικείμενο της συζήτησής τους ταίριαζε και για τα δύο. Εδώ, άλλωστε, φαίνεται και η διαβολική εξυπνάδα των Γκριζών. Το μόνο που χρειάζεται να κάνουν, είναι να συνεχίσουν να παριστάνουν τους ευσυνείδητους πολίτες με τις πολλές ευθύνες.

«Βρισκόμουν, λοιπόν, εκεί μουδιασμένος και χωρίς να καταλαβαίνω τί γινόταν. Θα μπορούσαν να είναι μερικοί ακόμα σκυθρωποί αργόσχολοι που πρότειναν νέες μεθόδους για να μας στερήσουν την ατομικότητά μας ή ένας οργανωμένος όμιλος μεταμφιεσμένων δαιμόνων που προσπαθούσαν να μας μετατρέψουν σε έντομα και να μας κλέψουν τις ψυχές μας. Ήμουν έτοιμος να τα παρατήσω και να συρθώ πίσω προς το διάδρομο, όταν συνέβη κάτι». Σταμάτησε και κοίταξε δύσπιστα τον ακροατή του.

«Και τι ήταν αυτό, κ. Πάτσον;» ρώτησε ο δρ. Σμιθ ενθαρρυντικά.

«Αυτό είναι το σημείο που μπορείτε να πείτε ότι φαντάστηκα, και δεν θα ήμουν σε θέση να αποδείξω πως έχετε άδικο. Σίγουρα, πάντως, δεν το ονειρεύτηκα, γιατί οι αρθρώσεις μου πονούσαν τόσο πολύ ώστε αποκλείεται να με πήρε ο ύπνος.

«Το πρώτο πράγμα που πρόσεξα ήταν μια ξαφνική αλλαγή στην ατμόσφαιρα της συνάντησης. Ήταν σαν να είχε φτάσει κάποιος πολύ σπουδαίος, αν κι εγώ δεν είχα δει κανένα καινούργιο πρόσωπο να μπαίνει. Μου δόθηκε η εντύπωση ότι από εδώ κι εμπρός θα άρχιζε η αληθινή σύσκεψη. Τώρα πια ήμουν βέβαιος ότι δεν επρόκειτο για μια συνάντηση πολυάσχολων και υπερφύαλων τύπων, αλλά ότι ήταν όλοι τους Γκρίζοι. Αν με ρωτούσατε να σας εξηγήσω επακριβώς πώς το κατάλαβα, δεν θα ήξερα ούτε από πού να αρχίσω. Αλλά, μετά από λίγα λεπτά πρόσεξα και κάτι άλλο. Οι Γκρίζοι που ήταν συγκεντρωμένοι από κάτω μου παρουσίαζαν τώρα μια

νέα συμπεριφορά. Ήταν ακόμα απωθητικοί όπως συνήθως, αλλά τώρα επιδείκνυαν και κάτι που θα μπορούσα να το χαρακτηρίσω μόνο σαν ψυχρή διαβολικότητα. Ξαν να είχαν πάψει να παριστάνουν τους ανθρώπους και είχαν αφήσει τους εαυτούς τους ελεύθερους, αποκαλύπτοντας τη δαιμονική τους φύση. Σ' αυτό το σημείο, γιατρέ, πρέπει να σας προειδοποιήσω ότι η αφήγησή μου για το τί συνέβη από εκεί και πέρα θα είναι αμυδρή και παράξενη, για το λόγο ότι δεν ήμουν καλά βολεμένος σε εκείνον τον εξώστη και επειδή δεν μπορούσα να αποκαλυφθώ, έριχνα μόνο κλεφτές ματιές. Υπήρχε, ασφαλώς και ένας ακόμα λόγος. Ήμουν απολύτως τρομοκρατημένος. Είχα ζαρώσει σε μια γωνιά πάνω από 400 πλάσματα από κάποια παγωμένη κόλαση. Εκείνη η ψυχρή διαβολικότητα που ανέφερα προηγουμένως, φαινόταν να έρχεται επάνω μου κατά κύματα. Ήταν σαν να ήμουν γονατισμένος στο χέιλος ενός απύθμενου λάκου. Ένιωθα τη δύναμη αυτής της διαβολικότητας όχι έξω, αλλά μέσα μου, σαν να δεχόταν επίθεση η ίδια η ουσία του είναι μου.

«Τότε έφτασε κάποιος ή κάτι. Εκείνος που περίμεναν βρισκόταν από κάτω μου, πάνω στην εξέδρα. Ήμουν βέβαιος γι' αυτό, αλλά δεν μπορούσα να τον δω. Το μόνο που διέκρινα ήταν ένα είδος στροβιλίσματος στον αέρα εκεί κάτω. Υστερα ακούστηκε μια φωνή, η φωνή του αρχηγού που περίμεναν. Η φωνή δεν ερχόταν απ' έξω, μέσα από τα αυτιά μου, αλλά μιλούσε ακριβώς στο κέντρο της ύπαρξής μου. Μπορείτε να καταλάβετε τί εννοώ; Ήταν μια χαμηλή, καθαρή φωνή, που έμοιαζε να ακούγεται από μια τηλε-

φωνική γραμμή αλλά βρισκόταν μέσα μου. Σας λέω ειλικρινά ότι δεν είχα καμιά διάθεση να μείνω εκεί και να ακούσω τα μεγάλα μυστικά που θα αποκαλύπτονταν. Το μόνο που ήθελα ήταν να βγω από εκεί όσο πιο γρήγορα μπορούσα. Όμως, για λίγα λεπτά ήμουν τόσο φοβισμένος ώστε δεν μπορούσα να κάνω τις αναγκαίες κινήσεις».

«Και ακούσατε τί είπε αυτή η φωνή, κ. Πάτσον;» ρώτησε ο γιατρός.

«Ναι, κάτι λίγα».

«Λαμπρά! Αυτό είναι πολύ σπουδαίο». Και ο δρ. Σμιθ σημάδεψε με την όμορφη πένα του το αριστερό μάτι του κ. Πάτσον. «Μάθατε τίποτα που δεν ξέρατε πριν; Παρακαλώ να μου απαντήσετε προσεκτικά».

«Θα σας πω κάτι που δεν θα το πιστέψετε», φώναξε ο κ. Πάτσον. «Όχι για τη φωνή — θα έρθουμε και σ' αυτή — αλλά για τους Γκρίζους. Ρισκάρισα μια κλεφτή ματιά ενώ η φωνή μιλούσε και αυτό που είδα με έκανε σχεδόν να λιποθυμίσω. Αυτά που είδα από κάτω μου δεν έμοιαζαν καθόλου με ανθρώπους και δεν έκαναν καμιά προσπάθεια να το κρύψουν. Είχαν όλοι πάρει τις αρχικές τους μορφές. Έμοιαζαν — κι αυτή είναι η καλύτερη περιγραφή που μπορώ να σας δώσω — με μεγάλα ημιδιαφανή βατράχια και τα μάτια τους ήταν σαν ηλεκτρικές λάμπες που έκαιγαν κάτω από το νερό — όλα πρασινωπά, γουρλωμένα και δαιμονικά».

«Τί ακούσατε να λέει η φωνή;» Ο δρ. Σμιθ βιάζόταν τώρα. «Πόσα μπορείτε να θυμηθείτε; Αυτό θέλω να ξέρω. Συνεχίστε, παρακαλώ».

Ο κ. Πάτσον σκούπισε με το χέρι το μέτωπό του και ύστερα το κοίταξε με κάποια έκπληξη, λες και δεν περίμενε ότι θα ήταν τόσο υγρό. «Την άκουσα να τους ευχαριστεί εκ μέρους του Αντάραγκραφα — του Άρχοντα των Σερνάμενων Στρατιών. Είναι κάτι που θα μπορούσα να έχω φανταστεί, μόνο που ποτέ δεν ήξερα ότι διέθετα τέτοια φαντασία».

«Και τί άλλο άκουσες, ανθρώπέ μου;»

«Επρόκειτο να στρατολογηθούν ακόμα δέκα χιλιάδες στα δυτικά. Κάποιοι από τους συγκεντρωμένους που είχαν την μακρύτερη συνεχή υπηρεσία, θα έπαιρναν προαγωγή. Επρόκειτο να γίνει μια αλλαγή τακτικής και η επίθεση να στραφεί από τις κοινωνικές συνθήκες διαβίωσης στην εξάλειψη του χαρακτήρα, ειδικά στα νεαρά άτομα της καταδικασμένης φυλής».

«Αυτά ακριβώς ήταν τα λόγια!» φώναξε ο κ. Πάτσον, πηδώντας επάνω και κουνώντας τα χέρια του. «Ειδικά στα νεαρά άτομα της καταδικασμένης φυλής. Εννοούσαν εμάς, απ' ότι καταλαβαίνετε. Πιστέψτε με, δεν έχουμε καμιά ελπίδα αν δεν αρχίσουμε την αντεπίθεση τώρα αμέσως, και μάλιστα με ότι μέσο διαθέτουμε. Όλο και περισσότεροι Γκρίζοι θα έρχονται, θα μας αρπάζουν τις ευκαιρίες, και θα μας δίνουν μια κλωτσιά εδώ, μια σπρωξιά εκεί...για να μας ρίχνουν όλο και πιο κάτω».

Ο κ. Πάτσον συνειδητοποίησε ότι ο γιατρός, που ήταν φανερό ότι είχε αρκετή δύναμη, του είχε αρπάξει τα μπράτσα και του τα έσφιγγε δυνατά. Την άλλη στιγμή τον έσπρωξε για να ξανακαθίσει στην καρέκλα του.

«Κ. Πάτσον», είπε ο γιατρός αυστηρά, «δεν πρέπει να εξαπτεστε τόσο πολύ. Είναι κάτι που δεν μπορώ να επιτρέψω. Θα σας ζητήσω να μειώσετε ακίνητος και ήσυχος για ένα λεπτό, ενώ εγώ θα συζητώ με τον συνταίρο μου, τον κ. Μείνσταϊν. Είναι για το καλό σας. Θέλω να μου δώσετε το λόγο σας».

«Εντάξει, αλλά μην αργήσετε», είπε ο κ. Πάτσον, που ξαφνικά ένιωσε πολύ εξαντλημένος.

Καθώς παρακολουθούσε το γιατρό να βγαίνει, αναρωτιόταν μήπως είχε πει πάρα πολλά ή μήπως δεν είχε πει αρκετά. Μάλλον είχε πει πάρα πολλά, αν έπρεπε να κρίνει τον εαυτό του σαν έναν υπεύθυνο επιχειρηματία που έτυχε να μπλέξει σε κάποιες νευρωτικές φαντασιώσεις. Ίσως, πάλι, δεν είχε πει αρκετά, αν έκρινε από το φανερό σκεπτικισμό του γιατρού, για να δικαιολογήσει την τρομερή έξαψη που τον κατέλαβε στο τέλος της συνέντευξης. Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία ότι στο διπλανό δωμάτιο ο δρ. Σμιθ και ο δρ. Μείνσταϊν θα γελούσαν με την ψυχή τους με αυτές τις βλακείες του για τους Γκρίζους. Ας προσπαθούσαν, λοιπόν, κι ας έκαναν κι αυτόν να γελάσει. Θα χαιρόταν πολύ να το κάνει, αρκεί μόνο να μπορούσαν να τον πείσουν ότι είχε απατηθεί. Πιθανώς αυτό να προσπαθούσαν να κάνουν.

«Λοιπόν, κ. Πάτσον», είπε ο δρ. Σμιθ ζωηρά και αυστηρά, επιστρέφοντας μαζί με δυο άλλους άνδρες, από τους οποίους ο ένας έπρεπε να είναι ο δρ. Μείνσταϊν και ο άλλος ένας σωματώδης τύπος με λευκή ποδιά που ίσως ήταν νοσοκόμος.

Και οι τρεις προχώρησαν αργά προς το μέρος του, ενώ ο δρ. Σμιθ του μιλούσε.

«Πρέπει να καταλάβετε ότι είστε πολύ άρρωστος — στο μυαλό, αν όχι και στο σώμα. Γι' αυτό, θα πρέπει να εμπιστεθώ τον εαυτό σας στα χέρια μας».

Ενώ κουνούσε το κεφάλι του σε μια αόριστη συγκατάβαση, ο κ. Πάτσον κατάλαβε αυτό που όφειλε να μαντέψει από πιο πριν, δηλαδή ότι ο δρ. Σμιθ ήταν κι αυτός ένας Γκρίζος και τώρα είχε φέρει μαζί του δυο ακόμα από το συνάφι του. Για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου, καθώς και οι τρεις ορμούσαν επάνω του για να του κλείσουν για πάντα το στόμα, του φάνηκε ότι έβλεπε μπροστά του τρία μεγάλα ημιδιαφανή βατράχια, που τα μάτια τους έμοιαζαν με ηλεκτρικές λάμπες που έκαιγαν κάτω από το νερό, πρασινωπά, γουρλωμένα, λάμποντα θριαμβευτικά με τη φλόγα της Κόλασης...

ΘΑΝΑΣΙΜΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

του Θωμά Μαστακούρη

Μπορεί το άνοιγμα ενός φακέλου να σημάνει το εφιαλτικό τέλος του παραλήπτη; Μπορεί μια αθώα φαινομενικά επιστολή να σκοτώσει με τον πιο φρικαλέο τρόπο; Και μπορούν όλα αυτά τα απίθανα να συμβαίνουν σε ανησυχητικά οικείους χώρους, δηλαδή σε περιβάλλον σύγχρονο και ελληνικό; Η πένα του Θωμά Μαστακούρη, που τον γνωρίζατε έως τώρα μόνον σαν μεταφραστή, αναλαμβάνει να σας πείσει πως όλα αυτά δεν πρέπει να αποκλείονται καθόλου. Και τούτη η τρομαχτική ιστορία είναι η πρώτη γεύση του ταλέντου του. Απολαύστε την!

Για τις Εκδόσεις ΩΡΟΡΑ
Μάριος Βερέττας

Ο Ιάσοντας Δούκας έφτασε στη βίλλα του Δημητρίου αργοπορημένος. Η παλιά Μερσεντές που είχε κληρονομήσει από τον πατέρα του τον είχε αφήσει πάλι στη μέση του δρόμου. Είχε αναγκαστεί να την εγκαταλείψει κάπου στη λεωφόρου Γαλατσίου και απο εκεί να πάρει ταξί για να πάει στην Εκάλη. Η έπαυλη ήταν κρυμμένη μέσα στα πεύκα και χρειάστηκε αρκετή ώρα για να φτάσει από την μεγάλη εξωτερική καγγελόπορτα στην είσοδο του μεγάλου σπιτιού. Του άνοιξε ένας υπηρέτης, που μόλις άκουσε το όνομά του τον οδήγησε χωρίς καθυστέρηση σε ένα πολυτελές γραφείο. Κάτω από το φως μιας μεγάλης πορσελάνινης λάμπας ήταν καθισμένος ένας κομψός εβδομηντάρης με μια κάπως θηλυπρεπή εμφάνιση και ντυμένος με μια βελούδινη ρόμπα.

Ο Δούκας τον κοίταξε προσεκτικά. Ήταν η πρώτη φορά που τον γνώριζε προσωπικά, αλλά σπάνια κυκλοφορούσε εβδομαδιαίο περιοδικό χωρίς κάποια φωτογραφία του στην κοσμική στήλη. Όλος ο κόσμος ήξερε τον Αλέξανδρο Δημητρίου, γνωστό αντικέρ, γκαλερίστα, συλλέκτη και άνθρωπο της τέχνης.

Μόλις είδε το Δούκα, ο γέρος σηκώθηκε και

του προσφερε το χέρι. «Κάθισε, αγαπητέ μου», είπε. «Σε ευχαριστώ που μπήκες στον κόπο να έρθεις μέχρι εδώ. Το κέντρο της Αθήνας είναι πια αφόρητο και το αποφεύγω όσο μπορώ».

«Ειδικά αν πρόκειται για έναν τόσο σικατο δρόμο όσο η Αγίου Κωνσταντίνου», παρατήρησε ειρωνικά ο Δούκας, ενώ καθόταν σε μια αντικρινή πολυθρόνα.

Το πρόσωπο του Δημητρίου σοβάρεψε. «Χρειαζόμουν έναν ντέτεκτιβ και προτίμησα εσένα γιατί έμαθα από κάποιες πηγές ότι κάνεις καλά τη δουλειά σου και δεν ρωτάς πολλά. Θέλεις να κερδίσεις τριακόσιες χιλιάδες;»

«Ποιον πρέπει να δολοφονήσω;» ρώτησε ο Δούκας.

Ο αντικέρ τον κοίταξε ερευνητικά, προσπαθώντας να διακρίνει αν ο όμορφος τριαντάρης με την καμπαρντίνα που καθόταν απέναντί του αστειευόταν ή μιλούσε σοβαρά. Τελικά, ξεροκατάπие και συνέχισε. «Θέλω να παρακολουθήσεις ένα άτομο και να βρεις από πού προέρχονται κάποια αντικείμενα που υποστηρίζει πως έχει στην κατοχή του».

«Τί είδους αντικείμενα;»

«Χθες το βράδυ, στη δεξίωση της ελβετικής πρεσβείας, ο Χατζόπουλος με πλησίασε και μου ζήτησε να μιλήσουμε ιδιαιτέρως. Σίγουρα θα ξέρεις το Λευτέρη Χατζόπουλο, τον αρχισυντάκτη της Εσπερινής. Ήθελε, λέει, να μου κάνει μια σπουδαία πρόταση. Μου πρότεινε να μου πουλήσει μια περγαμνή που βρέθηκε στην κατοχή του, αν και αρνήθηκε να μου εξηγήσει το πώς».

«Η περιέργειά μου κεντρίστηκε και του ζήτησα να τη δω. Την έβγαλε από την εσωτερική τσέ-

πη του σακακιού του και μου την έδωσε. Με την πρώτη ματιά, η περγαμνή φαινόταν αυθεντική και του ζήτησα μερικές μέρες για να την εξετάσω από όλες τις απόψεις. Δίστασε λίγο, αλλά τελικά δέχτηκε. Βλέπετε, κ. Δούκα, με έχουν πει πολλά πράγματα στη ζωή μου, αλλά ποτέ δεν με είπαν απατεώνα και κλέφτη».

Ήναψε ένα τσιγάρο στην άκρη μιας φιλντισένας πίπας. «Αύριο στις δέκα το πρωί, θα έρθει εδώ για να την πάρει. Θέλω να είσαι έτοιμος να τον παρακολουθήσεις και να ανακαλύψεις πού τη βρήκε και αν έχει κι άλλες στην κατοχή του».

«Θα μπορούσα να δώ αυτή την περιφημη περγαμνή;» ρώτησε ο Δούκας.

Ο Δημητρίου πήγε μέχρι το γραφείο του και άνοιξε το πάνω συρτάρι. «Γνωρίζεις αραμαϊκά;» ρώτησε το Δούκα, και του έτεινε προς το μέρος του ένα διπλωμένο φύλλο που έμοιαζε καμωμένο από ύφασμα. Εκείνος το άνοιξε και διέκρινε μέσα πέντε γραμμές παράξενης γραφής, τριγυρισμένες από αλλόκοτα σχέδια που έμοιαζαν με στυλιζαρισμένα κρανία και διανομικές μορφές. Ξαναδίπλωσε την περγαμνή και την επέστρεψε στο Δημητρίου.

Ο αντικέρ τον κοίταξε επίμονα για μια στιγμή και μετά είπε: «Σε μια κάπως ελεύθερη απόδοση στα ελληνικά, οι στίχοι γράφουν:

«Έλα, ώ υπηρέτη του σκοταδιού, μέσα από την έβδομη ώρα της νύχτας, και σκέπασε με τα φτέρια σου τον εχθρό του επικλητή σου. Πάρε την ψυχή του μαζί σου στις σκοτεινές αβύσσους. Το τελευταίο άγγιγμας είναι το σημάδι του θανάτου, στο δεύτερο ερχομό της Μαύρης Κυράς».

«Η περγαμηνή, όπως μου είπε σήμερα το πρωί ένας φίλος μου χημικός, είναι πρόσφατη και το ζώο στο οποίο ανήκε το δέρμα θα πρέπει πριν μερικές ημέρες να ήταν ακόμα ζωντανό. Πρόσφατο είναι επίσης και το μελάνι, αν και δεν φαίνεται να είναι ο τύπος που συναντά κανείς στο εμπόριο. Δεν ξέρω αν ο Χατζόπουλος ή κάποιος άλλος προσπάθησε εσκεμμένα να με εξαπατήσει, αλλά ομολογώ πως η περιέργειά μου έχει ερεθιστεί. Ακολούθησέ τον και προσπάθησε να μάθεις αν η περγαμηνή είναι πράγματι δική του ή κάνει τον μεσάζοντα σε κάποιον άλλο έμπορο αρχαιοτήτων. Ίσως έτσι ανακαλύψω αν υπάρχει κάποιο πρωτότυπο ή αν αυτό το κομμάτι αποτελεί τμήμα ολόκληρου πολύπτυχου. Στο μεταξύ, εγώ θα του κάνω κάποια προσφορά για αυτό εδώ το κομμάτι ώστε να τον παραπλανήσω».

«Θα κάνω ό,τι μπορώ», απάντησε ο Δούκας. «Πρώτα, όμως, θέλω μια προκαταβολή για τα έξοδά μου».

«Πάρε μια επιταγή εκατό χιλιάδων», είπε ο Δημητρίου. «Θα περιμένω σύντομα νέα σου».

Ο Δούκας πήρε την επιταγή, προσπαθώντας να κρύψει τη χαρά του. Τουλάχιστον, τώρα θα είχε λεφτά να πληρώσει το συνεργείο. «Αύριο το πρωί θα περιμένω έξω από το σπίτι σας».

Δυσκολεύτηκε αρκετά να πείσει την Ελένη να του δανείσει το φιατάκι της. Τελικά, εκεί που δεν τα κατάφερνε με τα λόγια, την κέρδισε με κάποιο άλλο κρυφό του χάρισμα. Με τα κλειδιά στο χέρι, φίλησε το μισοκοιμισμένο κορίτσι και βγήκε στη Μιχαλακοπούλου μέσα στην ψύχρα του πρωινού. Φτάνοντας στη βίλλα, δεν βρήκε τα

πράγματα όπως τα περίμενε. Δυο περιπολικά δεν ήταν ακριβώς αυτό που είχε έρθει να συναντήσει. Δεν ήθελε να έχει άλλα μπλεξίματα με την αστυνομία, κι έτσι πάτησε γκάζι και προσέπιδε το ραδιόφωνο του αυτοκινήτου. Η εκφωνήτρια του μουσικού σταθμού έλεγε με τη βραχνή φωνή της πως ο γνωστός αντικέρ Αριστοτέλης Δημητρίου είχε βρεθεί δολοφονημένος. Το πτώμα ήταν φριχτά κατακρεουργημένο και η αστυνομία διενεργούσε ανακρίσεις.

Επέστρεψε στο γραφείο του ανήσυχος. Ποιος μπορεί αν είχε κάνει το έγκλημα; Είχε κάποια σχέση με την περίεργη περγαμηνή; Ήταν πάντα λάτρης και αχόρταγος αναγνώστης του αποκρυφισμού, αλλά ποτέ δεν είχε συναντήσει κάτι που να τον πείθει για όσα διάβαζε. Ήταν δυνατόν η περγαμηνή να ήταν η αιτία του φριχτού φόνου;

Ασχολήθηκε με κάποιες άλλες μικροϋποθέσεις του, προσπαθώντας να μη σκέφτεται την πιθανότητα η αστυνομία να θεωρήσει και τον ίδιο ύποπτο. Γύρω στο μεσημέρι, χτύπησε το τηλέφωνο. Μέτρησε δέκα χτύπους του μέχρι να αποφασίσει αν έπρεπε να το σηκώσει. Τελικά, σκέφτηκε πως η οικονομική του κατάσταση δεν του επέτρεπε να χάσει έναν υποψήφιο πελάτη.

Σήκωσε το ακουστικό. Μια αισθησιακή γυναίκα κεία φωνή μίλησε από την άλλη άκρη του σύρματος.

«Ο κύριος Δούκας;»

«Ο ίδιος».

«Λέγομαι Ερατώ. Είμαι η κόρη του Αλέξανδρου Δημητρίου».

«Τα συλλυπητήριά μου, δεσποινίς, αν και σας

διαβεβαιώνω πως δεν έχω καμιά σχέση με...».
 «Δεν νομίζω πως έχετε. Ο πατέρας μου, όμως, δεν είχε μυστικά από μένα και χθες το βράδυ μετά την αναχώρησή σας μου εξήγησε γιατί σας είχε καλέσει. Σκέφτηκα πως ίσως εσείς θα μπορούσατε να με βοηθήσετε να βρω το δολοφόνο του. Το απόγευμα θα γίνει η κηδεία του. Θα μπορούσα να σας συναντήσω απόψε κατά τις εννέα το βράδυ;»

«Πολύ ευχαρίστως, μα...»

«Να είστε σίγουρος πως δεν θα τα χαλάσουμε στην αμοιβή. Οτιδήποτε, μέσα σε λογικά πλαίσια είναι δικό σας, αρκεί να μου βρήτε αυτόν που με τόσο φριχτό τρόπο δολοφόνησε τον πατέρα μου. Η αστυνομία, βλέπετε, τα έχει χαμένα. Ελάτε απόψε στην έπαυλη και θα σας εξηγήσω το γιατί».

Το ίδιο βράδυ, ο Δούκας βρέθηκε και πάλι έξω από την πόρτα της έπαυλης στην Εκάλη. Αυτή τη φορά δεν του άνοιξε υπηρέτης, αλλά μια ψηλή, εντυπωσιακή γυναίκα, γύρω στα τριάντα πέντε. Φορούσε ένα μαύρο ταγιέρ και τα σκουροκάστανα μαλλιά της σχημάτιζαν ένα λιτό κότσο στο κεφάλι της. Ο Δούκας ένιωσε το αίμα του να φουντώνει. Αν και η μύτη της ήταν πολύ μεγάλη για να ονομάσεις το πρόσωπό της όμορφο, η γυναίκα αυτή ανέδιδε μια έντονη σεξουαλικότητα.

«Θα είστε ασφαλώς ο κύριος Δούκας», είπε κοιτάζοντάς τον με μεγάλα μαύρα μάτια που έφταναν στο ίδιο σχεδόν ύψος με τα δικά του. «Είμαι η Ερατώ Δημητρίου». Το μακρυδάχτυλο χέρι της ήταν παγερό στο άγγιγμά του.

Χωρίς περιττά λόγια, τον οδήγησε από μια

ψηλή ξύλινη σκάλα σε ένα μεγάλο υπνοδωμάτιο. «Αυτή ήταν η κρεβατοκάμαρα του πατέρα μου, κύριε Δούκα», είπε βραχνά. «Το πτώμα του βρέθηκε διαμελισμένο επάνω στο κρεβάτι του. Το πρόβλημα είναι πως δεν ξέρουμε από πού μπήκε ο δράστης».

Ο Δούκας έρριξε μια ματιά γύρω του. Η μοναδική έξοδος, εκτός από την πόρτα που είχαν περάσει, ήταν ένα μακρόστενο συρόμενο παράθυρο που υπέθεσε πως έβλεπε προς τον κήπο. Ήταν κλειστό και οι βαριές κουρτίνες μισοτραβηγμένες. Γύρω από το μεγάλο κρεβάτι και πάνω στους τοίχους, υπήρχαν ακόμα σκούροι λεκέδες.

«Ο δολοφόνος θα μπορούσε να σκαρφαλώσει στο παράθυρο από τον κήπο ή να περάσει από την πόρτα της κάμαρας».

«Είστε πολύ διορατικός, κ. Δούκα», είπε η Ερατώ Δημητρίου με μια μεγάλη δόση ειρωνίας στη φωνή. «Μόνο που ο συγχωρεμένος ο πατέρας μου κοιμόταν χθες βράδυ, όπως και κάθε βράδυ, με κλειστό παράθυρο και κλειδωμένη πόρτα».

Ο Δούκας κοίταξε την κλειδαριά της πόρτας. Ήταν σπασμένη.

«Την έσπασε ο Απόστολος, ο υπηρέτης του πατέρα, όταν ακούσαμε από μέσα τα ουρλιαχτά. Το ξύλο της είναι βελανιδιά και έκανε αρκετή ώρα να τα καταφέρει. Το κλειδί βρισκόταν πίσω από την πόρτα και το παράθυρο ήταν μανταλωμένο και απείραχτο. Δεν μπορώ να πω το ίδιο και για τον πατέρα μου».

«Θα πρέπει να είστε πολύ ψύχραιμη γυναίκα για να αποφύγετε τον νευρικό κλονισμό», είπε ο Δούκας, καθώς θυμήθηκε την περιγραφή του

φριχτά παραμορφωμένου πτώματος στις απογευματινές εφημερίδες.

Εκείνη σήκωσε τους ώμους. «Σπούδασα τρία χρόνια ιατρική στο εξωτερικό πριν τα παρατήσω. Έχω δει αρκετά πτώματα, αν και κανένα στην κατάσταση που βρήκα τον πατέρα μου».

«Νομίζετε πως ο φόνος έχει σχέση με την περγαμνή που βρέθηκε για δυο μέρες στην κατοχή του;»

«Αυτό θα πρέπει να το βρήτε εσείς. Η αστυνομία δεν ανακάλυψε πουθενά δακτυλικά αποτυπώματα. Αν είχε απλά δεχτεί μια σφαίρα στην καρδιά, μπορεί και να έγραφαν στην αναφορά τους πως ο πατέρας μου είχε αυτοκτονήσει· έστω κι αν δεν βρίσκανε το όπλο του εγκλήματος».

«Η περγαμνή υπάρχει ακόμα στο συρτάρι του πατέρα σας;»

«Ήταν από τα πρώτα πράγματα που έβγαξα. Το μόνο που βρήκα στη θέση που τον είδα να τη βάζει ήταν ένα ζαρωμένο αποκαϊδι. Θα μπορούσε να είναι αυτή, ή κάποιος να την αντικατέστησε με ένα καμένο χαρτί, αν και το θεωρώ μάλλον απίθανο».

«Έχετε αντιγράψει πουθενά το κείμενό της;»

Η Ερατώ πήγε σε ένα μικρό φωτοτυπικό μηχανήμα σε μια άκρη του γραφείου και έβγαλε τη φωτοτυπία μιας σελίδας χαρτιού. «Την είχε αντιγράψει ο πατέρας μου λίγο πριν πεθάνει. Αν νομίζετε πως μπορεί να σας βοηθήσει...»

«Γνωρίζει η αστυνομία για την περγαμνή και τη σχέση του πατέρα σας με τον δημοσιογράφο Χατζόπουλο;»

«Δεν θα ήθελα να μπλέξουμε την αστυνομία

σε μια υπόθεση που πιθανώς να μυρίζει αρχαιοκαπηλία. Ωστόσο, αν τελικά αποκαλυφθεί ο ένοχος, είμαι πρόθυμη να καταθέσω όσα έμαθα».

«Θα ξεκινήσω, λοιπόν, με μια επίσκεψη στα γραφεία της Εσπερινής. Θα παρακολουθήσω τον μυστηριώδη αρχισυντάκτη της και ελπίζω αυτή μου η έρευνα να με οδηγήσει κάπου».

«Θα περάσω αύριο από το γραφείο σας για να μου πείτε τα αποτελέσματα και να συζητήσουμε το θέμα της αμοιβής».

Σκεπτικός, ο Δούκας άφησε την έπαυλη και τράβηξε κατευθείαν για τα γραφεία της Εσπερινής στο Περιστέρι. Η εφημερίδα ήταν μάλλον λαϊκίστικη και σκανδαλοθηρική και απευθυνόταν στις μάζες που ενδιαφέρονταν περισσότερο για την κρυφή ερωτική ζωή μελών της κυβέρνησης και περιγραφές κάθε είδους εγκλημάτων, παρά για μια εσωτερική και παγκόσμια ενημέρωση. Ο ίδιος ο Χατζόπουλος θεωρείτο στους δημοσιογραφικούς κύκλους σαν αδιάτακτος άνθρωπος, που δεν παρουσίαζε καμιά ηθική αναστολή στην προσπάθειά του να βρει τον κύριο τίτλο του καθημερινού φύλλου της εφημερίδας του.

Σταμάτησε σε ένα περίπτερο και τηλεφώνησε στα γραφεία της εφημερίδας, ζητώντας τον αρχισυντάκτη. Μια ανδρική φωνή του είπε ότι ο Χατζόπουλος ήταν εκείνη τη στιγμή απασχολημένος. Αυτό του αρκούσε. Τουλάχιστον, δεν θα τον περίμενε άσκοπα για να τον ακολουθήσει. Ενώ έκλεινε το τηλέφωνο, τα μάτια του έπεσαν στην Εσπερινή που ήταν κρεμασμένη πάνω από το τηλέφωνο. Τα πηχαία γράμματα έγραφαν «ΣΙΔΕ-

ΡΩΝΕ ΜΕ ΚΑΥΤΟ ΣΙΔΕΡΟ ΤΟ ΟΚΤΑΧΡΟΝΟ ΠΑΙ-ΔΙ ΤΗΣ». Ο φόνος του Δημητρίου βρισκόταν σε έναν μικρό υπέρτιτλο, στην πάνω δεξιά γωνία. Ξαναμπήκε στο αμάξι και σε λίγη ώρα βρισκόταν έξω από τα γραφεία.

Άφησε το αυτοκίνητό του λίγα μέτρα μακριά, έσβυσε τη μηχανή και ετοιμάστηκε για τη μεγάλη αναμονή. Γύρω στις 2 το πρωί άρχισε να βαριέται και, με κίνδυνο να αδειάσει την μπαταρία του αυτοκινήτου, άνοιξε το ραδιόφωνο για να ακούσει ειδήσεις. Το δελτίο ειδήσεων έφτανε στο τέλος του: «...η αστυνομία πιστεύει πως πρόκειται για τον ίδιο μανιακό δολοφόνο και έχει εξαπολύσει ανθρωποκυνηγητό. Σε μια ώρα θα έχουμε νεώτερα για το φοβερό έγκλημα στη Γλυφάδα».

Έψαξε βιαστικά να βρει κάποιον άλλο σταθμό. Τελικά, μετά από λίγα λεπτά ξανάκλεισε το ραδιόφωνο και έμεινε σκεπτικός. Ένα δεύτερο έγκλημα είχε γίνει πριν λίγη ώρα στη Γλυφάδα. Ο διάσημος καρδιολόγος Αριστοτέλης Παναγίδης είχε βρεθεί διαμελισμένος στο σπίτι του στη Γλυφάδα, από την αστυνομία που έσπασε την πόρτα μετά από τηλεφώνημα των γειτόνων που είχαν ακούσει τα ουρλιαχτά του. Αναστέναξε βαθιά. Τώρα ο Χατζόπουλος θα αργούσε ακόμα περισσότερο να φύγει από τα γραφεία της εφημερίδας.

Τελικά, είδε τον αρχισυντάκτη να βγαίνει γύρω στις τρισίμισι το πρωί. Τον άφησε να μπει στο αυτοκίνητό του και να απομακρυνθεί αρκετά πριν ανάψει τη μηχανή και τον ακολουθήσει. Τα βλέφαρά του βάραιναν. Παρά τις απαιτήσεις του επαγγέλματός του, ποτέ δεν είχε καταφέρει να

κατανικήσει την αγάπη του για τον ύπνο. Τελικά, στάθηκε τυχερός. Ο Χατζόπουλος επέστρεψε στο σπίτι του στους Αμπελόκηπους και δεν βγήκε τουλάχιστον για την επόμενη ώρα. Ο Δούκας δεν βρήκε λόγο να συνεχίσει την παρακολούθησή. Το σπίτι της Ελένης ήταν κοντά, και είχε ανάγκη από μερικές ώρες ύπνου. Το πρωί, θα προσπαθούσε να ανακαλύψει ποια σχέση μπορεί να είχε ο Δημητρίου με τον δολοφονημένο γιατρό.

Το επόμενο πρωί στις δέκα, η Ερατώ Δημητρίου χτύπησε την πόρτα του γραφείου του. Εκείνη την ώρα ο Δούκας έπινε τον πρωινό χυμό μήλου από το περίπτερο της γωνίας και προσπαθούσε να μάθει κάποια στοιχεία από έναν γνωστό του στην Ασφάλεια. Ο φόνος του Παναγίδη ήταν σχεδόν πανομοιότυπος με εκείνον του Δημητρίου. Κανένα ίχνος κλοπής ή διάρρηξης και ένα πτώμα που έκανε βετεράνους αστυνομικούς να ξεράσουν. Το μόνο στοιχείο που πιθανόν να έδινε μια λύση ήταν καμμένο κομμάτι ύφασμα ή πετσί πάνω σ' ένα ράφι της βιβλιοθήκης. Αν έγραφε κάτι, ήταν πια αδύνατον να διαβαστεί.

Ο Δούκας κατέβασε το τηλέφωνο και έκανε νόημα στη γυναίκα να καθίσει. Το πρώτο πράγμα που τη ρώτησε ήταν αν είχε μάθει για το δεύτερο φόνο.

«Το έμαθα, αν και δεν μπορώ να βρω κάποια λογική σχέση ανάμεσα σ' αυτόν και το θάνατο του πατέρα μου».

«Ο πατέρας σας δεν γνώριζε τον Παναγίδη;»

«Απ' όσο μπορώ να ξέρω, δεν τον είχε συναντήσει ποτέ. Όπως σας είπα, κάποτε σπούδαζα κι εγώ ιατρική κι έτσι τον είχα ακουστά. Παρότι ήταν ένας σπουδαίος επιστήμονας, ήταν πέρα α-

πό τη δουλειά του μονόχωντος, σχεδόν ερημότης».

«Τότε, ίσως να είχε κάποια σχέση με τον Χατζόπουλο».

«Ο Παναγίδης; Από πού κι ως πού;»

«Είχε ο πατέρας σας κάποιους φανερούς ή κρυφούς εχθρούς; Τον είχαν απειλήσει ποτέ;»

«Ο πατέρας μου έχαιρε της εκτίμησης όλων. Οι συναλλαγές του μπορεί να είχαν προκαλέσει κάποιες προστριβές με μερικούς πελάτες του και ο πλούτος του κάποιο φθόνο στους λιγότερο τυχερούς, αλλά δεν νομίζω αυτά να αρκούν για να φτάσει κάποιος στο έγκλημα, ειδικά αν στη μέση δεν υπάρχει ληστεία».

«Δεν αρκούν για κάποιον που έχει τα λογικά του, δεσποινίς Δημητρίου. Πάντως, έτσι κι αλλιώς, ο Χατζόπουλος είναι το μοναδικό σημείο απ' όπου μπορεί να ξεκινήσω».

Εκείνη έβγαλε από την τσάντα της μια επιταγή. «Κάντε ό,τι μπορείτε». Το άγγιγμά της καθώς έπαιρνε την επιταγή από το χέρι της τον ανατρίχιασε. Αν δεν ήταν τόσο ψυχρή...

Το μεσημέρι έφτασε στα γραφεία της Εσπερινής και πήγε στο αρχείο. Μέχρι να βραδυάσει, είχε ξεφυλλίσει εκατοντάδες φύλλα, γυρίζοντας στο χρόνο προς τα πίσω. Είχε φτάσει στο 1985 και τα μάτια του πονούσαν. Μέχρι εκείνη την ώρα, δεν είχε βρει καμιά αναφορά στο όνομα του Παναγίδη και μόνο τα συνηθισμένα σχόλια της κοσμικής στήλης για τις δραστηριότητες του Δημητρίου. Αφού σιγουρεύτηκε πως ο Χατζόπουλος έφτασε στα γραφεία, πήγε στη Γλυφάδα για να ρωτήσει τους γείτονες του γιατρού.

Το μόνο που είχαν να του πουν ήταν πως ο Παναγίδης σπάνια έλεγε καλημέρα σε κάποιον και ποτέ δεν διάβαζε τίποτε άλλο εκτός από ιατρικά περιοδικά.

Εκείνο το βράδυ έγινε ο τρίτος φόνος.

Αυτή τη φορά, το θύμα ήταν ο Βασίλης Καρέας, χειρουργός και τέως πρόεδρος του ιατρικού συλλόγου Αθηνών. Το αυτοκίνητό του είχε βρεθεί τα ξημερώματα καρφωμένο σε μια κολώνα στη λεωφόρο Γαλατσίου, αλλά η σύγκρουση δεν μπορούσε με κανέναν τρόπο να είναι η αιτία για το διαμελισμένο πτώμα που βρέθηκε μέσα στο αμάξι. Η ιατροδικαστική έρευνα, όπως και στις δυο άλλες περιπτώσεις, είχε καταλήξει σε αδιέξοδο, αφού δεν φαινόταν να είχε χρησιμοποιηθεί κάποιου είδους όπλο. Ήταν απλά σαν δυο πανίσχυρα χέρια να είχαν κομματιάσει το σώμα σαν ένα καρβέλι ψωμί.

Το επόμενο πρωί, ο Δούκας στάθηκε πιο τυχερός στην έρευνά του στο αρχείο της Εσπερινής. Στο φύλλο της 26ης Απριλίου 1983, ο μεγάλος τίτλος του πρωτοσέλιδου έγραφε: «ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ Ο ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΣΕ ΝΑ ΓΙΑΤΡΕΥΕΙ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕ ΜΑΓΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ!» Και στο άρθρο της δεύτερης σελίδας: «Το Πειθαρχικό του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών, με πρόεδρο τον Βασίλη Καρέα και μέλη τους Διονύση Πετράτο, Αριστοτέλη Παναγίδη, Ελευθέριο Βαλάκο και Θανάση Μαμιδάκη, αφαίρεσε την άδεια από τον γνωστό απατεώνα Μάρκο Αντωνάκο, που η εφημερίδα μας αποκάλυψε τις επικίνδυνες τακτικές

του μόλις πριν μερικές μέρες. Η Εσπερινή είναι περήφανη για τη νέα της αυτή δημοσιογραφική επιτυχία». Δίπλα στη στήλη υπήρχε η φωτογραφία ενός ξερακιανού πενηντάρη με αραιά μαλλιά, πεταχτά αυτιά και φλογισμένο βλέμμα. Ο Δούκας σιγουρεύτηκε πως κανείς δεν τον έβλεπε και μετά έσκισε τη σελίδα και την έβαλε στην τσέπη του.

Ήταν πια θέμα ενός λεπτού μέχρι να βρει και το προηγούμενο άρθρο, από τις 15 Απριλίου του ίδιου χρόνου. Ο τίτλος του ήταν «ΓΙΑΤΡΟΣ ΦΟΝΙΑΣ!» και ανέλυε την καταγγελία του συζύγου μιας γυναίκας που ο Αντωνάκος είχε προσπαθήσει να θεραπεύσει από μιας βαριάς μορφής λευχαιμία και η οποία είχε πεθάνει κατά τη διάρκεια της θεραπείας. Ο ίδιος ο Χατζόπουλος είχε πάρει συνέντευξη από το σύζυγο, σύμφωνα με τις μαρτυρίες του οποίου ο Αντωνάκος χρησιμοποίησε ανορθόδοξους τρόπους ιατρικής και συχνά έδινε στη γυναίκα του παράξενα καταπότια που τα παρασκεύαζε ο ίδιος. Η εφημερίδα καλούσε τον ιατρικό σύλλογο να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να σταματήσει τη δράση του κομπογιαννίτη γιατρού και το άρθρο ολοκλήρωνε η φωτογραφία ενός μισόγυμνου μοντέλου με υπότιτλο: «Πληροφορίες για άγρια ερωτικά όργια στο ιατρείο του Αντωνάκου».

Ο Δούκας ξαναγύρισε στο δεύτερο άρθρο και ξανακοίταξε τα ονόματα για να βεβαιωθεί. Δύο από τους γιατρούς που σαν μέλη του Ιατρικού Συλλόγου είχαν αφαιρέσει την άδεια του Αντωνάκου ήταν ήδη νεκροί και προφανέστατα ο στόχος του πρώτου φόνου δεν ήταν ο αντικέρ Δημητρίου, αλλά ο Χατζόπουλος. Πίστευε πως είχε

βρει τον ύποπτο. Έμενε μόνο να βρει πού βρισκόταν και με ποιο τρόπο σκότωνε τα θύματά του — σχεδόν τίποτα, δηλαδή, σκέφτηκε, γελάοντας πικρόχολα. Σημείωσε βιαστικά τα υπόλοιπα δύο ονόματα των γιατρών που ανέφερε το άρθρο και μετά ανέβηκε βιαστικά στον τρίτο όροφο για να βρει τον Χατζόπουλο. Δεν είχε καμιά σπου που κινδύνευε να έχει δεν θα τον ευχόταν ούτε στο χειρότερό του εχθρό.

Ο Χατζόπουλος άκουσε με φανερή ανυπομονησία την ιστορία του. Δεν φαινόταν να ανησυχεί ιδιαίτερα.

«Δεν μπορώ να χάνω το χρόνο μου με τέτοιες ανοησίες, κύριε... Δούκα ή όπως αλλιώς σας λένε. Ο Αντωνάκος, αν θυμάμαι καλά, κλείστηκε στο Δρομοκαΐτιο λίγο μετά την αποπομπή του από τον ιατρικό σύλλογο, και πιθανότατα είναι ακόμα εκεί. Παραδέχομαι ότι η αποστολή της περιγμηνής είναι μια φάρσα που θα μπορούσε να κάνει, αλλά δεν πιστεύω στη μαύρη μαγεία παρά μόνο σαν υλικό έλξης για τους αναγνώστες μου. Κοιτάξτε», είπε και έβγαλε από ένα σωρό αλληλογραφίας έναν χοντρό φάκελλο. «Χθες το μεσημέρι έλαβα κι άλλη. Είναι πανομοιότυπη με την πρώτη και προφανώς πλαστή. Αν θέλετε, σας τη χαρίζω!»

Ο Δούκας πήρε τον φάκελλο στα χέρια του. «Θα εκμεταλλευτώ την προσφορά σας», είπε και, βάζοντάς το γράμμα στη μέση τσέπη της καμπαρτίνας του βγήκε βλαστημόντας χαμηλόφωνα από το γραφείο του Χατζόπουλου.

Τηλεφώνησε στο Δρομοκαΐτιο. Χρειάστηκαν

τρια απανωτά τηλέφωνα και τα τελευταία του δεκάρικα για να καταφέρει να μιλήσει σε κάποιον υπεύθυνο. Τα νέα ήταν αυτά που περίμενε. Ο Αντωνάκος είχε βγει από το ψυχιατρείο πριν από ένα μήνα και σύμφωνα με τον γιατρό που τον παρακολουθούσε ζούσε μαζί με τον αδελφό του στα Πετράλωνα. Ο Δούκας έβγαλε από την τσέπη του το γράμμα. Δεν περίμενε ασφαλώς να βρει το όνομα του αποστολέα, αλλά κοίταξε προσεκτικά τη σφραγίδα του ταχυδρομείου. Ήταν ταχυδρομημένο από τα Μέγαρα πριν από δυο ημέρες. Δεν είχε, όμως, να χάσει τίποτα, κι έτσι αποφάσισε να πάει στα Πετράλωνα και να δει αν ο Αντωνάκος ήταν ακόμα εκεί. Πριν το κάνει, όμως, επισκέφτηκε τον ιατρικό σύλλογο και ρώτησε να μάθει για την τύχη των γιατρών που είχαν αφαιρέσει την άδεια του Αντωνάκου, εκτός βέβαια από τον Παναγίδη και τον Καρέα, για τους οποίους ήδη ήξερε πολύ καλά πώς είχαν πεθάνει. Όπως αποδείχθηκε, ο Βαλάκος είχε πεθάνει από ανακοπή καρδιάς πριν από τρία χρόνια. Ζούσαν οι τελευταίοι δύο: Ο Διονύσης Πετράτος, νευροψυχίατρος, που εξασκούσε ακόμα το επάγγελμα, και ο Θανάσης Μαιμιδάκης, παθολόγος, που είχε πάρει σύνταξη. Αγόρασε σοκολάτα στο περίπτερο, έκανε ψιλά και τηλεφώνησε στο ιατρείο του ενός και στο σπίτι του άλλου, στα νούμερα που του είχαν δώσει από το σύλλογο. Ο Πετράτος το σήκωσε, τον άκουσε για μερικά λεπτά και μετά του πρότεινε να τον επισκεφθεί στο ιατρείο του για μια εκτεταμένη ψυχιάτρευση. Ο Μαιμιδάκης είχε πάει βόλτα τα εγγόνια του και θα γύριζε αργά το απόγευμα. Άφησε ειδοποίηση στη γυναίκα του να μην αγγίξει κανέ-

να γράμμα που πιθανώς να έστελναν στο σύζυγό της. Ύστερα, ξεκίνησε για να βρει τον Αντωνάτο.

Για να γλιτώσει την κίνηση πήγε στα Πετράλωνα με τον ηλεκτρικό. Στη διεύθυνση που του είχαν δώσει του άνοιξε μια ηλικιωμένη γυναίκα με λουλουδάτη ρόμπα που του είπε πως ο αδελφός του άντρα της είχε φύγει από το σπίτι τους πριν δέκα μέρες, παίρνοντας μαζί του μόνο μια βαλίστα με ρούχα και βιβλία. Ο Δούκας τη ρώτησε αν είχε άλλους συγγενείς, αλλά η γυναίκα απάντησε πως εκτός από την ίδια και τον άντρα της, δεν είχε άλλους. Ήταν φανερό από τον τρόπο που μιλούσε πως ένιωθε ανακουφισμένη που ο αδελφός του άντρα της τους είχε αφήσει ήσυχους.

«Μπορείτε να φανταστήτε κάποιο μέρος όπου ίσως έχει πάει;»

«Η μητέρα τους είχε ένα σπίτι στην Ελευσίνα και καμιά φορά πάμε εκεί το καλοκαίρι. Υποπτεύομαι πως ο άντρας μου του έδωσε τα κλειδιά».

Ο Δούκας πήρε τη νέα διεύθυνση και, καθώς η πόρτα έκλεινε πίσω του, κοίταξε τον ουρανό. Κόντευε να βραδιάσει. Αποφάσισε να γυρίσει σπίτι του και να κοιμηθεί. Το άλλο πρωί θα μπορούσε να συνεχίσει την έρευνα.

Το παλιό αρχοντικό στην Κυψέλη που αρνιόταν επίμονα να πουλήσει ήταν η μόνη περιουσία που του είχε αφήσει ο πατέρας του μαζί με τη σαραβαλιασμένη Μερσεντζή. Διέσχισε το μακρύ διάδρομο, μπήκε στην κουζίνα, έβγαλε το φάκελλο και μετά πέταξε την καμπαρτίνα σε μια καρέκλα. Πέταξε το μυστηριώδες γράμμα στον κα-

θρέφτη και μετά τηλεφώνησε να του φέρουν μια πίτσα. Ύστερα, άνοιξε το φάκελλο και κοίταξε προσεκτικά την περγαμνή, συγκρίνοντάς την με τον αντίγραφο που του είχε δώσει η κόρη του Δημητρίου. Τα γράμματα φάνοιαν τα ίδια, άρα το ίδιο πρέπει να ήταν και το περιεχόμενο.

«Έλα, ώ υπηρέτη του Σκοταδιού μέσα απ' την έβδομη ώρα της νύχτας, και σκέπασε με τα φτερά σου τον εχθρό του επικλητή σου...»

Πάρε την ψυχή του μαζί σου στις σκοτεινές αβύσσους.

Το τελευταίο άγγιγμα ας είναι το σημάδι του θανάτου, στο δεύτερο ερχομό της Μαύρης Κυράς...»

Ο Δούκας ψηλάφησε την περγαμνή και ανατρίχιασε. Την έφερε κοντά στη μύτη του. Είχε μια απροσδιόριστο μυρωδιά που μπορεί να ήταν κάποιο θυμίαμα, ανακατεμένο με την οσμή του δέρματος. Ποιος θα μπορούσε να στέλνει μια εκφοβιστική επιστολή στα αραμαϊκά; Αν πάλι ήταν αλήθεια, με ποιο τρόπο προκαλούσε το θάνατο του παραλήπτη; Τι σήμαιναν οι λέξεις «το τελευταίο άγγιγμα» και ο χρονικός προσδιορισμός «στο δεύτερο ερχομό της Μαύρης Κυράς»; Κάποια άλλη στιγμή, η λύση ίσως να ερχόταν πιο εύκολα στο μυαλό του, αλλά τώρα ήταν πολύ ζαλισμένος. Αποφάσισε να μην τηλεφωνήσει στην Ερατώ Δημητρίου πριν δει τί εξελίξεις θα υπήρχαν την επόμενη μέρα. Έφαγε ανόρεχτα την πίτσα, ήπια ένα μπουκάλι μπύρα και έπεσε στο κρεβάτι όπου αμέσως τον πήρε ο ύπνος.

Το ένστικτό του τον έκανε να ξυπνήσει κάπου στη μέση της νύχτας. Ανασηκώθηκε και άναψε

το πορτατίφ. Κοίταξε γύρω του. Ύστερα, το βλέμμα του σταμάτησε στην απέναντι γωνία, όπου μέσα στις σκιές ο αέρας φαινόταν να πάλλεται, σαν να υπήρχε στο πάτωμα μια εστία έντονης θερμότητας. Πριν καλά καλά συνειδητοποιήσει τί ήταν αυτό που έβλεπε, μια μορφή άθρωποειδής μορφή, με στραβά πόδια και τεράστια δυσανάλογα χέρια που οι αρθρώσεις τους σέρνονταν στο πάτωμα. Το κεφάλι ανασηκώθηκε, όμοιο με πιθήκου. Καθώς το φως έπεφτε επάνω του, ο Δούκας ένιωσε όλα τα σωθικά του να λύνονται. Το μακρουλό πρόσωπο δεν είχε ούτε στόμα, ούτε μύτη, αλλά μόνο δυο τεράστια πολυεδρικά μάτια και μακριά μυτερά αυτιά, σαν της νυχτερίδας. Δεν μπόρεσε να συγκρατήσει μια κραυγή, καθώς την άλλη στιγμή το ον ορμούσε επάνω του. Αν περίμενε από το συνειδητό του να αντιδράσει, το επόμενο λεπτό θα ήταν νεκρός. Μα το ένστικτο της επιβίωσης έκαιγε σαν φωτιά μέσα του και το δεξί του χέρι χώθηκε κάτω από το μαξιλάρι τη στιγμή που το πλάσμα τον έφτανε και μ' ένα μεγάλο πήδημα ανέβαινε στο κρεβάτι του. Οι δυο τεράστιες παλάμες τυλίχτηκαν γύρω από το λαιμό του Δούκα, και τα γιγάντια τυφλά μάτια κόλλησαν σχεδόν στα δικά του. Τραβώντας σπαστικά τη σκανδάλη, ο Δούκας πυροβόλησε το φριχτό κεφάλι εξ' επαφής, αδειάζοντας το όπλο του επάνω του. Ένιωσε κάτι ζεστό και αηδιαστικό να τον πιτσιλίζει. Το στομάχι του δεν άντεξε άλλο και άρχισε να ξερνάει όχι μόνο την πίτσα και την μπύρα, αλλά κι ότι άλλο είχε φάει την προηγούμενη μέρα. Όταν, τελικά, η ανάσα του γύρισε σε κάπως φυσιολογικά επί-

πεδα, ανασηκώθηκε και κοίταξε γύρω του. Ήταν ολομόναχος μέσα στο δωμάτιο. Η πρώτη του σκέψη ήταν πως είχε δει εφιάλτη. Ίσως η πίτσα να είχε πολύ βαριά σάλτσα. Ύστερα, είδε τις τρύπες από τις σφαίρες στο ταβάνι. Είχε πράγματι πυροβολήσει. Κι αυτό θα μπορούσε να εξηγηθεί μέσα στην παραζάλη ενός έντονου εφιάλτη, αν και ποτέ πριν κάτι τέτοιο δεν του είχε συμβεί. Τότε, ένιωσε για πρώτη φορά το κάψιμο στο λαιμό, που μέχρι εκείνη τη στιγμή νόμιζε πως του την είχε προκαλέσει ο εμέτος. Έτρεξε στον καθρέφτη του μπάνιου. Κανένας εφιάλτης δεν μπορούσε να είναι τόσο ζωντανός ώστε να του προκαλέσει τις έντονες μελανιές από δάχτυλα γύρω από το λαρύγγι του.

Κατάχλωμος γύρισε στην κουζίνα και ξανακοίταξε τη μετάφραση της περγαμηνής: «...την έβδομη ώρα της νύχτας...» Κοίταξε το ρολόι του. Ήταν μία και δέκα. Προφανώς, η περγαμηνή εννοούσε την έβδομη μαγική ώρα της νύχτας. Αν θυμόταν καλά από τα βιβλία αποκρυφολογίας που είχε διαβάσει, στη μαγεία η νύχτα υπολογιζόταν σε δώδεκα «ώρες» ίσης διάρκειας που ξεκινούσαν από τη δύση του ήλιου και τέλειωναν με την ανατολή. Ο ήλιος είχε δύσει στις επτά και βρισκόταν λίγο μετά την εαρινή ισημερία του Μαρτίου... Έκανε γρήγορα τους υπολογισμούς. Η έβδομη ώρα της νύχτας άρχιζε γύρω στις μία το βράδυ. Ήταν η ώρα που είχαν γίνει και οι προηγούμενοι τρεις φόνοι. Το μυαλό του είχε επιτέλους αρχίσει να παίρνει στροφές. Το τελευταίο άγγιγμα που ανέφερε η κατάρα είναι ολοφάνερο πως σήμαινε ότι ο δαίμονας θα ερχόταν να σκοτώσει όποιον είχε αγγίξει την περγαμηνή

τελευταίος, πριν την εμφάνισή του. Γι' αυτό ο Δημητρίου, που ήταν εντελώς άσχετος με την υπόθεση, είχε πεθάνει στη θέση του Χατζόπουλου! Βλαστήμησε. Ήταν η δεύτερη φορά που ο Χατζόπουλος γλίστωνα και αυτή τη νύχτα παραλίγο τη νύφη να την πλήρωνε αυτός! Έκανε έναν τελευταίο υπολογισμό. Η Μαύρη Κυρά θα πρέπει να ήταν μια ονομασία της νύχτας. Ο δαίμονας χτυπούσε τη δεύτερη νύχτα μετά το άνοιγμα του γράμματος από τον παραλήπτη, άσχετο με το σε ποια χέρια θα βρισκόταν η περγαμηνή, όταν ερχόταν η μοιραία στιγμή! Δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα γέλιο υπερηφάνιας. Αυτή τη φορά, ο δαίμονας είχε βρει το μαστορή του. Το επόμενο πρωί, θα άρχιζε για τα καλά την αναζήτησή του και σύντομα θα έβρισκε πού κρυβόταν ο Αντωνάκος.

Παρά την ταραχή του, κατάφερε τελικά να κοιμηθεί και, όταν ξύπνησε, είδε πως οι μελανιές είχαν ξεθωριάσει. Άρχισε και πάλι να πιστεύει μήπως ήταν όλα ένα όνειρο και τις μελανιές τις είχε προξενήσει ο ίδιος στον εαυτό του. Πρωί πρωί, πλήρωσε τον Νικόλα, έναν μικροαπατεώνα που κάπου κάπου του έκανε θελήματα, να πάει στις διευθύνσεις των δυο γιατρών που ήταν ακόμα ζωντανοί και να πάρει από τα γραμματοκιβώτιά τους κάθε γράμμα που θα έβρισκε και να του τα φέρει χωρίς να τα ανοίξει. Στη συνέχεια, τηλεφώνησε στην Ερατώ Δημητρίου και τις εξιστόρησε τί είχε ανακαλύψει, παραλείποντας την πραγματική ή φανταστική νυχτερινή του περιπέτεια. Στη θέση του δαίμονα έβαλε έναν πιθανό πληρωμένο δολοφόνο και την άφησε να πιστέ-

ψει πως ο πατέρας του είχε μπλεχτεί άθελά του σε μια βεντέτα εκδίκησης ενός παρανοϊκού γιατρού.

«Δηλαδή πιστεύετε πως αυτός ο άνθρωπος είναι ο υπαίτιος του θανάτου του πατέρα μου;», τον ρώτησε. «Τότε, σας παρακαλώ να ειδοποιησετε αμέσως την αστυνομία».

«Η αστυνομία μπορεί να τον χαρακτηρίσει ύποπτο, αλλά δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία εναντίον του».

«Τότε, να τον βρήτε μόνος σας, κύριε Δούκας. Η αμοιβή σας, σας περιμένει».

Ο Δούκας έκλεισε το τηλέφωνο αναστενάζοντας. Το ταξίδι μέχρι την Ελευσίνα ήταν αρκετά κουραστικό. Το σπίτι του Αντωνάκου ήταν κλειστό. Ένας γείτονας του είπε πως είχε έρθει ένα βράδυ πριν από μερικές μέρες, αλλά σύντομα ξανάφυγε χωρίς κανέναν να ξέρει πού πήγαινε. Ξαναγύρισε στην Αθήνα και συνάντησε το Νικόλα στην καφετέρια που σύχναζε. Εκείνος του έδωσε μια μικρή πλαστική σακούλα που περιείχε πέντε γράμματα και μερικούς λογαριασμούς. Οι δυο μεγάλοι χοντροί φάκελοι ξεχώριζαν αμέσως. Αυτός που προοριζόταν για τον Πετράτο είχε σφραγίδα από την Κόρινθο και αυτός που ήταν για τον Μαμιδάκη ήταν σταλμένος από το Κιάτο.

«Ο γερο-μπάσταρδος κινείται συνεχώς», μουρμούρισε μέσα από τα δόντια ο Δούκας. «Και μάλλον κατευθύνεται για την Πάτρα».

Έπρεπε να ξεκινήσει αμέσως για το Ξυλόκαстро, μήπως τυχόν και διασταυρώσει το δρόμο του Αντωνάκου. Εφτασε αργά το απόγευμα και

άρχισε να ρωτάει στα διάφορα ξενοδοχεία. Κανείς δεν είχε δει τον μικροσκοπικό εξηντάρη που τους περιέγραφε. Είχε πια βραδυάσει όταν επέστρεψε στο πρώτο ξενοδοχείο και έπεσε νυσταγμένος στο κρεβάτι. Παρ' όλο που ήταν κατάκοπος, κάτι δεν τον άφηνε να κοιμηθεί. Άρχισε να διαβάζει ένα βιβλίο φαντασίας που είχε πάρει μαζί του. Σε μια στιγμή, σήκωσε τον αριστερό καρπό και κοίταξε το ρολόι του. Η ώρα ήταν μια παρά πέντε. Ένας κρύος ιδρώτας τον έλουσε, χωρίς να ξέρει το γιατί. Πριν φύγει από την Αθήνα είχε κάψει και τις τρεις περγαμηνές που είχε στα χέρια του. Αν πράγματι του είχε επιτεθεί ένας δαίμονας το προηγούμενο βράδυ, τον είχε σκοτώσει. Τί φοβόταν, λοιπόν; Τα μάτια του έπεσαν στην γωνιά του δωματίου. Ο αέρας είχε αρχίσει να πάλλεται. Τράβηξε το πιστόλι, προσπαθώντας να σταθεροποιήσει το χέρι του που έτρεμε. Η σκιά είχε αρχίσει να υλοποιείται. Πέρασε το σιγαστήρα και σημάδεψε. Ο δαίμονας είχε έρθει για δεύτερη φορά. Ξεροκαταπίνοντας, τον πυροβόλησε στο κεφάλι. Οι σφαίρες πέρασαν από μέσα χωρίς να του κάνουν κανένα κακό. Άδειασε όλο το όπλο επάνω του χωρίς αποτέλεσμα. Ο δαίμονας πήδηξε στο κρεβάτι. Ο Δούκας ήθελε να ουρλιάξει, αλλά η φωνή είχε παγώσει μέσα στο λαρύγγι του. Πετάχθηκε όρθιος και με τη δύναμη που του χάριζε η παραφροσύνη που τον είχε κυριεύσει, άρπαξε μια καρέκλα και την έσπασε πάνω στο τερατώδες κεφάλι που τον πλησίαζε. Ο δαίμονας τον αγκάλιασε μέσα στα τεράστια μπράτσα του και άρχισε να σφίγγει. Ο Δούκας ένωσε τα κόκκαλά του να συνθλιβονται. Ένας επιθανάτιος ρόγχος βγήκε από το στόμα

του και τα μάτια του θάμπωσαν. Σαν μέσα σε όνειρο, συνειδητοποίησε ότι κρατούσε ακόμη το απομεινάρι από το πόδι της καρέκλας. Με όση δύναμη του άπομνε, το κάρφωσε στην κοιλιά του δαίμονα. Το σφίξιμο χαλάρωσε. Το παγωμένο δέρμα σταμάτησε να κολλάει στο δικό του. Ύστερα τον τύλιξε το σκοτάδι. Όταν συνήλθε η ώρα ήταν δύο παρά τέταρτο. Από το δαίμονα δεν υπήρχε ίχνος. Αυτό που κατάλαβε, τον έκανε να παραλύσει. Ο δαίμονας δεν μπορούσε να βλαφτεί παρά μόνο από ένα όπλο κάθε φορά, και όσα όπλα είχαν χρησιμοποιηθεί, δεν θα μπορούσαν να τον βλάψουν την επόμενη νύχτα. Αν ήταν έτσι, τότε πήγαινε χαμένος, και η μόνη του ελπίδα ήταν να βρει τον Αντωνάκο όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Κοίταξε το πρησμένο του πρόσωπο στον καθρέφτη. Του ήταν αδύνατον να πιστέψει πως όλα αυτά συνέβαιναν στην Αθήνα του 20ου αιώνα. Τα ζουλιγμένα πνευμόνια του, όμως, του έλεγαν μια διαφορετική ιστορία.

Συνέχισε το ψάξιμο μέχρι το μεσημέρι, αλλά το αποτέλεσμα ήταν το ίδιο. Το ρολόι του έδειχνε δύο παρά είκοσι. Από το μυαλό του περνούσαν χίλιες σκέψεις. Τί θα γινόταν αν την ώρα που εμφανιζόταν ο δαίμονας βρισκόταν σε ένα πολυσύχναστο μέρος; Δεν τολμούσε να σκεφτεί την απάντηση. Ίσως εκείνη η βραδιά να γινόταν παγκόσμια γνωστή, ή πάλι ο δαίμονας να εμφανιζόταν μονάχα όταν το θύμα του ήταν μόνο. Δεν σκόπευε να περιμένει για να το μάθει.

Την επόμενη στιγμή, βλαστήμησε και χτύπησε με την παλάμη το μέτωπό του. Έπρεπε να είχε σκεφτεί νωρίτερα πως για έναν σχεδόν απέ-

νταρο γέρο ο πιθανότερος τρόπος μετακίνησής του θα ήταν ο σιδηρόδρομος. Δεν είχε πέσει έξω. Ο υπάλληλος του σταθμού κούνησε θετικά το κεφάλι μόλις του έδειξε τη φωτογραφία. Ο άντρας που του έδειχνε είχε βγάλει εισιτήριο για Αίγιο και είχε φύγει πριν μισή ώρα με την αμαξοστοιχεία των 08.25 από Αθήνα.

Ξεφύσηξε γεμάτος θυμό. Ήταν τόσο κοντά του και του είχε πάλι ξεφύγει. Μπήκε στο αυτοκίνητό του και άρχισε να τρέχει ολοταχώς προς το Αίγιο. Όταν είδε πόσο μεγάλη ήταν η πόλη, τον έπιασε απελπισία. Μέχρι τη δύση του ήλιου είχε ξοδέψει αρκετά χιλιάρικα αλλά δεν είχε βρει κανέναν που να θυμάται να έχει δει τον Αντωνάκο. Θα μπορούσε να είναι οπουδήποτε στην πόλη ή... να έχει κατέβει από το τρένο στο Διακοφτό, μια στάση πριν από το Αίγιο. Ξεροκατάπιε με αγωνία, προσπαθώντας να ζυγιάσει αν το χάσιμο χρόνου στο πήγαινε-έλα ισοσκελιζόταν από τις μεγαλύτερες πιθανότητες να τον βρει σε μια μικρή κωμόπολη. Τελικά, αποφάσισε να το ρισκάρει και να γυρίσει πίσω. Η νύχτα είχε πια πέσει για τα καλά όταν μπήκε στο Διακοφτό. Πήγε κατευθείαν στον σταθμό, αλλά ο σταθμάρχης δεν θυμόταν το πρόσωπο του Αντωνάκου. Η ώρα περνούσε. Δεν έπρεπε να χάσει το θάρρος του με την πρώτη προσπάθεια. Ρώτησε στα γύρω καφενεία. Στο σουβλατζίδικο απέναντι από το σταθμό, ο ιδιοκτήτης θυμόταν κάποιον ηλικιωμένο τύπο που μπορεί να έμοιαζε στο πρόσωπο του αποκόμματος της εφημερίδας. Είχε αγοράσει δυο σουβλάκια λίγο μετά το μεσημέρι και τον είχε ρωτήσει αν υπάρχει στην περιοχή κάποιο έρημο σπίτι για να περάσει το βράδυ.

«Τον λυπήθηκα και του είπα για το μαγαζί που ο πρόεδρός μας νοικιάζει τα καλοκαίρια σαν καφετέρια. Είναι στην άκρη της παραλίας, εκατοντάδες μέτρα μακριά από το κοντινότερο σπίτι, και μπορεί κανείς να το βρει αν φτάσει στη θάλασσα και τραβήξει όλο αριστερά».

Ο Δούκας έφυγε χωρίς να πει ούτε ένα ευχαριστώ. Μια θανάσιμη αγωνία τον είχε κυριεύσει. Η ώρα πλησίαζε δώδεκα και μισή. Ψηλάφισε δίπλα του το μεγάλο κυνηγετικό μαχαίρι που είχε αγοράσει. Αν δεν έβρισκε μέχρι τις μία τον Αντωνάκο...

Ο δρόμος της παραλίας από ένα σημείο και πέρα έπαυε να είναι ασφαλτός. Η ερημιά γύρω του έκανε τον τρόπο του να γίνεται ακόμα πιο μεγάλος. Ένας άγιος άνεμος λυσοσμανούσε και σήκωνε μαύρα κύματα που έσκαζαν δίπλα του στην παραλία. Είχε αρχίσει να πέφτει ένα λεπτό ψιλόβροχο. Άφησε το αυτοκίνητο και άρχισε να περπατά με τα πόδια. Περίπου διακόσια μέτρα μακριά του, είδε τον σκούρο όγκο του κτιρίου. Ήταν ένα κακότεχνο κατασκεύασμα από τσιμέντο και αλουμινένια παράθυρα. Σε ένα απ' αυτά, έκαιγε κάποιο φως.

Πλησίασε προσεκτικά και κοίταξε μέσα. Στο παγερό άδειο δωμάτιο, ο Αντωνάκος δίπλα στο φως μιας λάμπας υγραερίου ήταν καθισμένος μέσα σε ένα κύκλο από κιμωλία και στα χέρια του κρατούσε μια περγαμηνή. Δίπλα του είχε ένα μικρό μελανοδοχείο και κάθε τόσο βουτούσε μέσα του μια μακριά λεπτή πένα. Κάτω από την ανάσα του φαινόταν να μουρμουρίζει κάποια παράξενα λόγια.

Δεν μπορούσε να περιμένει άλλο. Τράβηξε το πιστόλι του και μπήκε μέσα. Ο γέρος σταμάτησε το γράψιμο και γύρισε το κεφάλι ξαφνιασμένος.

«Ο κύριος Αντωνάκος, υποθέτω», είπε ο Δούκας χαμογελώντας ειρωνικά. Το άλλο χέρι στην τσέπη της καμπαρτίνας του έβαλε σε λειτουργία του μικρό του μαγνητόφωνο.

«Και με ποιον έχω την τιμή να μιλώ;» ρώτησε ο γέρος, ανακτώντας σχεδόν αμέσως την ψυχραιμία του.

«Με ένα ακούσιο θύμα σου, γερομπάσταρδε!» φώναξε ο Δούκας. «Δυο φορές ο δαίμονάς σου κόντεψε να με ξεκάνει και δεν ξέρω αν θα μπορέσω να τον αποφύγω για τρίτην».

Ο Αντωνάκος τον κοίταξε ερευνητικά με τα μικροσκοπικά του μάτια που έμοιαζαν με χάντρες. «Είναι αλήθεια πως δεν θυμάμαι να έχω τίποτα μαζί σου».

«Τότε, το πρώτο που θέλω να κάνεις είναι να πάρεις την κατάρρα από πάνω μου. Πήγαινε στον τοίχο!».

Ο Αντωνάκος σηκώθηκε αργά. «Ειλικρινά, λυπάμαι, αν σου δημιούργησα κάποια αναστάτωση. Τα πρόσωπα τα οποία ήθελα να εκδικηθώ είναι συγκεκριμένα. Είναι αυτά που μου στέρησαν το πράγμα που αγαπούσα περισσότερο στον κόσμο και στο οποίο είχα αφιερώσει τη ζωή μου! Την ιατρική μου τέχνη!».

Τα μάτια του Αντωνάκου άλλαξαν χίλιες εκφράσεις καθώς μιλούσε, ακολουθώντας τη χροιά της φωνής του. Τη μια ήταν ήρεμα και γεμάτα με μια γαλήνια σοφία, και την άλλη έκαιγαν με τη φωτιά της παραφροσύνης.

«Κι εγώ, όπως κι ο Φάουστ, είχα αφιερώσει ό-

λες μου τις δυνάμεις στην προσπάθειά μου να αλαφρύνω τον πόνο του κόσμου. Ξέρεις μήπως; Απόσους ανιάτους άρρωστους είχα γιατρέψει; Ασφαλώς, η Εσπερινή και τα καθάρματα του Πειθαρχικού δεν τα υπολόγιζαν αυτά. Ξεχώρισα μόνο μερικές άτυχες στιγμές μου, μερικές ζωές που έχασα μέσα στον αγώνα μου για να νικήσω το θάνατο! Νομίζω πως τους άξιζε ακόμα χειρότερη μοίρα».

«Το μέσο εκδίκησής σου, όμως, ήταν δίκικο μαχαίρι», είπε ο Δούκας. «Ο αντικέρ Δημητρίου πέθανε φριχτά και ένας θεός ξέρει πόσοι ακόμα γλίτωσαν κατά τύχη. Όσο για μένα...»

«Ανακάλυψα την κατάρα σ' ένα παλιό βιβλίο στο Μοναστηράκι. Ασφαλώς, ο ιδιοκτήτης του δεν γνώριζε αραμαϊκά και μου το πούλησε για ένα κομμάτι ψωμί. Περίμενα ήδη αρκετά χρόνια για να πάρω εκδίκηση».

«Πού βρήκες την περγαμηνή;» ρώτησε ο Δούκας ανυπόμονα, βλέποντας την ώρα να περνάει.

«Την εφτιαξα μόνος μου από δέρμα κουναλιού, σύμφωνα με τις οδηγίες του βιβλίου. Το μελάνι είναι φτιαγμένο από ειδικά βρασμένα κουκουνάρια».

«Αρκετά είπαμε», φώναξε ο Δούκας. «Θέλω τώρα αμέσως να σηκώσεις την κατάρα από πάνω μου».

«Δεν είμαι κανένας μανιακός δολοφόνος», είπε ήρεμα ο Αντωνάκος. Θέλω να σκοτώσω μόνο άσους με έβλαψαν. Έβγαλε από την τσέπη του ένα μικρό μπουκαλάκι. «Πιες αυτό το υγρό. Έχει τη δύναμη να εξουδετερώσει την κατάρα. Το πίνω πάντα ο ίδιος πριν στείλω το κάθε γράμμα, από φόβο μήπως δεν φτάσει στον παραλήπτη

του στην ώρα του. Ξέρεις καλά τα ελληνικά ταχυδρομεία».

Ο Δούκας το πήρε προσεκτικά με το ένα χέρι, ενώ με το άλλο συνέχιζε να σημαδεύει τον Αντωνάκο. Μύρισε το υγρό. Είχε μια παράξενη στιφή μυρωδιά. Ξανακοίταξε το ρολόι. Ήταν μία παρά δέκα.

«Μη φοβάσαι», είπε ο γέρος. «Θα έπινα κι εγώ ο ίδιος για να σε κάνω να βεβαιωθείς πως δεν πρόκειται για δηλητήριο, αλλά δυστυχώς έχω μόνο μια δόση και η παρασκευή μιας άλλης θα χρειαστεί τουλάχιστον δυο ώρες».

«Πριν πεθάνω, να είσαι σίγουρος πως θα σου ανοίξω ένα τρίτο μάτι στο κούτελο», είπε ο Δούκας, και πέρνοντας μια βαθιά ανάσα, άδειασε το μπουκαλάκι στο στόμα του. Το υγρό είχε μια παράξενη, πικρόξινη γεύση.

«Και τώρα, μπορείς να έρθεις μαζί μου. Οι γιατροί στο Δρομοκαίτιο σίγουρα θα σε περιμένουν, έστω κι αν κανένας δικαστής δεν θα πιστέψει την ιστορία μου».

«Μια στιγμή...» είπε ο Αντωνάκος, κι εκείνη τη στιγμή, στο αμυδρό φως της λάμπας ο Δούκας είδε τον αέρα πίσω από τον γέρο να τρεμουλιάζει. Η σκιά είχε αρχίσει να υλοποιείται.

«Μου είπες ψέμματα, βρομιάρη!» φώναξε ο Δούκας και ετοιμάστηκε να πιέσει τη σκανδάλη.

«Όχι, στο ορκίζομαι...» ψέλισε ο Αντωνάκος.

Ο δαίμονας έδωσε ένα μεγάλο σάλτο από τη γωνία. Ο Δούκας πέταξε το όπλο και τράβηξε το κυνηγετικό μαχαίρι. Αν κατάφερνε να τον καρφώσει την ώρα που πηδούσε επάνω του...

Ο Αντωνάκος ούρλιαξε, καθώς τα τεράστια μπράτσα τον γράπωναν. Ο Δούκας κοιτούσε έκ-

πληκτος, καθώς το πλάσμα από την κόλαση κοιμάτιαζε το γέρο μπροστά στα μάτια του. Η περγαμνή στα πόδια του είχε αρχίσει να καπνίζει. Επάνω της ήταν γραμμένες μόνο τέσσερις αράδες. Κάτι μέσα του έσπασε, βγήκε έξω και άρχισε να τρέχει σαν τρελός μέσα στη νύχτα. Τα ουρλιαχτά πίσω του έπαψαν απότομα. Δεν τολμούσε να κοιτάξει πίσω του. Σκουντούφλησε πάνω στα χαλίκια κι έπεσε κάτω μπρούμυτα. Η ανάσα του έβγαине κοφτή. Έκλεισε τα μάτια και ετοιμάστηκε να νιώσει το βάρος του δαίμονα στην πλάτη του. Τα λεπτά περνούσαν και δεν γινόταν τίποτα. Τελικά, τόλμησε να σηκώσει το βλέμμα. Γύρω του έβλεπε μόνο το σκοτάδι της νύχτας. Αργά, το μυαλό του άρχισε να καταλαβαίνει τί είχε συμβεί. Ο Αντωνάκος δεν είχε προλάβει να ολοκληρώσει την κατάρα στην περγαμνή. Έλεπε ο τελευταίος στίχος με το χρονικό προσδιορισμό «στο δεύτερο ερχομό της Μαύρης Κυράς». Κι εκείνος που είχε αγγίξει για τελευταία φορά την περγαμνή, εκείνο το μοιραίο βράδυ, ήταν ο ίδιος ο αποστολέας της.

Έκλεισε το μαγνητόφωνο και κατευθύνθηκε προς το αυτοκίνητό του, βγάζοντας έναν αναστεναγμό ανακούφισης. Η Ερατώ Δημητρίου θα πρέπει να του έδινε κάτι περισσότερο από χρήματα για να του ξεπληρώσει μια τέτοια ψυχική οδύνη. Θα φρόντιζε γι' αυτό μόλις θα έφτανε στην Αθήνα.

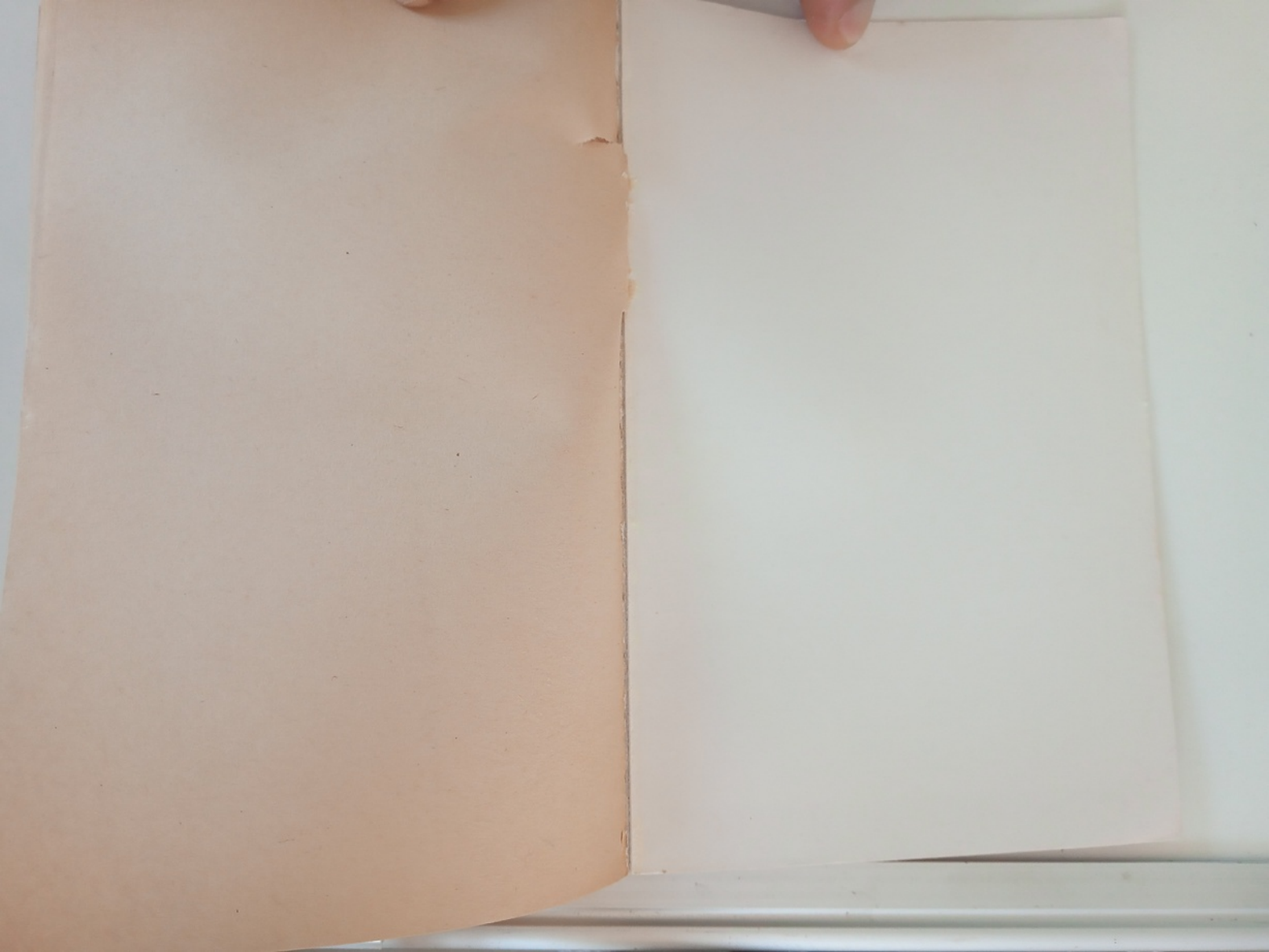
Καθώς γύριζε σπίτι του, σκέφτηκε πως ο μόνος απ' όλους τους αναμεμειγμένους στην ιστορία που άξιζε τη φριχτή του τύχη ήταν ο Χατζόπουλος. Και την είχε γλιτώσει δυο φορές, τη μια

μάλιστα, με την έστω και ακούσια βοήθειά του. Πήρε μια πρωινή εφημερίδα καθώς έμπαινε στην Αθήνα. Σε μια πλάγια στήλη της πρώτης σελίδας έγραφε: «Ο αρχισυντάκτης της Εσπερινής Χατζόπουλος πυροβολήθηκε τρεις φορές στα πόδια από απατημένο σύζυγο που τον έπιασε με τη γυναίκα του. Οι γιατροί φοβούνται πως ίσως δεν καταφέρει να ξαναπερπατήσει...»

Ο Δούκας χαμογέλασε και πέταξε την εφημερίδα στο διπλανό κάθισμα. Ίσως, τελικά, υπήρχε και θεία δίκη. Ο αγαπημένος του σταθμός έπαιζε ένα όμορφο κομμάτι του Λούις Άρμστρονγκ. Σε λίγο, η αυγή θα φώτιζε την πόλη.

ΤΕΛΟΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΟΥΡΛΙΑΧΤΑ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΥΣ

Όγκοστ Ντέρλεθ

ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΕΡΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΛΑΠΟΥΝΚΟ
ΚΟΜΗΣ ΜΑΓΚΝΟΥΣ
Ο ΛΥΚΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΤΟ ΑΡΚΟΥΔΑΚΙ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΚ
ΟΙ ΓΚΡΙΖΟΙ

Μάικλ Τζέιμς
Φρέντερικ Μάριαν
Θίοντορ Στάρτζεον

Πόουλ Άντερσον
Τζέιμς Πρίστλεϊ
Θωμάς Μαστακούρης

ΘΑΝΑΣΙΜΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ιστορίες γεμάτες ουρλιαχτά τρόμου, φρίκης και αγωνίας. Ιστορίες που θα σας φέρουν σε καταστάσεις επικίνδυνα κοντά στην πραγματικότητα και ίσως σας κάνουν να γυρνάτε συχνά το κεφάλι πίσω όταν περπατάτε μόνος σας...

Ιστορίες γεμάτες ψίθυρους, ειπωμένους στο αυτί από πλάσματα πέρα από τη φαντασία, που δίνουν υποσχέσεις και απειλές πέρα από τα όρια του ανθρώπινου νου...

Βαδίστε το μονοπάτι του φόβου, αφουγκρατήστε την ανάσα της νύχτας, μυρίστε το ζώο που ξυπνά μέσα σας. Η μέρα θα αργήσει ακόμα πολύ να έρθει...